

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO

1. Formy prac pisemnych – szczegółowe kryteria oceniania

DYKTANDA ORTOGRAFICZNE.

Podział błędów według kategorii:

- **błędy I kategorii:** u, ó, ż, rz, h, ch, „nie” z różnymi częściami mowy, wielka litera, pisownia łączna i rozłączna.
- **błędy II kategorii:** brak znaków diakrytycznych i liter na końcach wyrazów, zamiana liter w pisowni głosek dźwięcznych i bezdźwięcznych, pisownia samogłosek nosowych oraz –om, -em, -on, -en, przenoszenie wyrazów. Dwa błędy II kategorii liczone są jak jeden błąd I kategorii.
- **błędy interpunkcyjne:** 3 błędy interpunkcyjne są traktowane jak 1 błąd ortograficzny I kategorii.

Ilość błędów	Ocena
0	celujący
1	bardzo dobry +
2	bardzo dobry
3	bardzo dobry –
4	dobry +
5	dobry
6	dobry –
7	dostateczny +

8	dostateczny
9	dostateczny –
10	dopuszczający +
11	dopuszczający
12	niedostateczny

O liczbie oraz o stopniu trudności dyktand w każdej klasie decyduje nauczyciel polonista, biorąc pod uwagę poziom wiedzy i umiejętności klasy oraz poszczególnych uczniów.

RECYTACJA

Lp.	Kryteria
1.	Dykcja – włożony wysiłek w staranność wymowy
2.	Interpretacja tekstu Dostosowanie tempa mówienia do treści i formy utworu, właściwa intonacja i modulacja głosu
3.	Przestrzeganie zasad interpunkcyjnych
4.	Opanowanie tekstu
5.	Ogólne wrażenie

OPOWIADANIE USTNE

Lp.	Kryteria
1.	Zgodność z tematem
2.	Łączenie tekstu w logiczną całość
3.	Unikanie powtarzania tych samych myśli
4.	Poprawność językowa
5.	Odpowiednie tempo mówienia i poprawna wymowa wyrazów
6.	Bogactwo słownictwa
7.	Płynność, intonacja i modulacja głosu, unikanie długich pauz oraz przerywników

GŁOŚNE CZYTANIE

Lp.	Kryteria
1.	Dykcja – włożony wysiłek w staranność wymowy
2.	Interpretacja tekstu Dostosowanie tempa mówienia do treści i formy utworu, właściwa intonacja i modulacja głosu
3.	Przestrzeganie zasad interpunkcyjnych
4.	Opanowanie tekstu
5.	Ogólne wrażenie

INSTRUKCJA

Lp.	Kryteria
1.	Poprawna redakcja tekstu Konsekwentne użycie jednej formy wyrazów (np. czasowników w trybie rozkazującym, bezokoliczników)
2.	Właściwa kolejność wykonywanych czynności i poprawny, konsekwentny zapis instrukcji (w punktach, od myślników lub tekstem ciągłym)
3.	Zwiężłość wypowiedzi
4.	Poprawność językowa
5.	Poprawność ortograficzna
6.	Poprawność interpunkcyjna
7.	Estetyka zapisu (czystość, czytelność zapisu)

REKLAMA

Lp.	Kryteria
1.	Redakcja tekstu Oryginalny, twórczy pomysł
2.	Zwięzłość i komunikatywność Tekst krótki, zrozumiały, logicznie uporządkowany, spójny i poprawny językowo
3.	Poprawność ortograficzna
4.	Poprawność interpunkcyjna
5	Estetyka zapisu (czystość, czytelność zapisu)

KOMIKS

Lp.	Kryteria
1.	Redagowanie komiksu Twórczy pomysł, oryginalna technika plastyczna
2.	Dobór dialogów Właściwie dobrane dialogi wyrażające treść
3.	Poprawność językowa
4.	Poprawność ortograficzna
5.	Poprawność interpunkcyjna
6.	Estetyka zapisu (czystość, czytelność zapisu)

PLAN WYDARZEŃ

Lp.	Kryteria
1.	Forma Zgodna z normą (równoważniki lub zdania oznajmujące) Zgodna z poleceniem
2.	Chronologia (Całkowicie poprawna)
3.	Ujęcie wydarzeń Pełne przedstawienie wydarzeń zapisanych w punktach (plan ramowy); w punktach i podpunktach (plan szczegółowy)

4.	Poprawność językowa i dobór słownictwa
5.	Poprawność ortograficzna
6.	Poprawność interpunkcyjna
7.	Estetyka zapisu

OGŁOSZENIE

Lp.	Kryteria
1.	Umieszczenie niezbędnych informacji: Kiedy? Gdzie? Co?
2.	Wprowadzenie dodatkowych informacji (np. zachęta do udziału itp.)
3.	Zwiężłość i komunikatywność Tekst krótki, zrozumiały, logicznie uporządkowany, spójny i poprawny językowo
4.	Poprawność ortograficzna
5.	Poprawność interpunkcyjna
6.	Estetyka zapisu (czystość, czytelność zapisu) i uwzględnienie akapitów

ZAPROSZENIE

Lp.	Kryteria
1.	Redakcja zaproszenia Zawarcie pięciu informacji (Kto? Kogo? Na co? Gdzie? Kiedy?)
2.	Obecność nagłówka, dodatkowe informacje
3.	Poprawność językowa
4.	Pisownia zaimków osobowych grzecznościowych wielką literą
5.	Poprawność ortograficzna
6.	Poprawność interpunkcyjna
7.	Estetyka zapisu i uwzględnienie akapitów

NOTATKA

Lp.	Kryteria
1.	Zwiężłość i logiczność wypowiedzi; stosowanie różnych form notatek
2.	Wybór najistotniejszych informacji
3.	Brak interpretacji i oceny
4.	Poprawność językowa i dobór słownictwa
5.	Spójność tekstu
6.	Poprawność ortograficzna
7.	Poprawność interpunkcyjna

8.	Estetyka zapisu i uwzględnienie akapitów
----	--

SPRAWOZDANIE

Lp.	Kryteria
1.	Forma Zgodna z poleceniem, całkowicie poprawna (Kiedy? Gdzie? Kto? Co? Po co? Dlaczego?)
2.	Zwięzłe i konkretne przedstawienie faktów
3.	Przedstawienie opinii o zdarzeniach
4.	Zachowanie chronologii wydarzeń
5.	Wypowiedź przejrzysta i logicznie uporządkowana
6.	Narracja pierwszoosobowa
7.	Spójność tekstu
8.	Poprawność językowa i dobór słownictwa
9.	Poprawność ortograficzna
10.	Poprawność interpunkcyjna
11.	Estetyka zapisu i uwzględnienie akapitów

OPIS POSTACI Z ELEMENTAMI CHARAKTERYSTYKI.

Lp.	Kryteria
1.	Trójdzielność kompozycji
2.	Forma zgodna z normą (zawiera wszystkie elementy – przedstawienie postaci, opis wyglądu, opis cech wewnętrznych, cechy charakteru poparte odpowiednimi przykładami z tekstu, ocena postaci)
3.	Zgodność z tematem i jego rozwinięcie
4.	Poprawność językowa i dobór słownictwa
5.	Poprawność ortograficzna
6.	Poprawność interpunkcyjna
7.	Estetyka zapisu i uwzględnienie akapitów

OPOWIADANIE

Lp.	Kryteria
1.	Trójdzielność kompozycji, akapity
2.	Realizacja tematu w stopniu
3.	Obecność narratora
4.	Wzbogacenie narracji poprzez wprowadzenie elementów opisu
5.	Uatrakcyjnienie opowiadania poprzez wprowadzenie np. dialogu, zmiany tempa narracji, puentę

6.	Spójność tekstu
7.	Poprawność językowa i dobór słownictwa wskazującego następstwa czasowe i przyczynowo-skutkowe
8.	Poprawność ortograficzna
9.	Poprawność interpunkcyjna
10.	Estetyka zapisu

KARTKA POCZTOWA

Lp.	Kryteria
1.	Poprawne zaadresowanie kartki (umieszczenie we właściwych miejscach niezbędnych elementów adresu – imię i nazwisko, ulica z numerem domu, kod pocztowy i nazwa miejscowości)
2.	Zwrot do adresata oraz podpisanie kartki przez nadawcę
3.	Pisownia zaimków osobowych grzecznościowych wielką literą
4.	Umieszczenie w odpowiednim miejscu informacji o dacie i miejscu nadania kartki
5.	Realizacja podanego tematu
6.	Dobór słownictwa dostosowany do osoby adresata oraz wyrażonej treści
7.	Poprawność językowa
8.	Poprawność ortograficzna

9.	Poprawność interpunkcyjna
10.	Estetyka zapisu

LIST

Lp.	Kryteria
1.	Trójdzielna kompozycja listu Wstęp, rozwinięcie, zakończenie
2.	Obecność akapitów
3.	Nazwa miejscowości i data
4.	Nagłówek i podpis
5.	Poprawna pisownia zwrotów grzecznościowych/zaimków
6.	Zgodność z tematem i jego rozwinięcie
7.	Poprawność językowa i dobór słownictwa
8.	Spójność tekstu
9.	Poprawność ortograficzna
10.	Poprawność interpunkcyjna
11.	Estetyka zapisu

OPIS

Lp.	Kryteria
1.	Trójdzielność kompozycji i akapity
2.	Zgodność z tematem i jego rozwinięcie

3.	Forma Zgodna z poleceniem, całkowicie poprawna (oryginalność, bogactwo określeń, epitetów, porównań)
4.	Spójność tekstu
5.	Poprawność językowa i dobór słownictwa
6.	Ortografia
7.	Interpunkcja
8.	Estetyka zapisu

OPIS OBRAZU

Lp.	Kryteria
1.	Trójdzielność kompozycji i akapity
2.	Opis tego, co zostało przedstawione na obrazie [punktu nie przyznaje się, jeśli dominuje forma opowiadania]
3.	Wyodrębnienie i nazwanie elementów przedstawionych na obrazie
4.	Stosowanie różnorodnych przymiotników i określeń dotyczących kształtów, wielkości, kolorów, materiału itp. opisywanych elementów obrazu
5.	Stosowanie słownictwa sytuującego opisywane elementy w przestrzeni obrazu (np. na pierwszym planie, w tle, w centrum)
6.	Ocena obrazu/własne wrażenia i refleksje związane z obrazem

7.	Poprawność językowa i dobór słownictwa
8.	Ortografia
9.	Interpunkcja
10.	Estetyka zapisu

OPIS KRAJOBRAZU

Lp .	Kryteria
1.	Trójdzielność kompozycji i akapity
2.	Opis tego, co przedstawia krajobraz [punktu nie przyznaje się, jeśli dominuje forma opowiadania oraz gdy krajobraz nie jest głównym tematem opisu)
3.	Wyodrębnienie i nazwanie elementów krajobrazu
4.	Stosowanie różnorodnych przymiotników i określeń dotyczących kształtów, wielkości, kolorów itp. opisywanych elementów krajobrazu – bogactwo językowe
5.	Stosowanie słownictwa sytuującego opisywane elementy w przestrzeni (np. Za, obok, bliżej, dalej, z lewej strony itp.)
6.	Ocena krajobrazu/własne wrażenia i refleksje
7.	Poprawność językowa
8.	Ortografia
9.	Interpunkcja

10.	Estetyka zapisu
------------	------------------------

OPIS PRZEŻYĆ

Lp.	Kryteria
1.	Trójdzielność kompozycji i akapity
2.	Opis przeżyć związanych z sytuacją, która wywołała przeżycie (punktu nie przyznaje się, jeśli dominuje forma opowiadania)
3.	Nazwanie doznawanych uczuć (powyżej dwóch) oraz przedstawienie ich widocznych przejawów
4.	Poprawność językowa
5.	Poprawność ortograficzna
6.	Poprawność interpunkcyjna
7.	Estetyka zapisu

OPIS SYTUACJI

Lp.	Kryteria
1.	Trójdzielność kompozycji i akapity
2.	Opis uwzględnia jedno główne wydarzenie i towarzyszące mu zdarzenia, określa miejsce i czas sytuacji, uczestników i ich rolę w opisywanych zdarzeniach, nastrój i emocje towarzyszące zdarzeniom
4.	Poprawność językowa
5.	Poprawność ortograficzna
6.	Poprawność interpunkcyjna

7.	Estetyka zapisu
----	-----------------

BAŚŃ

Lp.	Kryteria
1.	Trójdzielność kompozycji i akapity
2.	Obecność cech gatunkowych baśni charakterystyczny wstęp charakterystyczne zakończenie - nieokreślony czas i miejsce wydarzeń kontrastowe postaci - motywy wędrowne uosobienie przesłanie
3.	Obecność narratora
4.	Wzbogacenie narracji poprzez wprowadzenie elementów opisu
5.	Uatrakcyjnienie opowiadania poprzez wprowadzenie np. dialogu, zmiany tempa narracji, puentę
6.	Spójność tekstu
7.	Poprawność językowa i dobór słownictwa
8.	Poprawność ortograficzna
9.	Poprawność interpunkcyjna
10.	Estetyka zapisu

STRESZCZENIE

Lp.	Kryteria
1.	Zwiężłość i logiczność wypowiedzi
2.	Wybór najistotniejszych wydarzeń/faktów
3.	Chronologiczne powiązanie wydarzeń
4.	Brak zbędnych informacji, komentarzy
5.	Przejrzysty układ graficzny
6.	Spójność tekstu
7.	Poprawność językowa i dobór słownictwa
8.	Poprawność ortograficzna
9.	Poprawność interpunkcyjna
10.	Estetyka zapisu

GRATULACJE

Lp.	Kryteria
1.	Redakcja tekstu Zawarcie trzech informacji (Kto? Komu? Z jakiej okazji?)
2.	Poprawność językowa
3.	Poprawność ortograficzna (brak błędów)
4.	Poprawność interpunkcyjna (dopuszczalny 1 błąd)
5.	Estetyka zapisu

ŻYCZENIA

Lp.	Kryteria
1.	Redakcja tekstu Zawarcie trzech informacji (Kto? Komu? Z jakiej okazji?)
2.	Realizacja tematu
3.	Poprawność językowa
4.	Poprawność ortograficzna
5.	Poprawność interpunkcyjna
6.	Estetyka zapisu

APEL

Lp.	Kryteria
1.	Forma Zwrot do adresata, zwroty grzecznościowe Typowe dla formy apelu słownictwo
2.	Realizacja tematu Pełna (określenie zadania, które należy wykonać, krótkie wyjaśnienie, dlaczego należy tak postąpić)
3.	Poprawność językowa
4	Poprawność ortograficzna
5	Poprawność interpunkcyjna
6	Estetyka i uwzględnienie akapitów

DZIENNIK/PAMIĘTNIK

Lp.	Kryteria
1.	Forma Zapis daty po lewej stronie
	Konsekwentne stosowanie narracji pierwszoosobowej i czasu przeszłego
2.	Realizacja tematu Pełna (informacje o ważnych wydarzeniach, podanie miejsca i czasu, przedstawienie uczestników, opowieść o przebiegu zdarzeń; wyrażenie własnych opinii, przemyśleń, uczuć)
7.	Poprawność językowa i dobór słownictwa
8.	Poprawność ortograficzna
9.	Poprawność interpunkcyjna
10.	Estetyka zapisu i uwzględnienie akapitów

RECENZJA

Lp.	Kryteria
1.	Podanie tytułu recenzowanego dzieła, informacji dotyczących autora dzieła, określenie gatunku (np. powieść przygodowa), określenie odbiorców dzieła

3.	Poprawność językowa i dobór słownictwa
4.	Poprawność ortograficzna
5.	Poprawność interpunkcyjna
6.	Estetyka zapisu i uwzględnienie akapitów

ROZPRAWKA

	KRYTERIA
1	Treść Praca odnosi się do problemu sformułowanego w temacie i zawiera trafną i wnikliwą argumentację
2	Segmentacja pracy Zachowany logiczny tok rozważań, segmentacja konsekwentna i celowa
3	Styl Styl konsekwentny, dostosowany do wyводу argumentacyjnego
4	Język
5	Ortografia
6	Interpunkcja

PRZEMÓWIENIE

	KRYTERIA
1	Treść Zgodność z tematem Zachowanie sztuki perswazji, namawiania, nakłaniania Figury retoryczne: apostrofy, pytania retoryczne, wykrzyknienia itp. Prezentowanie dowodów popartych trafną argumentacją
2	Segmentacja pracy Zachowany logiczny tok rozważań, segmentacja konsekwentna i celowa
3	Styl Styl konsekwentny, dostosowany do wyводу argumentacyjnego
4	Język
5	Ortografia
6	Interpunkcja

Uwaga szczególna:

Ze względu na szczególne walory artystyczne prac pisemnych, o których mowa w punktach 2-31, nauczyciel ma prawo wystawić ocenę wyższą niż ta, która wynika z uzyskanych przez ucznia punktów.

Uczeń otrzymuje oceny za sprawdziany, kartkówki, wypowiedzi pisemne, ustne, pracę na lekcji, prace dodatkowe, recytację, osiągnięcia konkursowe, prowadzenie zeszytu przedmiotowego, prezentację, projekt etc.

ZASADY PRACY NA LEKCJACH JĘZYKA POLSKIEGO

1. Na każdej lekcji języka polskiego uczeń powinien posiadać:
 - a. odpowiedni podręcznik, lekturę lub ćwiczenia, zeszyt przedmiotowy,
 - b. odpowiednie przybory (długopis, ołówek, linijkę, kolorowe pisaki..)
2. Nieprzygotowanie ucznia do pracy będzie odnotowane w dzienniku elektronicznym. Uczeń ma prawo do zgłoszenia trzech nieprzygotowań w półroczu (w tym także z powodów losowych – dodatkowe nieprzygotowania pisane przez rodziców nie będą uwzględniane). Za każde następne nieprzygotowanie otrzyma ocenę niedostateczną. Nieprzygotowanie zgłasza się przed lekcją. Nieprzygotowanie nie zwalnia z klasówki, sprawdzianu z treści lektury. Uczeń wykorzystujący nieprzygotowanie braki musi uzupełnić niezwłocznie.
3. Przez nieprzygotowanie do lekcji rozumiemy: brak znajomości tekstu literackiego (nie dotyczy lektur szkolnych), brak pomocy potrzebnych do lekcji, nieprzygotowanie do odpowiedzi ustnej.
4. Nieobecność na lekcji nie zwalnia ucznia z uzupełnienia omawianego materiału i możliwości odpowiedzi na następnej lekcji.
5. Uczeń otrzymuje oceny za:
 - a. prace klasowe, sprawdziany, kartkówki;
 - b. prace pisemne: ćwiczenia oraz wypracowania odpowiedzi ustne, recytacje;
 - c. pracę na lekcji (praca w grupie lub indywidualna - uczeń może otrzymać za pracę ocenę, plusa lub minus (pięć plusów - ocena bardzo dobra , pięć minusów – ocena niedostateczna);
 - d. prace dodatkowe (osiągnięcia w konkursach przedmiotowych, pomoce naukowe, dodatkowe ćwiczenia...);
6. **Prace klasowe** są obowiązkowe. Termin realizacji prac klasowych jest ustalany z uczniami i odnotowywany w dzienniku lekcyjnym. Prace klasowe, testy, sprawdziany są zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.

7. Uczeń nieobecny z przyczyn usprawiedliwionych ma obowiązek w terminie dwóch tygodni po powrocie do szkoły pracę uzupełnić.
W przypadku unikania sprawdzianu uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
8. Uczeń ma prawo poprawić ocenę niezwłocznie lub w terminie ustalonym przez nauczyciela.
9. **Kartkówki** 10-, 15-minutowe, dotyczące materiału z ostatnich trzech lekcji, mogą być zapowiadane.
10. Uczeń przystępujący do poprawy jest zobowiązany do nadrobienia braków, które nie pozwoliły mu osiągnąć zadawalającego wyniku.
11. **Wypracowania** to dłuższe wypowiedzi pisemne. Wypracowania uczeń pisze odręcznie i czytelnie, pozostawiając odstęp między wierszami, na kartce formatu A4 z marginesem, zawsze wpisując temat pracy i dokładnie ją podpisując (imię, nazwisko, klasa, nr z dziennika). **Prace, które nie spełniają powyższych warunków, nie będą zaliczone. W razie nauczania zdalnego uczniowie przesyłają nauczycielowi prace pisane na komputerze.**
12. Rodzice mają możliwość wglądu do prac pisemnych swoich dzieci podczas zebrań, dni otwartych lub na życzenie ucznia lub rodzica są wydawane do domu. Uczeń powinien dostarczyć wypożyczoną pracę na następną lekcję, ponieważ wszystkie prace stanowią dokumentację nauczyciela i są przechowywane w szkole. W przypadku braku zwrotu pracy następne nie będą udostępniane do domu.
13. Uczeń ma obowiązek starannie prowadzić **zeszyt**. Na ocenę mają wpływ: datowanie lekcji, temat lekcji, pełne notatki, estetyka.
14. **Lektury**. Na przeczytanie lektury (powyżej 100 stron) uczeń ma minimum 2 tygodnie. Z treści każdej lektury jest kartkówka/sprawdzian.
Ocena ta nie podlega poprawie.
15. **Prace domowe** są nieobowiązkowe i dobrowolne, ale ich systematyczne wykonywanie zgodnie z prawem może być uwzględniane w wystawianiu oceny rocznej. Prace domowe wykonane w sposób całościowy, starannie i poprawnie zostaną ocenione na +. Suma pięciu plusów daje ocenę bardzo dobrą. Prace domowe muszą być przyniesione na wyznaczony przez nauczyciela termin, tylko te będą podlegały ocenie.
16. **Zasady szczegółowe dotyczące oceniania z przedmiotu znajdują się na stronie internetowej szkoły. Oceniając ucznia, nauczyciel bierze pod uwagę opinię/orzeczenie PPP i dostosowuje wymagania do indywidualnych potrzeb dziecka.**

17. Uczeń pracuje systematycznie przez całe półrocze i rok a oceny poprawia na bieżąco.

18. Ocena końcowa nie jest średnią arytmetyczną ocen otrzymanych w półroczu (roku); ocenę ustala nauczyciel. Na wysokość oceny półrocznej i rocznej mają wpływ oceny uzyskane w wyniku systematycznej pracy ucznia w ciągu całego półrocza.

19. Wszyscy uczniowie są zobowiązani do:

- a) przestrzegania zapisów Statutu Szkoły dotyczących zachowania na lekcjach; punktualnego przychodzenia na zajęcia;
- b) posiadania niezbędnych do pracy materiałów;
- c) czynnego uczestnictwa w lekcji;
- d) powstrzymywania się od rozmów niezwiązanych z omawianym tematem; przygotowania do lekcji bieżącej;
- e) znajomości w wyznaczonym terminie lektur oraz posiadania własnego egzemplarza lektury na lekcji (z zaznaczonymi odpowiednimi cytatami).

ZASADY DOSTOSOWANIA SYSTEMU OCENIANIA DLA UCZNIÓW ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI

1. Nie wymaga się, by uczeń czytał głośno przy klasie nowy tekst, wskazywanie wybranych fragmentów dłuższych tekstów do opracowania i sprawdzanie na nich techniki czytania
2. Daje się więcej czasu na czytanie tekstów, poleceń, instrukcji, szczególnie podczas samodzielnej pracy lub sprawdzianów, w razie potrzeby pomaganie przy ich odczytaniu
3. Podawane są uczniom jasne kryteria oceny prac pisemnych (wiedza, dobór argumentów, logika wyводу, treść, styl, kompozycja itp.)
Pozwala się na korzystanie z audiobooków
4. Nie angażuje się go do konkursów czytania (chyba że wola ucznia jest inna) - uwzględnia się trudności w rozumieniu treści, szczególnie podczas samodzielnej pracy z tekstem, dawanie czasu, instruowanie lub zalecanie przeczytania tekstu wcześniej
5. Częściej sprawdza się zeszyt szkolny, nie ocenia się estetyki pisma, ustalenie sposobu poprawy błędów, czuwanie nad ich poprawą, ocenianie poprawności i sposobu wykonania prac
6. Umożliwia się uczniowi przygotowanie się do dyktanda poprzez podanie mu trudniejszych wyrazów, a nawet wybranych zdań, które wystąpią w dyktandzie; stosuje się teksty z lukami lub pisanie z pamięci
7. Nie omawia się błędów ucznia przy całej klasie
8. W przypadku trudności w redagowaniu wypowiedzi pisemnych uczy się tworzenia schematów pracy, planowania kompozycji wypowiedzi
Pomaga się w doborze argumentów oraz odpowiednich wyrażen i zwrotów
9. Błędy ortograficzne i interpunkcyjne ocenia się według kryteriów dla dyslektyków (większa liczba dopuszczalnych błędów niż w przypadku uczniów bez orzeczenia)
10. Zobowiązuje się ucznia do znajomości zasad ortograficznych i systematycznej poprawy popełnianych błędów zgodnie ze wskazówkami nauczyciela Daje się uczniowi więcej czasu na prace pisemne, sprawdza się, czy uczeń skończył notatkę z lekcji, w razie potrzeby skraca się długość notatek

11. W przypadku trudności z odczytaniem pracy odpytuje się ucznia ustnie, pozwala się na wykonywanie prac pisemnych na komputerze.

PROCEDURA POPRAWY OCENY PÓŁROCZNEJ I ROCZNEJ NA WYŻSZĄ NIŻ PROPONOWANA

1. Po wystawieniu oceny proponowanej uczeń niezwłocznie wyraża nauczycielowi chęć poprawy oceny proponowanej i odbiera zakres materiału.
2. Poprawa oceny proponowanej odbywa się najpóźniej na tydzień przed ostatecznym wystawieniem ocen.
3. Uczeń powinien napisać prace wskazane przez nauczyciela z określonego zakresu materiału.

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

NOWE Słowa na start! klasa 4

Temat lekcji	Wymagania na ocenę dopuszczającą Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania na ocenę dobrą Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania na ocenę celującą Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
I półrocze					
Rozdział I. Mój dom moi najbliżsi: Ann Patrick, „Posiłek na świeżym powietrzu”	– opowiada o sytuacji przedstawionej na obrazie – wymienia postaci znajdujące się na obrazie	– opisuje postacie przedstawione na obrazie – wyjaśnia, kim mogą być dla siebie osoby ukazane na obrazie	– analizując sytuację przedstawioną na obrazie, wyjaśnia, co mogło wydarzyć się wcześniej	– proponuje tematy rozmów postaci przedstawionych na obrazie	– opowiada o sposobach spędzania wolnego czasu ze swoją rodziną – przedstawia własne zdanie na temat zalet wspólnego spożywania posiłków – wyjaśnia, jak można zacieśniać więzi rodzinne
W moim domu: Zofia Beszczyńska, „Dom”	– czyta wiersz głośno – wymienia bohaterów wiersza – mieszkańców domu – wymienia postaci znajdujące się na obrazie Frederika Cotmana „Jeden z rodziny”	– czyta wiersz głośno, wyraźnie – wymienia sytuacje opisane w wierszu – wskazuje w tekście wiersza wers i strofę – opowiada o postaciach znajdujących się na obrazie	– czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa – określa temat wiersza – opowiada w 2–3 zdaniach o sytuacjach przedstawionych w wierszu – nazywa uczucia towarzyszące osobom wypowiadającym się w	– czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację – opowiada w ciekawy sposób o mieszkańcach domu i o sytuacjach przedstawionych w wierszu, odnosząc je do własnego doświadczenia – wyjaśnia, co może oznaczać obecność zwierząt w domu	– przedstawia w nietypowy sposób swój dom, domowników i ulubione przedmioty – wymienia miejsca, w których można czuć się jak w domu i uzasadnia swój wybór

		Frederika Cotmana „Jeden z rodziny” i wyjaśnia tytuł obrazu	wierszu i uzasadnia swój wybór	– wyjaśnia, co oznaczają słowa, że dom <i>otwiera lub zamyka swoje cztery ściany</i> – porównuje obraz domu ukazany w wierszu i na obrazie Frederika Cotmana „Jeden z rodziny”, wskazując podobieństwa i uzasadnia swój pogląd	
Odrobina taktu: Francesca Simon, „Koszmary Karolek i prześwietne święta”	– czyta głośno tekst – wymienia bohaterów utworu – określa czas i miejsce wydarzeń – wymienia wydarzenia przedstawione w utworze	– czyta głośno i cicho – przedstawia bohaterów utworu – formułuje 2–3 zdania na temat czasu i miejsca wydarzeń przedstawionych w utworze oraz o wydarzeniach utworu	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – wskazuje cechy charakteru Karolka i uzasadnia swój wybór, odwołując się do tekstu – wyjaśnia, czego rodzice chcieli nauczyć Karolka	– czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – przedstawia swoją opinię o bohaterze i jego zachowaniu – prezentuje swoją opinię o liście napisanym przez Karolka i przewiduje reakcję rodziców na list, odnosząc się do własnych doświadczeń	– samodzielnie formułuje zasady dobrego zachowania w różnych sytuacjach – przedstawia pomysły sposobów pogodzenia się z decyzjami rodziców
Poszukiwany pan Słowik!: Julian Tuwim, „Spóźniony słowik”	– czyta wiersz głośno – wymienia bohaterów wiersza – wymienia sytuacje ukazane w wierszu (czas i miejsce)	– czyta wiersz głośno, wyraźnie – przedstawia bohaterów wiersza i wyjaśnia, kim dla siebie są bohaterowie	– czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa – określa temat wiersza – opowiada w 2–3 zdaniach o sytuacjach przedstawionych w wierszu – nazywa uczucia towarzyszące postaciom wypowiadającym się w wierszu i uzasadnia swój wybór	– czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację – opowiada w ciekawy sposób o małżeństwie Słowików i o sytuacjach przedstawionych w wierszu, odnosząc je do własnego doświadczenia – ocenia postępowanie pana Słowika – wyjaśnia, jak należy postępować w sytuacji spóźnienia	– przedstawia pomysł na inne zakończenie wiersza – wymienia zasady postępowania, dzięki którym można okazać wzajemny szacunek
Rozmowa z dziadkiem: Robert Kimmel Smith,	– czyta głośno tekst – wymienia bohaterów utworu	– czyta głośno i cicho – przedstawia bohaterów utworu	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – wskazuje cechy charakteru Petera i uzasadnia swój	– czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – przedstawia swoją opinię o bohaterze i jego zachowaniu	– samodzielnie formułuje wnioski na temat decyzji podejmowanych w rodzinie

„Wojna z dziadkiem”	– określa czas i miejsce wydarzeń – wymienia wydarzenia przedstawione w utworze	– formułuje 2–3 zdania na temat czasu i miejsca wydarzeń przedstawionych w utworze oraz o wydarzeniach utworu	wybór, odwołując się do tekstu – wyjaśnia, dlaczego Peter postanawia oddać dziadkowi szczękę – wyjaśnia motywację dziadka do przystąpienia do wojny z wnukiem	– wyjaśnia, co według dziadka wywołało konflikt w rodzinie i prezentuje swoją opinię na temat powodów konfliktów rodzinnych	– przedstawia pomysły sposobów rozwiązywania konfliktów w rodzinie
Moja mama jest wspaniała!: Ryszard Przymus, „Nasza Mama jest poetką...”	– czyta wiersz głośno – wskazuje bohaterkę wiersza – wskazuje, kto wypowiada się w wierszu – wymienia sytuacje ukazane w wierszu – podaje definicję nastroju wiersza	– czyta wiersz głośno, wyraźnie – przedstawia bohaterkę wiersza i wyjaśnia, kim jest dla osób wypowiadających się w utworze – wskazuje nastrój wiersza	– czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa – określa temat wiersza – opowiada w 2–3 zdaniach o tym, jak mama opisuje codzienne zajęcia i otaczający ją świat – wyjaśnia, jak sposób mamy, w jaki mówi o świecie, wpływa na dzieci – wyjaśnia, co wpływa na nastrój wiersza	– czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację – opowiada w ciekawy sposób o mamie i jej wpływie na dzieci, odnosząc je do własnego doświadczenia – przedstawia określenia, którymi można by opisać mamę przedstawioną w wierszu i uzasadnia swoje wybory – wyjaśnia, jakie uczucia towarzyszą osobom mówiącym w wierszu i uzasadnia swoją opinię	– przedstawia pomysły na to, by o otaczającym świecie mówić w niezwykle sposób
Bliżej języka: Czym są alfabet, głoska, litera?	– wymienia litery w kolejności alfabetycznej – definiuje literę – definiuje głoskę	– porządkuje wyrazy w kolejności alfabetycznej – odróżnia głoski i litery	– określa liczbę liter i głosek w podanych wyrazach – odróżnia samogłoski i spółgłoski	– bezbłędnie odróżnia samogłoski i spółgłoski – szuka wyrazu w słowniku ortograficznym	– sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego, – korzysta z katalogu bibliotecznego, spisu produktów w sklepie internetowym
Bliżej języka: Czym jest sylaba?	– wskazuje sylaby – wyjaśnia, co tworzy sylabę	– poprawnie dzieli wyrazy na sylaby	– układa wyrazy z różnych sylab – poprawnie przenosi wyrazy do następnej linii	– korzysta ze słownika ortograficznego, sprawdzając poprawność przenoszenia wyrazów do następnej linii	– układa historyjkę z wyrazów zbudowanych z różnych sylab

Ortografia dla każdego: Pisownia wyrazów z ó	– wymienia zasady ortograficzne pisowni ó – poprawnie zapisuje wyrazy zakończone na: -ów, -ówka, -ówna	stosuje zasady ortograficzne pisowni ó – tworzy formy pokrewne i poprawnie zapisuje wyrazy z ó wymiennym	– korzysta ze słownika ortograficznego	– poprawnie zapisuje wyrazy z ó niewymiennym	– układa rymowanki z wyrazami z ó – układa historyjki z wyrazami z ó – prezentuje historyjki na forum klasy
Ortografia dla każdego: Pisownia wyrazów z u	– wymienia zasady ortograficzne pisowni u – poprawnie zapisuje wyrazy zakończone na: -lec, -uch, -unek, -us, -usz, -ura, -uj, -uje	– stosuje zasady ortograficzne pisowni u	– korzysta ze słownika ortograficznego	– poprawnie zapisuje wyrazy będące wyjątkami	– opowiada, jak spędzają czas mieszkańcy deszczowego miasta, wykorzystując wyrazy z u
Szkoła mówienia i pisania: Jak napisać pozdrowienia?	– poprawnie zapisuje miejscowość i datę – wymienia elementy pozdrowienia – podejmuje próbę napisania pozdrowień	– poprawnie zapisuje adres – redaguje pozdrowienia według wzoru	– stosuje zwroty do adresata – uzupełnia brakujące elementy pozdrowienia	– redaguje pozdrowienia odpowiednie do sytuacji i adresata – wskazuje różnice między SMS-em a kartką pocztową – stosuje emotikony	– redaguje poprawnie pod względem językowym, ortograficznym i kompozycyjnym kartkę pocztową z życzeniami w związku z określoną sytuacją
Rozdział II. Szkolne radości, szkolne smutki, Andrew Macara, „Piłkarze”	– wybiera wyrazy, które najtrafniej opisują obraz – wymienia postaci znajdujące się na obrazie	– wybiera wyrazy, które najtrafniej opisują obraz i uzasadnia swoją opinię – opisuje postacie przedstawione na obrazie – określa czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie	– określa dominujące na obrazie kolory – opisuje sytuację przedstawioną na obrazie	– wyjaśnia, dlaczego dziecko na drugim planie stoi samotnie i uzasadnia swoją opinię	– określa nastrój obrazu i uzasadnia swoją wypowiedź – opowiada o tym, co może wydarzyć się za chwilę pomiędzy dziećmi i uzasadnia swoją opinię – wyjaśnia, co jest ważne podczas wspólnej zabawy
Marzenia kontra szkoła: Joanna Kulmowa, „Marzenia”	– czyta wiersz głośno – określa, kim jest osoba mówiąca w wierszu – podaje definicję podmiotu lirycznego	– czyta wiersz głośno, wyraźnie – wskazuje uczucia podmiotu lirycznego w wierszu	– czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa – określa temat wiersza – wyjaśnia, dlaczego, według podmiotu lirycznego, w szkole nie ma miejsca na	– czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację – opowiada w ciekawy sposób o tym, czy w szkole można spełniać marzenia	– wskazuje marzenia, dla których szkoła jest miejscem na ich spełnienie

		– wyjaśnia, dlaczego podmiot liryczny nie lubi chodzić do szkoły	marzenia i uzasadnia swoją opinię – przedstawia, co się dzieje z marzeniami, które zostają w domu	szkoła, odnosząc się do własnego doświadczenia	– formułuje opinię, od kogo lub od czego zależy spełnienie marzeń
Mała szkoła życia: Marta H. Milewska, „Po co nam ta szkoła?”.	– czyta głośno tekst – wymienia bohaterów utworu – określa czas i miejsce wydarzeń – wymienia wydarzenia przedstawione w utworze	– czyta głośno i cicho – przedstawia bohaterów utworu – formułuje 2–3 zdania na temat dwóch etapów projektu szkolnego	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – wskazuje podobieństwa szkoły do dorosłego życia – wyjaśnia, czego, według taty, uczy szkoła oprócz różnych przedmiotów	– czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze – wyjaśnia znaczenie słów: <i>szkoła to taka mała szkoła życia</i> i uzasadnia swoją opinię – wyjaśnia, dlaczego tata podał chłopcom przykład Ani – podaje argumenty, dlaczego warto uczyć się rzeczy, które wydają się nieciekawe	– samodzielnie formułuje pytania związane ze wspomnieniami szkolnymi, które można zadać rodzicom – przedstawia projekt dotyczący szkoły marzeń – wyjaśnia, co można zrobić, by szkoła, do której uczęszcza, stała się szkołą marzeń
Pracujemy w zespole: Judy Blume, „Opowieści czwartoklasisty”	– czyta głośno tekst – wymienia bohaterów utworu – określa czas i miejsce wydarzeń – wymienia wydarzenia przedstawione w utworze – podaje definicję narratora	– czyta głośno i cicho – przedstawia bohaterów utworu – wyjaśnia, kto opowiada o wydarzeniach w tekście – formułuje 2–3 zdania na temat zadania, które dzieci miały wykonać, uzasadniając, które etapy pracy były dla dzieci najtrudniejsze	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – wskazuje uczucia chłopców, którzy zobaczyli okładkę przygotowaną przez koleżankę i uzasadnia swoje wybory	– czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze z perspektywy różnych bohaterów – wyjaśnia, dlaczego zmienia zdanie o poszczególnych bohaterach, odwołując się do tekstu i do wypowiedzi członków innych grup	– samodzielnie formułuje zasady dobrej współpracy w grupie
Podczas lekcji...: April Stevens, „Figgrotten”	– czyta głośno tekst – wymienia bohaterów utworu – określa czas i miejsce wydarzeń	– czyta głośno i cicho – przedstawia bohaterów utworu – wyjaśnia, dlaczego bohaterka była bardzo aktywna na	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – wyjaśnia, jak zmieniło się zachowanie Figgrotten w klasie	– czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – wyjaśnia, czy postawa Friggotten wzbudza sympatię czy niechęć	– próbuje znaleźć powody milczenia niektórych uczniów podczas lekcji – samodzielnie formułuje pomysły dotyczące

	– wymienia wydarzenia przedstawione w utworze – podaje definicję bohatera literackiego	lekcjach w młodszych klasach – formułuje 2–3 zdania na temat uczuć, które Figgrotten, wywoływała w uczniach, wyjaśniając, dlaczego dzieci mogły się tak czuć przy koleżance	– wyjaśnia, co czuła Figgrotten, kiedy nauczyciel zadawał jej pytania – przedstawia, co Figgrotten myślała o sobie i uczniach, odpowiadając na pytania nauczyciela?	– opowiada, jak poprawić atmosferę w klasie, słucha opinii innych uczniów	zapobiegania bierności uczniów podczas lekcji
Biblioteka na nas czeka: Krystyna Wodnicka, „W bibliotece”	– czyta wiersz głośno – określa, kiedy i gdzie mają miejsce wydarzenia ukazane w tekście – podaje definicję epitety	– czyta wiersz głośno, wyraźnie – wskazuje sposoby spędzania wolnego czasu przedstawione w wierszu i mówi, który z nich wybiera najczęściej w wierszu – wyjaśnia, dlaczego podmiot liryczny nie lubi chodzić do szkoły	– czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa – określa temat wiersza – znajduje w tekście określenia rzeczownika i udowadnia, iż są to epitety – znajduje w tekście trzy rzeczowniki bez określeń i formułuje do nich epitety	czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację – opowiada w ciekawy sposób o tym, co zyskujemy, czytając książki – wymyśla tytuły książek wspomnianych w drugiej strofie, wyjaśnia, która z nich jest najciekawsza	– formułuje pomysły, jak zachęcić innych do czytania – wybiera, dyskutując z kolegami i koleżankami w klasie, najlepszy z pomysłów na zachęcenie innych do czytania
Misja: biblioteka!	– wyjaśnia, jakie informacje na temat książki znajdują się na karcie katalogu internetowego	– odpowiada na pytania dotyczące dalszych kroków w związku z niewiedzą o miejscu wypożyczenia książki – przygotowuje informacje na temat książki wartej przeczytania	– szuka w Internecie informacji na temat zajęć organizowanych przez najbliższą bibliotekę – sporządza listę zajęć bibliotecznych w których chętnie wzięłby udział – wyjaśnia, która z bibliotek przedstawionych na ilustracji wydaje się mu najbardziej atrakcyjna	– opracowuje listę rozwiązań, które warto zastosować, by biblioteka była miejscem wartym spędzania w niej czasu	– przygotowuje plakat z samodzielnie przygotowanymi hasłami promującymi bibliotekę jako miejsce warte odwiedzenia
Ludzie książki	– wymienia ludzi, bez których nie powstałaby książka	– wyjaśnia, na czym polega praca poszczególnych osób przy książce – dopasowuje nazwy czynności do nazw zawodów osób pracujących przy książce	– zapisuje pytania do wybranych osób pracujących przy powstawaniu książki	– wyjaśnia, jakimi cechami charakteru powinny wyróżniać się poszczególne osoby pracujące nad powstawaniem książki i uzasadnia swoje poglądy	– wyjaśnia, który z zawodów związanych z powstawaniem książek wydaje się mu najciekawszy i dlaczego

Bliżej języka: Co już wiemy o rzeczowniku?	– podaje definicję rzeczownika – wskazuje rzeczowniki nazywające osoby, zwierzęta, rośliny, rzeczy, miejsca, zjawiska pogodowe	– zapisuje nazwy uczuć i układa z nimi zdania – ustala rodzaj rzeczowników	– wyszukuje rzeczowniki w rozmowie, zapisuje je w zeszycie w formie podstawowej i określa ich rodzaj	– nazywa cechy charakteru, zapisuje je jako rzeczowniki i określa ich rodzaj – zamienia rzeczowniki na inne o podobnych znaczeniu, by uniknąć powtórzeń	– poprawnie używa różnych form rzeczowników sprawiających trudności, a w przypadku wątpliwości korzysta ze słownika
Bliżej języka: Jak odmienia się rzeczownik?	– podaje liczby i przypadki rzeczownika	– zadaje pytania przy kolejnych przypadkach	– odmienia rzeczowniki przez przypadki w liczbie pojedynczej i mnogiej	– uzupełnia zdania właściwymi formami rzeczownika – określa przypadek i liczbę danego rzeczownika w zdaniu	– wymyśla zdanie pozwalające zapamiętać nazwy przypadków i ich kolejność
Ortografia dla każdego: Pisownia wielką literą – imiona, nazwiska, tytuły	– wymienia zasady ortograficzne pisowni wielką literą imion, nazwisk, przydomków, pseudonimów, tytułów	– stosuje zasady ortograficzne pisowni wielką literą imion, nazwisk, przydomków, pseudonimów, tytułów	– poprawnie zapisuje imiona, nazwiska, przydomki, przezwiska, tytuły książek, filmów, programów, dzieł sztuki – korzysta ze słownika ortograficznego	– poprawnie zapisuje tytuły książek, filmów, utworów, dzieł sztuki, programów, również ze spójnikami i przyimkami wewnątrz tytułu – samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego	– zapisuje poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia wielką i małą literą)
Interpunkcja: Cudzysłów i kursywa	– wskazuje cudzysłów i kursywę – zna zasady stosowania cudzysłowu i kursywy	– zapisuje tytuły utworów w cudzysłowach	– zapisuje cytowane wypowiedzi w cudzysłowach	– stosuje kursywę w tekście pisanym na komputerze	– poprawnie zapisuje tytuły w wypowiedzi zapisanej ręcznie lub komputerowo na temat swoich ulubionych książek, filmów i programów – stosuje poprawne formy rzeczownika <i>cudzysłów</i>
Szkoła mówienia i pisania: Jak tworzyć notatki?	– mówi, czym jest notatka i wymienia różne sposoby notowania	– odróżnia różne sposoby notowania – sporządza notatki, wykorzystując wiedzę na temat różnych sposobów notowania	– wybiera z tekstu ważne informacje – notuje ważne informacje w formie krótkiego tekstu, punktów, schematu, tabeli	– sporządza notatkę w określonej formie – wybiera sposób zanotowania ważnych informacji	– trafnie wybiera najlepszą formę notatki i samodzielnie ją redaguje, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi

					– przestrzega zasad poprawności językowej
Rozdział III. O sobie, o nas, Nikołaj Pietrowicz Bogdanow-Bielski, „Goście”	– wymienia postaci znajdujące się na obrazie – określa czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie	– opisuje postacie przedstawione na obrazie – wyjaśnia obecność lampionów	– opisuje sytuację przedstawioną na obrazie – przewiduje niespodzianki i zabawy czekające na chłopców za ogrodzeniem	– proponuje tematy rozmów postaci przedstawionych na obrazie	– wyjaśnia związek tytułu z sytuacją przedstawioną na obrazie – opowiada, co będzie działo się później, w jakich wydarzeniach będą uczestniczyć chłopcy
Jaka, jaki jestem?: Joanna Papużyńska, „Ja”	– czyta wiersz głośno – wyjaśnia, co jest tematem wiersza – podaje definicję porównania	– czyta wiersz głośno, wyraźnie – wyjaśnia, jak przedstawia siebie osoba, która wypowiada się w wierszu, na czym się skupia w prezentacji siebie – wskazuje, jak tytuł wiersza łączy się z jego treścią	– czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa – wskazuje fragmenty dotyczące myśli mówiącego – określa, jakie są te myśli, kiedy się pojawiają i czego mogą dotyczyć	– czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację – wybiera jedną myśl, którą uważa za najbliższą i rysuje ją w zeszycie – uzasadnia, czy dobrze jest mieć wiele myśli w głowie – analizuje budowę porównania i wskazuje porównania w wierszu	– zapisuje trzy swoje cechy i prezentuje je w formie porównań
Jesteśmy różni: Ewa Martynkien, „Mój kumpel Jeremi”	– mówi, kto uczestniczy w wydarzeniach i kto o nich opowiada – wskazuje, gdzie i kiedy dzieją się wydarzenia przedstawione w tekście – układa wydarzenia w kolejności ich występowania – wyjaśnia, które wydarzenie jest najważniejsze – wskazuje, dla kogo wydarzenie jest nieprzyjemne	– mówi, co Oskar i Jeremi mogli czuć podczas zabawy dziurawą piłką, podczas spotkania z wyrostkami i w chwili dotarcia do szałasów – wskazuje, w których sytuacjach uczucia chłopców się różniły i wyjaśnia przyczynę tych różnic	– wyjaśnia, dlaczego narrator przypomniał sobie historię gęsi Emmy, gdy był prześladowany – wskazuje, co łączy historię gęsi Emmy z przeżyciami narratora	– wskazuje fragmentu utworu, w którym bohater akceptuje siebie takim, jakim jest i wyjaśnia, co te słowa o nim mówią i czego mogą nas nauczyć	– wyjaśnia, jak w codziennym życiu można wykorzystać różnorodność ludzi, zwierząt i roślin – wyjaśnia, co można zrobić, by pomóc osobie prześladowanej i zadbać o swoje bezpieczeństwo

Jak sobie radzę z emocjami?: Agnieszka Chylińska, „Zezia i wszystkie problemy świata”	– wskazuje najważniejsze wydarzenie z tekstu – określa, kiedy i gdzie wydarzenie się rozgrywa – wskazuje bohaterów wydarzenia	– wyjaśnia, co było ważne dla Zuzi po rozpoczęciu biegu – omawia, jak Basia Pająk i pani Izabela dodawały Zuzi otuchy – mówi, jak Zuzia zachowała się wobec Przemka Kiszki – wskazuje, jak Zuzia mogłaby podziękować Przemkowi Kiszce za jego gest i pogratulować mu sukcesu	– wybiera po dwie nazwy emocji nazywa uczucia Zuzi przed biegiem i po jego zakończeniu, odwołując się do tekstu – wyjaśnia, jaki wpływ na Zuzię może mieć niepowodzenie podczas zawodów – wyjaśnia, czy doświadczenie niepowodzenia może być przydatne w życiu, uzasadnia swoje stanowisko odwołując się do treści tekstu i własnych doświadczeń	– wyjaśnia, jak radzić sobie z uczuciami po niepowodzeniach – wskazuje, na podstawie własnych doświadczeń, co pomaga odzyskać spokój i gotowość do podejmowania kolejnych wyzwań	– przygotowuje plakat zachęcający do wysiłku mimo kolejnych niepowodzeń – wymyśla hasło motywujące do wytrwałego dążenia do celu
Jak się chwalić?: Jan Brzechwa, „Samochwała”	– wyjaśnia, jaka jest Samochwała przedstawiona w wierszu: • jakie ma cechy i umiejętności • jak wygląda • jaką ma rodzinę – podaje definicję rymu	– wyjaśnia, z czego Samochwała może być dumna, uzasadnia swoją odpowiedź, odwołując się do tekstu	– wskazuje różnicę, pomiędzy chwaleniem się a przechwalaniem – decyduje, czy Samochwała chwali się, czy przechwala, uzasadnia swoją odpowiedź, odwołując się do tekstu i własnych doświadczeń	– wyjaśnia, jakie uczucia może wzbudzać Samochwała w swoich koleżankach i kolegach, uzasadnia swoją odpowiedź, odwołując się do tekstu i własnych doświadczeń – zapisuje trzy pary wyrazów, które rymują się w utworze	– formułuje radę dla Samochwały, jak mówić o swoich zaletach
Młodzi mają głos: Anne-Cath. Vestly, „8+2 i promenada babci”	– czyta głośno tekst – wymienia bohaterów utworu – określa czas i miejsce wydarzeń – wymienia wydarzenia przedstawione w utworze – podaje definicję synonimu	– czyta głośno i cicho – przedstawia bohaterów utworu – wyjaśnia, jak wyglądała sytuacja, w której uczestniczą bohaterowie z ich perspektywy – formułuje 2–3 zdania na temat cech charakteru	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – wyjaśnia, jakie informacje przekazuje autor tekstu na temat dzieci poprzez zachowanie i postawę Mortena	– czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – wyjaśnia, jak na co dzień można dbać o przyrodę – wskazuje, który wyraz nie jest synonimem	– samodzielnie wykonuje plakat zachęcający do dbania o przyrodę – stosuje różnorodne słownictwo, korzysta z synonimów, budując swoją wypowiedź

		bohaterów i uzasadnia swoje wybory, odnosząc się do tekstu – łączy wyrazy o tym samym znaczeniu	– zastępuje wyrazy synonimami		– formułuje sądy na temat tego, dlaczego warto reagować, gdy przyroda jest zagrożona
Wielki człowiek, czyli jaki?: Ewa Szelburg-Zarembina, „Przed pomnikiem Wielkiego Człowieka”	– czyta wiersz głośno – określa, kiedy i gdzie mają miejsce wydarzenia ukazane w tekście – podaje definicję adresata wiersza	– czyta wiersz głośno, wyraźnie – wyjaśnia, jakie uczucia towarzyszą mu po przeczytaniu wiersza i uzasadnia swoją odpowiedź – wyjaśnia, kim jest adresat wiersza	– czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa – określa temat wiersza – wyjaśnia na podstawie wiersza, kim jest wielki człowiek – wyjaśnia wpływ wielkiego człowieka na świat	– czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację – wyjaśnia, co oznaczają słowa i ty możesz wyrosnąć na wielkiego człowieka i odnosi je do własnych doświadczeń	– formułuje listę cech wyróżniających wielkiego człowieka, uzasadnia swoje wybory – proponuje swoje rozwiązania, by świat stał się lepszym miejscem
Komunikacja: Jak się porozumiewamy	– podaje definicję nadawcy, odbiorcy oraz komunikatu – wskazuje nadawcę i odbiorcę komunikatu na podstawie zdjęć	– przedstawia, jakie znaki wykorzystujemy, by skutecznie się komunikować – nazywa uczucia postaci na ilustracjach i wyraża je emotikonami	– wyjaśnia, dlaczego w miejscach publicznych stosuje się znaki graficzne podczas komunikowania się	– wyjaśnia, dlaczego znajomość znaków jest potrzebna we współczesnym świecie	– samodzielnie projektuje znak, za pomocą którego informuje innych o potrzebie odpoczynku
Blżej języka: Co już wiemy o przymiotniku?	– wskazuje przymiotniki wśród innych części mowy	– wypisuje z tekstu rzeczowniki wraz z określającymi je przymiotnikami	– wypisuje rzeczowniki i dopasowuje do nich odpowiednie przymiotniki	– wyszukuje przymiotniki w zadaniach	– opisuje salę lekcyjną, używając przymiotników
Blżej języka: Jak odmienia się przymiotnik?	– dopasowuje przymiotniki do ilustracji – podaje liczby, rodzaje i przypadki przymiotnika	– odmienia przymiotnik przez liczby i przypadki	– stosuje przymiotniki w odpowiednich formach – odróżnia przymiotniki w rodzaju męskoosobowym i niemęskoosobowym	– określa przypadek, rodzaj i liczbę danego przymiotnika – określa rodzaj przymiotnika w liczbie pojedynczej i liczbie mnogiej	– zastępuje przymiotniki modne ich synonimami, by tworzyć precyzyjniejsze wypowiedzi – w przypadku wątpliwości korzysta z odpowiedniego słownika

Ortografia dla każdego: Pisownia wyrazów z <i>rz</i>	– wymienia zasady ortograficzne pisowni <i>rz</i> – poprawnie zapisuje wyrazy zakończone na: <i>-arz, -erz, -mistrz, -mierz</i>	– stosuje zasady ortograficzne pisowni <i>rz</i>	– tworzy formy pokrewne i poprawnie zapisuje wyrazy z <i>rz</i> wymiennym – korzysta ze słownika ortograficznego	– poprawnie zapisuje wyjątki w pisowni <i>rz</i> po spółgłoskach – poprawnie zapisuje wyrazy z <i>rz</i> niewymiennym	– zapisuje poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia <i>rz</i>) – samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego – tworzy historijkę z wyrazami z <i>rz</i>
Ortografia dla każdego: Pisownia wyrazów z <i>ż</i>	– wymienia zasady ortograficzne pisowni <i>ż</i>	– stosuje zasady ortograficzne pisowni <i>ż</i> – poprawnie zapisuje wyrazy z <i>ż</i> po <i>l, ł, r, n</i>	– tworzy formy pokrewne i poprawnie zapisuje wyrazy z <i>ż</i> wymiennym – korzysta ze słownika ortograficznego	– poprawnie zapisuje wyrazy z <i>ż</i> niewymiennym	– zapisuje poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia <i>ż</i>) – samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego – tworzy historijkę dotyczącą tego, o czym mogą rozmawiać nowi znajomi: sierżant, inżynier i jego żona
Szkoła mówienia i pisanie: Jak opisać postać?	– definiuje opis postaci i wymienia jego najważniejsze elementy – wymienia wyrazy opisujące wygląd postaci – opisuje ustnie w 2–3 zdaniach wygląd i zachowanie postaci rzeczywistej	– łączy nazwy części opisu postaci z przykładami – wymienia przymiotniki określające wiek, wzrost, sylwetkę, twarz, włosy, strój, usposobienie	– wskazuje cechy charakteru postaci na podstawie jej zachowania – stosuje wyrazy bliskoznaczne, dzięki którym unika powtórzeń wyrazów <i>być</i> i <i>mieć</i>	– przygotowuje zagadki – opisy osób z klasy – stosuje odpowiednią kompozycję w wypowiedzi pisemnej – wydziela akapity w wypowiedzi pisemnej	– samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje poprawny i wyczerpujący opis postaci, unikając powtórzeń – wyjaśnia, jak w codziennym życiu można wykorzystać umiejętność opisywania postaci

II półrocze					
Rozdział IV. Opisać Polskę, Henryk Weysenhoff „Wiosna”	– nazywa kolory, które widzi na obrazie – mówi o pogodzie, przedstawionej na obrazie	– określa czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie – wyjaśnia, czy miejsce przedstawione na obrazie jest spokojne, czy pełne ruchu	– wyjaśnia, jak przedstawiony na obrazie krajobraz wyglądałby zimą lub jesienią	– opisuje pierwszy i drugi plan obrazu – wybiera fragment obrazu i opisuje go za każdym razem w jednym zdaniu wesoło, smutno, tajemniczo, zabawnie	– wyjaśnia związek między dziełem a tytułem rozdziału – nadaje obrazowi własny tytuł i uzasadnia swój wybór
Polska – mój kraj	– wymienia ważne miejsca w Polsce – podaje skojarzenia ze słowem <i>Polska</i>	– podaje, z czego słyną różne miejsca w Polsce – rozpoznaje miejsca, budynki i przedmioty przedstawione na mapie Polski	– wybiera trzy polskie miasta i podaje do nich jak najczęściej skojarzeń	– opowiada o atrakcjach regionu, w którym mieszka – wyjaśnia, co łączy wszystkich Polaków	– samodzielnie przygotowuje folder dla zagranicznych turystów reklamujący najładniejsze miejsca w Polsce
Co warto wiedzieć o hymnie?: Józef Wybicki, „Mazurek Dąbrowskiego”	– zna hymn Polski „Mazurek Dąbrowskiego” – wyjaśnia, gdzie i kiedy powstał utwór, kto jest jego autorem, – podaje definicję rytmu	– wyjaśnia, dla kogo napisano „Mazurek Dąbrowskiego” i w jakiej sytuacji znajdowała się wtedy Polska	– wymienia postaci i zdarzenia przedstawione w „Mazurku Dąbrowskiego” – określa nastrój utworu, uzasadnia na podstawie tekstu swoje zdanie – wyjaśnia, co oznacza słowo „my” w utworze – wyjaśnia, jak powtarzająca się ilość sylab wpływa na recytację utworu	– omawia, do jakiej postawy wobec ojczyzny chce przekonać Polaków osoba mówiąca w utworze – wyjaśnia, jak wyrazić miłość do ojczyzny w czasach pokoju	– wyjaśnia, jak wyrazić miłość do ojczyzny w czasach pokoju – wyjaśnia, jak zachowywać się podczas śpiewania lub słuchania „Mazurka Dąbrowskiego”
Jak być patriotą na co dzień?: Marek Michalak, „Opowieści o tym, co w życiu ważne”	– czyta głośno tekst – wymienia bohaterów utworu – określa czas i miejsce wydarzeń – wymienia wydarzenia przedstawione w utworze	– czyta głośno i cicho – przedstawia bohaterów utworu – formułuje 2–3 zdania na temat tego, co zmartwiło Miłosa i jak mama	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – wskazuje różne przykłady zachowań patriotycznych i odnosi je do codziennego życia	– czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – wyjaśnia, dlaczego dbanie o przyrodę jest przykładem postawy patriotycznej – wyjaśnia powód powołania się w tekście na autorytet i buduje	– samodzielnie tworzy definicję patriotyzmu i dyskutuje na temat współczesnego rozumienia patriotyzmu

	– podaje definicję synonimu	zareagowała na zmartwienie syna		wniosek dotyczący tego, jak rodzice współcześnie mogą swoje dzieci uczyć patriotyzmu	
Piastowska gościnność: Magdalena Grądzka, „Piaś Kołodziej”	– czyta głośno tekst – wymienia bohaterów utworu – określa czas i miejsce wydarzeń – układa wydarzenia utworu w kolejności – podaje definicję elementów realistycznych i fantastycznych utworu	– czyta głośno i cicho – przedstawia bohaterów utworu – formułuje 2–3 zdania na temat tego, jak wyglądało życie Piasta Kołodzieja i jego rodziny, czym były postrzyżyny, jak Piast ugościł wędrowców i jak wędrowcy odwiedzili się za gościnę	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – wymienia wydarzenia realistyczne i fantastyczne legendy	– czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – wskazuje cechy charakteru Piasta Kołodzieja i uzasadnia je, odnosząc się do treści legendy	– samodzielnie tworzy definicję gościnności – wyjaśnia, dlaczego warto okazywać gościnność innym ludziom
Kraj Lecha: Magdalena Grądzka, „O Lechu, Czechu i Rusie”	– czyta głośno tekst – wymienia bohaterów utworu – określa czas i miejsce wydarzeń – porządkuje wydarzenia legendy, układając je w kolejności – podaje definicję legendy	– czyta głośno i cicho – przedstawia bohaterów utworu – formułuje 2–3 zdania na temat tego, dlaczego Lech, Czech i Rus postanowili wyruszyć w drogę, jakie ziemie osiedlili bracia, co sprawiło, że Lech pozostał w miejscu wybranym na odpoczynek	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – wyjaśnia, dlaczego gród Lecha nazwano Gniezmem – wyjaśnia związek między legendą a polskim godłem	– czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – wskazuje na podstawie tekstu cechy legendy – wyjaśnia, o jakim ważnym wydarzeniu opowiada legenda „O Lechu, Czechu i Rusie”	– samodzielnie tworzy wypowiedź na temat tego, dlaczego warto znać przeszłość Polaków i Polski
Z wizytą w teatrze: Joanna Kulmowa, „Po co jest teatr?”	– czyta wiersz głośno – określa, gdzie ma miejsce sytuacja ukazana w tekście	– czyta wiersz głośno, wyraźnie – wyjaśnia, co jest tematem wiersza – wyjaśnia znaczenie rekwizytów w teatrze	– czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa – wyjaśnia, co to znaczy, że w teatrze dzieją się czary – omawia wrażenia po spektaklu na podstawie wiersza	– czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację – wyjaśnia, dlaczego, według podmiotu mówiącego, warto chodzić do teatru – odpowiada na pytanie, po co jest teatr, korzystając z informacji zawartych w tekście i z własnych doświadczeń	– proponuje, jak wykorzystać różne przedmioty na scenie teatralnej

Ludzie teatru	– wymienia ludzi przygotowujących przedstawienie teatralne	– wyjaśnia, na czym polega praca poszczególnych osób przy przedstawieniu teatralnym	– wyjaśnia, który z zawodów związanych z teatrem wydaje się być najciekawszy i uzasadnia swój wybór – prezentuje zawody związane z teatrem za pomocą ikonek	– wyjaśnia, który z elementów przedstawienia teatralnego (reżyseria, gra aktorów, kostiumy, charakteryzacja, dekoracje, rekwizyty, muzyka, światło) jest szczególnie ważny i uzasadnia swój wybór, odnosząc się do własnych doświadczeń – opowiada o wrażeniach z obejrzanego przedstawienia teatralnego	– tworzy kodeks kulturalnego zachowania w teatrze
Bazyliszek w teatrze: Wanda Chotomska, „Legenda o warszawskim Bazyliuszku”	– czyta głośno tekst – wymienia bohaterów utworu – określa czas i miejsce wydarzeń	– czyta głośno i cicho – przedstawia bohaterów utworu – formułuje 2–3 zdania na temat tego, czego bali się mieszkańcy Warszawy, co im groziło, co przydarzyło się bratu Magdy, jak Magda próbowała uratować brata, jak przekonywano dziewczynę, by nie wchodziła do lochu, na jaki pomysł wpadła Magda, by uratować Marka	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – wyjaśnia, jakimi cechami charakteru wykazała się bohaterka i uzasadnia swój wybór, odnosząc się do tekstu	– czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – wskazuje konsekwencje wyborów Magdy, wymieniając skutki wejścia do lochu i pozostania na zewnątrz – wyjaśnia, jaką decyzję podjąłby, będąc na miejscu Magdy – wyjaśnia znaczenie przysłowia Kto mieczem wojuje, od miecza ginie – wyjaśnia, czy przysłowie można odnieść do zakończenia legendy, uzasadniając swoją odpowiedź	– przygotowuje przedstawienie pod tytułem „Legenda o warszawskim Bazyliuszku”
Bliżej języka: Co już wiemy o czasowniku?	– wymienia czynności uczniów podczas przerwy – podaje definicję czasownika i pytania czasownika – wskazuje czasowniki wśród innych części mowy	– wyjaśnia, z jakimi wyrazami łączą się czasowniki	– odróżnia czasowniki nazywające czynności i stany	poprawnie stosuje czasowniki	– tworzy wypowiedzi o ulubionych lekcjach, wykorzystując czasowniki nazywające czynności i stany

Bliżej języka: Jak odmienia się czasownik?	– podaje liczby, rodzaje i osoby czasownika – wskazuje czasowniki w czasie przeszłym, teraźniejszym i przyszłym – wskazuje bezokolicznik jako nieosobową formę czasownika	– odmienia czasowniki przez liczby i osoby – odróżnia czasowniki w czasie przeszłym, teraźniejszym i przyszłym – rozpoznaje bezokolicznik	– stosuje czasowniki w odpowiednich formach – określa osobę, liczbę i rodzaj czasownika – odróżnia osobową formę czasownika od nieosobowej	– poprawnie stosuje czasowniki w różnych rodzajach – tworzy poprawne formy trudnych czasowników – określa osobę, rodzaj i liczbę danego czasownika – używa bezokoliczników w wypowiedzi	– wykorzystuje wiedzę o czasowniku do komunikowania się z otoczeniem w adekwatny sposób
Ortografia dla każdego: Pisownia wielką literą – państwa, regiony, miasta, dzielnice, wsie	– wymienia zasady ortograficzne pisowni wielką literą państw, regionów, miast, dzielnic, wsi	– stosuje zasady ortograficzne pisowni wielką literą państw, regionów, miast, dzielnic, wsi	– poprawnie zapisuje nazwy państw, regionów, miast, dzielnic, wsi – korzysta ze słownika ortograficznego	– poprawnie zapisuje nazwy państw, regionów, miast, dzielnic, wsi, odróżniając nazwy własne od pospolitych – samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego	– tworzy wypowiedź pisemną na temat miejscowości, w której mieszka, województwa, kraju, kory chce odwiedzić i języka, którym mówią mieszkańcy kraju, poprawnie zapisując nazwy państw, regionów, miast, dzielnic, wsi
Szkoła mówienia i pisania: Jak napisać plan wydarzeń?	– określa, czym jest ramowy i szczegółowy plan wydarzeń – uzupełnia ramowy plan wydarzeń na podstawie tekstu	– przekształca czasowniki na rzeczowniki nazywające czynność – przekształca plan wydarzeń z czasownikami na plan wydarzeń z rzeczownikami nazywającymi czynności	– redaguje ramowy plan wydarzeń na podstawie tekstu	– redaguje plan szczegółowy na podstawie tekstu	– samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje poprawny szczegółowy plan wydarzeń, unikając powtórzeń
Rozdział V. Baśniowe krainy, Anne Grahame Johnstone, „Pasterka i kominiarczyk” Hansa Christiana Andersena	– wymienia elementy znajdujące się na obrazie – opisuje mężczyznę znajdującego się na obrazie	– wyjaśnia, jakie elementy przedstawione na obrazie zna z baśni	– odgaduje, na podstawie tytułu obrazu, kim jest mężczyzna przedstawiony na obrazie i uzasadnia swoją odpowiedź	– opisuje pierwszy i drugi plan obrazu – opowiada w kilku zdaniach o sytuacji przedstawionej na obrazie	– przedstawia słowa, które mogłyby się pojawić w głosowi twórcy obrazu, gdy patrzy na świat własnej wyobraźni i uzasadnia swój wybór

Poznajemy cechy baśni: Charles Perrault, „Kopciuszek”	– czyta głośno tekst – wymienia bohaterów utworu – określa miejsce wydarzeń – układa ramowy plan wydarzeń do baśni – podaje definicję baśni	– czyta głośno i cicho – przedstawia bohaterów utworu – formułuje 2–3 zdania na temat tego, z czego wynikała niechęć macochy do Kopciuszka, dlaczego bohaterka nie przyznała się ojcu, że jest źle traktowana, dlaczego zyskała przezwisko, dlaczego siostry nie chciały, bo bohaterka uczestniczyła w balu, co sprawiło, że księżę zwrócił uwagę na Kopciuszka	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – dopasowuje cechy charakteru do postaci, uzasadniając swoje stanowisko na podstawie tekstu	– czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – wskazuje na podstawie tekstu cechy baśni	– samodzielnie tworzy wypowiedź na temat tego, które cechy Kopciuszka są godne naśladowania, a które budzą wątpliwości
O czarze, który prysł: Wanda Chotomska, „Kopciuszek”	– czyta głośno tekst – wymienia bohaterów utworu – przedstawia wydarzenia ukazane w tekście – podaje definicję dialogu i monologu	– czyta głośno i cicho – wyjaśnia, z jakich części składa się tekst – wyjaśnia, jaką funkcję pełni tekst zapisany kursywą	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – wyjaśnia, które słowa w tekście są najważniejsze i dlaczego – układa wydarzenia z tekstu w kolejności, – dopasowuje emotikony do emocji Kopciuszka i uzasadnia swój wybór	– czyta tekst głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację, z podziałem na role – wskazuje na podstawie tekstu i baśni „Kopciuszek” różnice pomiędzy oba tekstami – wyjaśnia morał płynący z wypowiedzi Księcia	– przygotowuje plakat do przedstawienia teatralnego o Kopciuszku – umieszcza na plakacie elementy graficzne odnoszące się do tekstu – układa monolog Kopciuszka, który mógłby zostać wygłoszony po wypowiedzi Księcia
Szansa na lepsze życie: Jacob i Wilhelm Grimm, „O rybaku i jego żonie”	– czyta głośno tekst – wymienia bohaterów utworu – określa czas i miejsce wydarzeń – wskazuje na powtarzające się słowa w baśni	– czyta głośno i cicho – przedstawia bohaterów utworu – formułuje 2–3 zdania na temat tego, co przytrafiło się rybakowi podczas połowu i jak bohater postąpił w tej sytuacji	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – wyjaśnia, jak przyroda reagowała na kolejne żądania żony rybaka – wyjaśnia znaczenie opisów darów ofiarowanych przez rybkę	– czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – doradza rybakowi i jego żonie, o spełnienie którego życzenia mogliby poprosić, gdyby złota rybka dała im drugą szansę, uzasadnia swoją odpowiedź – wybiera powiedzenie zgodne z przesłaniem baśni i uzasadnia swój wybór, odnosząc się do	– porównuje baśń „Kopciuszek” i baśń „O rybaku i złotej rybce” wskazując podobieństwo złotej rybki do jednej z postaci z baśni „Kopciuszek” – wyjaśnia, na czym polega podobieństwo codziennego życia rybaka

			– wskazuje cechy charakteru rybaka i jego żony, odnosząc się do tekstu – wyjaśnia, jakie cechy rybaka i jego żony przyczyniły się do utraty szansy na poprawę życia bohaterów i uzasadnia swoją odpowiedź	znaczenia powiedzenia i treści baśni	do życia Kopciuszka i jej sióstr – wyjaśnia różnicę zakończeń obu utworów
Prawda czy pozory?: Hans Christian Andersen, „Nowe szaty cesarza”	– czyta głośno tekst – wymienia bohaterów utworu – wypowiada się na temat czasu i miejsca wydarzeń – wskazuje zdania prawdziwe i fałszywe na podstawie tekstu baśni	– czyta głośno i cicho – przedstawia bohaterów utworu – przypisuje cechy charakteru poszczególnym bohaterom baśni, uzasadniając swój wybór	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – wyjaśnia, czy uprzejmość ukazaną w utworze można uznać za zaletę, uzasadnia swoje stanowisko – wyjaśnia, dlaczego dworzanie nie mówili cesarzowi prawdy	– czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – wyjaśnia, dlaczego dziecko powiedziało cesarzowi prawdę, uzasadnia swoje stanowisko – nazywa uczucia towarzyszące cesarzowi, kory usłyszał, że jest nagi, uzasadnia swoje stanowisko	– samodzielnie tworzy wypowiedź na temat tego, co powinien zrobić cesarz, by odzyskać szacunek poddanych
Bliżej języka: Jak odmienia się czasownik w czasie przeszłym i przyszłym?	– wskazuje czasowniki w czasie przeszłym i przyszłym – podaje liczby, rodzaje i osoby czasownika	– odróżnia czasowniki w czasie przeszłym i przyszłym – odmienia czasowniki w czasie przeszłym przez osoby, liczby i rodzaje – określa rodzaj czasownika w czasie przeszłym w liczbie pojedynczej i mnogiej – wskazuje czasowniki w rodzaju męskoosobowym i niemęskoosobowym	– stosuje czasowniki w czasie przeszłym i przyszłym – odmienia czasowniki w czasie przyszłym w formie prostej i złożonej – odróżnia rodzaj męskoosobowy i niemęskoosobowy czasowników w czasie przeszłym	– stosuje formy prostą i złożoną czasowników w czasie przyszłym	– odróżnia w formach osobowych czasowników formę złożoną czasu przyszłego z bezokolicznikiem od formy złożonej z dwóch czasowników
Bliżej języka: Czym jest przysłówek?	– wskazuje przysłówki wśród innych części mowy	– wyszukuje przysłówki w tekście – rozpoznaje przysłówki pochodzące od przymiotników	– tworzy przysłówki od przymiotników	– określa znaczenie przysłówek w zdaniu – dostrzega związek między przysłówkiem a czasownikiem	– redaguje tekst z wykorzystaniem różnych, celowo dobranych przysłówek

			– dopisuje odpowiednie przysłówki do czasowników w zdaniach		
Ortografia dla każdego: Pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy	– wymienia zasady ortograficzne pisowni <i>nie</i> z czasownikami, rzeczownikami, przymiotnikami i przysłówkami	– stosuje zasady ortograficzne pisowni <i>nie</i> z czasownikami, rzeczownikami, przymiotnikami i przysłówkami	– poprawnie zapisuje wyrazy z przeczeniem <i>nie</i> – korzysta ze słownika ortograficznego	– stosuje zasady ortograficzne pisowni <i>nie</i> z czasownikami, rzeczownikami, przymiotnikami i przysłówkami	– zapisuje poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy) – samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego – tworzy własne strategie uczenia się zasad ortograficznych
Szkoła mówienia i pisania: Jak opisać przedmiot?	– wymienia najważniejsze elementy opisu przedmiotu – podaje wyrazy opisujące wygląd przedmiotu – opisuje ustnie w 2–3 zdaniach wygląd, wielkość, kształt, kolor przedmiotu – łączy części opisu przedmiotu z ich przykładowymi realizacjami	– stosuje wyrazy bliskoznaczne nazywające cechy przedmiotu – tworzy porównania, aby urozmaicić opis przedmiotu	– redaguje opis przedmiotu, unikając powtórzeń czasowników <i>być</i> i <i>mieć</i>	– stosuje w wypowiedzi pisemnej odpowiednią kompozycję – wydziela akapity	– samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje poprawny opis przedmiotu, unikając powtórzeń
VI. Co jest w życiu ważne, Cordula Ditz, „Czworo przyjaciół”	– wymienia elementy znajdujące się na obrazie – opisuje wygląd postaci znajdującej się na obrazie	– wyjaśnia, jakie uczucia budzi w nim namalowana scena, uzasadnia swoje wybory	– wyjaśnia, co myśli o postaciach pokazanych na obrazie	– opisuje pierwszy i drugi plan obrazu	– wyjaśnia znaczenie tytułu w kontekście sytuacji przedstawionej na obrazie, uzasadnia swoje stanowisko

Wolniej, proszę!: Danuta Wawiłow, „Szybko”	– czyta wiersz głośno – określa, kiedy i gdzie mają miejsce sytuacje ukazane w tekście – podaje definicję powtórzenia	– czyta wiersz głośno, wyraźnie – wyjaśnia, kim jest podmiot mówiący w wierszu – wyjaśnia, czyje słowa powtarza w pierwszej strofie	– czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa – wczuwa się w sytuację podmiotu mówiącego w wierszu – ocenia, czy pragnienia osoby mówiącej w wierszu są możliwe do spełnienia i uzasadnij swoją odpowiedź, odwołując się do tekstu i własny doświadczeń	– czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację – wyjaśnia, co oznaczają powtórzenia w tekście – wyjaśnia, w jakich znaczeniach użyto słowa <i>wolno</i> w tekście	– proponuje rozwiązania dotyczącego tego, co zrobić, by uniknąć w życiu pośpiechu
Pozory mylą: Joanna Olech, „Leo”	– czyta głośno tekst – wymienia bohaterów utworu – określa czas i miejsce wydarzeń – przedstawia sytuację, w której znaleźli się bohaterowie – podaje definicję opowiadania	– czyta głośno i cicho – przedstawia bohaterów utworu – wyjaśnia, kto jest narratorem utworu – podaje imię głównego bohatera, jego przezwisko i historię przezwiska	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – opisuje wygląd bohatera i wskazuje, czym się wyróżnia – wyjaśnia, jak bohater reaguje na zaczepki widzów	– czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – wyjaśnia, co chłopcy chcieli pokazać swoim wyglądem – ocenia postępowanie chłopców z drużyny	– wyjaśnia znaczenie tolerancji w życiu codziennym
W wirtualnym świecie: Katarzyna Wasilkowska, „Już, już!”	– czyta głośno tekst – wymienia bohaterów utworu – określa czas i miejsce wydarzeń – przedstawia sytuację, w której znalazła się bohaterka tekstu	– czyta głośno i cicho – przedstawia bohaterów utworu – wyjaśnia zachowania bohaterki w świecie realnym i wirtualnym	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – przedstawia stosunek Luli do obowiązków szkolnych i domowych – tworzy hierarchię wartości Luli i uzasadnia wskazaną kolejność wartości	– czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – wyjaśnia, dlaczego świat realny jest dla Luli nieatrakcyjny – ocenia postępowanie bohaterki	– wskazuje zalety i wady korzystania z gier komputerowych – proponuje rozwiązania prowadzące do przestrzegania zasad higieny cyfrowej
Instrukcja na życie: Roksana Jędrzejewska-Wróbel, „Praktyczny pan”	– czyta głośno tekst – przedstawia sytuację ukazaną w utworze – układa wydarzenia w kolejności	– czyta głośno i cicho – przedstawia bohatera utworu – tworzy pytania do odpowiedzi z tekstu	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – wyjaśnia na czym polega porównanie zażywania tabletek z posiadaniem kota	– czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – wyjaśnia, co jak mogłaby się potoczyć historia, gdyby	– wyjaśnia rolę zwierząt w życiu człowieka

	– podaje definicję antonimu		– wskazuje podobieństwo i różnice tych rozwiązań – stosuje antonimy	praktyczny pan nie usłyszał audycji o zaletach kotów – wyjaśnia, jak obecność kota mogłaby zmienić pana	
Wierny jak... Hachiko: G.L. Marvel, „Hachiko”	– czyta głośno tekst – wyjaśnia, jakie emocje towarzyszą mu po przeczytaniu tekstu – wskazuje, na które pytania nie można znaleźć odpowiedzi w tekście	– czyta głośno i cicho – wyjaśnia, co jest tematem utworu – wybiera pary antonimów i decyduje, które słowa określają Hachiko, uzasadnia swój wybór	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – wyjaśnia, dlaczego pracownicy stacji początkowo przeganiali Hachiko – wskazuje powody zachowania pracowników stacji – ocenia zachowanie pracowników stacji	– czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – odpowiada, czy zgadza się z powiedzeniem, że pies to najlepszy przyjaciel człowieka, uzasadnia swoją opinię – porównuje historię Hachiko z polskim psem Dżoku	– tworzy kodeks postępowania właścicieli zwierząt zabierających swoje pupile do miejsc publicznych
Komunikacja: Jak się porozumiewać skutecznie?	– podaje definicję grzeczności językowej – wymienia zwroty i gesty powitalne	– przedstawia zasady skutecznej komunikacji	– wyjaśnia, jak stosować zasady skutecznej komunikacji na co dzień – wskazuje cechy dobrego i uważnego rozmówcy	– wyjaśnia, dlaczego bohaterowie scenek nie stosują zasad skutecznej komunikacji – wyjaśnia znaczenie powiedzenia <i>Słowa mają moc</i> i odnosi je do swoich doświadczeń	– tworzy wypowiedź dotyczącą powodów, dla których należy stosować zasady skutecznej komunikacji na co dzień
Bliżej języka: Jakie są typy zdań?	– wyjaśnia, czym jest zdanie – wymienia typy zdań ze względu na cel wypowiedzi	– rozpoznaje zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące	– stosuje odpowiednie typy zdań w wypowiedzi	– tworzy rady, jak nie należy zachowywać się w muzeum, wykorzystując zdania rozkazujące – stosuje odpowiednie słownictwo, tworząc grzeczne prośby	– samodzielnie formułuje wniosek uzasadniający zalety stosowania różnych typów zdań w wypowiedzi
Ortografia dla każdego: Pisownia wyrazów z <i>ch</i>	– wymienia zasady ortograficzne pisowni <i>ch</i>	– stosuje zasady ortograficzne pisowni <i>ch</i>	– tworzy formy pokrewne i poprawnie zapisuje wyrazy z <i>ch</i> wymiennym – korzysta ze słownika ortograficznego	– poprawnie zapisuje wyrazy z <i>ch</i> niewymiennym	– zapisuje poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia z <i>ch</i>)

					– samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego
Ortografia dla każdego: Pisownia wyrazów z <i>h</i>	– wymienia zasady ortograficzne pisowni <i>h</i>	– stosuje zasady ortograficzne pisowni <i>h</i>	– tworzy formy pokrewne i poprawnie zapisuje wyrazy z <i>h</i> wymiennym – korzysta ze słownika ortograficznego	– poprawnie zapisuje wyrazy z <i>h</i> niewymiennym	– zapisuje poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia z <i>h</i>) – samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego
Interpunkcja: Znaki na końcu zdania	– wymienia znaki interpunkcyjne znajdujące się na końcu zdania	– stosuje, zgodnie z regułami, kropkę, pytajnik, wykrzyknik na końcu zdania	– stosuje znaki interpunkcyjne świadomie	– poprawnie interpunkcyjnie zapisuje tekst	– formułuje wniosek dotyczący zasadności przestrzegania reguł polskiej interpunkcji i jej wpływu na sens wypowiedzi
Szkola mówienia i pisania: Jak napisać opowiadanie?	– określa, czym jest opowiadanie i wymienia jego części – łączy części opowiadania z ich przykładowymi realizacjami	– układa wydarzenia do opowiadania w kolejności – redaguje początek opowiadania na podstawie ilustracji – pracując w grupie, układa plan wydarzeń do historyjki obrazkowej	– redaguje opowiadanie, zachowując kolejność wydarzeń i trójdzielną kompozycję	– redaguje opowiadanie twórcze na podstawie wstępu	– samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje poprawne opowiadanie twórcze, unikając powtórzeń, stosując słownictwo dynamizujące akcję
Rozdział VII. Urok i siła marzeń. Tomasz Sętowski, „Podróż do nieznannej krainy”	– wymienia elementy znajdujące się na obrazie – wymienia kolory, które widzi na obrazie	– wyjaśnia, jakie uczucia budzi w nim namalowana scena, uzasadnia swoje wybory	– wskazuje elementy fantastyczne i realistyczne na obrazie – wyjaśnia, jak połączenie elementów realistycznych z fantastycznymi wpływa na nastrój obrazu	– wymyśla trzy tytuły dla obrazu: poważny, zabawny, tajemniczy, uzasadnia swoje pomysły – wymyśla nazwę dla ukazanej krainy i uzasadnia swój wybór	– wyjaśnia znaczenie tytułu w kontekście sytuacji przedstawionej na obrazie, uzasadnia swoje stanowisko

Świat oczami marzyciela: Julian Tuwim, „Dyzio marzyciel”	– czyta wiersz głośno – określa, gdzie ma miejsce sytuacja ukazana w tekście	– czyta wiersz głośno, wyraźnie – wyjaśnia, kim jest podmiot mówiący w wierszu – wyjaśnia, kim jest bohater wiersza – wyjaśnia, co obserwuje bohater wiersza i o czym marzy	– czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa – wczuwa się w sytuację podmiotu mówiącego w wierszu – ocenia, czy pragnienia osoby mówiącej w wierszu są możliwe do spełnienia i uzasadnia swoją odpowiedź, odwołując się do tekstu i własnych doświadczeń	– czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację – wypisuje z tekstu epitety i wyjaśnia, co opisano za pomocą epitetów – wyjaśnia, których zmysłów dotyczą epitety – wskazuje, co można wyobrazić sobie dzięki epitetom – określa nastrój wiersza i uzasadnia swoje stanowisko	– ocenia marzenia Dyzya w kontekście realności ich spełnienia – wykorzystuje związki frazeologiczne, by mówić o nierealnych marzeniach
Wytrwale do celu: „Nie bój się marzyć” (rozmowa z Bartkiem Kubkowskim)	– czyta głośno wywiad – wyjaśnia, jakie emocje towarzyszą mu po przeczytaniu wywiadu – zapisuje trzy słowa, które najlepiej opisują bohatera wywiadu	– czyta głośno i cicho – wyjaśnia, co jest tematem wywiadu – tworzy pytania do podanych odpowiedzi związanych z tekstem – wyjaśnia, czym jest dla Bartka przepłynięcie Bałtyku	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – nazywa emocje towarzyszące Barkowi podczas pływania – wyjaśnia znaczenie słów Bartka: <i>Zwycięstwem jest już samo rozpoczęcie czegoś nowego</i>	– czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – układam wartości w odpowiedniej kolejności, tworząc hierarchię – wybieram wypowiedź Bartka, którą uważam za najważniejszą, uzasadniam swój wybór	– prowadzi wywiad z bliską osobą na temat marzeń
O podążaniu za marzeniami: Dorota Suwalska, „Ratunku, marzenia!”	– czyta głośno tekst – wyjaśnia, gdzie dzieją się wydarzenia – przedstawia temat utworu i wyjaśnia związek tytułu z treścią utworu	– czyta głośno i cicho – wyjaśnia, kto jest narratorem w tekście i uzasadnia swoją odpowiedź, wybierając właściwy cytat z tekstu na potwierdzenie swoich słów – opowiada: • co jest kluczową sprawą w utworze • jakiej katastrofie mowa na początku tekstu,	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – wyjaśnia, jaki jest bohater, opowiadający o wydarzeniach i uzasadnia swoje stanowisko – wyjaśnia znaczenie słów: <i>czasem sama droga do celu jest ważniejsza od niego samego</i> – prezentuje swoje stanowisko wobec powyższych słów i uzasadnia je	– czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – pracując w grupie wyjaśnia, dlaczego życie na wsi może być dobrym wyborem/ dlaczego warto mieszkać w mieście	– formułuje stanowisko dotyczące tego, czy lepiej być optymistą czy pesymistą

		• na czym polega problem taty z wyborem domu • jak wspólne sprawy wpływają na relacje rodzinne • dlaczego narrator objawia się, że po spełnieniu marzenia rodziców nie byłoby tak fajnie			
Bliżej języka: Jak rozpoznać podmiot i orzeczenie	– podaje nazwy głównych części zdania i pytania, na które odpowiadają	– wskazuje podmiot jako wykonawcę czynności – wskazuje orzeczenie jako określenie czynności lub stanu	– wskazuje podmiot i orzeczenie przysłówiach – wyjaśnia znaczenia przysłów	– uzupełnia zdania orzeczeniami w czasie teraźniejszym – uzupełnia zdania orzeczeniami w czasie przeszłym	– tworzy wypowiedzi poprawne pod względem składniowym
Szkoła mówienia i pisania: Jak napisać podziękowanie?	– określa, czym jest podziękowanie i wymienia jego elementy	– wskazuje brakujące elementy w podanym podziękowaniu – wybiera sformułowania, które może użyć do zredagowania podziękowań	– uzupełnia tekst podziękowania, korzystając z przydatnych słów – redaguje ustne podziękowania w określonych sytuacjach	– redaguje pisemne podziękowanie, uwzględniając konieczne elementy – stosuje w podziękowaniu odpowiednią kompozycję i układ graficzny	– wyjaśnia różnice pomiędzy podziękowaniami zapisanymi na kartoniku a tymi wysłanymi w SMS-ie – redaguje SMS z podziękowaniem poprawnym pod względem merytorycznym i kompozycyjnym
Akademia pana Kleksa: Pierwsze spotkanie z lekturą	– opowiada, co zapamiętał z lektury i wyjaśnia, dlaczego – mówi, gdzie i kiedy dzieją się wydarzenia utworu	– prezentuje trzy fragmenty utworu potwierdzające czas i miejsce wydarzeń	– łączy wydarzenia utworu z ich skutkiem	– określa typ narratora utworu i uzasadnia swoje zdanie, odwołując się do tekstu – odgaduje bohaterów utworu na podstawie wskazówek z tekstu	– formułuje wypowiedź na temat tego, kto jest najważniejszą postacią w utworze – Ambroży Kleks, Adaś Niezgodka, szpak Mateusz, uzasadnia

	– porządkuje wydarzenia utworu w kolejności chronologicznej				swoje stanowisko, odwołując się do tekstu – redaguje wypowiedź na temat najbardziej zaskakującego wydarzenia tekstu, uzasadnia swoje stanowisko, odwołując się do tekstu
Co wiemy o Ambrozym Kleksie?	podaje najważniejsze informacje na temat Ambrożego Kleksa: imię, nazwisko, adres, cechy wyglądu	– wskazuje cechy charakteru, sposób prowadzenia lekcji, umiejętności i cechy szczególne pana Kleksa – wyjaśnia, odnosząc się do tekstu, jak oceniają pana Kleksa Adaś Niezgódka, Szpak Mateusz i Golarz Filip	– wymienia zalety i słabości pana Kleksa, odnosząc się do tekstu	– wyjaśnia, którą umiejętność podziwia w panu Kleksie i uzasadnia swoje stanowisko	– formułuje wypowiedź dotyczącą cech i zachowań pana Kleksa, które są ważne w zawodzie nauczyciela, uzasadnia swoje stanowisko, odwołując się do tekstu
Czar Akademii pana Kleksa	– wskazuje usytuowanie i wyjątkowość Akademii: • gdzie się znajduje • co ją otacza • ile ma pięter • co znajduje się na poszczególnych piętrach • jaka jest atmosfera Akademii	– wskazuje różnice pomiędzy uczniami akademii a uczniami typowych szkół	– wyjaśnia, kore lekcje w Akademii były najbardziej interesująca i uzasadnia swoje zdanie – wskazuje, co podoba mu się w sposobie nauczania pana Kleksa – wymyśla nowe, nietypowe przedmioty, których mogliby się uczyć chłopcy w Akademii opowiada o obowiązkach chłopców w Akademii	– przygotowuje plakat reklamujący Akademię – na plakacie wskazuje, co mogłoby zachęcić uczniów do zapisania się do Akademii	– zabiera głos w rozmowie na temat tego, czy Akademia może być wzorem dla dzisiejszych szkół, podaje dwie rzeczy wymyślone przez pana Kleksa, które warto wprowadzić w szkole
Historia szpaka Mateusza	– prezentuje najważniejsze informacje na temat szpaka Mateusza: • kim jest • jak się porozumiewa	– wyjaśnia, jakie obowiązki ma szpak Mateusz i jak sobie z nimi radzi	– formułuje pogląd, czy opowieść szpaka Mateusza przypomina baśń, wskazuje cechy historii ptaka, które mogą o tym świadczyć	– porównuje cechy charakteru młodego księcia i szpaka Mateusza	– tworzy wypowiedź na temat tego, czego nauczył się książę po przemianie w szpaka i jakim człowiekiem szpak

	• co jest jego przysmakiem • gdzie najczęściej przesiaduje • z kim się przyjaźni		– przedstawia wydarzenia z życia szpaka Mateusza		Mateusz będzie po powrocie do ludzkiego wcielenia
Świat bajek, baśni i snów w „Akademii pana Kleksa”	– wyjaśnia, kogo uczniowie Akademii spotkali w bajkach, co się wydarzyło podczas tych spotkań i czego się chłopcy nauczyli	– objaśnia, co znajdowało się w szklankach ze snu Adasia – wymyśla, co Adaś mógłby znaleźć w ósmej szklance, opisuje tę rzecz i proponuje jej wykorzystanie	– uzasadnia, którą dziurkę lub dziurę pan Kleks zabrałby ze sobą, gdyby mógł po wizycie w Fabryce wziąć tylko jedną: • dziurkę od klucza • dziurę w moście • dziurkę w nosie • dziurę w pamięci	– opracowuje przewodnik po Psim Raju, w którym przedstawia najciekawsze miejsca i atrakcje czekające na odwiedzających – przygotowuje plakat promujący dobre traktowanie zwierząt	– wyjaśnia, co oznaczają słowa <i>Podróż kształcą</i> i zajmuje stanowisko wobec tego stwierdzenia – informuje, czego nauczyli się bohaterowie książki podczas swoich wypraw
Rene Goscinny, Jean-Jacques Sempé, „Mikołajek” Pierwsze spotkanie z lekturą	– wyjaśnia, gdzie i kiedy dzieją się wydarzenia utworu, kim są bohaterowie utworu, co wie o narratorsze dzieła	– przygotowuje kapsułę czasu do wybranego rozdziału przedstawiającego przygody Mikołajka, w kapsule umieść: • jeden przedmiot • jedną postać • jedno miejsce • jedno zdanie opisujące wydarzenie • wniosek płynący z tej historii	– opowiada wydarzenia z pierwszego rozdziału z perspektywy nauczycielki, Gotfryda, Ananiasza, Alcesta, fotografa.	– dopasowuje rysunki do imion bohaterów wyjaśnia, jakie emocje wzbudzają w innych bohaterowie książki	– przyznaje złoty „Medal Śmiechu” jednemu wydarzeniu z książki, uzasadniając swój wybór
W rodzinie Mikołajka	– wskazuje, kto należy do rodziny Mikołajka i jak bohater mówi o swojej rodzinie	– opowiada o codziennych aktywnościach członków rodziny Mikołajka	– dopasowuje emotikony do postaci z książki – informuje, jak rozumie zakończenie rozdziału „Dzienniczki”	– pracując w grupie, pisze artykuł do gazety „Wieści z pokoju Mikołajka”, artykuł uwzględnia: • wstęp dotyczący zmian w domu bohatera	– opracowuje poradnik dla rodziców, w którym wyjaśnia, co dzieci oczekują od dorosłych i co domownicy mogą zrobić, by życie rodzinne było spokojniejsze i przyjemniejsze

				opis pięciu zasad obowiązujących w rodzinie z uwzględnieniem informacji, dlaczego dana zasada jest ważna	
Jak dobrze mieć kolegów!	– rozpoznaje bohaterów, kolegów Mikołajka, na podstawie fragmentów dzieła	– wyjaśnia, kto z klasy Mikołajka mógłby być kolegą i uzasadnia swój wybór	– wyjaśnia, z jakimi zabawami bohaterów wiążą się poszczególne przedmioty przedstawione na ilustracjach – wyjaśnia, na czym polegała zabawa, co przeszkodziło w zabawie, jak zakończyła się zabawa i co to oznacza	– na podstawie opowiadań „Pałę cygaro” i „Świetnieśmy się bawili” wyjaśnia, co zrobili bohaterowie, dlaczego nie powinni tego robić, czego się nauczyli	– formułuje pogląd, że dobrze mieć koleżanki i kolegów, uzasadnia swoją opinię
Niezwykła Ludeczka	– układa wydarzenia z wizyty Luczki w kolejności	– informuje, czego oczekiwała mama podczas wizyty gości – wskazuje cechy charakteru Ludeczki na podstawie jej zachowań	– informuje: - dlatego Mikołajek twierdzi, że nie lubi dziewczyn - jak tłumaczy swoje niewłaściwe zachowania – wyjaśnia, czy podobne zachowania są sprawiedliwe – informuje, które zachowania Ludeczki nie spodobały się Mikołajkowi albo go zdziwiły	– wskazuje, co sprawiło, że Mikołajek zmienił zdanie na temat Ludeczki – wyjaśnia na podstawie własnych doświadczeń, na co zwraca uwagę przy zawieraniu przyjaźni	– wyjaśnia, odwołując się do rozdziału „Ludeczka”, co to znaczy, że nie należy oceniać książki po okładce – pracując w grupie, przygotowuje słuchowisko radiowe na temat Ludeczki
Andrzej Maleszka, „Magiczne drzewo. Czerwone krzesło” Pierwsze spotkanie z lekturą	– informuje o czasie i miejscu akcji utworu	– umieszcza wydarzenia na osi czasu zgodnie z kolejnością ich występowania	– uzupełnia wydarzenia utworu zgodnie z treścią utworu – rozpoznaje bohaterów na podstawie ich opisów oraz fragmentów ich wypowiedzi	– wyjaśnia, jakie emocje wzbudzają bohaterowie, uzasadniają swoje odpowiedzi	– formułuje wypowiedź na temat najciekawszej postaci w utworze, najważniejszego wydarzenia i najbardziej emocjonującego wydarzenia

Magia czerwonego krzesła	-informuje, jak bohaterowie traktowali magiczne krzesło	– informuje, czy wie, czy magiczne drzewo samo wybiera sobie właściciela	– wybiera jedno wydarzenie i opisuje je z perspektywy osoby, która nie wie, co powoduje magiczne zjawiska	– opisuje szczególnie ważny dla ucznia przedmiot, wyjaśniając jego historię i sytuację, kiedy uczeń go używa	– układa regulamin korzystania z czerwonego krzesła, które znalazło się w domu ucznia
Jak zostać superciocią? Przemiana ciotki Maryli	– udziela odpowiedzi na pytania do wywiadu jako ciocia Maryla	– informuje, co na temat cioci Maryli powiedzieliby Kuki, Filip i Tosia – wskazuje wydarzenie, podczas którego doszło do prawdziwej przemiany cioci w przyjaciółkę dzieci	– wyjaśnia, jak zmieniło się zachowanie cioci Maryli po przemianie – wymyśla, które pięć rzeczy znalazłyby się w walizce cioci Maryli i w plecaku Wiki zabrane przez nie w podróż – opisuje ciocię Marylę przed przemianą i po przemianie, jako Wiki	– wypowiada się na temat cioci Maryli po przemianie: czy stała się inną osobą, czy tylko odkryła szufladę dzieciństwa, której dawno nie otwierała, uzasadnia, odwołując się do tekstu	– tworzy wypowiedź, co mogą zrobić dorośli, by nie zapomnieć, jak to jest być dzieckiem
Podróż, która zmieniła wszystko	– układa wydarzenia w kolejności, w jakiej występują w książce	– wskazuje, co ważnego wydarzyło się na każdym etapie podróży i jaki wpływ miało na dzieci	– opowiada o podróży z punktu widzenia Tosi, Kukiego, Filipa, Wiki: • które wydarzenie zmieniło najwięcej podróż • w którym momencie towarzyszył największy strach • która sytuacja była najtrudniejsza • co najbardziej zachwyciło, a co zaskoczyło podczas podróży • co zostanie zapamiętane z wyprawy	– wyjaśnia, jak zmieniło się życia państwa Rossów, gdy przez przypadek zostali zaczarowani i gdy udało się ich odczarować – wskazuje trzy cechy lub/ i zachowania, które pomogły bohaterom dotrzeć do celu mimo niebezpieczeństw – uzasadnia wybór tych cech	– nagrywa krótką relację dźwiękową z wymarzonej wycieczki, mówiąc, gdzie jest, co najbardziej zachwyca podczas wycieczki

Astrid Lindgren, „Ronja, córka zbójnika” Pierwsze spotkanie z lekturą	– wymienia głównych bohaterów utworu – informuje o czasie i miejscu akcji utworu – wymienia wydarzenia utworu	– wyjaśnia, kto jest głównym bohaterem utworu i podaje trzy najważniejsze cechy postaci, uzasadniając swój wybór – wskazuje najważniejsze dla Ronji osoby, uzasadnia swój wybór, prezentując, dlaczego ta osoba jest dla Ronji ważna, co Ronja w niej lubi, co Ronję martwi w tej osobie	– przygotowuje poradnik dla zbójników chcących zmienić zawód, informując, co robotnicy robili w poszczególne pory roku i jakie dwa inne zawody mogliby wykonywać zbójnicy – przedstawia informacje na temat narratora dzieła	– układa wydarzenia w kolejności pojawiania się w książce – wyjaśnia, które uważa za najważniejsze, uzasadnia swoje zdanie	– projektuje własną okładkę książki
Przyjaźń i konflikty	– wskazuje postaci, pomiędzy którymi tworzy się relacja	– wyjaśnia znaczenie powiedzenia <i>Buduj mosty, nie mury</i> – wskazuje, którzy bohaterowie budują mosty, a którzy mury i uzasadnia swoją odповідź	– prezentuje informacje o Mattisie i Borce, wyjaśniając • co łączy bohaterów • dlaczego się nienawidzą • co zaostrzyło ich konflikt • jaka byłaby ich reakcja na wieść o przyjaźni pomiędzy dziećmi	– analizując wydarzenia utworu wyjaśnia, jak rodzi się przyjaźń	– przedstawia trzy najważniejsze wydarzenia związane z Ronją i Birkiem, wskazując, kto i dlaczego podjął decyzję, jaki skutek przyniosła decyzja i co mogłoby się stać, gdyby decyzji nie podjęto
Czy las może być bohaterem utworu	– przygotowuje mapę lasu, na której umieszcza las Mattisa, las Borki, zbójnicki szlak, górkę Mattisa, wilczą pułapkę, zamek Mattisa, jeziorko i niedźwiedzią grotę	– przygotowuje galerię mieszkańców lasu – opisuje, jak zachowują się leśne stworzenia – wybiera jedno z leśnych stworzeń i wyjaśnia, jak wpłynęło na losy Ronji	– wyjaśnia, czy las można mieć na własność, odwołując się do wypowiedzi Birka – prezentuje swoją opinię na temat lasu jako bohatera literackiego, uzasadnia swoją wypowiedź, odwołując się do tekstu	– rozmawia na temat roli przyrody w życiu człowieka – porównuje las z lektury do lasu współczesnego, prezentując podobieństwa i różnice – nagrywa z innym uczniem historyjkę o wybranych wydarzeniach z lektury z wykorzystaniem odgłosów lasu	– tworzy wpis na blogu w imieniu Ronji lub Birka na temat 10 rzeczy, które warto mieć przy sobie podczas wyprawy do lasu lub na temat drzew wystawiających ludziom oceny bądź na temat miejsca w lesie, do którego bohater wraca najczęściej

Co się w życiu liczy	prezentuje wiedzę na temat świata Ronji i tego, co jest dla niej ważne	– opowiada o przygodach Ronji, wyjaśniając: jak Ronja poznawała las • kogo lub co spotykała w lesie • jak radziła sobie ze strachem • dlaczego chętnie przebywała w lesie	– definiuje pojęcie wartości – wskazuje wartości, którymi kierowali się bohaterowie – Ronja, Mattis i Lovis	– wskazuje najważniejszą cechę Ronji i Birka – informuje w jakich sytuacjach ta cecha się ujawnia – uzasadnia, czy tę cechę można oceniać pozytywnie czy negatywnie	– wyjaśnia, dlaczego Ronja i Birk uciekli od swoich rodzin i zamieszkali w lesie – wyjaśnia, dlaczego zgoda jest ważna – formułuje morał wynikający z książki
----------------------	--	--	---	--	--

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – *NOWE Słowa na start!* dla szkoły podstawowej zredagowano na podstawie propozycji wydawnictwa. Rozkład zawiera też tematy dodatkowe. Kolejność omawianych zagadnień może ulec zmianie; porządek i realizowane treści ustala polonista uczący w danym oddziale.

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny
NOWE Słowa na start! klasa 5

Numer i temat lekcji	Wymagania na ocenę dopuszczającą Uczeń potrafi:	Wymagania na ocenę dostateczną Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania na ocenę dobrą Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania na ocenę celującą Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
I półrocze					
2. Szukam przyjaciela na dobre i na złe	- wymienić kolory występujące na obrazie - wskazać postacie występujące na obrazie	- zaprezentować postacie przedstawione na obrazie - określić czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie	- określić kolory dominujące na obrazie - opisać sytuację przedstawioną na obrazie	- określić elementy statyczne i dynamiczne obrazu - opisać pierwszy i drugi plan obrazu - wymienić wartości ważne w życiu człowieka na podstawie dzieła sztuki	- określić nastrój obrazu i uzasadnić swoją wypowiedź - opowiedzieć o sposobach spędzania wolnego czasu z przyjaciółmi - przedstawić własne zdanie na temat sytuacji sprzyjających nawiązywaniu przyjaźni - nadać inny tytuł obrazowi i uzasadnić swoją opinię
3. Czy kumpel to już przyjaciel?	- przeczytać wiersz głośno - wymienić bohaterów wiersza - zdefiniować wers i strofę - podać wyrazy bliskoznaczne do słowa <i>kumpel</i>	- przeczytać wiersz głośno, wyraźnie - przedstawić bohaterów utworu - wskazać w tekście wiersza wers i strofę - wyszukać w tekście elementy opisu bohatera utworu	- przeczytać wiersz, podkreślając głosem ważne słowa - określić temat wiersza - wskazać w tekście wiersza rymy - określić 3–4 cechy bohatera utworu	- przeczytać wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację - określić podmiot liryczny - określić nastrój utworu - wskazać w tekście wiersza porównania - opisać uczucia wyrażone w utworze	- wyjaśnić, w jakim celu zostały użyte w wierszu porównania - sporządzić notatkę w formie schematu - opisać wygląd i cechy swojego przyjaciela

	• skorzystać ze słownika języka polskiego		• zastosować wyrazy bliskoznaczne do słowa <i>kumpel</i>	• określić cechy bohatera utworu	
4. Przyjaźń poddana próbie	• czytać głośno • wymienić bohaterów utworu • powiedzieć 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • wskazać w tekście utworu wersy, strofy	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora • opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze z punktu widzenia bohatera utworu • wskazać rymy w utworze	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • wyjaśnić, jak rozumie ostatnie wersy utworu • stworzyć komiks	• zaprezentować informacje o autorze • podać przykłady z życia codziennego obrazujące przyjaźń wystawioną na próbę • wyjaśnić, jak rozumie pojęcie <i>prawdziwa przyjaźń</i> • ułożyć w grupie <i>kodeks przyjaźni</i> • stworzyć spójne opowiadanie
5. i 6. Jak stać się prawdziwym przyjacielem?	• czytać głośno • wymienić bohaterów utworu • powiedzieć 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów utworu • wskazać miejsce wydarzeń • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • określić 2–3 cechy bohaterów utworu • opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • wykorzystać w praktyce poznane słownictwo	• czytać z podziałem na role, stosując odpowiednie tempo i intonację • określić cechy bohaterów utworu • odróżnić narrację pierwszoosobową od trzecioosobowej • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • określić uczucia bohaterów • wziąć aktywny udział w rozmowie	• określić problematykę utworu • wyjaśnić, jak rozumie słowa: <i>Wielki ciężar spadł mu z serca</i>
7. i 8. Piszemy opowiadanie z dialogiem	• wskazać elementy wyróżniające opowiadanie • komponować początek opowiadania • podejmować próby redagowania prostego opowiadania twórczego	• wyszukać w tekście informacyjnym najważniejsze wiadomości • ułożyć prosty plan wydarzeń • zredagować proste opowiadanie twórcze	• zredagować opowiadanie twórcze • zredagować opowiadanie zgodnie z planem • wprowadzić do opowiadania dialog, stosując poprawną interpunkcję	• zredagować opowiadanie, zachowując kolejność wydarzeń i trójdzielną kompozycję wypowiedzi • wskazać, jaką funkcję może pełnić dialog w wypowiedzi	• samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi zredagować poprawne i wyczerpujące opowiadanie twórcze z dialogiem, unikając powtórzeń

	• podejmować próby wprowadzania do opowiadania krótkiego dialogu	• wprowadzić do opowiadania dialog • w wypowiedzi pisemnej podejmować próby wydzielania akapitów	• w wypowiedzi pisemnej zastosować trójdzielną kompozycję • w wypowiedzi pisemnej wydzielić akapity		
9. O głoskach, literach i sylabach	• odróżnić głoskę od litery • odróżnić literę od sylaby	• odróżnić samogłoskę od spółgłoski • określić liczbę głosek w wyrazie • dzielić wyrazy na sylaby	• wskazywać spółgłoski i samogłoski • określać liczbę głosek, liter i sylab w wyrazie	• samodzielnie określać samogłoski i spółgłoski • samodzielnie określać liczbę głosek, liter i sylab w każdym wskazanym wyrazie	• samodzielnie i poprawnie dzieli wyrazy na sylaby, wskazując różne możliwości podziału
10. Odróżniam głoski miękkie od twardych	• podzielić wyraz na głoski, litery i sylaby • zreferować informacje o głoskach miękkich i twardych • wskazać spółgłoski miękkie i twarde	• odróżnić spółgłoski miękkie od twardych • zapisać wyrazy ze spółgłoskami miękkimi	• określić spółgłoski miękkie i twarde • poprawnie zapisać wyrazy ze spółgłoskami miękkimi	• samodzielnie określić spółgłoski miękkie i twarde • wyjaśnić, do jakich nieporozumień może prowadzić niepoprawne zapisywanie wyrazów ze spółgłoskami miękkimi	• bezbłędnie zapisać liczebniki ze spółgłoskami miękkimi
11. Z miłości do zwierząt	• czytać głośno • wymienić bohaterów utworu • powiedzieć 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • skorzystać ze słownika języka polskiego, aby odnaleźć potrzebne informacje	• czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów utworu • określić 3–4 cechy głównego bohatera utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • określić cechy głównego bohatera utworu • opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • określić narratora w pierwszej i w drugiej części utworu • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohatera utworu • wyrazić swój sąd o bohaterze i jego zachowaniu • porównać doświadczenia bohaterów z własnymi • aktywnie uczestniczyć w rozmowie	• samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi zredagować opowiadanie twórcze, czyniąc narratorem zwierzę • wyrazić swój sąd na temat trafności rysunku zamieszczonego na okładce książki • sformułować wypowiedź argumentacyjną

12. i 13. Co znajdziemy w encyklopedii?	• rozpoznać tekst informacyjny • wskazać elementy hasła encyklopedycznego	• odróżnić tekst informacyjny od tekstu literackiego • określić elementy hasła encyklopedycznego • odczytać skróty stosowane w encyklopedii	• określić cechy tekstu informacyjnego • określić, pod jakimi hasłami należy szukać określonych informacji • wyszukać wskazane hasła w encyklopedii tradycyjnej	• wyszukać wskazane hasła w encyklopedii on-line • korzystać z encyklopedii tradycyjnej i on-line • wyjaśnić, z jakiej encyklopedii lepiej korzystać i uzasadnić swoje zdanie • zapisać pozyskane informacje na różne sposoby	• samodzielnie korzystać z encyklopedii tradycyjnej i on-line, wyszukując potrzebne informacje • zebrać informacje na temat encyklopedii znajdujących się w bibliotece szkolnej
14. i 15. Dlaczego warto pomagać innym?	• czytać głośno • wymienić bohaterów utworu • określić 2–3 cechy bohatera • wymienić wydarzenia przedstawione w utworze • skorzystać ze słownika języka polskiego	• czytać głośno i cicho • rozpoznać opowiadanie • przedstawić bohaterów utworu • sformułować 3–4 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • podjąć próbę zredagowania planu wydarzeń • odróżniać pytania otwarte i zamknięte	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora • określić czas wydarzeń • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohatera • zredagować plan wydarzeń	• czytać głośno i cicho, stosując odpowiednie tempo i intonację • określić charakterystyczne cechy opowiadania • ciekawie opowiadać o wydarzeniach przedstawionych w utworze • wyrazić swój sąd o bohaterze i jego zachowaniu • porównać doświadczenia bohatera z własnymi • formułować do tekstu pytania otwarte i zamknięte	• podać przykłady działań wolontariuszy • sformułować argumenty przemawiające za tym, że warto pomagać • przedstawić pomysły na ciekawe i pożyteczne spędzanie wolnego czasu
16. Kim jesteśmy w internecie?	• czytać głośno • wymienić bohaterów utworu • określić 2–3 cechy bohatera • wymienić wydarzenia przedstawione w utworze	• czytać głośno i cicho • rozpoznać opowiadanie • przedstawić bohaterów utworu • sformułować 3–4 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora • określić miejsce i czas wydarzeń • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohatera	• czytać głośno i cicho, stosując odpowiednie tempo i intonację • określić charakterystyczne cechy opowiadania • ciekawie opowiadać o wydarzeniach przedstawionych w utworze • wyrazić swój sąd o bohaterze i jego zachowaniu	• korzystając ze słownika, wyjaśnić znaczenie słów: <i>pozer, szpan, trendy</i> • przedstawić pomysły na ciekawe spędzanie wolnego czasu bez komputera i smartfona

			• wyjaśnić, z jakiego powodu bohater w e-mailach podaje się za inną osobę	• porównać doświadczenia bohatera z własnymi • zredagować rady dla osoby, która udaje kogoś innego • analizować ilustrację do tekstu	
17. Porozmawiasz ze mną?	• wymienić różne sposoby komunikowania się w internecie • wymienić zasady obowiązujące osoby korzystające z komunikowania się za pomocą internetu • podjąć próbę zredagowania SMS-a do kolegi	• rozpoznać różne sposoby komunikowania się w internecie • zredagować SMS-a do kolegi • wypowiedzieć się na temat własnych sposobów komunikowania się z innymi	• podawać przykłady udogodnień i zagrożeń wynikających z komunikowania się w internecie • wyjaśnić, dlaczego ludzie chętnie korzystają z internetu • zredagować SMS-a do nauczyciela • wskazać wady i zalety korzystania z komunikatorów	• określić udogodnienia i zagrożenia wynikające z komunikowania się w internecie • włączyć się do dyskusji na forum • sformułować zasady właściwego zachowania się w internecie • podać różnice między językiem młodzieżowym a językiem literackim	• wyjaśnić znaczenie słów: <i>hejter, trollowanie</i> • zredagować komentarz do podanego posta • pracując w grupie, przygotować w formie makiety projekt klasowej strony internetowej
18. Jak napisać e-mail?	• odróżnić list elektroniczny od listu tradycyjnego • wymienić zasady pisania listów elektronicznych • podjąć próbę zredagowania e-maila do kolegi	• zredagować e-maila do kolegi • stosować niektóre zasady pisania listów elektronicznych	• poprawnie zredagować e-maila do kolegi • zapisać adres e-mailowy • stosować zasady pisania listów elektronicznych • określić temat wiadomości • stosować zwroty do adresata i zwroty pożegnalne • informować odbiorcę o przesyłaniu plików w załączniku • uzupełnić list elektroniczny wskazanymi wyrazami w odpowiedniej formie	• poprawnie zapisać adres e-mailowy • trafnie określić temat wiadomości • stosować poprawne zwroty do adresata • stosować pożegnalne zwroty grzecznościowe • informować poprawnie odbiorcę o przesyłaniu plików w załączniku • pisać poprawnie pod względem językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym	• zredagować e-maila do osoby dorosłej lub instytucji

			• podać zasady pisania listów zgodnie z etykietą językową		
19. Czasownik we własnej osobie	• wskazywać czasowniki wśród innych części mowy • wymienić osoby, liczby i rodzaje czasownika	• odróżniać czasowniki w czasach przeszłym, teraźniejszym i przyszłym • określać osobę i liczbę czasownika	• określać rodzaj czasownika • odmieniać czasowniki przez liczby i osoby • stosować czasowniki w czasach przeszłym i teraźniejszym w odpowiednich formach • rozpoznać autora wypowiedzi na podstawie formy czasownika	• określać osobę, liczbę i rodzaj czasownika • stosować odpowiednie formy czasowników w czasie przyszłym • określa, jaką funkcję w wypowiedzi pełni czasownik	• zredagować krótkie teksty, używając poprawnych form czasu przyszłego • samodzielnie i bezbłędnie określać osobę, liczbę, rodzaj, czas czasownika
20. Wskazuję formy osobowe i nieosobowe czasownika	• wskazać bezokoliczniki • wskazać czasowniki w formie osobowej • uzupełnić tekst odpowiednimi formami czasowników	• odróżnić bezokoliczniki od czasowników w formie osobowej • wskazać nieosobowe formy czasownika • przekształcić wypowiedzenie z nieosobowymi formami czasownika, tak aby wskazać wykonawcę czynności	• odróżnić nieosobowe formy czasownika od form osobowych • zredagować opis ilustracji, używając form zakończonych na <i>-no</i> i <i>-to</i>	• zredagować przepis, używając bezokoliczników • wyjaśnić cel stosowania form nieosobowych czasownika	• przekształcić tekst, używając osobowych form czasownika • zgodnie z określonym celem wypowiedzenia stosować nieosobowe formy czasownika • zredagować tekst, używając form zakończonych na <i>-no</i> i <i>-to</i>

21. Poprawnie stosuję czasowniki w różnych trybach	- wymienić tryby czasownika - odmieniać czasownik przez osoby i liczby w trybie orzekającym	- wskazać czasowniki w trybach orzekającym, rozkazującym i przypuszczającym - odmieniać czasownik przez osoby i liczby w trybach rozkazującym i przypuszczającym	- określić tryb czasownika występującego w zdaniu - układać zdania z czasownikiem w trybach rozkazującym i przypuszczającym	- odróżnić czasowniki w trybie orzekającym od tych w trybie rozkazującym i przypuszczającym - ułożyć zdania na określony temat, stosując określony tryb czasownika	- poprawnie odmienić czasowniki przez osoby w trybach orzekającym, przypuszczającym i rozkazującym - przekształcić zdania z czasownikami w trybie orzekającym w formę poleceń - zredagować krótki tekst o swoich planach lub marzeniach, używając trybu przypuszczającego - określić intencje wypowiedzi
22. Piszemy poprawnie wyrazy z częstką <i>by</i>	- wskazać formę osobową czasownika w trybie przypuszczającym - wymienić zasady zapisywania części <i>by</i> z czasownikami w formie osobowej i bezokolicznikami - poprawnie zapisać część <i>by</i> z czasownikami w formie osobowej	- odróżnić formę osobową czasownika w trybie przypuszczającym od innych form czasownika - wymienić zasady zapisywania części <i>by</i> ze spójnikami - zastosować zasady zapisywania części <i>by</i> z czasownikami w formie osobowej i z bezokolicznikami	- stosować w zdaniach odpowiednie formy czasowników z częstką <i>by</i> i poprawnie je zapisywać - poprawnie zapisywać część <i>by</i> ze spójnikami	bezbłędnie zapisać część <i>by</i> z czasownikami w formie osobowej, przed czasownikami, z bezokolicznikami i ze spójnikami	przekształcać wypowiedzenia, stosując łączną lub rozdzielną pisownię części <i>by</i>
23. Wikipedia od kuchni	- rozpoznać tekst informacyjny - czytać głośno tekst informacyjny - wskazać w tekście informacje na temat Wikipedii	- odróżnić tekst informacyjny od tekstu literackiego - czytać głośno i cicho - wynotowywać najważniejsze informacje	- objaśnić, czym jest Wikipedia - określić różnice między encyklopedią PWN a wolną encyklopedią - wyszukać określone hasła w Wikipedii - sporządzić notatkę na temat Wikipedii	- wyszukać określone informacje w Wikipedii - sporządzić notatkę w określonej formie na temat kryteriów, które musi spełniać artykuł w Wikipedii - wyjaśnić, dlaczego warto korzystać z Wikipedii i uzasadnić swoje zdanie	- wyszukać w internecie informacje, jakie kryteria musi spełniać tekst oznaczony jako <i>Artykuł na medal</i> - samodzielnie korzystać z Wikipedii

24. i 25. Powtarzamy wiadomości	• powtarzać i selekcionować informacje • identyfikować tekst informacyjny • określać podmiot liryczny, bohatera i narratora • wyróżniać różne sposoby współczesnego komunikowania się • odmieniać czasownik przez osoby, liczby, rodzaje i czasy • rozróżniać formy nieosobowe czasownika, tryby czasownika • odróżniać samogłoski od spółgłosek, spółgłoski twarde od miękkich • zna i stosuje zasady pisowni cząstki <i>-by</i> • korzystać z encyklopedii PWN i Wikipedii • podejmować próby redagowania planu wydarzeń, opowiadania twórczego z dialogiem, e-maila, notatki	• wskazywać w tekście epitety, porównania, rymy • określać liczbę głosek, liter, sylab i samogłosek w wyrazie • stosować tryby czasownika	• określać funkcję środków stylistycznych użytych w tekstach • wnioskować na podstawie poznanych tekstów • dostosowywać styl tekstu do sytuacji komunikacyjnej • poprawnie zapisywać cząstkę <i>-by</i> z czasownikami • redagować opowiadania z uwzględnieniem kolejności wydarzeń • wymienić zasady pisania listów zgodnie z etykietą językową	• redagować opowiadanie twórcze z dialogiem, e-mail, notatkę • stosować poprawną interpunkcję w zapisie dialogu • wyodrębniać akapity w opowiadaniu	• redagować opowiadanie twórcze z dialogiem, e-mail, notatkę w sposób poprawny • samodzielnie i krytycznie korzystać z różnych źródeł informacji
26. Powiedz mi, co czujesz	• wymienić kolory występujące na obrazie • wymienić postacie występujące na obrazie	• zaprezentować postacie przedstawione na obrazie	• określić kolory dominujące na obrazie • opisać sytuację przedstawioną na obrazie	• określić elementy statyczne i dynamiczne obrazu • opisać pierwszy i drugi plan obrazu	• określić nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, uzasadnić swoją wypowiedź

		• określić czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie	• wymienić elementy pejzażu	• ciekawie opowiedzieć o sytuacji przedstawionej na obrazie	• opowiedzieć o sposobach spędzania wolnego czasu w gronie rówieśników • omówić elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch • nadać inny tytuł obrazowi i uzasadnić swoją opinię
27. Mój klucz do szczęścia	• czytać utwór głośno • określić podmiot liryczny • wskazać wersy, epitety • wskazać porównanie	• czytać utwór głośno, wyraźnie • przedstawić podmiot liryczny • wskazać porównanie • rozpoznać w tekście epitety i wyjaśnić ich funkcję • nazwać uczucia, jakie wyraża utwór	• czytać utwór, podkreślając głosem ważne słowa • określić temat utworu • scharakteryzować podmiot liryczny • wymienić uczucia, jakie wyraża utwór • wyszukać w tekście radę, jakiej udziela osoba mówiąca	• czytać utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację • rozpoznać w tekście porównania i wyjaśnić ich funkcję • wskazać wartości w wierszu	• zaprezentować informacje o autorze wiersza • wymyślić własne przykłady porównań • wyjaśnić, jak rozumie sformułowanie <i>klucz do szczęścia</i>
28. Nie mówię tego dosłownie	• czytać utwór głośno • zdefiniować podmiot liryczny • wskazać wersy, strofy, rymy • zdefiniować przenośnię • odtworzyć wiersz z pamięci	• czytać utwór głośno, wyraźnie • przedstawić podmiot liryczny • wskazuje w tekście wiersza wersy, strofy, rymy • odczytać znaczenie przenośnych zestawień słów • wygłosić wiersz z pamięci	• czytać utwór, podkreślając głosem ważne słowa • określić temat utworu • określić podmiot liryczny • stosować przenośne zestawienia słów w zdaniach • wygłosić wiersz z pamięci w odpowiednim tempie, z prawidłową dykcją	• czytać utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację • rozpoznać w tekście przenośnię i wyjaśnić ich funkcję • deklamować wiersz, odpowiednio modulując głos	• zaprezentować informacje o autorze • wymyślić własne przenośnie • opisać w przenośny sposób przedmioty, obrazy
29. Nazywam uczucia i opisuję ich przejawy	• czytać głośno • wymienić bohaterów utworu • określić 2 cechy bohatera • wymienić wydarzenia przedstawione w utworze	• czytać głośno i cicho • rozpoznać opowiadanie • przedstawić bohaterów utworu • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora • określić miejsce i czas wydarzeń • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohatera	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • wyrazić swój sąd o bohaterze utworu i jego zachowaniu	• przedstawić określone emocje za pomocą mimiki • nazwać uczucia na podstawie obserwacji lub opisu zachowania • odróżnić stopień intensywności określonych emocji

		• wyjaśnić znaczenie powiedzenia <i>czuć do kogoś miętę</i>	• wyjaśnić znaczenie wskazanych stałych związków wyrazowych	• porównać doświadczenia bohatera z własnymi • wyjaśnić znaczenie wskazanych stałych związków wyrazowych i zastosować je w zdaniach	
30. i 31. Piszemy sprawozdanie	• skomponować początek sprawozdania – okoliczności wydarzenia • podejmować próby redagowania sprawozdania z wydarzenia • stworzyć plan sprawozdania	• odróżniać w planie sprawozdania z wycieczki informacje ważne od mniej istotnych • zredagować sprawozdanie z wydarzenia zgodnie z planem • skomponować zakończenie sprawozdania – opinię o wydarzeniu • w wypowiedzi pisemnej podejmować próby wydzielenia akapitów	• zredagować sprawozdanie z wycieczki do Krakowa na podstawie fotografii • w wypowiedzi pisemnej zastosować trójdzielną kompozycję • w wypowiedzi pisemnej wydzielić akapity • wykorzystać wskazówki i rady w trakcie tworzenia sprawozdania	• zredagować sprawozdanie z ostatniego wydarzenia, w którym uczestniczyła klasa, zachowując kolejność wydarzeń i trójdzielną kompozycję wypowiedzi • gromadzić informacje, korzystając z różnych źródeł	• samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi zredagować poprawne sprawozdanie z wydarzenia, unikając powtórzeń
32. Co dwie kropki, to nie jedna	• wskazać dwukropek w tekście • wymienić zastosowanie dwukropka	• stosować dwukropek przed wyliczaniem	• stosować dwukropek przed wprowadzaniem dialogu • stosować dwukropek przed wprowadzaniem cytatu	• stosować dwukropek zgodnie z zasadami interpunkcji	• bezbłędnie zapisać tekst, stosując w odpowiednich miejscach dwukropek
33. Zdobywamy szczyty wrażliwości	• czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze	• czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić 2–3 cechy głównej bohaterki utworu • nazywać emocje bohaterki	• czytać głośno i cicho, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiedzieć ciekawie o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterki utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • wziąć czynny udział w rozmowie	• przedstawić własne zdanie na temat tego, dlaczego trudno jest rozmawiać o śmierci • porównać doświadczenia bohaterki z własnymi

34. Emocje w słowach	• wyjaśnić, czym są zdrobnienia i zgrubienia • tworzyć zdrobnienia • wskazać rzeczowniki wśród innych części mowy	• wskazać zdrobnienia, zgrubienia i wyrazy neutralne • tworzyć zdrobnienia i zgrubienia od wskazanego rzeczownika	• odróżniać nacechowanie emocjonalne wyrazów • stosować w wypowiedzeniach zdrobnienia i zgrubienia	• odróżniać zgrubienia o charakterze żartobliwym od zgrubień pogardliwych	• zredagować kilkuzdaniowy tekst, celowo stosując zgrubienia i zdrobnienia
35., 36. i 37. Rzeczownik bez tajemnic	• wymienić liczby, rodzaje i przypadki rzeczownika • zdefiniować rzeczowniki własne i pospolite • przedstawić zasadę pisowni wielką literą rzeczowników własnych • odmieniać rzeczowniki zakończone na <i>-um</i>	• określać rodzaj rzeczownika • odmieniać rzeczownik przez liczby i przypadki • wskazywać rzeczowniki własne i pospolite • stosować zasadę pisowni wielką literą rzeczowników własnych • odróżniać rzeczowniki występujące tylko w liczbie pojedynczej od rzeczowników występujących tylko w liczbie mnogiej	• stosować rzeczowniki w odpowiednich formach • określić rzeczowniki własne i pospolite • przedstawiać własne przykłady rzeczowników własnych i pospolitych • stosować w wypowiedzeniach poprawne formy rzeczowników występujących tylko w liczbie pojedynczej lub tylko w liczbie mnogiej	• określać przypadek i liczbę danego rzeczownika • odróżniać rzeczowniki własne od pospolitych • poprawnie zapisywać rzeczowniki własne i pospolite • stosować w wypowiedzeniach poprawne formy rzeczowników o nieregularnej odmianie	• rozpoznać rodzaj rzeczowników sprawiających trudności i poprawnie używać różnych form tych wyrazów, a w przypadku wątpliwości korzystać ze słownika • samodzielnie i bezbłędnie zapisać rzeczowniki własne • opracować ilustrowany słowniczek rzeczowników o nietypowej odmianie
38. Kłopoty z dorosłymi	• czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze	• czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić 2–3 cechy głównych bohaterów utworu • nazwać emocje bohaterów	• czytać utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiadać ciekawie o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • porównać doświadczenia bohaterów z własnymi	• wyrazić swój sąd na temat postępowania dorosłych wobec dzieci • zredagować list prywatny, w którym wyrazi określone emocje
39. Jak pokonać złość?	• przeczytać utwór głośno • określić podmiot liryczny w utworze	• przeczytać wiersz głośno, wyraźnie • przedstawić podmiot liryczny w wierszu	• przeczytać wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określić temat wiersza	• przeczytać wiersz tak, aby oddać emocje bohatera, stosując odpowiednie tempo i intonację	• wyrecytować wiersz • zaprezentować własne sposoby radzenia sobie ze złością

	• wskazać bohatera utworu	• wskazać adresata utworu • określić 2 cechy bohatera utworu	• scharakteryzować podmiot liryczny w wierszu • określić adresata utworu • określić cechy bohatera utworu	• określić sposoby radzenia sobie ze złością bohatera wiersza • wyjaśnić sens sformułowań o znaczeniu przenośnym i poprawnie je zastosować	
40. i 41. Piszemy poprawnie <i>ę</i> lub <i>q</i> w zakończeniu wyrazów	• przedstawić zasady pisowni <i>ę</i> i <i>q</i> w zakończeniach wyrazów i w pisowni istot niedorosłych	• poprawnie zapisywać <i>ę</i> w zakończeniach 1. osoby liczby pojedynczej czasowników w czasach teraźniejszym i przyszłym • poprawnie zapisywać <i>q</i> w zakończeniach 3. osoby liczby mnogiej czasowników w czasach teraźniejszym i przyszłym	• poprawnie zapisywać <i>ę</i> w zakończeniach biernika liczby pojedynczej rzeczowników rodzaju żeńskiego • poprawnie zapisywać <i>q</i> w zakończeniach biernika i narzędnika liczby pojedynczej rzeczowników i przymiotników	• poprawnie zapisać <i>ę</i> w nazwach istot niedorosłych • poprawnie zapisać 1. osobę liczby pojedynczej czasów teraźniejszego i przyszłego czasowników: <i>wiedzieć</i>, <i>powiedzieć</i>, <i>jeść</i>, <i>umieć</i>, <i>rozumieć</i>	• bezbłędnie zapisywać <i>ę</i> i <i>q</i> w zakończeniach wyrazów
42. Uczymy się pięknie recytować teksty	• przedstawić zasady dobrej recytacji • recytować tekst opanowany pamięciowo	• recytować głośno, wyraźnie • analizować tekst przygotowany do recytacji • wyraźnie wymawiać grupy spółgłosek i zakończenia wyrazów	• recytować w odpowiednim tempie • dostosowywać oddech do recytowanego tekstu	• wygłaszać tekst z odpowiednim napięciem emocjonalnym	• samodzielnie przygotować piękną recytację wybranego utworu • wziąć udział w konkursie recytatorskim
43. i 44. W zalewie reklam	• czytać tekst publicystyczny ze zrozumieniem • odróżnić tekst reklamowy od innych rodzajów tekstów • przedstawić znaczenie słowa <i>reklama</i> • podać przykłady reklam	• omówić problem przedstawiony w tekście • wyjaśnić pochodzenie słowa <i>reklama</i> • podać cechy hasła reklamowego	• objaśnić sposób wpływania reklam na nasze życie	• układać własne hasła reklamowe wybranych przedmiotów	• opracować reklamę ulubionego przedmiotu
45. i 46.	• korzystać z informacji zawartych w podręczniku	• podać cechy hasła reklamowego	• układać hasła reklamowe	• odróżnić w planie sprawozdania z wycieczki	• redagować sprawozdanie z wydarzenia i list prywatny w sposób bezbłędny

Podsumujmy naszą wiedzę	• powtarzać i selekcjonuje informacje • zdefiniować przenośnię • odróżniać tekst reklamowy od innych rodzajów tekstów • podejmować próby redagowania sprawozdania z wydarzenia na podstawie przygotowanego planu • określać formę rzeczownika (przypadek, liczbę, rodzaj) • odróżniać rzeczowniki pospolite od własnych • odróżniać zdrobnienia od zgrubień • wdrażać zasady pisowni ξ i q w zakończeniach • poprawnie używać dwukropka	• wskazać w tekście przenośnię • wskazać rzeczowniki o nieregularnej odmianie • wskazać zdrobnienia i zgrubienia • odtwarzać tekst z pamięci	• redagować sprawozdanie z wydarzenia na podstawie planu • określić funkcję przenośni • odczytywać znaczenie przenośnych sformułowań • tworzyć zdrobnienia i zgrubienia od wskazanego rzeczownika • używać poprawnych form rzeczowników o nieregularnej odmianie • stosować zasady pisowni ξ i q w zakończeniach • poprawnie używać dwukropka i cudzysłowu • wnioskować na podstawie poznanych tekstów • recytować teksty	informacje ważne od mniej istotnych • stosować odpowiednią kompozycję w wypowiedzi pisemnej • wyrażać opinie na temat poznanych tekstów • recytować teksty z odpowiednimi intonacją, dykcją, napięciem emocjonalnym	• tworzyć przenośnię • opracować reklamę • samodzielnie korzystać z informacji w podręczniku
47. Wpływ obecności ludzi na nasze działania	• wymienić kolory występujące na obrazie • wymienić postacie występujące na obrazie	• zaprezentować postacie przedstawione na obrazie • określić czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie	• określić dominujące na obrazie kolory • opisać sytuację przedstawioną na obrazie • opisać w 2–3 zdaniach gesty i mimikę przedstawionych postaci	• określić kolory dominujące na obrazie • opisać gesty i mimikę przedstawionych postaci • określić emocje wyrażone przez bohaterów • nadać inny tytuł obrazowi	• określić nastrój obrazu i uzasadnić swoją wypowiedź • wypowiedzieć własne zdanie na temat zachowania postaci przedstawionych na obrazie

			• nazwać 2–3 emocje wyrażone przez postacie ukazane na obrazie		• omówić elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch
48. Chłopięcy świat	• skorzystać ze słownika języka polskiego • poszerzyć zasób słownictwa • skorzystać z różnych źródeł informacji	• prowadzić rozmowę na temat głównych postaci występujących w książce	• zaplanować szczegółowo uważny sposób poznania treści lektury • wnioskować na podstawie tekstu	• zaprezentować informacje o autorze lektury	• samodzielnie realizować projekt
49. W świecie chłopców z Placu Broni	• określić, gdzie rozgrywają się wydarzenia	• wymienić głównych bohaterów i krótko ich scharakteryzować • opisać miejsce zabaw chłopców i czynności, którymi się zajmowali	• podać cel założenia Związku Zbieraczy Kitu	• opisać procedury ustalone przez Związek Zbieraczy Kitu	• ocenić procedury ustalone przez Związek Zbieraczy Kitu
50. Jedni rozkazują, drudzy słuchają i wykonują	• czytać głośno • wymienić bohaterów występujących we fragmencie utworu • powiedzieć 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych we fragmencie w utworze	• czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów występujących we fragmencie utworu • określić kilka cech głównego bohatera utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych we fragmencie utworu	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora • wskazać elementy świata przedstawionego • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • określić cechy głównego bohatera utworu • opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • przedstawić bohaterów głównych i drugoplanowych we fragmencie utworu • ciekawie opowiedzieć o przedstawionych wydarzeniach • określić cechy bohaterów utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • porównać doświadczenia bohaterów z własnymi • określić wątek główny i wątki poboczne utworu • identyfikować utwór jako powieść	• zredagować wypowiedź na temat ulubionej książki, używając słów: <i>wątek, akcja, bohater główny, bohaterowie drugoplanowi</i> • wyczerpująco wypowiadać się na temat wydarzeń przedstawionych w tekście, odwołując się do znajomości całej lektury

51. Przyjaciele i wrogowie – chłopcy z Placu Broni i czerwone koszule	- wypisać imiona bohaterów należących do grupy chłopców z Placu Broni i do grupy czerwonych koszul - opisać przebieg bitwy o Plac Broni	wskazać chłopca, którego uważa za najważniejszą postać w powieści	wymienić sposoby walki z przeciwnikiem akceptowane przez przywódców oraz przez nich odrzucane	omówić postępowania Feriego Acza wobec z grupy oraz Nemeczka	- ocenić postępowanie Feriego Acza wobec z grupy oraz Nemeczka - uzasadnić wybór bohatera, którego uważa za najważniejszą postać w powieści
52. Okropna zdrada – o Gerebie	wymienić cechy charakteru Gereba	- wyjaśnić, jaki był powód zdrady chłopca - określić, w jaki sposób Boka zareagował na zdradę kolegi	wytłumaczyć, dlaczego Feri Acz nie zgodził się na nieuczciwą propozycję rozwiązania konfliktu	- podać powody, które skłoniły Deża do powrotu do drużyny chłopców z Placu Broni - wziąć udział w dyskusji na dany temat	- ocenić postępowanie Gereba - formułować kontrargumenty podważające stanowisko przeciwników w dyskusji
53. Niepozorny bohater – Nemeczek	- wyjaśnić, czym Erno Nemeczek wyróżniał się spośród rówieśników - wymienić zachowania kolegów, które sprawiały chłopcu największą przykrość	określić sposób traktowania Nemeczka przez Bokę	wytłumaczyć, co Nemeczek chciał udowodnić chłopcom	- wskazać, w jaki sposób bohaterskie zachowanie Nemeczka wpłynęło na postawę innych chłopców - opisać reakcje Feriego Acza i Boki związane ze śmiercią Erna	sformułować opinię o książce i ją uzasadnić
54. Autorytet czy idol?	- czytać głośno - zdefiniować pojęcie <i>autorytet</i> - wyjaśnić, kim jest idol - zredagować 1–2 zdania notatki	- czytać głośno i cicho - odróżnić autorytet od idola - zredagować prostą notatkę	- czyta ze zrozumieniem tekst publicystyczny - czytać głośno, wyraźnie i cicho - podać przykłady autorytetów - zredagować notatkę	- czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację - wyjaśnić, kto jest autorytetem i uzasadnić swój wybór - zredagować notatkę w określonej formie - wypowiedzieć się na temat roli autorytetów w życiu codziennym	- przygotować plakat przedstawiający znaną osobę - wyjaśnić znaczenie słów: <i>kultura masowa, popkultura, fascynacja</i>
55. Kto jest pierwszym wzorem dla dziecka?	- przeczytać utwór głośno - określić podmiot liryczny w utworze	- przeczytać wiersz głośno, wyraźnie - przedstawić podmiot liryczny w wierszu - wskazać adresata utworu	- przeczytać wiersz, podkreślając głosem ważne słowa - określić temat wiersza	przeczytać wiersz tak, aby oddać wyrażone emocje, stosując odpowiednie tempo i intonację	- zaprezentować informacje o autorze wiersza - wymyślić własne przykłady epitetów

	• wskazać bohaterkę utworu • wskazać w tekście wiersza epitet	• określić 2 cechy bohaterki utworu • wskazać w tekście wiersza epitety i porównanie	• scharakteryzować podmiot liryczny w wierszu • określić adresata utworu • określić cechy bohaterki utworu • wskazać w tekście wiersza porównania	• przedstawić bohaterkę utworu • określić funkcję epitetów i porównań w wierszu • wypowiedzieć się na temat uczuć przedstawionych w wierszu	• narysować ilustrację do wybranego fragmentu wiersza (przekład intersemiotyczny) • wyjaśnić, jak rozumie ostatnie dwa wersy wiersza
56. Wiersz o pewnym czarodzieju	• przeczytać utwór głośno • określić podmiot liryczny w utworze • wskazać bohatera utworu • wskazać w wierszu wersy, strofy, rymy • wskazać w tekście wiersza epitet	• przeczytać wiersz głośno, wyraźnie • przedstawić podmiot liryczny w wierszu • określić 2–3 cechy bohatera utworu • wskazać w tekście wiersza porównanie	• przeczytać wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określić temat wiersza • scharakteryzować podmiot liryczny • określić adresata utworu • określić cechy bohatera utworu • wskazać przerośnięcie	• przeczytać wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • określić funkcję środków stylistycznych • wyjaśnić, jak rozumie porównanie ojca do czarodzieja • określić nastrój utworu	• zaprezentować informacje o autorze wiersza
57. Droga Lewego do sławy	• czytać głośno • nazwać bohatera tekstu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • zdefiniować dedykację	• czytać głośno i cicho • przedstawić bohatera tekstu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w tekście • wyjaśnić tekst dedykacji	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohatera tekstu • porównać doświadczenia bohatera z własnymi • określić funkcję dedykacji • przedstawić funkcję wyrazów zdrobniałych	• czytać głośno i cicho, stosując odpowiednie tempo i intonację • określić cechy bohatera • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w tekście • wyrazić swój sąd o bohaterze i jego zachowaniu • porównać doświadczenia bohatera z własnymi	• wyszukać w internecie informacje o Robercie Lewandowskim i sporządzić na ten temat notatkę
58. i 59. Zasady pisania tekstów publicystycznych	• czytać głośno • wskazać bohaterów tekstu • zdefiniować tekst publicystyczny • wymienić swoje zainteresowania	• czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów tekstu • wskazać tekst publicystyczny	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić cechy bohaterów tekstu • odróżnić tekst publicystyczny od tekstu literackiego	• czytać głośno i cicho, stosując odpowiednie tempo i intonację • porównać doświadczenia bohaterów z własnymi • określić cechy tekstu publicystycznego	• przedstawić zalety i wady popularności kanałów YouTube

		• przedstawić w 2–3 zdaniach swoje zainteresowania	• przedstawić swoje zainteresowania, osiągnięcia i sukcesy	• ciekawie zaprezentować swoje zainteresowania, osiągnięcia i sukcesy	
60. O przymiotniku słów parę	• wskazać przymiotniki wśród innych części mowy	• odmieniać przymiotniki przez liczby i przypadki	• określić rodzaj przymiotnika w liczbie pojedynczej i liczbie mnogiej • zastosować przymiotnik w odpowiednich formach	• stosować poprawne formy przymiotników zakończonych na <i>-cy</i>, <i>-dzy</i>, <i>-czy</i>, <i>-ży</i> w mianowniku liczby pojedynczej i mnogiej	• zredagować opis ilustracji, używając jak najwięcej przymiotników w poprawnej formie
61. i 62. Wyższy i najwyższy – o stopniowaniu przymiotników	• wymienić stopnie przymiotnika • rozpoznać stopień przymiotnika	• stopniować przymiotniki w sposób prosty regularny • odróżnić stopniowanie proste od opisowego	• stopniować przymiotniki w sposób prosty nieregularny • stopniować przymiotniki w sposób opisowy • rozpoznać przymiotniki, które się nie stopniują	• tworzyć formy stopnia wyższego i najwyższego wskazanych przymiotników	• zredagować tekst, stosując jak najwięcej przymiotników w różnych stopniach w poprawnej formie
63. W jaki sposób realizować swoje marzenia?	• czytać głośno • wskazać bohaterkę tekstu • wskazać najważniejsze wydarzenia przedstawione w tekście • wskazać swoje ulubione postacie filmowe	• czytać głośno i cicho • wskazać miejsce i czas wydarzeń • przedstawić bohaterkę tekstu • przedstawić w 2–3 zdaniach wydarzenia • przedstawić swoją ulubioną postać filmową	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • określić cechy bohaterki tekstu • opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w tekście • przedstawić swoje ulubione postacie filmowe	• czytać głośno i cicho, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w tekście • wyrazić swój sąd o bohaterce i jej zachowaniu • ciekawie zaprezentować swoje ulubione postacie filmowe	• opisać bohatera filmowego, którego zachowanie jest godne naśladowania i uzasadnić swoje zdanie
64. Zgłębiamy tajniki pracy filmowców	• wymienić osoby tworzące film • wskazać swój ulubiony film	• opowiedzieć w kilku zdaniach swój ulubiony film • poszerzyć zakres słownictwa związanego z kinematografią	• przedstawić osoby tworzące film i opisać ich pracę • określić 1–2 cechy osób wykonujących zawody związane z filmem • opowiedzieć o swoim ulubionym filmie	• określić cechy osób, wykonujących zawody związane z filmem • wynotować twórców swojego ulubionego filmu • ciekawie opowiedzieć o swoim ulubionym filmie	• wymienić kilka nazwisk współczesnych twórców filmowych

65. Co w filmie piszczy?	• czytać głośno • wskazać bohatera w tekście • powiedzieć 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w tekście	• czytać głośno i cicho • przedstawić bohatera występującego w tekście • określić kilka cech głównego bohatera • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora • wskazać elementy świata przedstawionego • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • określić cechy głównego bohatera • opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiadać o przedstawionych wydarzeniach • wyrazić swój sąd o bohaterze i jego zachowaniu • wyjaśnić, na czym polega przygotowanie oprawy dźwiękowej do filmu	• podać własne pomysły zaprezentowania określonych dźwięków w szkolnym przedstawieniu
66. Zdobywamy wiedzę o gatunkach filmowych	• zdefiniować gatunki filmowe • wskazać przykłady filmów danego gatunku filmowego • wskazać swój ulubiony film	• rozróżnić gatunki filmowe • przedstawić swój ulubiony film lub gatunek filmowy	• wskazać przykłady filmów z każdego gatunku filmowego • zaprezentować swój ulubiony gatunek filmowy	• określić charakterystyczne cechy poszczególnych gatunków filmowych • zaprezentować swój ulubiony gatunek filmowy i uzasadnić swoje zdanie • opowiedzieć o swojej wizycie w kinie • przedstawić zasady kulturalnego zachowania się w kinie	• zredagować wypowiedź na temat swojego ulubionego gatunku filmowego
67. i 68. Liczymy na języku polskim	• wskazać liczebniki wśród innych części mowy • zdefiniować liczebniki główne i porządkowe	• odróżnić liczebniki główne od porządkowych • wskazać liczebniki zbiorowe	• stosować poprawne formy liczebników głównych i porządkowych • stosować poprawne formy liczebników zbiorowych	• stosować poprawne formy liczebników wielowyrazowych	• zredagować informację o wycieczce klasowej, używając liczebników w odpowiednich formach • samodzielnie korzystać ze słownika języka polskiego lub poprawnej polszczyzny
69. Kropka czy bez kropki?	• podać zasady stawiania kropki po cyfrze arabskiej oznaczającej liczebnik porządkowy • podać zasady stawiania kropki w zapisie dat	• przedstawić zasady stawiania kropki po cyfrze arabskiej oznaczającej liczebnik porządkowy	• stosować kropkę w zapisie dat cyframi rzymskimi i arabskimi • stosować kropkę po liczebnikach porządkowych	• zawsze poprawnie zastosować kropkę w zapisie dat cyframi rzymskimi i arabskimi	• bezbłędnie pod względem interpunkcji zapisać tekst zawierający daty i liczebniki porządkowe

				• zawsze poprawnie zastosować kropkę po liczebnikach porządkowych	
70. Ortograficzne potyczki – pisownia wyrazów z ó i u	• wymienić zasady ortograficzne pisowni ó i u • poprawnie zapisać wyrazy zakończone na -ów, -ówka, -ówna	• zastosować zasady ortograficzne pisowni ó i u • tworzyć formy pokrewne i poprawnie zapisywać wyrazy z ó wymiennym	• poprawnie zapisywać wyrazy zakończone na -uj, -uje, -unek, -us, -usz, -uch, -ura, -ulec • korzystać ze słownika ortograficznego	• poprawnie zapisywać zdrobnienia • poprawnie zapisywać wyrazy z ó niewymiennym	• samodzielnie i sprawnie korzystać ze słownika ortograficznego • poprawnie zapisać wszystkie wyrazy z trudnością ortograficzną (pisownia ó i u)
71 i 72. Powtórzenie zawsze w cenie!	• powtarzać i selekcjonować informacje • czytać tekst publicystyczny ze zrozumieniem • podać cechy powieści na podstawie poznanej lektury • rozpoznać dedykację • wdrażać zasady pisowni wyrazów z ó i u • wdrażać zasady interpunkcyjne zapisywania dat i stawiania kropki po liczebnikach porządkowych • stopniować przymiotniki w sposób prosty i opisowy • odróżniać liczebniki główne od porządkowych i zbiorowych	• porządkować wiedzę na temat poznanej lektury • wymienić gatunki filmowe	• wymienić cechy tekstu publicystycznego • stosować poprawne formy liczebników głównych, zbiorowych i porządkowych • stopniować przymiotniki w sposób prosty i opisowy, regularny i nieregularny • stosować zasady pisowni wyrazów z ó i u • stosować zasady interpunkcyjne zapisywania dat i stawiania kropki po liczebnikach porządkowych • wyjaśnić funkcję dedykacji • wykazać się znajomością filmowych środków wyrazu	• odróżnić tekst publicystyczny od innego rodzaju tekstów • podać przykłady gatunków filmowych	• zredagować wypowiedź na temat swojego ulubionego gatunku filmowego • samodzielnie korzystać ze słownika języka polskiego lub poprawnej polszczyzny

	wymienić zawody związane z filmem				
73. Historia malowana pędzlem	- wymienić kolory występujące na obrazie - nazwać postać przedstawioną na obrazie - zidentyfikować obraz jako portret	- przedstawić elementy przedstawione na obrazie - określić czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie - odróżnić portret od pejzażu i martwej natury	- określić kolory dominujące na obrazie - określić źródło światła - opisać elementy stroju postaci przedstawionej na obrazie	- zaprezentować bohatera przedstawionego na obrazie - opisać gesty i mimikę postaci - określić emocje wyrażone przez bohatera - określić nastrój, jaki wywołuje obraz	- zaprezentować inne dzieła malarskie o tematyce historycznej - wypowiedzieć własne zdanie na temat postaci przedstawionej na obrazie - omówić elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch
74. i 75. Poznajemy Wandę, co nie chciała Niemca	- czytać głośno - wymienić bohaterów utworu - wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze - zdefiniować pojęcie <i>legenda</i> - zdefiniować wyrazy wieloznaczne	- czytać głośno i cicho - przedstawić bohaterów utworu - przedstawić miejsce i czas wydarzeń - sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze - wymienić charakterystyczne cechy legendy - wskazać wyrazy wieloznaczne	- czytać głośno, wyraźnie i cicho - opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określić 2–3 cechy głównej bohaterki utworu - wskazać w tekście 2 charakterystyczne cechy legendy - ułożyć pytania i odpowiedzi do tekstu - objaśnić sens wyrazów wieloznacznych	- czytać głośno i cicho, stosując odpowiednie tempo i intonację - rozpoznać czytany utwór jako legendę i wskazać charakterystyczne cechy legendy - ciekawie opowiadać o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określić cechy bohaterki utworu i wyjaśnić, dlaczego księżniczka nie przyjęła oświadczyn Rytgiera - wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu - wskazać własne przykłady wyrazów wieloznacznych	- zebrać argumenty potwierdzające słuszność decyzji podjętej przez Wandę lub argumenty przemawiające za tym, że bohaterka mogła podjąć inną decyzję - samodzielnie korzystać ze słownika języka polskiego
76. Spotkanie z królewną Wandą, która ma sekrety	- czytać głośno - wymienić bohaterów utworu	- czytać głośno i cicho - przedstawić bohaterów utworu	czytać głośno, wyraźnie i cicho	czytać głośno i cicho, stosując odpowiednie tempo i intonację	zredagować opowiadanie twórcze, w którym przedstawi zakończenie

	- wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze - zdefiniować pojęcie <i>legenda</i>	- wskazać bohaterów realistycznych i fantastycznych - przedstawić miejsce i czas wydarzeń - sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze - wymienić charakterystyczne cechy legendy	- przedstawić realistycznych i fantastycznych bohaterów utworu - opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określić po 2–3 cechy bohaterów utworu - wskazać w tekście 2 charakterystyczne cechy legendy	- rozpoznać czytany utwór jako legendę i wskazać charakterystyczne cechy legendy - ciekawie opowiadać o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określić cechy bohaterów utworu - wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu - wskazać fragmenty tekstu, które mogą wywołać rozbawienie czytelnika	historii Wandy, Rydygiera i smoka
77. i 78. Niespodziewana lekcja historii	- czytać głośno - wymienić bohaterów utworu - wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze - zdefiniować legendę - wymienić zasady zachowania się w muzeum	- czytać głośno i cicho - przedstawić bohaterów utworu - przedstawić miejsce i czas wydarzeń - opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze - przedstawić 2–3 zasady zachowania się w muzeum	- czytać głośno, wyraźnie i cicho - opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określić po 2–3 cechy bohaterów utworu - wymienić poznane na wycieczkach szkolnych muzea - przedstawić zasady zachowania się w muzeum	- czytać głośno i cicho, stosując odpowiednie tempo i intonację - ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określić cechy bohaterów utworu i ich relacje - wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu - wymienić znane lub znajdujące się w pobliżu muzea - wyjaśnić zasady zachowania się w muzeum	- wyszukać w bibliotece lub internecie informacje o faktach historycznych przedstawionych w utworze i sporządzić na ten temat krótką notatkę - wyszukać w bibliotece lub internecie informacje o muzeach znajdujących się w pobliżu miejscowości, w której mieszka - pracując w grupie, zaplanować wycieczkę do wybranego muzeum

79. Co sływać i widać w Żelazowej Woli?	• przeczytać wiersz głośno • określić podmiot liryczny w wierszu • wskazać wers, strofę i rym • określić adresata utworu • zdefiniować uosobienie	• przeczytać wiersz głośno, wyraźnie • przedstawić podmiot liryczny w wierszu • wskazać w tekście wiersza wersy, strofy i rymy • wskazać adresata utworu • wskazać uosobienie w wierszu	• przeczytać wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określić temat wiersza • scharakteryzować adresata utworu • scharakteryzować podmiot liryczny • wskazać uosobienia w wierszu • określić nastrój utworu	• przeczytać wiersz, oddając nastrój utworu i stosując odpowiednie tempo i intonację • nazwać uczucia, jakie wyraża utwór • wskazać uosobienia i określić ich funkcję w wierszu	• zaprezentować informacje o Fryderyku Chopinie • wymyślić własne przykłady uosobień
80. Grzeczność zawsze w cenie!	• przeczytać utwór głośno • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • wskazać wersy i rymy	• przeczytać utwór głośno, wyraźnie • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazać w tekście wiersza wersy i rymy	• przeczytać utwór, podkreślając głosem ważne słowa • określić osobę mówiącą w utworze • określić temat utworu • zaprezentować bohaterów utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • przedstawić zwyczaje szlacheckie ukazane w utworze	• przeczytać utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu i ich relacje • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • opisać zwyczaje szlacheckie ukazane w utworze	• zaprezentować informacje o autorze utworu • napisać do gazetki szkolnej artykuł pod tytułem: „Grzeczność nie jest nauką łatwą ani małą”
81. Grzybobranie jako ważny obyczaj szlachecki	• czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • wymienić nazwy grzybów opisanych w utworze	• czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń	• czytać głośno, wyraźnie • określić temat utworu • określić osobę mówiącą • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • opowiedzieć o grzybach, o których mowa w utworze • wskazać epitety i porównania	• czytać utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić funkcję epitetów i porównań	• na podstawie informacji uzyskanych od osób starszych przygotować notatkę o zwyczajach związanych z posiłkami

		przedstawionych w utworze • opisać grzyby, o których jest mowa w utworze			
82. Opisujemy krajobraz	- wymienić najważniejsze elementy opisu krajobrazu - wymieniać wyrazy opisujące wygląd krajobrazu - opisać ustnie krajobraz w 2–3 zdaniach	- dobierać wyrazy bliskoznaczne - dobierać przymiotniki określające kolory, kształty - zredagować opis krajobrazu według wzoru - wydzielać akapity w wypowiedzi pisemnej	- zredagować opis krajobrazu - stosować sformułowania określające położenie i ukształtowanie terenu oraz rozmieszczenie poszczególnych elementów krajobrazu - stosować odpowiednią kompozycję w wypowiedzi pisemnej	- zredagować opis krajobrazu, zachowując poszczególne elementy: informacje ogólne, rozmieszczenie poszczególnych elementów krajobrazu, emocje wywołane widokiem - wyrazić emocje wywołane widokiem	samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi zredagować opis krajobrazu, unikając powtórzeń i zachęcając innych do odwiedzenia opisywanego miejsca
83. Jak tu teraz nie wspomnieć o przysłówku?	- wskazać przysłówki wśród innych części mowy - wymienić stopnie przysłówka - wskazać przysłówki w stopniu równym, wyższym i najwyższym	- wyszukać przysłówki w tekście - rozpoznać przysłówki pochodzące od przymiotników - tworzyć stopień wyższy i najwyższy wskazanych przysłówek	- tworzyć przysłówki od przymiotników - posługiwać się przysłówkami w zdaniu - stopniować przysłówki w sposób prosty i opisowy	- określić znaczenie przysłówek w zdaniu - stopniować przysłówki w sposób prosty regularny i nieregularny	zredagować tekst z wykorzystaniem celowo dobranych przysłówek w różnych stopniach
84. Nad i ale – znam te słowa doskonale	- wskazać spójniki wśród innych części mowy - wskazać przyimki wśród innych części mowy - zdefiniować wyrażenia przyimkowe	- rozpoznać spójniki i przyimki wśród innych części mowy - rozpoznać wyrażenia przyimkowe	rozdzielać wyrażenia przyimkowe wskazujące na miejsce i wskazujące na czas	- określić znaczenie przyimków w zdaniu - określić funkcję spójnika w wypowiedzi	- zredagować podpisy do zdjęć z wykorzystaniem wyrażen przyimkowych - poprawnie używać przyimka <i>na</i> przed nazwami niektórych państw w bierniku i miejscowniku, np. <i>na Węgry, na Cypr, na Kubę, na Litwę, na Łotwę, na Słowację</i>

II półrocze

85. i 86. Jakie więzi łączyły synów Bolesława Chrobrego?	• czytać głośno • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze	• czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić po 2–3 cechy bohaterów utworu	• czytać utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu i ich relacje • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu	• wyszukać w bibliotece lub w internecie informacje o synach Bolesława Chrobrego i sporządzić na ich temat notatkę • wyjaśnić, czym charakteryzuje się język utworu
87. Ojczyzna w sercu Marcina Kozery	• czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze	• czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić 2–3 cechy głównego bohatera utworu	• czytać głośno utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiadać o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohatera utworu • wyrazić swój sąd o bohaterze i jego zachowaniu	• zaprezentować informacje o autorze utworu • zredagować kilkuzdaniową wypowiedź, w której przedstawi swoje zdanie na temat tego, co to znaczy czuć się Polakiem • stworzyć rebusy do podanych wyrazów z trudnością ortograficzną
88. i 89. Wspomnienie czasów wojny	• czytać głośno • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze	• czytać głośno i cicho • wskazać narratora • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • podać skojarzenia związane z wojną	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy głównej bohaterki utworu • określić sposób rozmowy ojca z córką • wyjaśnić określenia przypisane matce	• czytać głośno utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację • opisać narratora • ciekawie opowiadać o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu i ich relacje • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu	• pracując w grupie, przygotować spis książek opowiadających o II wojnie światowej z perspektywy dziecka • przeanalizować styl tekstu

90. Ile prawdy jest w przysłowiaach?	• czytać głośno • zdefiniować przysłowie • wskazać przysłowia w tekście	• czytać głośno i cicho • odczytać znaczenie przysłów	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • dobrać odpowiednie przysłowie do określonej sytuacji	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • wyjaśnić wartość przysłów	• przedstawić treść wybranych przysłów w formie rysunków i rebusów • omówić znaczenie przysłów w kulturze narodu
91. Wiem o wypowiedzeniach, że...	• zdefiniować zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące • wskazać zdania i równoważniki zdań	• wskazać zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące • konstruować zdania pytające • wskazać zdania i równoważniki zdań • konstruować równoważniki zdań	• odróżnić zdania oznajmujące od pytających i rozkazujących • przekształcić zdania oznajmujące na rozkazujące • podać różnice między zdaniami a równoważnikami zdań • przekształcać równoważniki zdań na zdania	• stosować odpowiednie znaki interpunkcyjne • przekształcać zdania na równoważniki zdań	• zredagować dialog, w którym zastosuje różne rodzaje wypowiedzeń
92. Wykrzyknik – znak pełen emocji!	• wymienić zasady użycia wykrzyknika	• stawiać wykrzyknik po okrzykach, zawołaniach, rozkazach	• stawiać wykrzyknik po wypowiedzeniach wyrażających silne uczucia	• stosować wykrzyknik zgodnie z zasadami interpunkcji	• bezbłędnie zapisać tekst z trudnościami interpunkcyjnymi (wykrzyknik) • werbalnie wyrazić swoje intencje • przekazać zamierzony cel tekstu • sporządza notatkę
93. Ortograficzne przygody z rz i ż	• wymienić zasady ortograficzne pisowni <i>rz</i> i <i>ż</i> • poprawnie zapisać wyrazy zakończone na <i>-arz</i>, <i>-erz</i>, <i>-mistrz</i>, <i>-mierz</i>	• zastosować zasady ortograficzne pisowni <i>rz</i> i <i>ż</i> • poprawnie zapisywać wyrazy z <i>ż</i> po <i>l</i>, <i>ł</i>, <i>r</i>, <i>n</i>	• tworzyć formy pokrewne i poprawnie zapisywać wyrazy z <i>rz</i> i <i>ż</i> wymiennym • korzystać ze słownika ortograficznego	• poprawnie zapisywać wyrazy z <i>rz</i> i <i>ż</i> niewymiennym • poprawnie zapisywać rzeczowniki rodzaju żeńskiego zakończone na <i>-eż</i>, <i>-aż</i>, <i>-erz</i>, <i>-arz</i>	• zapisać poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia <i>rz</i> i <i>ż</i>) • samodzielnie i sprawnie korzystać ze słownika ortograficznego

94. i 95. Jeszcze raz Przystanek historia	• zdefiniować legendę • zdefiniować uosobienie • zdefiniować przysłowie • rozpoznać przysłówek • podać zasady stopniowania przysłówków • wskazać zdanie i równoważnik zdania • rozpoznać zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące • wdrażać zasady pisowni <i>rz</i> i <i>ż</i> • podejmować próby redagowania opisu krajobrazu	• wskazać uosobienie • podać przykłady przysłów • stopniować przysłówki • stawiać na końcu zdań właściwe znaki, zgodnie z intencją wypowiedzi	• rozpoznać czytany utwór jako legendę i wskazać jej cechy charakterystyczne • określić funkcję uosobienia w utworze • wyjaśnić znaczenie kilku przysłów • przekształcać zdania oznajmujące na rozkazujące • przekształca zdania na równoważniki zdań i odwrotnie • stosować zasady ortograficzne pisowni <i>rz</i> i <i>ż</i> • stosować słownictwo przydatne w redagowaniu opisu krajobrazu • redagować opis krajobrazu	• samodzielnie korzystać z informacji w podręczniku • wyjaśnić funkcję legend • wyjaśnić funkcję przysłów • redagować opis krajobrazu z wykorzystaniem bogatego słownictwa	• tworzyć przykłady uosobień • redagować opis krajobrazu z wykorzystaniem bogatego słownictwa i w sposób bezbłędny
96. Wyobraźnia artystki – <i>Herkules i złota lania</i>	• wymienić kolory występujące na obrazie • wymienić postacie występujące na obrazie	• przedstawić elementy realistyczne i fantastyczne występujące na obrazie • określić czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie	• określić dominujące na obrazie kolory i źródło światła • opisać postacie przedstawione na obrazie • opisać sytuację przedstawioną na obrazie • określić nastrój, jaki wywołuje obraz	• opisać sposób przedstawienia ruchu • opisać umieszczone na obrazie elementy realistyczne i fantastyczne • opisać pierwszy i drugi plan obrazu	• omówić elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch • ułożyć krótkie opowiadanie o wydarzeniach rozgrywających się w miejscu przedstawionym na obrazie
97. Atlantyda, czyli „tam albo nie tam”	• przeczytać wiersz głośno	• przeczytać wiersz głośno, wyraźnie	• przeczytać wiersz, podkreślając głosem ważne słowa	• przeczytać wiersz, oddając nastrój utworu i stosując	• zaprezentować informacje o autorze wiersza

	• określić podmiot liryczny w wierszu • zdefiniować wers, strofę • zdefiniować pytanie retoryczne	• przedstawić podmiot liryczny w wierszu • wskazać w tekście wiersza wersy, strofy • wskazać pytanie retoryczne	• określić temat wiersza • scharakteryzować podmiot liryczny • wskazać pytania retoryczne • określić nastrój utworu	odpowiednie tempo i intonację • nazwać uczucia, jakie wyraża utwór • określić funkcję pytań retorycznych w wierszu	• w wybranej formie plastycznej (plakat, obraz, rysunek) przedstawić Atlantyde
98. i 99. Początki świata według Greków	• czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • wymienić wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • zdefiniować mit	• czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazać wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wymienić charakterystyczne cechy mitu	• czytać głośno, wyraźnie • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wskazać w tekście 2 charakterystyczne cechy mitu	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • rozpoznać czytany utwór jako mit i wskazać w nim charakterystyczne cechy • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu	• korzystając z różnych źródeł, wyszukać informacje o historii powstania świata według mitologii słowiańskiej, egipskiej lub chińskiej • zredagować opowiadanie twórcze o tym, skąd się wziął np. śnieg, grad, huragan
100. Z wizytą na Olimpie – poznajemy greckich bogów	• wymienić bogów greckich • wymienić atrybuty bogów greckich	• wskazać bogów greckich i ich atrybuty • łączyć bogów greckich z ich atrybutami	• przedstawić bogów greckich i wymienić ich atrybuty • opisać Olimp i jego mieszkańców	• określić cechy mieszkańców Olimpu i przedstawić ich relacje	• zaprojektować i narysować atrybuty dla siebie i kilku najbliższych osób • wyszukać w <i>Słowniku mitów i tradycji kultury</i> Władysława Kopalińskiego informacje o Olimpie i Hadesie
101. Po stracie córki – porozmawiajmy o uczuciach matki	• czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu	• czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych	• czytać głośno, wyraźnie • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację	• zredagować opowiadanie twórcze, w którym przedstawi własne wyjaśnienie zmian pór roku

	- wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze - wymienić wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne - zdefiniować pojęcie <i>mit</i>	- przedstawić bohaterów utworu - przedstawić miejsce i czas wydarzeń - sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze - wskazać wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne - wymienić charakterystyczne cechy mitu	- określić wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne - wskazać w tekście 2 charakterystyczne cechy mitu - odmienienia rzeczownik <i>Hades</i> przez przypadki	- ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określić cechy bohaterów utworu - wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu - rozpoznać czytany utwór jako mit i wskazać w nim charakterystyczne cechy - wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu	
102. i 103. Daremny trud Syzyfa – o karze za zuchwałość	- czytać głośno i cicho - wymienić bohaterów utworu - wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze - zdefiniować wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne - zdefiniować mit - zdefiniować związek frazeologiczny	- czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych - przedstawić bohaterów utworu - przedstawić miejsce i czas wydarzeń - sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze - wskazać wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne - wymienić charakterystyczne cechy mitu - wskazać związek frazeologiczny	- czytać głośno, wyraźnie - opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określić wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne - wskazać w tekście 2 charakterystyczne cechy mitu - objaśniać znaczenie związków frazeologicznych	- czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację - ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określić cechy bohaterów utworu - wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu - rozpoznać czytany utwór jako mit i wskazać w nim charakterystyczne cechy - wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu - stosować w wypowiedziach związki frazeologiczne	wyjaśnić przenośne znaczenie wyrażenia <i>syzyfowa praca</i>
104. Frazeologizm poprawny czy błędny	wyszukać związki frazeologiczne w słowniku frazeologicznym	odczytać znaczenia związków frazeologicznych i podać przykłady ich zastosowania	zastąpić wskazane sformułowania związkami frazeologicznymi	korzystać ze słownika frazeologicznego	samodzielnie i sprawnie korzystać ze słownika frazeologicznego

			• odczytać skróty i oznaczenia słownikowe	• podjąć próby korzystania z internetowych wersji słownika	• korzystać z internetowych wersji słownika • ukazać dosłowne znaczenie wskazanych związków frazeologicznych, ilustrując je w humorystyczny sposób
105. Krótko i zwięźle lub dłużej i ciekawiej	• zdefiniować główne części zdania – podmiot i orzeczenie • zdefiniować zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte	• wskazać główne części zdania – podmiot i orzeczenie • wskazać zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte • wskazać określenia należące do grupy podmiotu i do grupy orzeczenia	• odróżnić zdanie pojedyncze rozwinięte od nierozwiniętego • ustalić, które określenia należą do grupy podmiotu, a które – do grupy orzeczenia	• uzupełnić określeniami wykresy zdań pojedynczych rozwiniętych • sporządzić wykresy zdań pojedynczych rozwiniętych	• samodzielnie wykonać wykresy wskazanych zdań pojedynczych rozwiniętych
106. Pan przecinek przychodzi z wizytą	• czytać ze zrozumieniem teksty informacyjne • podać zasady użycia przecinka w zdaniu pojedynczym • wskazać spójniki, przed którymi należy postawić przecinek • wskazać spójniki, przed którymi nie należy stawiać przecinka	• stosować przecinek przed określonymi spójnikami • nie stosować przecinka przed określonymi spójnikami	• stosować przecinek po okrzykach i rzeczownikach w wołaczu	• stosować przecinek zgodnie z zasadami interpunkcji	• bezbłędnie zapisać tekst z trudnościami interpunkcyjnymi (przecinek)
107. i 108. Wyczyny Heraklesa	• czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • zdefiniować, czym są wydarzenia i postacie	• czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń	• czytać głośno, wyraźnie • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wskazać w tekście 2 charakterystyczne cechy mitu	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu	• wyjaśniać, co łączy Heraklesa z Supermanem i Spider-Manem • wyjaśnić znaczenie wyrażenia <i>stajnia Augiasza</i>

	realistyczne oraz fantastyczne • zdefiniować pojęcie <i>mit</i>	• sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazać wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wymienić charakterystyczne cechy mitu	• zredagować plan wydarzeń	• rozpoznać czytany utwór jako mit i wskazać w nim charakterystyczne cechy • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu	
109. Opowiem, jak było	• wyjaśnić, czym jest opowiadanie odtwórcze • ustnie opowiadać, zachowując kolejność wydarzeń • zredagować początek opowiadania	• ustnie opowiadać, zachowując trójdzielną kompozycję wypowiedzi • zredagować opowiadanie na podstawie historyjki obrazkowej	• zredagować opowiadanie zgodnie z planem	• zredagować opowiadanie odtwórcze • stosować odpowiednią kompozycję w wypowiedzi pisemnej • wydzielać akapity w wypowiedzi pisemnej	• samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi zredagować poprawne i wyczerpujące opowiadanie odtwórcze, unikając powtórzeń
110. Jak Ariadna pomogła Tezeuszowi?	• czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • wyjaśnić, czym różnią się wydarzenia i postacie realistyczne od fantastycznych • zdefiniować pojęcie <i>mit</i>	• czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazać wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wymienić charakterystyczne cechy mitu	• czytać głośno, wyraźnie • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wskazać w tekście 2 charakterystyczne cechy mitu • sporządzić notatkę	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • rozpoznać czytany utwór jako mit i wskazać w nim charakterystyczne cechy • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu	• wyjaśnić przerośnięte znaczenie wyrażenia <i>nić Ariadny</i>

111. Pijemy nektar, jemy ambrosję i zbieramy laury	• wskazać związki frazeologiczne wywodzące się z mitologii	• wyjaśnić pochodzenie wskazanych związków frazeologicznych	• stosować związki frazeologiczne wywodzące się z mitologii	• wskazać nawiązania do mitologii, np. w hasłach reklamowych	• przygotować pytania i zadania na konkurs „Znawca mitologii greckiej”
112. Dramat w przestworzach	• czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • wyjaśnić, czym różnią się wydarzenia i postacie realistyczne od fantastycznych • zdefiniować pojęcie <i>mit</i>	• czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazać wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wymienić charakterystyczne cechy mitu	• czytać głośno, wyraźnie • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wskazać w tekście 2 charakterystyczne cechy mitu	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • rozpoznać czytany utwór jako mit i wskazać w nim charakterystyczne cechy • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu	• narysować ilustrację do mitu • wyjaśnić znaczenie związku frazeologicznego <i>ikarowe loty</i> • zredagować kilkuzdaniową wypowiedź, w której wyjaśni, dlaczego artyści częściej czynią bohaterem swoich dzieł Ikara, a nie Dedala
113. i 114. Spotkanie z podmiotami szeregowym i domyślnym	• zdefiniować podmiot szeregowy • zdefiniować podmiot domyślny	• wskazać podmiot szeregowy • wskazać podmiot domyślny	• określić rodzaj podmiotu we wskazanym zdaniu	• przekształcać tekst, unikając powtórzeń poprzez wprowadzenie podmiotu domyślnego	• bezbłędnie rozpoznawać podmiot szeregowy i podmiot domyślny
115. Praktyka czyni mistrza – ćwiczymy pisownię wyrazów z <i>ch</i> i <i>h</i>	• wymienić zasady ortograficzne pisowni <i>ch</i> i <i>h</i> • poprawnie zapisać wyrazy z <i>ch</i> na końcu wyrazu	• zastosować zasady ortograficzne pisowni <i>ch</i> i <i>h</i> • poprawnie zapisywać wyrazy z <i>h</i> w środku wyrazu	• tworzyć formy pokrewne i poprawnie zapisywać wyrazy z <i>h</i> wymieniającym się na <i>g</i>, <i>z</i>, <i>ż</i> • korzystać ze słownika ortograficznego	• poprawnie zapisać wyrazy z <i>h</i> niewymiennym	• zapisać poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia <i>ch</i> i <i>h</i>) • samodzielnie i sprawnie korzystać ze słownika ortograficznego

116. i 117. Czas na powtórkę!	• zdefiniować mit • wymienić bogów greckich • wymienić przykładowe mity • podać przykłady frazeologizmów mitologicznych • zdefiniować pytanie retoryczne • podejmować próby redagowania opowiadania odtwórczego • rozpoznać podmiot i orzeczenie w zdaniu • rozpoznać podmiot szeregowy i domyślny • podjąć próbę stworzenia wykresu zdania pojedynczego rozwiniętego • wdrażać zasady pisowni z <i>ch</i> i <i>h</i> • wdrażać zasady interpunkcyjne w zdaniu pojedynczym	• wymienić bogów greckich i ich atrybuty • wyjaśnić sens 1, 2 mitów • wyjaśnić sens 2, 3 frazeologizmów mitologicznych • wskazać pytanie retoryczne • odróżnić zdanie pojedyncze nierozwinięte od rozwiniętego • określić grupę podmiotu i orzeczenia	• wskazać cechy charakterystyczne mitów na przykładach • omówić problematykę poznanych mitów • określić funkcję pytania retorycznego • wyjaśnić sens poznanych frazeologizmów mitologicznych • redagować opowiadanie odtwórcze z zachowaniem kolejności zdarzeń • stworzyć wykres zdania pojedynczego rozwiniętego • stosować zasady pisowni z <i>ch</i> i <i>h</i> • stosować zasady interpunkcyjne w zdaniu pojedynczym	• określić funkcję mitów • podać przykład pytania retorycznego • stosować w wypowiedziach frazeologizmy • korzystać ze słownika ortograficznego • bezbłędnie stosować zasady interpunkcyjne w zdaniu pojedynczym	• podać przykłady mitów z innych kręgów kulturowych • redagować opowiadanie odtwórcze w sposób bezbłędny • samodzielnie korzystać ze słownika frazeologicznego
118. Jakie drogowskazy odnajdziemy w książkach?	• wymienić kolory występujące na obrazie • wymienić postacie występujące na obrazie	• zaprezentować postacie przedstawione na obrazie • określić miejsce przedstawione na obrazie	• określić kolory dominujące na obrazie i źródło światła • opisać miejsce przedstawione na obrazie • opisać sytuację przedstawioną na obrazie	• opisać pierwszy i drugi plan obrazu • nadać inny tytuł obrazowi	• określić nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, uzasadnić swoją wypowiedź • wyjaśnić związek tematyki obrazu z tytułem rozdziału

					• omawiać elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch
119. i 120. Co jest w życiu najważniejsze?	• czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • wyjaśnić, czym różnią się wydarzenia i postacie realistyczne od fantastycznych • zdefiniować pojęcie <i>baśń</i>	• czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazać wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wymienić charakterystyczne cechy baśni	• czytać głośno, wyraźnie i cicho oraz z podziałem na role • określić narratora utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • określić 2–3 cechy głównej bohaterki utworu • wskazać w tekście 2 charakterystyczne cechy baśni • przedstawić fragmenty tekstu w pracy plastycznej	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • rozpoznać czytany utwór jako baśń i wskazać w nim charakterystyczne cechy baśni • porównać doświadczenia bohaterów z własnymi	• wyjaśnić, co według autora utworu jest najwyższą wartością
121. <i>Katarynka</i> – spotkanie z lekturą uzupełniającą i jej autorem	• określić czas i miejsce wydarzeń w utworze	• wymienić bohaterów i krótko o nich opowiedzieć	• scharakteryzować bohaterów utworu	• skorzystać z różnych źródeł informacji • selekcjonować informacje na temat pisarza	• zredagować notatkę na temat życia i twórczości Bolesława Prusa
122. Z wizytą u pana mecenasa	• określić, gdzie rozgrywają się wydarzenia opisane w utworze i jakie postacie w nim występują	• zaprezentować pana Tomasza i opracowuje notatkę o tym bohaterze w formie mapy myśli • opisać stosunek pana Tomasza do katarynek	• scharakteryzować usposobienie pana Tomasza • wyjaśnić, jak pan Tomasz czuł się w domu przy ulicy Miodowej • opisać mieszkanie bohatera	• przedstawić okoliczności, w jakich bohater odkrył, że mała sąsiadka jest niewidoma	• przedstawić swoje zdanie o tym, czy pan Tomasz w mieszkaniu przy Miodowej był szczęśliwy i uzasadnić opinię

123. Nowe mieszkanki ulicy Miodowej	• wyjaśnić, kim byli nowe sąsiadki pana Tomasza i czym się zajmowały • opisać warunki, w jakich mieszkaly sąsiadki	• wypowiedzieć się na temat dziewczynki, utraty przez nią wzroku i odbioru świata po chorobie	• przedstawić, jak mała bohaterka spędzała czas i czym próbowała się cieszyć	• wytłumaczyć, dlaczego w nowym domu dziewczynka nie czuła się dobrze • określić, w jaki sposób matka dziewczynki okazywała córce uczucia i dlaczego wobec choroby córki była bezradna	• scharakteryzować relacje między matką i córką
124. Historia niezwyklej przemiany	• czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • zdefiniować nowelę • zdefiniować punkt kulminacyjny • określić, czym jest puenta	• czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wymienić charakterystyczne cechy noweli	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić 2–3 cechy głównej bohaterki utworu • wskazać w tekście 2 charakterystyczne cechy noweli • wskazać w utworze punkt kulminacyjny • wskazać w utworze puentę	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • rozpoznać czytany utwór jako nowelę i wskazać w nim charakterystyczne cechy noweli • wyjaśnić, jak rozumie puentę utworu • porównać doświadczenia bohaterów z własnymi	• zaproponować inny tytuł dla fragmentu tekstu • zredagować opowiadanie twórcze o dalszych losach bohaterów
125. Jak ciekawie opowiadać?	• zredagować opowiadanie twórcze • wprowadzać dialogi	• planować przebieg wydarzeń, sporządzając plan • wprowadzać dialogi	• zredagować opowiadanie twórcze • zachować trójdzielność kompozycji opowiadania • określić wydarzenie będące punktem kulminacyjnym opowiadania • planować zaskakujące zakończenie (puentę)	• stosować sformułowania nadające wydarzeniom dynamiczny charakter • wprowadzić wydarzenie będące punktem kulminacyjnym opowiadania • wprowadzić zaskakujące zakończenie (puentę)	• samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi zredagować opowiadanie twórcze, np. dotyczące dalszych losów wybranego bohatera literackiego • świadomie i celowo stosować odpowiednie

					sposoby urozmaicenia swojego opowiadania
126. Po co nam przydawki?	• zdefiniować przydawkę • wymienić pytania, na które odpowiada przydawka • stosować przydawki w zdaniu	• wskazać przydawkę w zdaniu • rozpoznać części mowy, którymi jest wyrażona przydawka	• ustalić pytania, na które odpowiada przydawka	• zaznaczać przydawki na wykresach zdań pojedynczych	• wyjaśnić znaczenie przydawek w zdaniu • ułożyć hasła reklamujące wybrane produkty i wyjaśnić znaczenie występujących w nich przydawek • bezbłędnie sporządzać wykresy zdań pojedynczych i zaznaczać w nich przydawki
127. Jak rozjaśnić obraz świata?	• przeczytać wiersz głośno • określić podmiot liryczny w wierszu • zdefiniować przenośnię	• przeczytać wiersz głośno, wyraźnie • przedstawić podmiot liryczny w wierszu • wskazać w tekście wiersza przenośnię	• przeczytać wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określić temat wiersza • scharakteryzować podmiot liryczny • wyjaśnić, co oznaczają przenośnie: <i>otchłań ulicy</i>, <i>przepaść krawężnika</i> • wymienić 2 uczucia, które wyraża utwór • zinterpretować ostatnią zwrotkę utworu przez przykład intersemiotyczny	• przeczytać wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • wskazać przenośnie i określić ich funkcję • wyrazić swój sąd o bohaterze wiersza • porównać doświadczenia bohatera z własnymi • określa uczucia wyrażone w wierszu	• zaprezentować informacje o autorze wiersza • opowiadać o swojej działalności w szkolnym wolontariacie

128. i 129. Jacy jesteśmy?	• czytać głośno • wymienić bohaterów tekstu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w tekście	• czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wymienić po 2–3 cechy opisujące bohaterów	• czytać głośno, wyraźnie • określić narratora • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • przedstawić temat rozmowy prowadzonej przez bohaterów	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • porównać doświadczenia bohaterów z własnymi • zastosować słownictwo określające przeżycia bohaterów i oceniające ich postawy	• samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, zredagować opowiadanie twórcze o dalszych losach bohatera • wyjaśnić, co sądzi o zasadzie nauczyciela: <i>Nigdy nie rezygnuj, jeśli uważasz, że słuszność leży po twojej stronie</i> i uzasadnić swoje zdanie
130. Czy można żyć bez mediów?	• czytać głośno • wymienić bohaterów tekstu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w tekście	• czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • określić zasady panujące w rodzinie Zwarowców	• czytać głośno, wyraźnie • określić narratora • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić zasady panujące w domu narratorki	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • wyrazić swój sąd o bohaterach • określić zasady panujące w jego domu	• wyjaśnić, co sądzi o słowach mamy: <i>Rozrywka jest z ludźmi, a nie z urzędzeniami</i> i uzasadnić swoje zdanie • pracując w grupie, ustalić wady i zalety wpływu mediów na życie współczesnych rodzin • przygotować pracę plastyczną związaną tematycznie z tekstem

131. i 132. Prasa w naszym życiu	• zdefiniować gazetę i czasopismo • wymienić swoje ulubione czasopismo • odczytać tytuł, numer i datę wydania • wymienić osoby tworzące gazety i czasopisma • określić, czym są nagłówki, lid	• wskazać gazety i czasopisma • wskazywać rodzaje prasy ze względu na częstotliwość ukazywania się • poprawnie zapisywać tytuły czasopism • przedstawić swoje ulubione czasopismo • wymienić osoby tworzące gazety i czasopisma i określić ich pracę • wynotować twórców swojego ulubionego czasopisma • wskazać w wybranym artykule nagłówki, lid, fakty, opinie • wymienić etapy przygotowania gazety lub czasopisma	• odróżniać gazety i czasopisma • rozróżniać rodzaje prasy ze względu na częstotliwość ukazywania się • zaprezentować swoje ulubione czasopismo • opisać pracę osób tworzących gazety i czasopisma • określić cechy osób, wykonujących zawody związane z prasą • odróżniać fakty od opinii • określić etapy przygotowania gazety lub czasopisma	• rozróżniać rodzaje prasy ze względu na tematykę • rozróżniać rodzaje prasy ze względu na odbiorcę • ciekawie zaprezentować swoje ulubione czasopismo • ciekawie opowiedzieć o etapach przygotowania gazety lub czasopisma	• pracując w grupie, przygotować wystawę ulubionych czasopism • zaprezentować zawartość wybranego czasopisma, np. <i>Victor Junior</i> • określić wady i zalety czasopism drukowanych i w wersji on-line
133. i 134. Czym dopełnić zdanie?	• zdefiniować dopełnienie • zdefiniować okolicznik • stosować dopełnienie i okolicznik w zdaniu	• wskazać dopełnienie w zdaniu • wskazać okolicznik w zdaniu • rozpoznać części mowy, którymi jest wyrażone dopełnienie • rozpoznać części mowy, którymi jest wyrażony okolicznik	• ustalić, na jakie pytania odpowiada dopełnienie • ustalić, na jakie pytania odpowiada okolicznik	• zaznaczać dopełnienie i okolicznik na wykresach zdań pojedynczych	• wyjaśnić znaczenie dopełnienia i okolicznika w zdaniu • bezbłędnie sporządzać wykresy zdań pojedynczych i zaznaczać dopełnienia i okoliczniki
135. Kiedy używamy wielokropka?	• podać zasady użycia wielokropka	• stawiać wielokropek w nawiasie kwadratowym, zaznaczając opuszczony fragment cytowanego tekstu	• stawiać wielokropek po wypowiedzeniach niedokończonych z powodu emocji	• stosować wielokropek zgodnie z zasadami interpunkcji	• bezbłędnie zapisać tekst z trudnościami interpunkcyjnymi (wielokropek)

136. Nie, nie i jeszcze raz nie	• podać zasady ortograficzne pisowni <i>nie</i> z czasownikami, rzeczownikami, przymiotnikami i przysłówkami	• stosować zasady ortograficzne pisowni <i>nie</i> z czasownikami i przymiotnikami	• stosować zasady ortograficzne pisowni <i>nie</i> z rzeczownikami i przysłówkami	• poprawnie zapisać wyrazy z przeczeniem <i>nie</i>	• zapisać poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy) • samodzielnie i sprawnie korzystać ze słownika ortograficznego
137. i 138. Już wiem! Już potrafię!	• rozpoznać baśń • wymienić cechy noweli • podać przykłady zawodów związanych z prasą • podejmować próby rozpoznawania przydawki, dopełnienia i okolicznika • wdrażać zasady pisowni z <i>nie</i> • podać zasady stosowania wielokropka	• wymienić cechy baśni • wymienić przykłady czasopism • zdefiniować punkt kulminacyjny w utworze • zdefiniować puentę • wskazać przydawkę, dopełnienie i okolicznik w zdaniu	• wyjaśnić, na czym polega praca osób związanych z prasą • określić funkcje przydawki, dopełnienia i okolicznika • stosować zasady pisowni z <i>nie</i> • stosować wielokropek zgodnie z zasadami interpunkcji	• omówić budowę noweli na przykładzie poznanego utworu • samodzielnie korzystać z informacji w podręczniku • określić, jakimi częściami mowy są wyrażone przydawka, dopełnienie, okolicznik	• bezbłędnie stosować zasady pisowni z <i>nie</i> • bezbłędnie stosować wielokropek
139. Z kim wyruszyć w nieznane?	• wymienić kolory występujące na obrazie • wymienić postacie występujące na obrazie • określić miejsce przedstawione na obrazie	• zaprezentować postacie przedstawione na obrazie • określić czas i miejsce przedstawione na obrazie • opisać miejsce przedstawione na obrazie	• określić kolory dominujące na obrazie i źródło światła • opisać sytuację przedstawioną na obrazie • objaśnić rolę przedstawionych przedmiotów • ułożyć dialog osób przedstawionych na obrazie	• opisać postacie ukazane na obrazie • określić, czy obraz jest realistyczny, czy fantastyczny, uzasadnić swoje zdanie • opisać dominujące na obrazie kolory, kształty, źródło światła • opisać kompozycję obrazu	• wymyślić własny tytuł dla obrazu • wyjaśnić związek tematyki obrazu z tytułem rozdziału • omówić elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch

				• określić nastrój, jaki wywołuje obraz • ciekawie opowiedzieć o sytuacji przedstawionej na obrazie	
140. Smak przygody	• przeczytać utwór głośno • wskazać podmiot liryczny • zdefiniować wers i strofy • podać definicje rymów dokładnych i niedokładnych • zdefiniować refren • zdefiniować przenośnię i epitety • zdefiniować piosenkę	• przeczytać utwór głośno, wyraźnie • przedstawić podmiot liryczny • wskazać w tekście wersy i strofy • wskazać rymy dokładne i niedokładne • wskazać w utworze refren • wskazać w tekście epitety • wskazać cechy piosenki	• przeczytać utwór, podkreślając głosem ważne słowa • odróżniać rymy dokładne od niedokładnych • określić temat utworu • określić podmiot liryczny • wskazać w tekście przenośnię • wymienić 2 uczucia, jakie wyraża utwór • określić cechy piosenki	• przeczytać utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację • określić funkcję epitetów i przenośni w utworze • wyjaśnić, jaką rolę odgrywa w życiu wyobraźnia	• narysować krainę fantazji
141. i 142. Dlaczego warto czytać książki?	• czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • zdefiniować adaptację	• czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazać postacie realistyczne i fantastyczne • wymienić charakterystyczne cechy adaptacji	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić 2–3 cechy głównego bohatera utworu • wyjaśnić pojęcie <i>adaptacja</i> • przedstawić fragmenty tekstu w pracy plastycznej	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiadać o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu • określić postacie realistyczne i fantastyczne • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • porównać doświadczenia bohaterów z własnymi • podać przykłady innych adaptacji	• samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi zredagować opowiadanie twórcze o dalszych losach bohatera • pracując w grupie, sporządzić listę książek zasługujących na uwagę młodego czytelnika

143. Witajcie w Narnii – w krainie po drugiej stronie... szafy	• prowadzić rozmowę na temat głównych postaci występujących w książce • korzystać ze słownika języka polskiego • poszerzyć zasób słownictwa	• wnioskować na podstawie tekstu • odczytać tekst za pomocą przekładu intersemiotycznego	• zaplanować szczegółowo uważny sposób poznania treści lektury	• skorzystać z różnych źródeł informacji	• przybliżyć życie i twórczość Clive’a Staplesa Lewisa
144. Światy po jednej i po drugiej stronie szafy	• określić, kiedy i gdzie toczyła się akcja powieści, zanim Łucja odkryła tajemnicze przejście w szafie	• wskazać, który świat przedstawiony w utworze można uznać za realistyczny, a który – za fantastyczny • opisać, jak wyglądała Narnia	• wymienić przykłady postaci realistycznych i fantastycznych występujących w lekturze • wypowiedzieć się na temat tego, jak długo trwały wydarzenia w Narnii, a ile czasu zajmowały w świecie, z którego pochodzą dzieci	• wytłumaczyć, dlaczego rodzeństwo początkowo nie wierzyło w opowieści Łucji • porównać życie rodzeństwa przed odkryciem Narnii i po nim	• opisać wygląd postaci, którą można by spotkać w Narnii • wymyślić nazwę dla mieszkańca Narnii na podstawie opisu koleżanki lub kolegi
145. Bohaterowie opowieści	• wziąć udział w pracy grupy nad stworzeniem plakatu obrazującego wybraną osobę spośród rodzeństwa	• przedstawić Białą Czarownicę • wymienić cechy charakteru Aslana	• scharakteryzować Edmunda i wyjaśnić, co sprawiło, że stał się podatny na słowa Czarownicy • wymienić wartości, którymi kierowało się rodzeństwo, pomagając mieszkańcom Narnii	• przeanalizować przemianę Edmunda • porównać Narnię pod rządami Czarownicy i po ich upadku	• wybierać swoją ulubioną postać i uzasadnić jej wybór
146. Walka dobra ze złem	• przestawić dwa obozy, na jakie byli podzieleni mieszkańcy królestwa Narnii i wyjaśnić, z czego to wynikało	• objaśnić, o co Piotr, Edmund, Zuzanna i Łucja walczyli z Białą Czarownicą	• wyjaśnić, kto w Narnii był uosobieniem zła i uzasadnia swoją odpowiedź	• wymienić przedstawione w utworze przedmioty, postaci lub wydarzenia, które wywołują skojarzenia ze znanymi baśniami • wytłumaczyć przesłanie utworu	• określić, dlaczego w baśniach pojawiają się nierzeczywiste postaci, przedmioty, wydarzenia
153. W Narnii przygody nigdy się nie kończą!	• czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze	• czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora utworu	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację	• przedstawić inne powieści fantasy • wyjaśnić, dlaczego powieści fantasy znajdują wielu czytelników

	wydarzenia przedstawione w utworze	• przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazać postacie realistyczne i fantastyczne	• opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić 2–3 cechy bohaterów utworu	• ciekawie opowiadać o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu • określić postacie realistyczne i fantastyczne • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • porównać doświadczenia bohaterów z własnymi	
148. Jak napisać dedykację?	• zredagować dedykację według wzoru	• zredagować dedykację, uwzględniając konieczne elementy • pisać krótko, zwięźle i konkretnie	• stosować zwroty grzecznościowe • stosować odpowiednią kompozycję i układ graficzny	• zredagować dedykację odpowiednią do sytuacji i adresata • uzasadnić, że dedykacja to tekst użytkowy przydatny w podtrzymywaniu więzi społecznych	• samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi zredagować oryginalną dedykację
149. Jak są powiązane wyrazy w zdaniu?	• zdefiniować związek główny i związki poboczne • wskazać w zdaniu związek główny	• wskazywać związki wyrazowe • wskazać w zdaniu związki główny i poboczne	• tworzyć związki wyrazowe • wypisać ze zdania związki poboczne	• rozwijać zdania pojedyncze nierozwinięte w zdania pojedyncze rozwinięte • wskazywać w utworzonym zdaniu związek główny i związki poboczne	• pracując w grupie, ułożyć dialog tematycznie związany z kinematografią i wykorzystać w nim czasowniki, o których mowa w tekście <i>Gramatyka w praktyce</i>, s. 301
150. Martyna na dachu świata!	• czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze	• czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterkę utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora utworu • określa temat tekstu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić 2–3 cechy bohaterki utworu • wskazuje zastosowane w tekście porównania i epitety	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiadać o wydarzeniach przedstawionych w tekście • określić cechy bohaterki • wyrazić swój sąd o bohaterce i jej zachowaniu • określić uczucia bohaterki	• zaprezentować informacje o autorce dziennika

		• wskazać postacie realistyczne i fantastyczne		• określa funkcje wskazanych w tekście porównań i epitetów	
151. Wyprawa pełna emocji, czyli Tomek i Huck na tropie skarbu	• czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • zdefiniować powieść przygodową • zdefiniować nadawcę i odbiorcę komunikatu	• czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wymienić charakterystyczne cechy powieści przygodowej	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić 2–3 cechy bohaterów utworu • określić tekst jako powieść przygodową • określić nadawcę i odbiorcę komunikatu na skale	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiadać o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów • opisać uczucia bohaterów • podać inne przykłady powieści przygodowej	• zaprezentować informacje o autorze książki • zachęcić rówieśników do przeczytania całej lektury, prezentując inne przygody Tomka Sawyera
152. i 153. Niezwykła tajemnica zamku	• czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • zdefiniować powieść przygodową	• czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wymienić charakterystyczne cechy powieści przygodowej	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić 2–3 cechy bohatera utworu • określić tekst jako powieść przygodową	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiadać o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów • opisać uczucia Paragona w czasie nocnej wyprawy na zamek • podać inne przykłady powieści przygodowej	• zredagować opowiadanie twórcze o dalszych losach Paragona lub wykonać ćwiczenie 8, s. 311 • wyczerpująco wypowiedzieć się na temat wydarzeń przedstawionych w utworze, odwołując się do znajomości całej lektury
154. Zgłębiamy tajniki pracy radiowców	• wymienić osoby tworzące audycje radiowe	• wymienić osoby tworzące audycje radiowe i określić, na czym polega ich praca	• opisać pracę osób tworzących audycje radiowe • określić cechy osób wykonujących zawody związane z radiem	• wymienić osoby tworzące audycje radiowe i opisać ich pracę	• wskazać podobieństwa i różnice między radiem a telewizją

			• poprawnie odmienić rzeczownik <i>radio</i> i stosować go w zdaniach	• określić cechy osób wykonujących zawody związane z radiem	
155. i 156. Tworzymy zdania złożone współrzędnie i podrzędnie	• zdefiniować zdania złożone współrzędnie • zdefiniować zdania złożone podrzędnie • zdefiniować zdania składowe w zdaniu złożonym • układać zdania złożone ze zdań składowych	• wskazać zdanie złożone współrzędnie • wskazać zdanie złożone podrzędnie • wskazać zdania składowe w zdaniu złożonym • wskazać zdanie nadrzędne i zdanie podrzędne w zdaniu złożonym podrzędnie	• odróżniać zdania złożone współrzędnie od zdań złożonych podrzędnie • wskazać zdanie nadrzędne i zdanie podrzędne w zdaniu złożonym podrzędnie • stosować odpowiednie spójniki, łącząc zdania pojedyncze w złożone	• odróżnić wykres zdania złożonego współrzędnie od wykresu zdania złożonego podrzędnie • wykonywać wykresy zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie	• odróżniać zdania złożone współrzędnie od zdań złożonych podrzędnie i samodzielnie wykonywać ich wykresy
157. Gdzie postawić przecinek w zdaniu złożonym?	• wymienić zasady użycia przecinka w zdaniu • wymienić spójniki, przed którymi należy postawić przecinek • wymienić spójniki, przed którymi nie należy stawiać przecinka	• zastosować zasady użycia przecinka w zdaniu • skorzystać ze słownika	• poprawnie oddzielać przecinkiem zdania składowe	• stosować przecinek zgodnie z zasadami interpunkcji	• bezbłędnie zapisać tekst z trudnościami interpunkcyjnymi (przecinek)
158. Kiedy mała, a kiedy wielka litera?	• wymienić zasady ortograficzne pisowni wielką literą imion, nazwisk, pseudonimów, przezwisk, tytułów, nazw świąt i dni świątecznych • wymienić zasady pisowni małą literą nazw obrzędów i zwyczajów • wymienić zasady pisowni wielką literą nazw państw, miast,	• zastosować zasady ortograficzne pisowni wielką literą imion, nazwisk, pseudonimów, przezwisk, tytułów, nazw świąt i dni świątecznych • stosować zasady pisowni małą literą nazw obrzędów i zwyczajów • stosować zasady pisowni wielką literą nazw państw, miast, dzielnic, regionów,	• poprawnie zapisywać imiona, nazwiska, pseudonimy, przezwiska, tytuły, nazwy świąt i dni świątecznych • poprawnie zapisywać wielką literą nazwy państw, miast, dzielnic, regionów, mieszkańców państw, regionów, kontynentów i planet	• poprawnie zapisywać małą literą przymiotniki utworzone od nazw własnych • poprawnie zapisywać wielką literą nazwy gwiazd, planet i ich mieszkańców • samodzielnie korzystać ze słownika ortograficznego	• zapisać poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia wielką i małą literą) • wyjaśnić, z czego wynika pisownia małą literą wyrazów <i>ocean spokojny</i>, <i>japonka</i>, <i>węgierka</i>

	dzielnic, regionów, mieszkańców państw, regionów, kontynentów i planet	mieszkańców państw, regionów, kontynentów i planet - wymienić zasady pisowni wielką literą nazw gwiazd, planet i ich mieszkańców - wymienić zasady pisowni małą literą spójników i przyimków występujących wewnątrz tytułów - wyszukiwać podane hasła w słowniku ortograficznym	- stosować zasady pisowni wielką literą nazw gwiazd, planet i ich mieszkańców - stosować zasady pisowni małą literą spójników i przyimków występujących wewnątrz tytułów - korzystać ze słownika ortograficznego		
159. i 160. Czego nauczyły nas przygody bohaterów naszych lektur?	- podać przykłady zawodów związanych z pracą w radiu - zdefiniować elementy fantastyczne i realistyczne - zdefiniować bohaterów pierwszoplanowych i drugoplanowych - zdefiniować rym - wdrażać zasady pisowni małą i wielką literą - wskazać w zdaniu związek główny - rozpoznać zdanie złożone - podjąć próbę napisania dedykacji	- wymienić cechy powieści <i>fantasy</i> - podać przykłady bohaterów pierwszo- i drugoplanowych na podstawie poznanej lektury - zdefiniować rymy dokładne i niedokładne - wskazać w zdaniu związek główny i związki poboczne	- uporządkować informacje o poznanej lekturze obowiązkowej - omówić, na czym polega praca osób związanych z radiem - wymienić cechy powieści <i>fantasy</i> na przykładzie poznanej lektury - stosować zasady pisowni małą i wielką literą - rozpoznać zdanie złożone współrzędnie i podrzędnie - napisać dedykację	- wskazać motywy literackie występujące w lekturze obowiązkowej - wyjaśnić funkcje dedykacji w kontekście społecznym - odróżnić wykres zdania złożonego współrzędnie i zdania złożonego podrzędnie	- podać przykłady innych utworów <i>fantasy</i> - bezbłędnie stosować zasady pisowni małą i wielką literą - napisać dedykację w sposób bezbłędny - wypowiadać się na temat popularności utworów <i>fantasy</i>

161. Jak artysta przedstawił pogodne życie?	- wymienić kolory występujące na obrazie - wymienić postacie występujące na obrazie - określić miejsce przedstawione na obrazie	- zaprezentować postacie przedstawione na obrazie - określić czas i miejsce przedstawione na obrazie	- określić kolory dominujące na obrazie i źródło światła - opisać miejsce przedstawione na obrazie - opisać sytuacje przedstawione na obrazie	- opisać pejzaż i ukazane na obrazie postacie - określić, czy obraz jest realistyczny, czy fantastyczny, uzasadnić swoje zdanie - opisać dominujące na obrazie kolory, kształty, źródło światła - opisać kompozycję obrazu - określić nastrój, jaki wywołuje obraz	- określić nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, uzasadnić swoją wypowiedź - omówić elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch - namalować własny obraz zatytułowany „Pogodne życie”
162. Zawód nauczyciel	- czytać głośno i cicho - wskazać temat utworu - określić, kto jest podmiotem lirycznym	- czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych - wyjaśnić na podstawie utworu rolę nauczycieli - podać cenione cechy nauczycieli	- czytać głośno, wyraźnie i cicho - przedstawić informacje o historii Dnia Edukacji Narodowej - wypowiedzieć się na temat korzyści wynikających z uczęszczania do szkoły	- czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację - wypowiadać się na temat przesłania utworu	- wypowiadać się na temat czynników motywujących do nauki - redagować zaproszenie na uroczystość obchodów Dni edukacji Narodowej
163. Wigilia – dzień bardzo ciepły, choć grudniowy	opowiedzieć o swoich emocjach i refleksjach związanych z piosenką <i>Dzień jeden w roku</i>	określić nastrój panujący w utworze	- wskazać wartości związane z Wigilią Bożego Narodzenia - objaśnić zastosowane w tekście przenośnie	określić funkcję powtarzanych w utworze wersów i zwrotek	odnaleźć nagranie piosenki w wykonaniu Czerwonych Gitar i opowiedzieć o swoich wrażeniach związanych z tym utworem
164. Czego dziadkowi do szczęścia potrzeba?	wymienić bohaterów tekstu i krótko się o nich wypowiedzieć	określić potrzeby oraz doświadczenia bohaterów tekstu i łączącą ich relację	odeczytać znaczenie frazeologizmu <i>poczuć się jak w niebie</i>	w identyfikacji problematyki utworu odwołać się do własnych doświadczeń	uczestniczyć w rozmowie na temat roli dziadków w życiu uczniów oraz sytuacji starszych osób we współczesnym świecie
165. Wielkanoc – święta pełne radości	przedstawić tematykę utworu	- określić nastrój panujący w utworze - zredagować świąteczne życzenia	wskazać zastosowane w utworze środki stylistyczne: epitety, zdrobnienie, uosobienie	określić funkcję środków stylistycznych w utworze	wypowiedzieć się na temat wielkanocnych zwyczajów i symboli

166. Jakie święto obchodzimy 3 maja?	• wskazać temat utworu i	• określić nastrój panujący w utworze	• odwołać się do własnych doświadczeń oraz wiedzy związanych ze świętem Konstytucji 3 maja	• objaśnić przenośnię	• uczestniczyć w rozmowie na temat patriotyzmu
167. Mama – najpiękniejsza istota na świecie	• wymienić bohaterów tekstu	• określić stosunek narratora do jego mamy	• wskazać zastosowane w tekście sformułowania – bezpośredni zwrot do adresata i zwroty charakterystyczne dla języka potocznego	• zredagować opis twarzy bliskiej osoby z użyciem porównań • wyjaśnić funkcję zastosowanych w tekście sformułowań – bezpośredniego zwrotu do adresata i zwrotów charakterystycznych dla języka potocznego	• uczestniczyć w rozmowie na temat potrzeb i marzeń mam

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – *NOWE Słowa na start!* dla szkoły podstawowej zredagowano na podstawie propozycji wydawnictwa.

Rozkład zawiera też tematy dodatkowe. Kolejność omawianych zagadnień może ulec zmianie; porządek i realizowane treści ustala polonista uczący w danym oddziale.

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

NOWE Słowa na start! dla klasy 6

Numer i temat lekcji	Wymagania na ocenę dopuszczającą Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą oraz:	Wymagania na ocenę dobrą Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną oraz:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą oraz:	Wymagania na ocenę celującą Uczeń: potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą oraz:
I półrocze					
2. Inni, obcy, tacy sami?	• opisuje obraz	• omawia kompozycję obrazu • charakteryzuje postacie przedstawione na obrazie	• wypowiada się na temat specyfiki komiksu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz	• formułuje problem przedstawiony na obrazie • wyraża własny sąd o obrazie	• bierze udział w dyskusji na temat problemu przedstawionego na obrazie
3. i 4. Wyobcowanie	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wyjaśnia pojęcia: <i>akcja, wątek, fabuła</i> <i>jednowątkowa, fabuła wielowątkowa, narrator</i>	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje bohaterów fragmentu	• omawia problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • określa doświadczenia bohaterów i porównuje je z własnymi	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• podejmuje dyskusję na temat wyobcowania i tolerancji
5. Zmartwienia	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje bohaterów fragmentu • nazywa uczucia, których doświadcza bohaterka	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• podejmuje dyskusję na temat sposobu traktowania osób z niepełnosprawnością

	• wyjaśnia pojęcie <i>związek frazeologiczny</i>				
6. Czym jest starość?	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny	• wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję	• określa problematykę utworu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje znaczenie puenty utworu	• podejmuje dyskusję na temat sposobu postrzegania ludzi starych
7. Tolerancja religijna	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego	• określa tematykę fragmentu • omawia specyfikę miejsca akcji • charakteryzuje bohaterów fragmentu • nazywa uczucia, których doświadcza bohaterka	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• przedstawia informacje na temat jednej z religii wymienionych we fragmencie • podejmuje dyskusję na temat tolerancji religijnej
8. i 9. Co już wiemy o odmiennych częściach mowy?	• rozpoznaje i wskazuje odmienne części mowy	• odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych • wymienia kategorie gramatyczne poszczególnych części mowy	• rozpoznaje formę wskazanej części mowy	• stosuje właściwe formy odmiennych części mowy w kontekście	
10., 11., 12., 13. i 14. Rafał Kosik, <i>Felix, Net i Nika oraz Gang Niewidzialnych ludzi</i>	• relacjonuje treść powieści, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • charakteryzuje narratora • wyjaśnia pojęcie <i>powieść fantastycznonaukowa (science-fiction)</i>	• wskazuje wątek główny i wątki poboczne • rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworze • charakteryzuje bohaterów pierwszoplanowych • określa tematykę utworu • nazywa wrażenia, które wzbudza w nim czytany tekst	• określa problematykę utworu • nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie • określa doświadczenia głównych bohaterów i porównuje je z własnymi	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze i określa wartości ważne dla bohaterów	• wypowiada się na temat rozwoju techniki i jej wpływu na życie codzienne, wskazuje wady i zalety • podejmuje dyskusję na temat sztucznej inteligencji • tworzy opowiadanie w konwencji <i>science-fiction</i>

15. i 16. Jak redaguje charakterystykę?	• wskazuje różnice pomiędzy charakterystyką a opisem postaci	• odnajduje w tekście przykłady ilustrujące wskazane cechy charakteru • przygotowuje materiały do napisania charakterystyki	• tworzy plan charakterystyki wskazanego bohatera literackiego	• tworzy charakterystykę wskazanego bohatera literackiego • stosuje zasady budowania akapitów	
17. Wpływ otoczenia	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wyjaśnia pojęcie <i>stereotyp</i>	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje bohaterów fragmentu	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• uczestniczy w dyskusji na temat stereotypowego postrzegania innych ludzi • przedstawia wybrany stereotyp
18. Jak korzystać ze słownika poprawnej polszczyzny?	• odnajduje hasło w słowniku poprawnej polszczyzny	• wyszukuje w słowniku potrzebne informacje	• wykorzystuje słownik poprawnej polszczyzny przy tworzeniu tekstów	• przygotowuje wyjaśnienia, które pomagają zrozumieć przyczynę danej formy zapisu	
19. Wykluczenie	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje bohaterów fragmentu	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • odnosi problematykę fragmentu do swoich własnych doświadczeń	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• bierze udział w dyskusji na temat przyczyn wykluczania niektórych osób
20. Człowiek wobec świata	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny	• wypowiada się na temat podmiotu lirycznego • wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję	• określa problematykę utworu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje wiersz	• uczestniczy w dyskusji na temat zagrożeń, jakie dla relacji międzyludzkich niesie ze sobą rozwój technologii

21. Tęsknota	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wyjaśnia pojęcie <i>uchodźca</i>	• określa tematykę fragmentu • wyjaśnia przyczyny, dla których bohaterowie musieli opuścić swój dom • charakteryzuje bohaterów fragmentu	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • określa doświadczenia bohaterów i porównuje je z własnymi • omawia funkcję specyficznego języka, którym posługuje się narrator • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • interpretuje metaforyczne wypowiedzi babci • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• podejmuje dyskusję na temat priorytetów, którymi kieruje się człowiek, zwłaszcza w sytuacji zagrożenia
22. Pisownia trudnych form rzeczowników i przymiotników	• relacjonuje zasady pisowni zakończeń - <i>dztwo</i>, <i>-dzki</i> oraz <i>-ctwo</i>, <i>-cki</i>	• wyjaśnia przyczyny zapisu podanych wyrazów	• wskazuje właściwe formy wyrazów	• tworzy poprawne przymiotniki od podanych rzeczowników	
23. Podsumowanie i powtórzenie	• odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>narrator</i>, <i>powieść</i>, <i>świat przedstawiony</i>, <i>akcja</i>, <i>wątek</i>, <i>fabuła</i>, <i>jednowątkowa</i>, <i>powieść fantastycznonaukowa</i>, <i>charakterystyka</i>, <i>pisownia trudnych form rzeczowników i przymiotników</i>, <i>odmienne części mowy</i>, <i>rodzina wyrazów</i>, <i>wyrazy</i>	• wykorzystuje najważniejsze konteksty	• wyciąga wnioski • określa własne stanowisko	• poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje	• wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze

	<i>pokrewne, słownik poprawnej polszczyzny</i>				
25. Trudne sprawy	• opisuje obraz • nazywa barwy użyte przez malarza	• omawia kompozycję obrazu • charakteryzuje postacie przedstawione na obrazie	• wypowiada się na temat sposobu przedstawienia postaci • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz	• formułuje problem przedstawiony na obrazie • wyraża własny sąd o obrazie • interpretuje funkcję barw	• porównuje obraz z innymi tekstami kultury podejmującymi podobną problematykę
26. Ważne pytania	• relacjonuje treść fragmentu • przytacza pytania zadane w tekście	• wyjaśnia, na czym polega pytanie filozoficzne	• definiuje pojęcie szczęścia	• wyraża własną opinię na temat zagadnień poruszonych w tekście	• formułuje inne pytania filozoficzne
27. Poetycki obraz jesieni	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki	• wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję • określa nastrój utworu	• określa problematykę utworu • wyjaśnia znaczenia dosłowne i przenośne tekstu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór	• przywołuje i interpretuje inne teksty przedstawiające jesień
28. Grypa duszy	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego	• określa tematykę fragmentu • wyjaśnia przyczyny, dla których dziadek podjął decyzję o przeprowadzce • charakteryzuje bohaterów fragmentu	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• podejmuje dyskusję na temat przyczyn melancholii • omawia obraz Fredericka Cayley Robinsona
29. Dzieciństwo wobec dorosłości	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny i adresata lirycznego	• wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego	• określa problematykę utworu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór	• omawia inne teksty kultury prezentujące obraz dzieciństwa

		• określa nastrój utworu	• wskazuje i omawia różnice pomiędzy dorosłością a dzieciństwem		
30. Strata bliskiej osoby	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcia: <i>narracja pierwszoosobowa, narracja trzecioosobowa, pytanie retoryczne</i>	• określa tematykę fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji • charakteryzuje bohaterów fragmentu	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• przywołuje i interpretuje inne teksty kultury poruszające temat śmierci
31. Jak opisuje przeżycia wewnętrzne?	• wymienia cechy opisu przeżyć wewnętrznych	• przygotowuje materiały do opisu przeżyć wewnętrznych	• redaguje plan opisu przeżyć wewnętrznych	• redaguje pełny, spójny i poprawny opis przeżyć wewnętrznych • stosuje zasady budowania akapitów	
32. Pierwsza miłość	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcia: <i>narracja pierwszoosobowa, narracja trzecioosobowa, pytanie retoryczne</i>	• określa tematykę fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji • charakteryzuje bohaterów fragmentu	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• uczestniczy w dyskusji na temat zachowań osób zakochanych • redaguje opis przeżyć wewnętrznych Kaśki
33. Czym różnią się czasowniki dokonane od niedokonanych?	• wyjaśnia pojęcia: <i>czasowniki dokonane, czasowniki niedokonane</i>	• uzupełnia zdania właściwymi formami czasowników • wskazuje formy dokonane w tekście	• tworzy czasowniki dokonane od niedokonanych	• stosuje czasowniki dokonane i niedokonane w odpowiednim kontekście	

34. Jaką funkcję pełnią czasowniki w stronie czynnej i biernej?	• wyjaśnia pojęcia: <i>strona czynna, strona bierna, czasowniki przechodnie, czasowniki nieprzechodnie</i>	• wskazuje zdania, w których podmiot nie jest wykonawcą czynności • przekształca czasowniki ze strony czynnej na bierną i z biernej na czynną	• wskazuje czasowniki nieprzechodnie	• wymienia sytuacje, w których używa się strony biernej i wyjaśnia dlaczego	
35. Pisownia trudnych form czasowników	• wyjaśnia pojęcie <i>bezokolicznik</i>	• wskazuje różnice w wymowie i pisowni podanych bezokoliczników • wyjaśnia zasady pisowni końcówek bezokoliczników	• tworzy formy osobowe do podanych bezokoliczników • zapisuje bezokoliczniki od podanych form osobowych	• używa trudnych form czasowników w dłuższym tekście	
36. i 37. Samotność	<i>Wieczór</i> Anny Kamieńskiej: • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny <i>Rutka</i> Joanny Fabickiej: • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora	<i>Wieczór</i> Anny Kamieńskiej: • wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję <i>Rutka</i> Joanny Fabickiej: • określa tematykę fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji • charakteryzuje bohaterów fragmentu	<i>Wieczór</i> Anny Kamieńskiej: • opowiada o problematyce utworu • określa znaczenia dosłowne i przenośne w wierszu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst <i>Rutka</i> Joanny Fabickiej: • określa problematykę fragmentu • wskazuje elementy fantastyczne i określa ich funkcję • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	<i>Wieczór</i> Anny Kamieńskiej: • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór <i>Rutka</i> Joanny Fabickiej: • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń • interpretuje przenośnię użytą we fragmencie	• omawia kontekst historyczny fragmentu książki Joanny Fabickiej

			• wskazuje wartości w utworze oraz określa ich funkcję • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów		
38. Jaką funkcję pełnią zaimki?	• wymienia rodzaje zaimków • podaje zasady używania dłuższych i krótszych form zaimków	• używa zaimków w odpowiednim kontekście • zastępuje różne wyrazy zaimkami	• tworzy odpowiednie formy zaimków • wskazuje jakie części mowy zastępują podane zaimki	• używa dłuższych i krótszych form zaimków w odpowiednich kontekstach	
39. Rodzinny kryzys	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcia: <i>powieść detektywistyczna, szyfr</i>	• określa tematykę fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji • charakteryzuje bohaterów fragmentu	• określa problematykę fragmentu • wymienia cechy powieści detektywistycznej w utworze • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• przedstawia wybraną powieść detektywistyczną • redaguje opowiadanie z wątkiem detektywistycznym
40. Ludzie telewizji	• wymienia profesje związane z telewizją	• opisuje zadania osób zaangażowanych przy tworzeniu programów telewizyjnych	• nazywa cechy, którymi powinni się charakteryzować przedstawiciele poszczególnych profesji	• omawia specyfikę telewizji jako medium	

41. Niewidzialne sprawy	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcia: <i>teatr, fikcja literacka</i>	• określa tematykę fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji • charakteryzuje bohaterów fragmentu	• określa problematykę fragmentu • wypowiada się na temat specyfiki teatru • nazywa emocje, których doświadczają bohaterowie • określa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• uczestniczy w dyskusji na temat <i>niewidzialnych ludzi i niewidzialnych spraw</i>
42. Korzystanie z telefonu	• relacjonuje treść artykułu • wyjaśnia pojęcia: <i>e-higiena, fonoholizm</i>	• określa temat i główną myśl tekstu	• wskazuje cechy artykułu prasowego we fragmencie	• odróżnia informacje o faktach od opinii	
43 i 44. Podsumowanie i powtórzenie, Sprawdź wiedzę i umiejętności	• odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>powieść detektywistyczna (kryminalna), narracja pierwszoosobowa, fikcja literacka, opis przeżyć wewnętrznych, pisownia trudnych czasowników, zaimki, czasowniki dokonane i niedokonane, strona czynna i bierna czasowników, czasowniki przechodnie i nieprzechodnie, ludzie telewizji</i>	• wykorzystuje najważniejsze konteksty	• wyciąga wnioski • określa własne stanowisko	• poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje	• wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze

45. Jacy jesteśmy?	• opisuje obraz	• omawia kompozycję obrazu • charakteryzuje postacie przedstawione na obrazie	• omawia funkcję tła • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz	• interpretuje fakt umieszczenia na obrazie rzeźby Rodina • formułuje problem przedstawiony na obrazie • wyraża własny sąd o obrazie	• uczestniczy w dyskusji na temat problemu przedstawionego na obrazie
46. i 47. Bajki Ignacego Krasickiego	• wypowiada się na temat Ignacego Krasickiego • wyjaśnia pojęcia: <i>bajka, moral, epika, uosobienie</i> • relacjonuje treść bajek	• wskazuje uosobienia w bajkach i określa ich funkcję • wskazuje w utworach cechy gatunkowe	• wskazuje i omawia moral w bajkach • wskazuje wartości o których mowa w utworach	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę bajek do własnych doświadczeń	• omawia kontekst historyczny twórczości Ignacego Krasickiego
48. Prawda o ludziach zapisana w bajkach – Aleksander Fredro	• wyjaśnia pojęcia: <i>bajka, moral, uosobienie</i> • relacjonuje treść bajki	• wskazuje uosobienie w bajce i określa jego funkcję • wymienia cechy bajki • podaje różnice pomiędzy bajką a baśnią	• wskazuje i omawia moral w bajce • wymienia wartości, o których mowa w utworze	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę bajki do własnych doświadczeń	• uczestniczy w dyskusji na temat problemu zaprezentowanego w bajce
49. Relacje międzyludzkie w krzywym zwierciadle	• wyjaśnia pojęcia: <i>bajka, moral, uosobienie</i> • relacjonuje treść bajki	• wskazuje uosobienie w bajce i określa jego funkcję • wymienia cechy bajki	• wskazuje i omawia moral w bajce • wymienia wartości, o których mowa w utworze	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę bajki do własnych doświadczeń	• redaguje bajkę
50. Jak korzystać ze słownika terminów literackich?	• odnajduje żądane hasło w słowniku terminów literackich	• przy redagowaniu tekstów korzystać ze słownika terminów literackich		• krytycznie ocenia pozyskane informacje	
51. Kompleksy	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora	• określa tematykę fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• uczestniczy w dyskusji na temat problematyki poruszonej we fragmencie

	• wyjaśnia pojęcia: <i>wyrazy neutralne, wyrazy nacechowane emocjonalnie, zdrobnienia, zgrubienia</i>		• wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• interpretuje zakończenie fragmentu	
52. Jak dyskutować?	• wyjaśnia pojęcia: <i>dyskusja, teza, hipoteza, argument, przykład</i> • podaje różnice pomiędzy tezą a hipotezą, argumentem a przykładem	• formułuje tezę bądź hipotezę do podanego problemu	• formułuje argumentację do podanej tezy	• rozróżnia argumenty odnoszące się do faktów i logiki oraz odwołujące się do emocji • aktywnie uczestniczyć w dyskusji	
53. Jak przygotować wypowiedź o charakterze argumentacyjnym?	• wyjaśnia pojęcia: <i>teza, argumenty</i>	• formułuje tezę do podanych argumentów • wyjaśnia różnice pomiędzy argumentami odwołującymi się do faktów i logiki a argumentami emocjonalnymi • wskazuje w podanym tekście argumenty oraz przykłady	• formułuje argumentację do podanej tezy • wskazuje w podanym tekście argumenty odwołujące się do faktów i logiki oraz argumenty emocjonalne	• tworzy argumentację potwierdzającą podaną tezę oraz zaprzeczającą jej	
54. Jak nas widzą inni?	• relacjonuje treść fragmentu	• rozpoznaje wypowiedź jako tekst nieliteracki • charakteryzuje bohaterkę fragmentu	• określa temat i główną myśl tekstu	• odnosi doświadczenia bohaterki fragmentu do swoich	
55. Refleksja o sobie samym	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki	• wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję	• określa problematykę utworu • wyjaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w wierszu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór	• interpretuje obraz w kontekście wiersza

56. Co już wiemy o nieodmiennych częściach mowy?	wymienia nieodmienne części mowy	- wymienia cechy nieodmiennych części mowy - odróżnia nieodmienne części mowy od odmiennych	- tworzy przysłówki od podanych przymiotników - rozpoznaje nieodmienne części mowy w tekście	- używa przysłówków w tekście - posługuje się przyimkami i spójnikami w tekście	
57. Jaką funkcję pełnią wykrzyknik i partykuła?	wyjaśnia pojęcia: <i>wykrzyknik i partykuła</i>	- wymienia cechy nieodmiennych części mowy: wykrzyknika i partykuły - odróżnia nieodmienne części mowy od odmiennych	wskazuje w tekście partykuły i wykrzykniki	używa partykuł i wykrzykników w tekście	
58. Pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy	relacjonuje zasady łącznej i rozdzielnej pisowni partykuły <i>nie</i>	odnajduje w tekście błędne zapisy <i>nie</i> z różnymi częściami mowy	uzasadnia pisownię <i>nie</i> z różnymi częściami mowy w podanych przykładach	stosuje zasady poprawnej pisowni <i>nie</i> z różnymi częściami mowy we własnym tekście	
59. Użycie dwukropka	relacjonuje zasady używania dwukropka	wskazuje w tekście, gdzie należy postawić dwukropek	uzasadnia użycie dwukropka w podanych przykładach	stosuje dwukropek we własnych tekstach	
60. i 61. Podsumowanie i powtórzenie, Sprawdź wiedzę i umiejętności	- odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie - posługuje się terminami i pojęciami: <i>motto, apostrofa, bajka, moral, wypowiedź argumentacyjna, zasady dyskusji, nieodmienne części mowy</i>, - wymienia zasady pisowni wyrazów z <i>nie</i> oraz zasady stosowania dwukropka	wykorzystuje najważniejsze konteksty	- wyciąga wnioski - określa własne stanowisko	- poprawnie interpretuje wymagany materiał - właściwie argumentuje - uogólnia, podsumowuje i porównuje	- wykorzystuje bogate konteksty - formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
62. Odkrywanie świata	opisuje obraz	omawia kompozycję obrazu	nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz	formułuje problem przedstawiony na obrazie	uczestniczy w dyskusji na temat problemu

	• określa miejsce, w którym znajdują się przedstawione postacie	• charakteryzuje postacie przedstawione na obrazie		• wyraża własny sąd o obrazie	przedstawionego na obrazie
63., 64., 65., 66. i 67. W pustyni i w puszczy Henryka Sienkiewicza	• wypowiada się na temat Henryka Sienkiewicza • relacjonuje treść lektury, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcie <i>powieść przygodowa</i>	• wskazuje wątek główny i wątki poboczne • charakteryzuje bohaterów • pierwszoplanowych oraz drugoplanowych • wskazuje funkcję rodzaju narracji • nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie	• określa problematykę utworu • wskazuje cechy powieści przygodowej w utworze • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• przedstawia tło historyczne powieści • wskazuje elementy zgodne z prawdą historyczną oraz te, które jej przeczą
68. Postrzeganie Afryki	• wyjaśnia pojęcia: <i>mit, fakt, stereotyp</i> • relacjonuje treść artykułu	• określa temat i główną myśl tekstu	• przedstawia stereotypowy obraz Afryki	• konfrontuje przeczytane informacje z własnymi wyobrażeniami • wyjaśnia przyczyny zakorzenienia stereotypów na temat Afryki	• przygotowuje prezentację o wybranym państwie afrykańskim
69. Kodeks turysty	• relacjonuje treść fragmentu	• określa temat tekstu	• dzieli tekst na części tematyczne	• wypowiada swoją opinię na temat zasad przedstawionych w tekście	• przygotowuje prezentację na temat wybranego kraju i jego specyfiki
70. Podróż oczami poety	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny i adresata lirycznego	• wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego • wyjaśnia przyczynę zastosowania cudzysłowu • określa nastrój utworu	• określa problematykę utworu • określa znaczenia dosłowne i przenośne w wierszu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór	• sporządza notatkę na temat jednego z miast przedstawionych w wierszu
71. Różne rodzaje muzeów	• wymienia rodzaje muzeów	• opisuje specyfikę poszczególnych muzeów	• wymienia znane sobie muzea i przypisuje je do podanych kategorii	• opisuje wybrane muzeum	• przygotowuje prezentację o różnych rodzajach muzeów

II półrocze					
72. i 73. Co już wiemy o częściach zdania?	wymienia części zdania	charakteryzuje poszczególne części zdania	wskazuje w podanych zdaniach poszczególne części	przekształca zdania tak, aby zastosować inny rodzaj podmiotu	
74. Jak wyrażamy oczekiwania?	- wylicza rodzaje perswazji - definiuje perswazję	charakteryzuje poszczególne rodzaje perswazji	przyporządkowuje sposób wyrażania oczekiwań do sytuacji oraz osoby	formułuje różne sposoby wyrażania oczekiwań	
75. Znaki interpunkcyjne w dialogach	wymienia zasady stosowania interpunkcji w dialogach	wskazuje miejsca, w których należy postawić myślnik	rozpoznaje, jakich znaków brakuje w podanym tekście	tworzy dialog, stosując zasady interpunkcyjne	
76. Jak urozmaicić wypowiedź twórczą?	- definiuje wypowiedź twórczą - wymienia elementy urozmaicające wypowiedź twórczą	redaguje dialog urozmaicający akcję podanego tekstu	wzbogaca podany tekst o elementy urozmaicające	redaguje wypowiedź twórczą zawierającą elementy urozmaicające	
77. Wspomnienia z podróży	- relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń - omawia elementy świata przedstawionego - wskazuje narratora	- określa tematykę fragmentu - charakteryzuje narratora oraz bohaterów fragmentu - wskazuje funkcję rodzaju narracji	- określa problematykę fragmentu - nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst - ocenia relację państwa Bongrain z ich wakacyjnego wyjazdu	- wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach - odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	uczestniczy w dyskusji na temat sposobów relacjonowania swoich przeżyć
78. Pisownia wyrazów wielką i małą literą	wymienia zasady pisowni wielką i małą literą	zapisuje poprawnie podane wyrazy	uzasadnia pisownię podanych słów	tworzy tekst, w którym stosuje pisownię wyrazów wielką i małą literą	
79. i 80. Znajomość języków	- relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń - omawia elementy świata przedstawionego - wskazuje narratora	- określa tematykę fragmentu - charakteryzuje narratora oraz bohatera fragmentu - wskazuje funkcję rodzaju narracji	- określa problematykę fragmentu - nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst - wskazuje elementy komizmu	- wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach - odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	

81. Człowiek wobec przestrzeni	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny	• wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję • określa nastrój utworu • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego	• określa problematykę utworu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór	• omawia obraz Bernta Groenvolda w odniesieniu do omawianego wiersza
82. i 83. Podsumowanie i powtórzenie, Sprawdź wiedzę i umiejętności	• odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>powieść przygodowa, wyrażanie oczekiwań (perswazja), wypowiedź twórcza</i> • wymienia zasady pisowni wielką i małą literą • stosuje znaki interpunkcyjne w dialogach, • wymienia części zdania i określa ich funkcje	• wykorzystuje najważniejsze konteksty	• wyciąga wnioski • określa własne stanowisko	• poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje	• wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
84. Na skrzydłach fantazji	• opisuje obraz • wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne	• omawia kompozycję obrazu • charakteryzuje postać przedstawioną na obrazie	• omawia funkcję namalowanej przestrzeni • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz	• formułuje problem przedstawiony na obrazie • wyraża własny sąd o obrazie	• uczestniczy w dyskusji na temat problemu przedstawionego na obrazie
85. Widzenie świata	• relacjonuje treść fragmentu	• określa tezę postawioną przez autora • wymienia argumenty, którymi posłużył się autor	• wskazuje zabiegi, za pomocą których autor nawiązuje kontakt z czytelnikiem	• odnosi się do pytania postawionego na końcu tekstu	• podaje przykłady indywidualnego widzenia świata
86. Mowa muzyki	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohaterów fragmentu • wskazuje elementy fantastyczne we fragmencie	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• omawia obraz Mary DeLave w kontekście fragmentu

	• wyjaśnia pojęcie <i>wyrazy dźwiękonaśladowcze</i>		wartości ważne dla bohaterów		
87. Ludzie muzyki	• wymienia profesje związane z muzyką	• opisuje zadania osób zaangażowanych przy tworzeniu muzyki	• nazywa cechy, którymi powinni się charakteryzować przedstawiciele poszczególnych profesji	• omawia specyfikę muzyki jako dziedziny sztuki	
88. Koncert Wojskiego	• streszcza fragment • omawia świat przedstawiony fragmentu	• wymienia etapy, na które można podzielić koncert Wojskiego • wskazuje środki stylistyczne	• charakteryzuje język fragmentu • omawia funkcję środków stylistycznych	• wymienia cechy wpływające na melodyjność fragmentu • wyraża własną opinię o fragmencie	• wskazuje teksty kultury, w których muzyka pełni istotną rolę
89. Pisownia <i>q, ę</i> oraz <i>om, on, em, en</i>	• wymienia zasady pisowni <i>q, ę</i> oraz <i>om, on, em, en</i>	• uzupełnia wypowiedź podanymi czasownikami w odpowiednich formach	• wyjaśnia przyczyny zapisu podanych wyrazów	• tworzy tekst z użyciem poprawnych form	
90., 91., 92., 93. i 94. John Ronald Reuel Tolkien, <i>Hobbit, czyli tam i z powrotem</i>	• relacjonuje treść lektury, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • charakteryzuje narratora • wyjaśnia pojęcie <i>powieść fantasy</i>	• wskazuje wątek główny i wątki poboczne • rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworze • charakteryzuje bohaterów pierwszoplanowych • określa tematykę utworu • nazywa wrażenia, które wzbudza w nim czytany tekst	• określa problematykę utworu • wskazuje cechy powieści <i>fantasy</i> w utworze • nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie • wskazuje wartości w utworze i określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • określa doświadczenia głównych bohaterów i porównuje je z własnymi	• omawia inny tekst kultury w konwencji <i>fantasy</i> • porównuje książkę z filmem Petera Jacksona
95. Jak napisać opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy?	• definiuje opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy	• proponuje alternatywne zakończenie wybranej legendy lub baśni	• tworzy plan wydarzeń opowiadania twórczego	• tworzy opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy	
96. Wyobraźnia	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki	• wskazuje środki stylistyczne • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego	• charakteryzuje problematykę utworu • określa funkcję środków stylistycznych	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje znaczenie tytułu	• uczestniczy w dyskusji na temat funkcji wyobraźni w życiu

	• wskazuje podmiot liryczny i adresata lirycznego		• nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • określa nastrój utworu		
97. Pamiętny dzień	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohaterów fragmentu • wyjaśnia funkcję rodzaju narracji • wskazuje elementy fantastyczne	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza czytany tekst • wskazuje uosobienie oraz wyrazy dźwiękonaśladowcze i określa ich funkcje	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do własnych doświadczeń	• uczestniczy w dyskusji na temat powodów czytania książek
98. Zagadka Mony Lisy	• relacjonuje treść fragmentu	• opisuje obraz Leonarda da Vinci • wymienia propozycje interpretacji obrazu Leonarda da Vinci	• określa główną myśl tekstu	• interpretuje ostatnie zdanie tekstu • wypowiada się na temat zaprezentowanych wariacji na temat obrazu <i>Mona Lisa</i>	
99. Co już wiemy o wypowiedzeniach?	• przedstawia podział wypowiedzeń	• wskazuje typy wypowiedzeń w tekstach • przekształca równoważniki zdań w zdania	• łączy wypowiedzenia tak, aby powstały zdania złożone	• zdania pojedyncze nierozwinięte przekształca w zdanie pojedyncze rozwinięte	
100. Jak łączą się wyrazy w zdaniu	• wymienia związki wyrazowe (związek główny i związki poboczne)	• w zdaniu wskazuje wyrazy, które tworzą związki główny i poboczne	• podaje przykłady związku głównego i związków pobocznych • wskazuje wyrazy poza związkami w zdaniu	• klasyfikuje związki wyrazowe	
101. Przecinek w zdaniu pojedynczym – przypomnienie wiadomości	• wymienia zasady stosowania przecinka w zdaniu pojedynczym	• w zdaniu wskazuje miejsca, w których powinien być przecinek	• koryguje zdania pojedyncze pod kątem interpunkcji	• tworzy teksty, poprawnie stosując przecinki	
102. i 103 Podsumowanie i	• odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystuje najważniejsze konteksty	• wyciąga wnioski • określa własne stanowisko	• poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje	• wykorzystuje bogate konteksty

powtórzenie, Sprawdź wiedzę i umiejętności	• posługuje się terminami i pojęciami: <i>podtytuł, wyrazy dźwiękonaśladowcze, środki stylistyczne (poetyckie), opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy</i> • podaje zasady pisowni <i>q, ę</i> oraz <i>en, em, on, om</i>, • podaje zasady stawiania przecinka w zdaniu pojedynczym • wymienia różne rodzaje wypowiedzeń, związki wyrazowe (główny i poboczne) • podaje przykłady wyrazów poza związkami			• uogólnia, podsumowuje i porównuje	• formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
104. A było to dobre	• opisuje obraz • nazywa barwy użyte przez malarza	• omawia kompozycję obrazu • wypowiada się na temat sposobu przedstawienia postaci	• interpretuje funkcję użytych barw • przedstawia skojarzenia związane z obrazem	• formułuje problem przedstawiony na obrazie • interpretuje wymowę obrazu • wyraża własny sąd o obrazie	• porównuje obraz z innymi tekstami kultury przedstawiającymi podobną problematykę
105. i 106. Co było na początku?	• relacjonuje treść fragmentu • porządkuje informacje zaprezentowane w tekście • wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, Księga Rodzaju</i> • relacjonuje treść wiersza • wskazuje podmiot liryczny	• omawia relacje pomiędzy Bogiem a człowiekiem we fragmencie • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego w wierszu • wskazuje środki stylistyczne w wierszu	• wypowiada się na temat sposobu przedstawienia Boga • wyjaśnia funkcję powtórzeń w tekście • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • omawia sposób przedstawienia Boga w wierszu	• wyraża własny sąd na temat fragmentu • interpretuje wiersz • wyraża własny pogląd na temat wiersza	• porównuje sposób ukazania stworzenia świata w Biblii i w mitologii

			• określa problematykę utworu • omawia funkcję środków stylistycznych w wierszu		
107. Pierwsi ludzie	• relacjonuje treść fragmentu • wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, raj, Eden, związek frazeologiczny</i>	• określa temat i główną myśl fragmentu • odnosi opis Anny Kamińskiej do pierwowzoru biblijnego	• omawia sposób przedstawienia Boga we fragmencie	• interpretuje znaczenie wyrażen niedosłownych	• w kontekście przeczytanego fragmentu omawia obraz Erastusa Salisbury Fielda
108. Punkt widzenia	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcia: <i>wyrazy neutralne, wyrazy nacechowane emocjonalnie, zdrobnienia, zgrubienia</i>	• omawia sposób w jaki fragmenty odnoszą się do Biblii • charakteryzuje bohaterów fragmentu • określa temat fragmentu	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi sposób przedstawienia Adama i Ewy do stereotypów dotyczących płci • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• uczestniczy w dyskusji na temat: <i>Skąd się biorą różnice w naszym postrzeganiu rzeczywistości?</i>
109. Motywy biblijne	• wymienia motywy biblijne obecne w kulturze	• omawia pochodzenie wskazanych motywów biblijnych • wymienia związki frazeologiczne pochodzące z Biblii	• wyjaśnia znaczenie oraz pochodzenie związków frazeologicznych pochodzących z Biblii	• odnajduje motywy biblijne w tekstach kultury	• przygotowuje prezentację na temat wybranego motywu biblijnego
110. Czy ziarno wyda plon?	• relacjonuje treść przypowieści • wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, przypowieść</i>	• wskazuje w tekście cechy gatunkowe	• wyjaśnia metaforyczne znaczenie przypowieści • wskazuje wartości zaprezentowane w przypowieści	• wyraża własny sąd o tekście	• uczestniczy w dyskusji na temat przyczyn dla których Jezus z Nazaretu posługiwał się przypowieściami • omawia obraz Vincenta van Gogha w kontekście omawianej przypowieści

111. Ludzka dobroć	• relacjonuje treść przypowieści • wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, przypowieść</i>	• określa tematykę przypowieści • omawia zachowanie bohaterów fragmentu	• formułuje przesłanie przypowieści	• odnosi wydarzenie opisane we fragmencie do własnych doświadczeń	• uczestniczy w dyskusji na temat okazywania współczucia i pomocy w codziennym życiu
112. Korzystanie z talentu	• relacjonuje treść przypowieści • wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, przypowieść, talent</i>	• wskazuje w tekście cechy gatunkowe	• wyjaśnia metaforyczne znaczenie przypowieści • wskazuje wartości zaprezentowane w przypowieści	• wyraża własny sąd o tekście	• uczestniczy w dyskusji na temat wykorzystywania swoich możliwości
113. Wartość przygotowań	• relacjonuje treść przypowieści • wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, przypowieść, talent</i>	• wskazuje w tekście cechy gatunkowe	• wyjaśnia metaforyczne znaczenie przypowieści • wskazuje wartości zaprezentowane w przypowieści	• wyraża własny sąd o tekście	• uczestniczy w dyskusji na temat okoliczności, w których należy zachować przezorność
114. Dobroczyńca ludzkości	• relacjonuje treść mitu • wyjaśnia pojęcia: <i>mit, mitologia, Olimp, Prometeusz, Zeus</i>	• charakteryzuje bohatera fragmentu • określa tematykę fragmentu • podaje cechy mitu w podanym fragmencie • wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim tekst	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • porównuje początki ludzkości przedstawione w Biblii i w mitologii	• wypowiada się na temat najważniejszych bogów greckich
115. W drodze do Itaki	• relacjonuje treść wiersza • wskazuje adresata lirycznego	• określa temat wiersza • wskazuje środki stylistyczne	• określa problematykę wiersza • omawia funkcję środków stylistycznych • określa nastrój wiersza	• wyraża własny sąd na temat wiersza • wypowiada się na temat Odyseusza • interpretuje utwór	• uczestniczy w dyskusji na temat też postawionych w wierszu Leopolda Staffa
116. W świecie mitów	• wymienia najważniejsze postacie z mitologii	• opisuje najważniejsze postacie z mitologii	• wskazuje teksty kultury współczesnej, w której obecne są motywy biblijne	• omawia przyczyny wpływu mitologii na kulturę wieków późniejszych	• przedstawia wybrany tekst kultury zawierający odwołania do mitologii
117. Jak napisać opowiadanie twórcze na podstawie mitu lub przypowieści?	• definiuje opowiadanie twórcze na podstawie mitu czy przypowieści	• proponuje alternatywne zakończenie wybranego mitu lub przypowieści	• redaguje plan wydarzeń opowiadania twórczego	• redaguje opowiadanie twórcze na podstawie mitu czy przypowieści	

118. Zasady postępowania	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohaterów utworu	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• uczestniczy w dyskusji na temat konieczności przestrzegania zasad
119. Tolerancja	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny i adresata lirycznego	• wskazuje środki stylistyczne • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego	• określa problematykę utworu • określa funkcję środków stylistycznych • nazywa wrażenia, jakie wzbudza czytany tekst • określa nastrój utworu	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje znaczenie tytułu	• uczestniczy w dyskusji na temat wartości nadających życiu sens
120. Użycie nawiasu	• relacjonuje zasady używania nawiasu	• wyjaśnia, dlaczego w podanym tekście zastosowano nawiasy	• uzupełnia podany tekst o nawiasy	• redaguje tekst z użyciem nawiasów	
121. Radość obdarowywania	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcie <i>powieść obyczajowa</i>	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohaterów fragmentu	• określa problematykę fragmentu • nazywa emocje, których doświadczają bohaterowie • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• uczestniczy w dyskusji na temat problemu poruszonego we fragmencie
122. Pisownia wyrazów obcych	• wymienia sposoby zapisywania wyrazów obcego pochodzenia	• uzupełnia podany tekst odpowiednią formą wyrazu obcego	• uzupełnia podany tekst właściwie zapisanymi słowami obcego pochodzenia	• stosuje oryginalną oraz spolszczoną wersję zapisu wyrazów obcych	
123. Jak rozpoznać zdania złożone	• definiuje zdanie złożone • wymienia cechy zdań złożonych współrzędnie i	• rozpoznaje zdania złożone współrzędnie	• nazywa rodzaje zdań złożonych		

współrzędnie i podrzędnie?	zdań złożonych podrzędnie	• rozpoznaje zdania złożone podrzędnie			
124. Jak rozpoznaje typy zdań złożonych współrzędnie?	• wymienia cechy różnych typów zdań współrzędnych	• rozpoznaje poszczególne typy zdań złożonych współrzędnie	• tworzy i zapisuje zdania złożone współrzędnie	• wykonuje wykresy zdań złożonych współrzędnie	
125. i 126. Podsumowanie i powtórzenie, Sprawdź wiedzę i umiejętności	• odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>powieść obyczajowa, przypowieść, powtórzenie, opowiadanie twórcze na podstawie mitu lub przypowieści</i> • podaje zasady pisowni wyrazów obcych • podaje zasady użycia nawiasu • określa różnicę między zdaniami złożonymi współrzędnie a zdaniami złożonymi podrzędnie • wymienia typy zdań złożonych współrzędnie (łączne, rozłączne, przeciwstawne, wynikowe)	• wykorzystuje najważniejsze konteksty	• wyciąga wnioski • określa własne stanowisko	• poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje	• wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
127. Spotkania z naturą	• opisuje obraz • nazywa barwy użyte przez malarza	• omawia kompozycję obrazu • charakteryzuje postacie przedstawione na obrazie	• wypowiada się na temat sposobu przedstawienia zwierząt • nazywa wrażenia oraz skojarzenia, jakie wzbudza w nim obraz	• formułuje problem przedstawiony na obrazie • interpretuje funkcję barw • interpretuje tytuł obrazu • wyraża własny sąd o obrazie	• porównuje obraz z innymi tekstami kultury poruszającymi podobną problematykę
128. Zdziwienie światem	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki	• wskazuje środki stylistyczne	• określa problematykę utworu	• wyraża własny sąd na temat wiersza	• wymienia zaobserwowane przez siebie cuda natury

	wskazuje podmiot liryczny	wypowiada się na temat podmiotu lirycznego	- wyjaśnia funkcję środków stylistycznych - nazywa wrażenia, jakie wzbudza czytany tekst - określa nastrój utworu	interpretuje znaczenie tytułu	
129. Uczucia zwierząt	referuje treść artykułu	- wskazuje cechy artykułu prasowego w tekście - określa temat tekstu	- określa główną myśl tekstu - odróżnia informacje o faktach od opinii - wskazuje i nazywa wartości opisane w artykule	- wyraża własny sąd o temacie artykułu - wypowiada się na temat ostatniego zdania w artykule	uczestniczy w dyskusji na temat sposobu traktowania zwierząt przez ludzi
130. Człowiek w cywilizowanym świecie	- referuje treść wiersza - określa rodzaj literacki - wskazuje podmiot liryczny	- wskazuje środki stylistyczne - wypowiada się na temat podmiotu lirycznego	- określa problematykę utworu - wyjaśnia funkcję środków stylistycznych - nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst - określa nastrój utworu	- wyraża własny sąd na temat wiersza - interpretuje utwór	uczestniczy w dyskusji na temat wpływu przemian cywilizacyjnych na człowieka
131. Co dziedziczymy?	- referuje treść komiksu - wyjaśnia pojęcie <i>komiks</i> - omawia świat przedstawiony	- określa temat utworu - charakteryzuje bohaterów komiksu	- określa problematykę utworu - nazywa wrażenia, jakie budzi w nim komiks - wskazuje wartości zaprezentowane w komiksie	- interpretuje zakończenie komiksu - charakteryzuje komiks jako tekst kultury, wskazuje charakterystyczne dla niego cechy	uczestniczy w dyskusji na temat wpływu przemian cywilizacyjnych na życie człowieka
132. Jak napisać list oficjalny?	definiuje list oficjalny	- wymienia części, z których składa się list oficjalny - wybiera argumenty adekwatne do określonego listu oficjalnego	- przekształca podaną wiadomość w list oficjalny - koryguje podany przykład listu oficjalnego	redaguje list oficjalny	

133. Jak kulturalnie się porozumiewać?	- wymienia cechy języka potocznego - wymienia elementy składające się na etykietę językową	wyjaśnia, w jakich sytuacjach używa się oficjalnej odmiany języka, a w jakich – nieoficjalnej	wskazuje różnice pomiędzy językiem mówionym a językiem pisanym	posługuje się różnymi odmianami języka stosownie do sytuacji	
134. Co już wiemy o głoskach i sylabach?	- odróżnia głoski od liter - dzieli głoski na samogłoski i spółgłoski	definiuje głoski, sylaby i litery	odróżnia spółgłoski miękkie od twardych	wskazuje słowa, w których litera <i>i</i> oznacza tylko miękkość głoski, w których – tworzy sylabę	
135. Jak rozróżnić głoski dźwięczne i bezdźwięczne oraz ustne i nosowe?	- wymienia cechy głosek dźwięcznych i bezdźwięcznych - wymienia cechy głosek ustnych i nosowych	- wskazuje głoski dźwięczne i bezdźwięczne w podanych wyrazach - wskazuje głoski ustne i nosowe w podanych wyrazach	odróżnia głoski dźwięczne od bezdźwięcznych oraz ustne od nosowych	wskazuje głoski dźwięczne i bezdźwięczne, ustne i nosowe w tekście	
136. Jak akcentować wyrazy? Jak intonować zdania?	- wymienia sytuacje, kiedy akcentujemy wyrazy na trzecią i na czwartą sylabę od końca - definiuje słowo <i>intonacja</i>	identyfikuje akcent paroksytoniczny jako dominujący w języku polskim	wskazuje akcent w podanych wyrazach	czyta podany tekst, poprawnie akcentując wszystkie wyrazy	
137. i 138. Pisownia wyrazów z ó, u, rz, ż, ch, h	wymienia zasady pisowni ó i u, rz i ż oraz ch i h	uzupełnia podane słowa odpowiednimi literami	- podaje wyrazy pokrewne uzasadniające pisownię - poprawnie zapisuje podane słowa	tworzy tekst, w którym stosuje poprawną pisownię wyrazów z ó, u, rz, ż, ch, h	
139. Człowiek i natura	- referuje treść wiersza - określa rodzaj literacki - wskazuje podmiot liryczny	- wskazuje środki stylistyczne - wypowiada się na temat podmiotu lirycznego - omawia sytuację liryczną	- określa problematykę utworu - określa funkcję środków stylistycznych - nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst - określa nastrój utworu	- wyraża własny sąd na temat wiersza - interpretuje utwór	wskazuje inne teksty kultury mówiące o sposobie postrzegania natury przez człowieka
140. Jak poprawnie używa średnika?	wyjaśnia, do czego służy średnik w wypowiedziach	wyjaśnia, w jakim celu został użyty średnik we wskazanym tekście	uzupełnia podany tekst średnikami	układa tekst z zastosowaniem średników	

141. Walka z plastikiem	• referuje treść fragmentu	• wskazuje we fragmencie cechy artykułu prasowego • określa temat tekstu	• określa główną myśl tekstu • omawia funkcję śródtytułów • odróżnić informacje o faktach od opinii • wskazuje i nazywa wartości opisane w artykule	• wyraża własny sąd o temacie artykułu • wyjaśnia, w jakim celu autor przywołuje dane wyrażone liczebnikami	• omawia fotografię umieszczoną w podręczniku w kontekście przeczytanego artykułu
142. i 143. Podsumowanie i powtórzenie, Sprawdź wiedzę i umiejętności	• odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • podaje zasady pisania listu oficjalnego • wymienia zasady pisowni wyrazów z <i>ó, u, rz, ż, ch, h,</i> • podaje zasady stosowania średnika • rozróżnia spółgłoski miękkie i twarde • określa funkcje litery <i>i</i> • rozróżnia głoski dźwięczne i bezdźwięczne, głoski ustne i nosowe • podaje zasady wymowy (zasady akcentowania, zasady intonacji)	• wykorzystuje najważniejsze konteksty	• wyciąga wnioski • określa własne stanowisko	• poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje	• wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
144. Kartki z kalendarza	• opisuje obraz • nazywa barwy użyte przez malarza	• omawia kompozycję obrazu • wypowiada się na temat sposobu przedstawienia postaci	• wskazuje problem przedstawiony na obrazie • nazywa wrażenia oraz skojarzenia, jakie wzbudza w nim obraz	• formułuje problem przedstawiony na obrazie • interpretuje funkcję barw • interpretuje tytuł obrazu • wyraża własny sąd o obrazie	• uczestniczy w dyskusji na temat sztuki w przestrzeni publicznej

145. 11 listopada – Narodowe Święto Niepodległości	• referuje treść fragmentu • wyjaśnia pojęcie <i>patriotyzm</i>	• określa temat fragmentu • formułuje w punktach, na czym polega współczesny patriotyzm	• określa główną myśl tekstu • wskazuje i nazywa wartości opisane w tekście	• omawia funkcję porównania do ogrodnika • wyraża własny sąd o temacie artykułu	• uczestniczy w dyskusji na temat różnych sposobów postrzegania słowa <i>patriotyzm</i>
146. 24 grudnia – Wigilia świąt Bożego Narodzenia	• referuje treść wiersza	• określa temat utworu • wypowiada się na temat specyfiki wiersza Ludwika Jerzego Kerna	• omawia funkcję epitetów	• wyraża swoją opinię na temat wiersza • omawia symbolikę ozdób choinkowych	• uczestniczy w dyskusji na temat różnych sposobów świętowania Bożego Narodzenia
147. 14 lutego – walentynki	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohatera fragmentu • nazywa emocje, których doświadcza bohater	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• uczestniczy w dyskusji na temat przyczyn negatywnego nastawienia do walentynek
148. 2 kwietnia – Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci	• referuje treść listu	• określa temat listu • wylicza, z czego składa się wyobraźnia według autorki listu	• wyjaśnia sformułowania metaforyczne użyte w liście	• omawia problematykę listu • wyraża własny sąd o treści listu	• omawia książki, które najintensywniej zapadły mu w pamięć
149. Wielkanoc	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny	• wskazuje środki stylistyczne • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego	• określa problematykę utworu • wyjaśnia funkcję środków stylistycznych • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • określa nastrój utworu	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór	• przedstawia różne sposoby świętowania Wielkanocy

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – *NOWE Słowa na start!* dla szkoły podstawowej zredagowano na podstawie propozycji wydawnictwa. Rozkład zawiera też tematy dodatkowe. Kolejność omawianych zagadnień może ulec zmianie; porządek i realizowane treści ustala polonista uczący w danym oddziale.

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

Między nami klasa 7

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
I półrocze					
U ŹRÓDEŁ					
Temat 1. <i>Źródło – wyraz wielo- znaczny.</i> s. 7	* dopisuje skojarzenia do słowa „źródło” * opisuje ilustrację	* przedstawia źródła radości * wyjaśnia, czym jest motto	* podaje dosłowne i przenośne znaczenie słów * objaśnia znaczenie związków frazeologicznych	* redaguje opowiadanie inspirowane ilustracją, w którym mottem będzie wybrany związek frazeologiczny	
Temat 2. <i>Jesteśmy spadkobiercami przeszłości.</i> s. 8	* omawia treść przeczytanego tekstu * przygotowuje informację na temat pochodzenia i znaczenia swojego imienia	* udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem * wie, co to jest kultura śródziemnomorska	* wymienia przykłady wpływu kultury śród- ziemnomorskiej na kulturę europejską * odpowiada na pytania dotyczące kultury śródziemnomorskiej	* odpowiada na pytania dotyczące kultury śródziemnomorskiej, korzystając z różnych źródeł informacji * wymyśla nazwy produk- tów zakorzenione w mitologii	* przygotowuje w dowolnej formie informacje na temat antyku, mitologii i kultury śródziemnomorskiej
Temat 3. <i>Czy żyjemy w symulacji?</i> s. 11	* podaje najważniejsze cechy mitu * czyta tekst i wyjaśnia znaczenie słów	* opowiada mit o po- czątkach świata, korzy- stając z infografiki * odpowiada na pytania na podstawie tekstu	* tworzy notatkę na podstawie tekstu * tworzy w zespole projekt o początkach świata	* wypowiada się na temat roli mitów w interpretacji rzeczywisto- ści * opowiada (prezentuje w	* tworzy nową wersję mitu o powstaniu świata i człowieka * wypowiada się na temat utworów pisarzy, którzy w swojej twórczości inspirowali

				dowolnej formie) mity innych narodów dotyczące stworzenia świata/człowieka	się omawianym tematem (A. Sapkowski i D. Terakowska)
Temat 4. <i>Rodowód człowieka w świetle biblijnej i współczesnej opowieści.</i> s. 14	* wypowiada się na temat tekstu biblijnego i wiersza * wie, co to jest kontekst	* rozumie, co to jest kontekst * znajduje fragment wiersza i odpowiada na pytania dotyczące tekstów i fresku	* ustala fragment wiersza niewystępujący w Biblii * przedstawia ukazaną w wierszu cechę człowieka	* interpretuje wiersz w kontekście biblijnym * redaguje opis obrazu w zespole	* wypowiada się na temat innych dzieł malarskich nawiązujących do Księgi Rodzaju
Temat 5. <i>Odkrywamy tajemnice obrazu Williama Blake'a.</i> s. 16	* formułuje pytania do obrazu * rozpoznaje rodzaj dzieła malarskiego	* redaguje opis obrazu według schematu * wskazuje elementy kojarzące się z geometrią * wie, co to jest symbol	* odczytuje i wyjaśnia symboliczne znaczenie detali i barw obrazu * porównuje wypowiedzi na temat obrazu; wskazuje stwierdzenia i komentarze	* redaguje kilkudzaniową wypowiedź na temat analizowanego dzieła * dokonuje korekty opisu obrazu w dowolnym edytorze tekstu	* wypowiada się na temat innych obrazów i autorów podejmujących tematykę związaną z aktem stworzenia
Temat 6. <i>Źródła i znaczenie związków frazeologicznych.</i> s. 20	* wie, czym jest frazeologizm * omawia źródła frazeologizmów	* dopasowuje frazeologizm do znaczenia * za pomocą gestów lub rysunku przedstawia wybrany frazeologizm	* porządkuje frazeologizmy, stosuje je w wypowiedziach * dopasowuje frazeologizm do aktualnych wydarzeń	* w dostępnych źródłach szuka informacji o pochodzeniu frazeologizmów	* tworzy „Klasowy słownik frazeologiczny” zawierający, oprócz typowych informacji, ilustracje
Temat 7. <i>Pochwała Stwórcy i Jego dzieła w pieśni Jana Kochanowskiego.</i> s. 22	* określa nastrój pejzażu * odtwarza sytuację liryczną w wierszu * określa nadawcę i adresata wypowiedzi lirycznej * posługuje się terminami związanymi z liryką	* opisuje najpiękniejsze miejsce na ziemi * określa temat utworu * opisuje świat stworzony przez Boga oraz obraz Stwórcy ukazanego w wierszu * odróżnia pieśń od hymnu	* określa nastrój tekstu * wskazuje fragmenty ukazujące podmiot jednostkowy i zbiorowy * analizuje budowę wiersza * rozpoznaje środki stylistyczne i określa ich funkcje	* wypowiada się na określony temat, formułując trafne argumenty	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości Jana Kochanowskiego
Temat 8. <i>Sposób na dobrą notatkę.</i> s. 25	* opowiada o swoim sposobie na notatkę * wyszukuje odpowiednie informacje w tekście (w odniesieniu do schematu)	* wymienia cechy dobrej notatki * wyszukuje błędy w notatce	* tworzy notatkę o sposobach notowania * uzupełnia tekst na podstawie schematu	* na podstawie wybranego tekstu tworzy notatkę w dowolnej formie	

Temat 9. <i>Cechy stylu naukowego na podstawie artykułu „Powstanie cywilizacji”.</i> s. 27	* wyszukuje w tekście potrzebne informacje * ustala zgodność stwierdzeń z treścią tekstu	* porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie * porządkuje etapy rozwoju cywilizacji	* wymienia cechy języka naukowego * określa adresata tekstu naukowego	* porównuje hasła językowe z treścią artykułu * wypowiada się na temat cech cywilizacji we współczesnym świecie	* przygotowuje prezentację multimedialną (mapę mentalną) na jeden z tematów podanych w podręczniku dla nauczyciela (alternatywne zadanie 5)
Temat 10. <i>Czym jest kultura?</i> s. 29	* omawia treść haseł encyklopedycznych * wypowiada się na temat pojęć: kultura duchowa i materialna	* wymienia cechy hasła encyklopedycznego * podaje przykłady sytuacji, kiedy należy wybrać między korzystaniem ze słownika i encyklopedii	* wypowiada się na temat wpływu kultury na nasze życie * wypowiada się na temat etymologii słowa: kultura * definiuje hasło: kultura osobista	* podaje przykłady elementów kultury, które mają charakter zarówno duchowy, jak i materialny * wchodzi w rolę i prezentuje scenki związane z kulturą osobistą	
Temat 11. <i>Etykieta językowa na co dzień.</i> s. 31	* wypowiada się na temat kultury zachowania i języka * formułuje treść powitania, wchodząc w rolę	* dobiera treść wypowiedzi do ilustracji * redaguje prośbę, dostosowując wypowiedź do sytuacji	* wypowiada się na temat zasad savoir-vivre'u * wyjaśnia, dlaczego podane wypowiedzi są niestosowne	* wypowiada się na temat wartości i siły przekazu słów grzecznościowych	
Temat 12. <i>Europa jako dom w wierszu Czesława Miłosza.</i> s. 33	* opisuje sytuację liryczną ukazaną w wierszu * określa, kim jest osoba mówiąca w wierszu	* charakteryzuje podmiot liryczny * omawia budowę wiersza * wskazuje środki stylistyczne	* gromadzi informacje o wybranym kraju europejskim i je przedstawia	* tworzy quiz dotyczący najważniejszych zagadnień związanych z Europą * omawia język wypowiedzi podmiotu lirycznego	* przygotowuje makietę strony internetowej kontentu europejskiego lub scenariusz klipu promującego Europę
Temat 13. <i>Historia powstania starożytnego miasta utrwalonego w komiksie.</i> s. 34	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu i komiksu * wymienia elementy prawdziwe, prawdopodobne, fantastyczne	* wymienia działania bohatera prowadzące do założenia miasta * wypowiada się na temat znaczenia mitu	* wyjaśnia znaczenie terminów: parafraza, przekład, odwołując się do przeczytanych utworów * wypowiada się na temat dalszych losów założonego miasta * wymienia typowe motywy pojawiające się w legendach o powstaniu miast	* tworzy tekst legendy o powstaniu Teb bądź komiks lub legendę o powstaniu fikcyjnego miasta, wykorzystując zaproponowane motywy	* przygotowuje prezentację dotyczącą legendy (mitu) o powstaniu wybranego miasta lub miejscowości
Temat 14. <i>Jak edytować tekst?</i>	* dokonuje selekcji informacji * omawia terminy związane z	* zna zasady podziału na akapity	* wykonuje przekształcenia na cudzym tekście	* wykonuje stronę gazetki szkolnej	* wypowiada się na temat pracy dziennikarza

s. 37	edycją tekstu	* redaguje notatkę w dowolnym edytorze tekstu	* gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi	w dowolnym edytorze tekstu	prasowego
Temat 15. <i>Przysłowia mądrością narodu.</i> s. 39	* wyszukuje w tekście potrzebne informacje * wskazuje wypowiedzi zgodne z tekstem	* podaje cechy przysłów * dopasowuje znaczenia do przysłów	* wyjaśnia przenośne znaczenie przysłów * omawia najczęściej pojawiające się błędy	* poprawia błędy w przysłowiach * tworzy tekst z wykorzystaniem przysłów	* tworzy fragment „Księgi przysłów”
Temat 16. <i>Co symbolizuje wieża Babel?</i> s. 41	* omawia symboliczne znaczenie liczby 7 * tworzy krótką notatkę w dowolnej formie	* wyszukuje w tekście najważniejsze informacje * wymienia elementy świata przedstawionego * redaguje streszczenie	* porównuje tekst biblijny do mitu lub legendy * tworzy „przepis na streszczenie”	* wypowiada się na temat zachowania bohaterów tekstu i motywów towarzyszących budowie wieży Babel * komentuje fragment książki, odwołując się do tekstu biblijnego i hasła słownikowego	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat motywu wieży Babel we współczesnych tekstach
Temat 17. <i>Opis i interpretacja obrazu.</i> s. 43	* opisuje obraz przedstawiający wieżę Babel	* dostrzega różnicę między opisem a interpretacją obrazu	* interpretuje dzieło sztuki w kontekście tekstu biblijnego	* wyjaśnia symboliczne znaczenie elementów dzieła sztuki	* przygotowuje opis i interpretację dzieła malarzkiego nawiązującego do Biblii
Temat 18. <i>Stworzenie świata w zaskakującym ujęciu.</i> s. 45	* omawia treść przeczytanego tekstu; sposób zapisu * nazywa rodzaj literacki	* wypowiada się na temat reakcji, jakie wywołuje przeczytany tekst	* omawia nawiązania do tekstu biblijnego; wskazuje podobieństwa i różnice * wypowiada się na temat absurdu i tego typu humoru	* przygotowuje informacje na temat symboliki liczby 8 i jej znaczenia w chrześcijaństwie * tworzy tekst dowcipnej sztuki, wykorzystującej fragment Starego Testamentu	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat Teatryku Zielona Gęś K.I. Gałczyńskiego
Temat 19. <i>Jakie przesłanie zostało zawarte w opowiadaniu Stanisława Lema?</i> s. 46	* omawia treść przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego * wskazuje bohaterów głównych i drugoplanowych * określa rodzaj narracji	* rozpoznaje fikcję literacką * wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne * ustala kolejność zdarzeń	* wskazuje cechy literatury fantastycznonaukowej * redaguje opis wybranej grafiki	* redaguje „Kodeks Naukowca” * wypowiada się na temat filmów poruszających tematykę fantastycznonaukową	* przygotowuje prezentację na temat życia i twórczości Stanisława Lema

Temat 20. <i>Analiza i interpretacja utworu Pawła Leśkiewicza „Sim city”. s. 51</i>	* opisuje sytuację ukazaną w utworze * wskazuje bohatera lirycznego i opisuje postać	* analizuje i interpretuje wiersz * konfrontuje treść wiersza z ilustracją	* wymienia zagrożenia wiążące się z wirtualną rzeczywistością * tworzy plan teledysku do analizowanego utworu	* wyszukuje nawiązania literackiego do pieśni Kochanowskiego * tworzy „Bank pomysłów” dotyczących zastosowania wirtualnej rzeczywistości w różnych dziedzinach	* redaguje artykuł do gazetki szkolnej na temat „Blasków i cieni wirtualnej rzeczywistości”
Temat 21. <i>Odczytanie pisma sposobem na poznanie tajemnicy. s. 52</i>	* omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego * przedstawia głównego bohatera	* ustala pochodzenie imienia bohatera * wymienia cechy tekstu popularnonaukowego	* wyjaśnia związek między działaniami bohatera a postacią, której nosi imię * porównuje treść tekstu literackiego z popularnonaukowym	* pisze alternatywny tekst	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat historii pisma
Temat 22. <i>Plakat jako tekst kultury – funkcja plakatu. s. 56</i>	* podaje skojarzenia związane ze słowem „stres” i przykłady sytuacji, które go wywołują * opisuje plakat	* wypowiada się na temat symboliki schodów * wymienia cechy plakatu i określa jego wymowę * wykonuje plakat pt. „Eustres”	* interpretuje plakat * do przedstawionej sytuacji dopasowuje związek frazeologiczny * pisze notatkę	* tworzy zbiór porad dla rodziców w postaci tablicy motywacyjnej * pisze opowiadanie, używając frazeologizmów	* przygotowuje prezentację plakatów poruszających aktualną problematykę społeczną
Temat 23. <i>Fonetyka – nauka o dźwiękach mowy. s. 57</i>	* odróżnia głoskę od litery, spółgłoskę od samogłoski * dzieli wyraz na sylaby	* dostrzega różnicę między wymową a pisownią * zna funkcję litery „i” w sylabie i wskazuje ją w przykładach	* sprawnie posługuje się terminami fonetycznymi i samodzielnie wykonuje zadania	* tworzy z dłuższych wyrazów inne słowa	
Temat 24. <i>Podział głosek w języku polskim. s. 59</i>	* na podstawie schematu wymienia narządy mowy uczestniczące w powstawaniu głosek * wyszukuje i zapisuje wyrazy z „ą”, „ę”	* wymienia rodzaje głosek i wypowiada się na temat różnic w ich powstawaniu * określa formy gramatyczne wyrazu	* rozumie rozbieżności między mową a pisownią * poprawia błędy we frazeologizmach	* wymyśla hasło reklamowe, wykorzystujące zabawę słowną opartą na podobieństwie brzmieniowym głosek twardych i miękkich	
Temat 25. <i>Rozbieżności między pisownią a wymową. s. 62</i>	* dostrzega rozbieżności między wymową a pisownią * posługuje się pojęciami związanymi z upodobnieniami fonetycznymi	* analizuje wymowę wyrazów i nazywa zachodzące zjawiska fonetyczne	* wskazuje niepoprawną formę wymawiania wyrazów * bezbłędnie nazywa rodzaje upodobień	* przygotowuje plansze prezentujące poznane zjawiska fonetyczne	

Temat 26. <i>Jak poprawnie akcentować wyrazy w języku polskim?</i> s. 65	* wie, na czym polega akcent wyrazowy i zdaniowy	* stosuje reguły akcentowania wyrazów	* w wyrazach zaznacza sylabę akcentowaną	* czyta tekst, stosując poznane zasady dotyczące akcentowania wyrazów	
Temat 27. <i>Zebranie i utrwalenie najważniejszych zagadnień teoretyczno- literackich poznanych w rozdziale „U źródeł”.</i> s. 66	* dostrzega różnicę między prozą i poezją * rozpoznaje tytuły i autorów dzieł na podstawie zamieszczonych fragmentów	* rozpoznaje rodzaje literackie i ich cechy oraz podaje przykłady utworów * umieszcza na osi czasu nazwiska autorów * zna rolę litery i w wyrazie	* wyjaśnia znaczenie pojęć literackich * dostrzega różnicę między literaturą piękną, naukową, popularnonaukową i publicystyką	* prezentuje sylwetkę i poznaną twórczość wybranego autora	
Temat 28. <i>Utrwalenie wiadomości – samodzielna praca z fragmentem powieści „Mały Książę”.</i> s. 68	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje wypowiedzi zgodne z tekstem * rozpoznaje fikcję literacką * wskazuje miejsca, w których zachodzi rozbieżność między pisownią a wymową * dzieli wyrazy na głoski	* rozpoznaje środki stylistyczne * przytacza wypowiedzi * nazywa zjawiska fonetyczne * wskazuje sylabę akcentowaną * nazywa głoski	* charakteryzuje narratora * wyraża główną myśl utworu * dobiera przysłowie do wypowiedzi bohatera	* redaguje wypowiedź, interpretując przedstawioną na obrazie rzeczywistość * opisuje obraz Paula Signaca	
Temat 29. <i>Nasz projekt.</i> s. 72	* pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadanie	* gromadzi materiał do przygotowania gry planszowej	* tworzy zasady gry	* wykonuje planszę i inne elementy gry	
ŚLADAMI CYWILIZACJI – DOM					
Temat 30. <i>Co łączy różne domy? Zadania wprowadzające do tematyki rozdziału.</i> s. 73	* zapisuje skojarzenia ze słowem „dom” * opisuje ilustracje, wskazuje różnice	* wymienia cechy domów * podaje dosłowne i przenośne znaczenie elementów domu * tworzy definicję wyrazu lub wyrażenia	* tworzy słowny projekt wymarzonego domu	* przygotowuje materiał do kalamburów związanych z omawianym tematem	* przygotowuje prezentację „Najdziwniejsze budowle świata”
Temat 31 i 32. <i>Każdy ma prawo do</i>	* wyjaśnia znaczenie pojęć * omawia treść tekstu	* wyjaśnia znaczenie wyrazów z użyciem	* przedstawia argumenty i wskazuje te, które	* przygotowuje wystąpienie na wybrany temat	* konfrontuje doświadczenia bohaterów z własnymi

<i>prywatności. Refleksje inspirowane fragmentem powieści Zuzanny Orlińskiej. s. 74</i>	* odróżnia przykład od argumentu * wie, co to jest kontrargument	- słowników * wyraża swoje zdanie na temat przytoczonych argumentów * zna zasady tworzenia tezy, argumentu i kontrargumentu	- najbardziej go przekonują * tworzy tezę, argument i kontrargument * tworzy krótki tekst argumentacyjny na wybrany temat	* podaje źródła informacji przy cytowaniu * zgadza się lub polemizuje z cudzymi poglądami, rzeczowo uzasadniając własne zdanie	
Temat 33. <i>Jak napisać spójny i logiczny tekst?</i> s. 78	* podaje temat przeczytanego tekstu * wymyśla tytuł oddający główną myśl	* przedstawia treść wyróżnionych całości kompozycyjnych tekstu * wie, na czym polega spójność językowa tekstu * dopasowuje tytuły i śródtytuły do artykułu	* analizuje, w jaki sposób połączone są ze sobą poszczególne fragmenty tekstu * wymienia i stosuje w tekstach graficzne znaki spójności tekstu	* uzupełnia tekst według własnego pomysłu * pisze tekst na dowolny temat, stosując graficzne znaki spójności tekstu	
Temat 34. <i>Uniwersalny charakter bajki Michela Piquemala pretekstem do dyskusji.</i> s. 82	* wypowiada się na temat bajki i postępowania bohaterów	* ocenia skuteczność metody zastosowanej przez ojca * wskazuje cechy bajki	* uczestniczy w dyskusji na temat cech współczesnych rodziców; przedstawia stanowisko wraz z argumentacją	* wypowiada się na temat roli rodziców w życiu młodego człowieka (wpływu na kształtowanie postaw, zachowań dziecka)	* konfrontuje doświadczenia bohaterów bajki z własnymi
Temat 35. <i>Rozmowa o zabawkach i lekturach z dzieciństwa.</i> s. 84	* opowiada o swoich ulubionych zabawkach z dzieciństwa * omawia treść przeczytanego tekstu * wie, co to jest publicystyka	* określa stosunek narratora do opisywanej zabawki * uzupełnia notatkę do tekstu * określa cechy publicystyki na podstawie tekstu	* rozpoznaje w tekście środki stylistyczne i określa ich funkcje * określa rolę zabawki w życiu bohatera * tworzy kartę informacyjną zabawki- eksponatu w muzeum	* wypowiada się na temat roli zabawek w życiu dziecka * tworzy argumenty do podanych tez * pisze pracę na temat ulubionej książki z dzieciństwa	* przygotowuje listę gier i zabaw z dzieciństwa dziadków
Temat 36. <i>Wspomnienia źródłem wiedzy o sobie i bliskich.</i> s. 87	* omawia treść, problematykę przeczytanego tekstu * odczytuje tekst z podziałem na role	* wyszukuje określenia w tekście * przedstawia wspomnienia bohaterki * zna zasady tworzenia wywiadu	* przygotowuje pytania do wywiadu z wybranym członkiem rodziny	* opisuje swoje dobre wspomnienie z dzieciństwa * pisze wywiad z bohaterem literackim lub opowiadanie	* przedstawia uczniom zasady dobrze przeprowadzonego wywiadu
Temat 37 i 38. <i>W obliczu cierpienia –</i>	* omawia treść wybranych trenów	* określa sytuację podmiotu lirycznego	* analizuje i interpretuje utwory	* wykorzystuje w interpretacji trenów konteksty	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia

„Treny” Jana Kochanowskiego. s. 89	* zna okoliczności powstania utworów * wymienia cechy gatunkowe trenu	* omawia obrazy poetyckie * opisuje obraz	* sporządza notatkę graficzną * recytuje wybrany tren	kulturowe, biograficzne, społeczne * zauważa i wyjaśnia nawiązania do literatury antycznej	i twórczości (w szczególności „Trenów”) Jana Kochanowskiego
Temat 39 i 40. Uczymy się redagować rozprawkę. s. 92	* wie, jak się tworzy tezę, hipotezę * analizuje temat rozprawki	* zna zasady tworzenia rozprawki * przygotowuje schemat pracy	* wśród przygotowanych tematów znajduje te, które mogą być tematem rozprawki * tworzy argumenty i kontrargumenty do tez oraz hipotez	* pisze rozprawkę na wybrany temat, odwołując się do wybranych lektur obowiązkowych	* tworzy listę ciekawych tematów rozprawek
Temat 41 i 42. W jaki sposób Stefan Żeromski przedstawia uczucia matki i syna? s. 95	* wypowiada się na temat treści przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego	* wypowiada się na temat uczuć bohaterów podczas powrotu do domu	* redaguje fragment wspomnień bohatera	* odwołuje się w wypowiedziach do znajomości całej lektury	* przedstawia poznane utwory literackie, które opisują dom (motyw domu), jako miejsce cenne i wyjątkowe dla bohaterów
Temat 43. Funkcja zdrobnienia i zgrubienia w tekście. s. 98	* zna i rozpoznaje w tekście literackim zdrobnienie i zgrubienie * tworzy własne przykłady	* dostrzega różnicę między wyrazem neutralnym a nacechowanym ekspresyjnie	* rozpoznaje wyrazy wieloznaczne; rozumie ich znaczenie i używa w wypowiedziach	* uzupełnia związki frazeologiczne * tworzy tekst, wykorzystując wyrazy nacechowane ekspresyjnie	
Temat 44. Dom i dzieciństwo jako temat poetyckich wspomnień. s. 101	* podaje treść wiersza * wskazuje podmiot liryczny * prezentuje swoje wspomnienie z dzieciństwa	* porównuje dwa teksty poetyckie i stosunek podmiotów lirycznych do opisywanych miejsc	* analizuje i interpretuje wiersze, opisując przedstawione (obecne i dawne) obrazy poetyckie	* omawia metaforyczne zakończenie wierszy i konfrontuje z własnym doświadczeniem	* przygotowuje pracę graficzną (album ze zdjęciami) pt. „Świat widziany oczami dziecka”
Temat 45. Jakie uniwersalne treści zawiera przypowieść o synu marnotrawnym? s. 103	* przedstawia treść przypowieści * wskazuje zdania zgodne z tekstem * określa elementy świata przedstawionego	* ocenia postępowanie bohaterów * wskazuje motywy postępowania * omawia cechy gatunkowe przypowieści	* zapisuje argumenty przemawiające za nazwaniem utworu przypowieścią * wypowiada się na temat innych przypowieści	* wskazuje uniwersalny charakter utworu * układa zdania ze związkiem frazeologicznym	* redaguje opowiadanie rozgrywające się współcześnie, zainspirowane przypowieścią o synu marnotrawnym
Temat 46. Na ratunek bratu. Refleksje po lekturze fragmentu	* przedstawia treść przeczytanego tekstu * określa temat	* charakteryzuje bohaterów; opisuje ich zachowanie	* omawia problematykę tekstu * interpretuje podtytuł	* tworzy fragment scenopisu obrazkowego (storyboard) wydarzenia oraz wskazówki	* konfrontuje doświadczenia bohaterów opowiadania z tekstami kultury, w których

<i>utworu Anny Onichimowskiej.</i> s. 105		w określonej sytuacji	* wypowiada się na temat optymistycznych tekstów wierszy, piosenek, książek	dla ekipy filmowej	można odnaleźć przykłady wzajemnej pomocy w rodzinie
Temat 47 i 48. <i>Redagujemy opisy przeżyć.</i> s. 109	* zna charakterystyczne elementy opisu przeżyć * wyszukuje w tekście odpowiednie fragmenty * wypowiada się na temat tekstu * odróżnia opis od opowiadania	* sprawnie posługuje się słownictwem nazywającym stany emocjonalne * stosuje wyrażenia w opisie przeżyć wywołanych pozytywną bądź negatywną sytuacją	* redaguje opis przeżyć wewnętrznych na podstawie zdjęcia, fragmentu opowiadania * analizuje fragment powieści pod kątem opisanych doznań, odczuć i nastroju bohatera oraz ich źródła	* wybiera sytuację i opisuje przeżycia z nią związane	
Temat 49. <i>Czy Wacław ma prawo do własnego wyboru?</i> <i>Omawiamy fragment „Zemsty” Aleksandra Fredry.</i> s. 112 (lektura obowiązkowa)	* omawia fragment tekstu * wskazuje bohaterów i określa ich cechy * rozpoznaje elementy dramatu	* formułuje temat rozmowy ojca z synem * wyszukuje w tekście fragmenty określające postawę bohaterów i ich stosunek do planów Rejenta	* wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach * wypowiada się na temat naruszenia prawa związanego z ingerencją ojca w życie syna	* w formie graficznej przedstawia temat ograniczania praw ludzi do decydowania o swoim życiu we współczesnym świecie * przekształca fragment na współczesną polszczyznę	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości Aleksandra Fredry * projektuje alternatywną wersję sceny we współczesnych realiach
Temat 50. <i>Przypowieść biblijna jako temat dzieła malarskiego.</i> s. 115	* opisuje obraz, wskazując najważniejsze elementy * określa temat i główną myśl dzieła	* dopisuje określenia do poszczególnych elementów przedstawionych na obrazie	* opowiada treść „Przypowieści o synu marnotrawnym” * interpretuje dzieło sztuki	* odczytuje symboliczne znaczenie elementów na obrazie * wypowiada się na temat malarskiej wersji przypowieści biblijnej	* przygotowuje informacje na temat innych malarskich wersji odnoszących się do tekstów biblijnych
Temat 51. <i>Analiza wypowiedzi i sposobu zachowania bohatera powieści Ewy Nowak.</i> s. 116	* omawia elementy świata przedstawionego * wskazuje narratora i rodzaj narracji	* wypowiada się na temat problemu poruszonego w utworze * opisuje zachowanie bohaterów	* analizuje zachowanie bohatera * wypowiada się na temat sprawczej mocy słów * redaguje opis przeżyć	* tworzy zasady nawiązywania pozytywnych relacji i panowania nad negatywnymi emocjami * rozpoznaje ironię	
Temat 52. <i>Jak należy traktować rozmówcę? O etyce słowa.</i> s. 121	* omawia znaczenie językowych zachowań grzecznościowych	* tworzy kilka zasad grzecznej komunikacji * ocenia wypowiedzi bohaterów przejawiające	* komentuje zachowanie bohaterów opowiadania, uwzględniając etykę wypowiedzi	* tworzy plan szkolnej akcji skierowanej przeciwko mowie nienawiści * pisze rozprawkę na temat	* wypowiada się na temat nieetycznych zachowań językowych w środkach masowego przekazu,

		się brakiem grzeczności	* tworzy definicję hasła słownikowego	„Czy można powstrzymać mowę nienawiści?”	otaczającej rzeczywistości i internecie
Temat 53 i 54. <i>Świętować czy nie świętować? Rozprawka.</i> s. 124	* tworzy argumenty do tematu rozprawki * rozumie, czego dotyczy spór między bohaterami tekstu * bierze udział w dyskusji na temat świąt, przedstawiając argumenty	* gromadzi informacje do tematu rozprawki * podsumowuje swoje rozważania * uzupełnia tabelę, wpisując fragmenty tekstu	* sporządza plan rozprawki, pamiętając o trójdzielnej kompozycji * pisze rozprawkę, zwracając uwagę na logiczny sposób argumentowania	* redaguje rozprawkę na dowolny temat, odwołując się do znajomości lektur obowiązkowych * posługuje się słownictwem typowym dla rozprawki	
Temat 55. <i>Analiza słotwórcza wyrazów.</i> s. 128	* tworzy rodzinę wyrazu * zna podstawowe terminy związane ze słotwórstwem	* od wyrazu podstawowego tworzy wyraz pochodny, będący wybraną częścią mowy * dokonuje analizy słotwórczej prostych przykładów	* tworzy nazwy zwierząt, łączące dwa inne określenia * tworzy ciągi wyrazów połączone relacjami słotwórczymi * wskazuje wyrazy podzielne i niepodzielne słotwórczo	* dokonuje analizy słotwórczej wszystkich wyrazów	
Temat 56. <i>Co to jest rodzina wyrazów?</i> s. 130	* zna podstawowe pojęcia słotwórcze * wskazuje wyrazy należące do rodziny	* wydziela w słowie rdzeń * wymienia oboczności	* tworzy i uzupełnia schematy przedstawiające rodzinę wyrazów	* do dowolnych słów zapisuje wyrazy pokrewne, tworząc rodzinę	
Temat 57 i 58. <i>Poznajemy typy formantów.</i> s. 132	* wie, że nowe wyrazy powstają poprzez dodawanie do nich formantów	* stosuje poznane rodzaje formantów * tworzy wyrazy pochodne, będące określonymi częściami mowy * zna i stosuje zasadę pisowni przedrostków	* dzieli wyrazy na temat słotwórczy i formant, nazywa rodzaj formantu * wskazuje wyrazy podzielne i niepodzielne słotwórczo	* do ciągów skojarzeń dopisuje za pomocą określonych przedrostków nowe wyrazy * dopasowuje znaczenie do przedrostka	
Temat 59. <i>Co powinniśmy wiedzieć o wyrazach złożonych oraz skrótach i skrótowcach?</i> s. 135	* zna i posługuje się podstawowymi pojęciami dotyczącymi wyrazów złożonych * nazywa proste przykłady	* zna zasady tworzenia wyrazów złożonych * posługuje się zasadą interpunkcyjną dotyczącą skrótów	* zna zasadę pisowni dotyczącą wyrazów złożonych	* wymyśla skróty, skrótowce nazywające przedmioty na ilustracji; układa z nimi zdania w różnych formach, stosując poprawny zapis	
Temat 60. <i>Zebranie i utrwalenie</i>	* dostrzega różnicę między liryką, epiką	* rozpoznaje rodzaje literackie, ich cechy	* wyjaśnia znaczenie pojęć literackich	* prezentuje sylwetkę i poznaną twórczość	

<i>najważniejszych zagadnień poznanych w rozdziale „Śladami cywilizacji – dom”.</i> s. 137	i dramatem * rozpoznaje tytuły i autorów dzieł na podstawie fragmentów * zna omawiane terminy literackie	i podaje przykłady utworów * umieszcza na osi czasu nazwiska autorów	* rozpoznaje środki stylistyczne i podaje przykłady	wybranego autora	
Temat 61 i 62. <i>Sprawdzenie opanowania wiadomości i umiejętności z zakresu podstawy programowej.</i> s. 138	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje zdania zgodne z treścią * tworzy argumenty do rozprawki * posługuje się pojęciami z zakresu słownotwórstwa	* wyjaśnia znaczenie słów bohatera * dostrzega różnicę między językiem potocznym a oficjalnym * redaguje rozprawkę na wybrany temat	* analizuje i interpretuje wiersz * nazywa środki stylistyczne * dokonuje analizy słownotwórczej słowa * tworzy rodzinę wyrazów	* określa i wskazuje funkcję formantu w nadawaniu znaczeń wyrazom pochodnym	
Temat 63. <i>Nasz projekt.</i> s. 143	* pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadanie	* gromadzi materiał do przygotowania wywiadu	* tworzy pytania dla rozmówcy	* przeprowadza wywiad	
II półrocze					
CZŁOWIEK I PRAWO					
Temat 64. <i>Człowiek i prawo – ćwiczenia językowe.</i> s. 144	* uzupełnia wybrane związki frazeologiczne rzeczownikami: prawo	* wyjaśnia znaczenie wybranych związków frazeologicznych	* tworzy tekst na temat wybranego bohatera literackiego lub filmowego	* wypowiada się na temat sentencji łacińskiej i jej uniwersalnego charakteru	* wypowiada się na temat łamania praw autorskich, zwłaszcza w internecie
Temat 65. <i>Dekalog – tekst biblijny.</i> s. 145	* omawia fragment tekstu biblijnego * odpowiada na pytania z nim związane	* przyporządkowuje pojęcia do maksym i dekalogu * odpowiada na pytania dotyczące maksym i przykazań	* rozważa aktualność maksym i przykazań * wskazuje uniwersalne przykazania i uzasadnia zdanie	* wypowiada się na temat znaczenia przykazań w życiu współczesnego człowieka * układa nową zasadę	* redaguje własny Dekalog
Temat 66. <i>Jak umiejętnie korzystać z tekstów innych autorów?</i> s. 148	* omawia przykładowy opis bibliograficzny i zasady cytowania * wypowiada się na temat	* korzystając z podanych informacji sporządza opis bibliograficzny * zna zasady cytowania	* wyszukuje odpowiednie fragmenty i zapisuje je zgodnie z zasadami cytowania	* sporządza opisy bibliograficzne ulubionych książek	* wyszukuje informacje na temat starożytności i sporządza opis bibliograficzny źródła

	tekstu, stosując cytaty	tekstu	* wyjaśnia, cytując, dlaczego Kodeks Hammurabiego nie mógłby obowiązywać współcześnie		
Temat 67. <i>Cyceron w obronie sprawiedliwości – czytamy fragment powieści historycznej Roberta Harrisa.</i> s. 150	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje czas i miejsce * wymienia elementy łączące tekst z obrazem	* przedstawia i charakteryzuje bohaterów, stosując podane słownictwo * wskazuje elementy fikcyjne i rzeczywiste	* omawia wybieg prawny zastosowany przez bohatera * wymienia cechy powieści historycznej * pisze rozprawkę, w której rozważy prawdziwość wybranej myśli Cyserona	* wskazuje przykłady podobieństwa rzymskiego wymiaru sprawiedliwości do współczesnego europejskiego	* w dowolnej formie przygotowuje listę najpopularniejszych sentencji Cyserona
Temat 68. <i>Jak rozpoznać alegorię sprawiedliwości?</i> s. 156	* zna definicję atrybutu * pisze kilka zdań o alegorii sprawiedliwości * rozpoznaje w utworze bajkę	* wyjaśnia znaczenie frazeologizmów i wykorzystuje je w opisie * wyszukuje podobieństwa i różnice między sytuacjami i postaciami ukazanymi na ilustracjach	* objaśnia alegoryczny charakter bajki * przypisuje cechy charakteru bohaterom bajki * wskazuje morał i wyjaśnia jego sens	* przygotowuje konkurs „Zwierzęce symbole” (sowa – mądrość, lew – odwaga itp.)	* przygotowuje prezentację multimedialną zawierającą obrazy przedstawiające alegorię sprawiedliwości
Temat 69. <i>Współczesny zbiór praw człowieka.</i> s. 158	* prezentuje treść przeczytanego tekstu * wymienia najważniejsze informacje	* analizuje ilustracje i dopasowuje wybrany artykuł	* analizuje wybrane artykuły Powszechnej deklaracji praw człowieka; uzupełnia schemat najważniejszymi informacjami	* redaguje opowiadanie lub wypowiedź argumentacyjną na wybrany temat	* przygotowuje informacje dotyczące Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu
Temat 70. <i>Zasady poprawnej komunikacji niewerbalnej.</i> s. 160	* wypowiada się na temat ilustracji i niejęzykowych zachowań grzecznościowych, które towarzyszą przedstawionym sytuacjom	* omawia ważne niejęzykowe zachowania grzecznościowe	* czyta tekst, oddając intencję nadawcy wypowiedzi * odczytuje intencję wypowiedzi	* wypowiada się na temat braku kultury w scenkach * przygotowuje scenki ilustrujące dobre i złe zachowania	* pisze wypowiedź, skupiając się na sytuacji i uczuciach
Temat 71. <i>Charakterystyka osoby mówiącej w wierszu Wisławy Szymborskiej „Możliwości”.</i>	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * ocenia sytuację człowieka stojącego na rozstaju dróg	* rozpoznaje w tekście literackim anaforę i określa jej funkcję * charakteryzuje osobę mówiącą	* wybiera z tekstu najciekawszą deklarację i rozwija tę myśl w formie pracy pisemnej	* pisze własną wersję wiersza „Możliwości”, uwzględniając poznane środki stylistyczne	* prezentuje wiadomości dotyczące dzieła W. Szymborskiej (mogą pochodzić z filmu pt. „Chwilami życie bywa

s. 162					znośne”)
Temat 72 i 73. <i>Tajemniczy świat ballady Adama Mickiewicza – „Świtezianka”.</i> s. 164	* omawia treść ballady * wymienia elementy świata przedstawionego * przedstawia elementy prawdopodobne i fantastyczne * uzupełnia rysunkową mapę świata	* analizuje budowę wiersza * rozpoznaje cechy ballady jako gatunku literackiego * charakteryzuje narratora	* wypowiada się na temat odpowiedzialności za wypowiedziane słowa * omawia rolę przyrody w tekście w kontekście nastroju i decyzji bohaterów	* redaguje opis obrazu * wymyśla hasztagi dotyczące ballady	* wykonuje mapę mentalną zawierającą najważniejsze wydarzenia ukazane w balladzie i inne informacje dotyczące utworu
Temat 74. <i>Nie dajmy się oszukać!</i> s. 171	* wskazuje fakty i opinie * wyjaśnia, w czym się ujawnia brak grzeczności językowej	* rozpoznaje językowe zachowania grzecznościowe * analizuje wypowiedzi postaci pod kątem językowych zachowań grzecznościowych	* rozumie pojęcie etykiety * formułuje zasady etykiety językowej w kontaktach w internecie * wyraża swoją opinię na temat weryfikowania informacji	* umie rozpoznać manipulację językową * umie rozpoznać <i>fake newsy</i> * wyszukuje informacje na temat Słowian * sporządza opis bibliograficzny źródła	
Temat 75 i 76. <i>„Są dziwy w niebie i na ziemi, o których nie śniło się waszym filozofom” – ludowy obrzęd dziadów.</i> s. 174	* uzupełnia notatkę * wie, co to jest motto	* opisuje kolejne zdarzenia * wskazuje zdania zgodne z treścią utworu * dyskutuje na podany temat	* określa nastrój utworu * wyjaśnia, w jaki sposób motto nawiązuje do treści w utworze	* omawia poczucie sprawiedliwości według moralności ludowej * projektuje kostiumy, scenografię, tworzy zaproszenie na inscenizację dramatu	* pełni rolę reżysera w przygotowywanym spektaklu * przygotowuje materiał, który byłby zwiastunem filmowej adaptacji utworu
Temat 77. <i>Cena dotrzymania obietnicy</i> s. 188	* omawia treść tekstu * opisuje elementy świata przedstawionego * dostrzega różnicę między fikcją prawdopodobną a fantastyczną	* określa temat i główną myśl tekstu * udziela odpowiedzi na pytania do tekstu * redaguje treść Prawa Niespodzianki	* opisuje świat przedstawiony w utworze fantasy: wymienia jego elementy, cytuje fragmenty fikcji fantastycznej * tworzy notatkę, korzystając z podanego słownictwa	* przygotowuje kilka stron prawniczej księgi magów, zawierającej Prawo Niespodzianki * pisze opowiadanie związane z Prawem Niespodzianki	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat utworów A. Sapkowskiego i charakterystycznych cech literatury <i>fantasy</i>
Temat 78. <i>Jak przemawiać, aby odnieść zamierzony skutek?</i> s. 194	* odpowiada na pytania dotyczące wystąpienia Kudkudaka * orientuje się, co to jest	* omawia cechy charakterystyczne przemówienia * określa cel przemówienia	* analizuje tekst przemówienia * przytacza najważniejsze argumenty	* przytacza fragmenty wskazujące na logikę wyводу * wskazuje środki	* w imieniu uczestnika wydarzeń redaguje treść przemówienia

	retoryka	wienia i adresata	* wie, co zrobić, by przemówienie odniosło zamierzony skutek	retoryczne i określa ich funkcję	
Temat 79. <i>Jak zapisać cudzą wypowiedź?</i> s. 197	* wskazuje wypowiedzi będące mową zależną lub niezależną	* przekształca zdania z mowy niezależnej na zależną	* relacjonuje wypowiedź w formie mowy zależnej	* zapisuje wypowiedź w formie mowy niezależnej	* zna różne sposoby zapisu mowy zależnej i niezależnej * zna interpunkcję zapisu mowy niezależnej
Temat 80. <i>Przykazania czy antyprzykazania? Omówienie wiersza Kazimierza Wierzyńskiego.</i> s. 199	* omawia treść wiersza * przedstawia własne rozumienie utworu i je uzasadnia	* porównuje Dekalog z wierszem * rozpoznaje rodzaje literackie; wskazuje ich cechy * pisze dekalog, który mógłby obowiązywać w świecie ucznia	* porównuje treść wiersza z przykazaniem miłości * wypowiada się na temat zastosowanej parafrazy	* określa stosunek osoby mówiącej do rzeczywistości przedstawionej w utworze * przekształca treść wiersza zgodnie z poleceniem	* w dowolnej formie przedstawia realia i system rządzenia w powojennej Polsce (dezaprobatą lub krytyką systemu wyrażoną w wierszu)
Temat 81 i 82. <i>Niecodzienna lekcja języka angielskiego z profesorem Keatingiem.</i> s. 200	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu	* korzysta ze słownika, wyjaśniając znaczenie słów * uczestniczy w dyskusji na temat osób, sytuacji kształtujących ich osobowość i wpływających na rozwój	* analizuje cel eksperymentu oraz jego przebieg i wyciąga wnioski * sporządza notatkę w trakcie dyskusji	* rozpoznaje rodzaje planów filmowych przedstawionych na kadrach * redaguje wybraną formę wypowiedzi na zadany temat	* dzieli się informacjami na temat filmu, porównuje tworzywo filmu i literatury
Temat 83. <i>Czy reklama może ograniczać wolność? Dyskusja zainspirowana tekstem Krzysztofa Zanussiego.</i> s. 204	* omawia treść przeczytanego artykułu * odróżnia informacje od opinii	* rozpoznaje charakterystyczne cechy tekstu publicystycznego * redaguje tekst dotyczący wybranej reklamy, zawierający ocenę i opisujący emocje towarzyszące podczas odbioru	* wyszukuje odpowiednie fragmenty dotyczące stanowiska autora na temat reklam i zapisuje kilka zdań z tym związanych	* bierze udział w dyskusji na temat ograniczenia wolności przez reklamy * wyraża opinię o sposobie przygotowywania reklam	* przygotowuje dowolną reklamę
Temat 84. <i>Reklama jako komunikat językowy.</i>	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wyszukuje potrzebne	* wskazuje różnice między reklamą a innym tekstem	* omawia ciekawe przykłady reklam * tworzy reklamę produktu	* podaje przykłady reklam nawiązujących do różnych stylów	* wyraża opinię na temat współczesnych form marketingu i reklamy

s. 206	informacje	(komunikatem) * analizuje reklamę i omawia nawiązanie do innych utworów	zawierającą elementy baśniowe	i poetyk	(zadanie dodatkowe z podręcznika)
Temat 85. <i>W kręgu ludowych wyobrażeń – opowieść o przygodzie Bajdały.</i> s. 209	* omawia treść przeczytanego tekstu * przedstawia bohaterów utworu * wie, czym jest neologizm * opowiada o swoim wyjątkowym śnie	* wykonuje portret Dusiołka * uzupełnia treść notatki dopasowuje zdania do zwrotek utworu * przygotowuje głosową interpretację tekstu	* charakteryzuje narratora * porównuje Dusiołka ze słowiańskim dusiołem * omawia budowę wiersza; wskazuje środki stylistyczne	* wskazuje cechy ballady w poznanej tekście * tworzy neologizmy * porównuje sposób przedstawienia Stwórcy w utworze B. Leśmiana i J. Kochanowskiego	* wypowiada się na temat poruszonej w tekście problematyki egzystencjalnej * przygotowuje mapę myśli o emocjach i reakcjach Bajdały
Temat 86 i 87. <i>Środki wyrazu w komiksie – zabawna historia Lila i Puta.</i> s. 212	* omawia treść komiksu * charakteryzuje komiks jako tekst kultury; wskazuje jego cechy charakterystyczne * dzieli się wrażeniami	* przedstawia bohaterów i określa ich cechy * opowiada o zdarzeniach budujących akcję utworu * wie, co to jest komizm	* określa funkcje komizmu * wyszukuje nawiązania do znanych tekstów kultury, w których został przedstawiony podobny temat * wskazuje zabiegi zastosowane w celu zbudowania nastroju	* wyjaśnia związek tytułu z warstwą rysunkową tekstu * wypowiada się na temat innych utworów, w których został przedstawiony podobny temat * tworzy mem z humo- rystycznym komentarzem	* wykonuje komiks przedstawiający dalszy ciąg przygód bohaterów
Temat 88. <i>Jak napisać opowiadanie?</i> s. 220	* zna zasady pisania opowiadania * w grupie tworzy tekst	* zna słownictwo przydatne przy pisaniu opowiadania	* wie, jak powinno być zbudowane szkolne opowiadanie * redaguje opowiadanie według dyspozycji	* rozumie, do czego służy retrospekcja	
Temat 89 i 90. <i>Powtórzenie wiadomości o budowie zdania pojedynczego.</i> s. 223	* rozpoznaje części mowy * dzieli je na odmienne i nieodmienne * zna części zdania	* określa formy odmiennych części mowy * właściwymi formami uzupełnia zdania * rysuje wykres zdania pojedynczego	* wyszukuje w tekście zdania pojedyncze i wykonuje ich wykresy * tworzy zdanie do wykresu * układa zdanie pojedyncze z podanych części mowy	* przygotowuje plakat dotyczący podstawowych wiadomości ze składni	
Temat 91. <i>Pisownia partykuły „nie” z różnymi częściami mowy.</i> s. 226	* analizuje treść zasady dotyczącej pisowni „nie” * stopniuje przymiotnik i zapisuje go z przeczeniem	* tworzy rzeczowniki od przymiotników i zapisuje je z przecze- niem	* uzupełnia tekst dyktanda zgodnie z poznaną zasadą ortograficzną	* tworzy tekst dyktanda (zestaw ćwiczeń ortograficznych) odpowiedni do poznanych	

		* wyjaśnia pisownię wyrazów		zasad	
Temat 92. <i>Wszystko, co musisz wiedzieć o imiesłowach.</i> s. 227	* rozpoznaje czasownik w formie osobowej i nieosobowej * tworzy obie formy czasownika * dostrzega różnicę między rodzajami imiesłów	* określa formy gramatyczne czasownika * rozpoznaje rodzaje imiesłów * tworzy imiesłowy	* określa formy imiesłów przymiotnikowych * przekształca zdanie na wypowiedzenie z imiesłowem przysłówkowym * poprawnie zapisuje „nie” z imiesłowami	* bezbłędnie wykonuje zadania dotyczące imiesłów * poprawia treść zdań z błędnie użytymi imiesłowami	
Temat 93. <i>Wypowiedzenie z imiesłowowym równoważnikiem zdania.</i> s. 232	* odróżnia zadanie pojedyncze od złożonego * wskazuje w zdaniach orzeczenie * z pomocą rysuje wykresy zdań złożonych * rozpoznaje imiesłowowy równoważnik zdania	* ze zdań pojedynczych tworzy wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania * samodzielnie rysuje wykresy zdań z imiesłowowym równoważnikiem zdania	* przekształca zdania * poprawia błędy w wypowiedzeniach * tworzy własne przykłady zdań * stosuje zasadę interpunkcyjną dotyczącą omawianego rodzaju wypowiedzeń	* bezbłędnie i samodzielnie wykonuje ćwiczenia gramatyczne	
Temat 94. <i>Co zapamiętaliśmy i czego się nauczyliśmy? Przygotowujemy się do sprawdzianu.</i> s. 234	* dostrzega różnicę pomiędzy liryką, epiką i dramatem * rozpoznaje tytuły i autorów dzieł literackich na podstawie zamieszczonych fragmentów * układa w kolejności alfabetycznej nazwy terminów literackich	* rozpoznaje balladę, jej cechy i podaje przykłady utworów * umieszcza na osi czasu nazwiska autorów i wydarzenia * zna omawiane w rozdziale terminy literackie	* wyjaśnia znaczenie pojęć literackich * odwołując się do poznanych tekstów, redaguje wypowiedź inspirowaną wybranym cytatem	* tworzy krzyżówkę sprawdzającą wiadomości omawiane w rozdziale	* zapisuje refleksje inspirowane aforyzmem
Temat 95. <i>Utrwalenie wiadomości i umiejętności przed sprawdzianem.</i> s. 235	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje zdania zgodne z treścią * rozpoznaje imiesłowy * rozpoznaje mowę zależną i niezależną	* podaje przebieg rozprawy sądowej * wyraża swoje zdanie na podany temat * zamienia mowę zależną na niezależną i odwrotnie	* wskazuje wypowiedzi zgodne z wymogami etykiety językowej * tworzy imiesłowy * przekształca zdania, wykorzystując znajomość imiesłowowego równoważnika zdania	* wymyśla reklamę dowolnego produktu, stosując styl tekstu naukowego i odwołując się do wybranego tekstu kultury	

Temat 96. <i>Nasz projekt.</i> s. 239	* pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadanie	* gromadzi materiał do przygotowania specjalnego numeru gazetki szkolnej	* ustala tematykę artykułów, pisze teksty, wykonuje zdjęcia, ustala dobór tematyki	* nadzoruje pracę grupy * tworzy reklamę gazetki	
PRZESZŁOŚĆ DLA PRZYSZŁOŚCI					
Temat 97. <i>Co określa naszą tożsamość? Wprowadzenie do tematyki rozdziału „Przeszłość dla przyszłości”.</i> s. 240	* omawia fragment hasła słownikowego * układa zdania z wyrazem „tożsamość” * uczestniczy w zabawie	* omawia treść wypowiedzi i określa poruszony problem * projektuje koszulkę z przekazem, z którym chce się utożsamić	* wypowiada się na temat tego, co ma największy wpływ na kształtowanie tożsamości człowieka	* wypowiada się na temat tożsamości współczesnego człowieka w wirtualnym świecie * przygotowuje prezentację związaną z dziedzictwem kulturowym regionu	* przeprowadza (potem przedstawia) wywiad z osobą pielęgnującą tradycje i obyczaje regionu
Temat 98. <i>Dom źródłem postaw – analiza fragmentu „Kamieni na szaniec” Aleksandra Kamińskiego.</i> s. 241	* opowiada treść przeczy- tanego tekstu * opisuje warunki dorastania bohaterów	* dyskutuje, w czym dzisiaj może się przejawiać miłość do ojczyzny	* określa cechy literatury faktu w odniesieniu do przeczytanego tekstu	* wypowiada się na temat filmowej adaptacji „Kamieni na szaniec”	* przeprowadza sondę uliczną na temat źródeł postaw współczesnej młodzieży (wśród nastolatków i dorosłych) i prezentuje jej wyniki kolegom
Temat 99. <i>Jak napisać streszczenie?</i> s. 243	* wymienia najważniejsze informacje z przeczytanego tekstu * zna zasady pisania streszczenia i tworzy krótki tekst	* opowiada o wydarze- niach, ustala ich kolejność * wykonuje schemat zawierający najważniejsze informacje dotyczące streszczenia	* redaguje streszczenie wybranej książki, które można by umieścić na okładce	* na podstawie wybranych artykułów redaguje krótkie lidy określające temat tekstu	
Temat 100. <i>Czy słowa szesnastowiecz- nego poety są wciąż aktualne?</i> s. 246	* określa tematykę utworu * wypowiada się na temat cech charakteryzujących przywódcę	* rozpoznaje w tekście literackim apostrofę, określa jej funkcję * wyszukuje w tekście fragmenty dotyczące zachowania ludzi sprawujących władzę	* rozpoznaje elementy wpływające na melodyjność * wyszukuje w tekście odpowiednie fragmenty * pisze pracę na wybrany temat, inspirowany treścią wiersza	* przygotowuje ulotkę lub folder wyborczy kandydata ubiegającego się o funkcję przewodniczącego SU	* przygotowuje informację na temat: sytuacji politycznej pod koniec lat 80. lub cech protestu, postaci historycznych i przesłania piosenki zespołu Kult „Hej, czy nie wiecie”
Temat 101 i 102. <i>Obraz męstwa Polaków w „Reducie Ordona” Adama Mickiewicza.</i>	* omawia treść tekstu * opisuje świat przedstawiony	* porządkuje plan zgodnie z kolejnością wydarzeń opisanych w tekście * analizuje budowę	* określa kontekst historyczny dzieła * redaguje opis sytuacji * wypowiada się na temat	* ocenia czyn bohatera * wypowiada się na temat opisanej sytuacji w kontekście wydarzeń	* przygotowuje informację na temat powstania listopado- wego i ówczesnej sytuacji w Polsce

s. 247		wiersza; rozpoznaje środki stylistyczne	przyczyn umieszczenia wiersza na liście utworów zakazanych	historycznych	
Temat 103. <i>„Jedźmy, nikt nie woła!” – obrazy poetyckie w utworze Adama Mickiewicza s. 252</i>	* opisuje zdjęcia, wyrażając swoje uczucia * omawia treść wiersza	* wyszukuje fragmenty opisujące osobę mówiącą * analizuje obrazy poetyckie	* nazywa środki stylistyczne i omawia ich funkcję w tekście * recytuje wiersz	* redaguje notatkę dotyczącą analizy i interpretacji tekstu * wypowiada się na temat refleksji zawartych w dwóch ostatnich strofach	* prezentuje informacje na temat życia i twórczości Adama Mickiewicza
Temat 104. <i>Inwokacja do „Pana Tadeusza” jako wyraz tęsknoty za ojczyzną. s. 254</i>	* omawia treść przeczytanego fragmentu * recytuje wiersz * wie, czym są inwokacja i przerzutnia	* ustala kolejność elementów kompozycyjnych * wypowiada się na temat podmiotu lirycznego, sytuacji i uczuć	* omawia kontekst historyczny utworu (Rzeczpospolita Obojga Narodów) * pisze krótką notkę o fraszce „Na zdrowie”	* znajduje informacje na temat Muzeum Pana Tadeusza * zauważa podobieństwa między fraszką Jana Kochanowskiego a fragmentem tekstu Mickiewicza	* porównuje fragment eposu Homera z „Inwokacją” pod kątem budowy * przygotowuje krótki przewodnik po Muzeum Pana Tadeusza we Wrocławiu
Temat 105. <i>Sugestia i aluzja – komunikacja nie wprost. s. 254</i>	* omawia treść dialogów i wyjaśnia intencję wypowiedzi	* rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów * rozpoznaje sugestię i aluzję * zauważa związki frazeologiczne	* odczytuje informacje z komunikatów wyrażonych nie wprost * wyjaśnia znaczenie związków frazeologicznych	* redaguje dialog zawierający sugestię lub aluzję * rozumie, na czym polega etykieta językowa i stosuje ją w wypowiedziach	* podaje przykłady sugestii, manipulacji, perswazji z otaczającej rzeczywistości (mediów)
Temat 106 i 107. <i>Omówienie noweli Henryka Sienkiewicza pt. „Latarnik” – charakterystyka postaci, rekonstrukcja dziejów bohatera. s. 259</i>	* przedstawia treść wydarzeń * wypowiada się na temat głównego bohatera i wymienia jego cechy * pracując w grupie, rekonstruuje losy Skawińskiego	* wymienia cechy gatunkowe noweli; zna wydarzenie stanowiące punkt kulminacyjny * wie, co to jest epilog	* pisze fragment zgłoszenia o pracę latarnika * tworzy mapę mentalną świata Skawińskiego	* rozważa, jak współcześni Sienkiewiczowi mogli interpretować podane zdania * wypowiada się na temat noweli, nazywanej epilogiem „Pana Tadeusza”	* pisze opowiadanie o Skawińskim żyjącym współcześnie
Temat 108. <i>Charakterystyka postaw bohaterów opowiadania „Lew” Sławomira Mrożka. s. 272</i>	* omawia treść przeczytanego tekstu * chronologicznie porządkuje wydarzenia	* charakteryzuje zachowanie bohaterów w określonej sytuacji	* interpretuje fragment dialogu, znajdując ironię * porównuje tekst z innym utworem * wypowiada się na temat	* wypowiada się na temat uniwersalnego charakteru tekstu * wyraża swoje zdanie na temat groteskowego	* przygotowuje informacje na temat dokonań Konstantyna Wielkiego

			użytego słownictwa	charakteru utworu; przedstawia inne tego typu utwory	
Temat 109. <i>Co to jest homonim?</i> s. 275	* omawia znaczenie słowa: homonim * przedstawia treść wiersza	* zapisuje znaczenia homonimów * układa zdania, wykorzystując kilka znaczeń słów * wyjaśnia pisownię wielką i małą literą w homonimach	* wyjaśnia, na czym polega humor słowny * wypisuje z wiersza homonimy * dopisuje do poszczególnych wyrazów słowa, będące homonimami	* uzupełnia zdania odpowiednimi homonimami, stosując właściwą formę gramatyczną * układa tekst z dowolną liczbą homonimów	* przygotowuje reklamy produktów, wykorzystujące homonimy i dowcipy językowe
Temat 110 i 111. <i>Redagujemy dalszy ciąg opowiadania na podstawie tekstu Andrzeja Pilipiuka.</i> s. 277	* udziela odpowiedzi na pytania do tekstu * omawia elementy świata przedstawionego * wyszukuje w tekście potrzebne informacje	* odróżnia fikcję prawdopodobną od fantastycznej * rozpoznaje rodzaje literackie i określa charakterystyczne cechy dla poszczególnych rodzajów	* redaguje dalszy ciąg opowiadania * charakteryzuje bohaterów * określa tematykę oraz problematykę utworu	* podaje propozycje utworów, w których pojawia się sytuacja opisana w tekście	* wyraża swoją ocenę na temat prac kolegów
Temat 112 i 113. <i>Debata o miejscu, w którym mieszkamy, zainspirowana poematem Tomasza Różckiego.</i> s. 283	* wypowiada się na temat wiersza i artykułu * opisuje miasto ukazane w tekście * opisuje miejscowość, w której mieszka, podając zarówno wady, jak i zalety	* określa temat wiersza * rozpoznaje środki stylistyczne * opisuje problem miasta ukazanego w utworze	* porównuje wiersz z „Panem Tadeuszem”, podając odpowiednie cytaty * ustala funkcję zastosowanych środków stylistycznych	* dokonuje analizy SWOT dotyczącej miejscowości, w której mieszka	* przygotowuje fotoreportaż dotyczący swojej miejscowości
Temat 114. <i>Jak opisać sytuację?</i> s. 284	* określa, jak długo trwa opisana scenka * znajduje elementy opisu * określa wydarzenia główne i towarzyszące	* rozpoznaje elementy statyczne i dynamiczne w opisie sytuacji * wymienia elementy stanowiące scenerię (tło) sytuacji	* wskazuje fragmenty opowiadania, opisu przeżyć wewnętrznych oraz opisu sytuacji * redaguje opis sytuacji przedstawionej na fotografii według dyspozycji	* redaguje opis sytuacji, której był świadkiem, a wybrana sytuacja zrobiła ogromne wrażenie	* redaguje dodatkowy opis wybranej sytuacji
Temat 115. <i>Kiedy stawiamy przecinek w wypowiedzeniu?</i>	* omawia treść zasady interpunkcyjnej * rozpoznaje spójnik	* uzupełnia tekst przecinkami * tworzy zdania złożone z	* redaguje tekst na temat przeczytanej bajki, używając wypowiedzeń złożonych	* przekształca zdania, stosując zasadę ortograficzną	

s. 288	* wykonuje zakładkę ze spójnikami, uwzględniając ich podział	podanym spójnikiem		* redaguje wywiad z przecinkiem	
Temat 116. <i>Zebranie i utrwalenie najważniejszych zagadnień poznanych w rozdziale „Przeszłość dla przyszłości”.</i> s. 290	* dostrzega różnicę między liryką, epiką i dramatem * rozpoznaje tytuły i autorów dzieł na podstawie fragmentów	* rozpoznaje rodzaje literackie oraz ich cechy i podaje przykłady utworów * umieszcza na osi czasu nazwiska autorów i wydarzenia * zna omawiane w rozdziale terminy literackie	* wyjaśnia znaczenie pojęć literackich * tworzy krzyżówkę sprawdzając wiadomości omawiane w rozdziale	* przygotowuje dla uczniów listę pytań dotyczących omówionych w rozdziale zagadnień i przeprowadza quiz	
Temat 117. <i>Zadania sprawdzające umiejętność pracy z tekstem.</i> s. 292	* przedstawia treść utworu * w kilku zdaniach charakteryzuje wybranego bohatera	* wskazuje wypowiedzi zgodne z tekstem * podaje kilka cech ballady * podaje przykłady komizmu i określa jego funkcję	* cytuje fragmenty identyfikujące osobę mówiącą * redaguje streszczenie * podaje zasady interpunkcyjne zastosowane w tekście	* wyjaśnia, na czym polega uniwersalny charakter utworu * uzupełnia tekst znakami interpunkcyjnymi * rozpoznaje zabiegi słowotwórcze w tworzeniu nowych wyrazów	
LEKTURY UWZGLĘDNIONE W ROZKŁADZIE MATERIAŁU DLA KLASY SIÓDMEJ					
Adam Mickiewicz „Dziady. Część II”	* relacjonuje treść lektury * ustala kolejność pojawiania się duchów * omawia elementy świata przedstawionego * wymienia elementy rzeczywiste, prawdziwe i fantastyczne * wykonuje afisz teatralny do „Dziadów” zawierający symboliczne ilustracje	* charakteryzuje dramat jako rodzaj literacki * omawia zachowanie duchów, ich winę i karę oraz cel pojawienia się na cmentarzu * wskazuje odpowiednie cytaty – przestrogi * inscenizuje fragment dramatu	* interpretuje motto * określa problematykę utworu * wypowiada się na temat roli chóru i guślarza * wyjaśnia symboliczne znaczenie darów, o które proszą duchy * nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	* wyraża własny sąd o zdarzeniach i ocenia zachowanie bohaterów * w postaci graficznej (mapy mentalnej) przedstawia zgromadzone podczas zajęć informacje na temat dramatu * pisze rozprawkę	* przedstawia w dowolnej formie informacje na temat dziadów – uroczystości poświęconej zmarłym (uwzględniając motywy chrześcijańskie, pogańskie i antyczne), oraz informacje na temat dramatu romantycznego i jego wyznaczników * tworzy lapbook poświęcony utworowi

Aleksander Fredro „Zemsta”	* wypowiada się na temat wydarzeń ukazanych w dramacie * określa elementy świata przedstawionego * wyjaśnia przyczynę sporu sąsiadów * wykonuje afisz teatralny do „Zemsty”, zawierający symboliczne ilustracje	* ustala plan wydarzeń * wyjaśnia znaczenie tytułu * charakteryzuje dramat jako rodzaj literacki * wypowiada się na temat komizmu w utworze * charakteryzuje bohaterów	* wchodzi w rolę świadka i z tej perspektywy przedstawia wydarzenia * omawia budowę akcji i wskazuje jej poszczególne elementy * pisze charakterystykę porównawczą wybranego sąsiada lub Papkina	* wyjaśnia motto utworu * wypowiada się na temat znaczących nazwisk w dramacie * tworzy w formie lapbooka „Galerię Fredrowskich Bohaterów” * pisze karykaturalną autocharakterystykę	* przygotowuje informacje na temat życia i twórczości Aleksandra Fredry; genezy utworu i sporu o mur
Aleksander Kamiński „Kamienie na szaniec”	* omawia treść lektury * wymienia elementy świata przedstawionego * wypowiada się na temat tła historycznego (drugiej wojny światowej) * odróżnia fakt od fikcji * charakteryzuje bohaterów	* wyjaśnia pojęcie: literatura faktu * wymienia elementy charakterystyczne dla literatury tego rodzaju (autentyzm topograficzny, występowanie realnych postaci itp.) * wymienia akcje sabotażowe i dywersyjne przygotowane przez Polaków * przedstawia przebieg kampanii wrześniowej	* wypowiada się na temat życia w okupowanej Warszawie w pierwszych dniach wojny * redaguje opis sytuacji dotyczący wybranej akcji dywersyjnej * analizuje fragment przedstawiający Akcję pod Arsenalem w kontekście zwycięstwa lub porażki	* analizuje w kontekście lektury film pt. „Miasto ruin” * pisze rozprawkę na zaproponowane tematy * ocenia sposób przedstawienia Akcji pod Arsenalem w postaci komiksu (wskazuje podobieństwa i różnice)	* w dowolnej formie przedstawia biografię autora i okoliczności powstania utworu * pisze recenzję filmu lub książki * tworzy lapbooka dotyczącego lektury
Charles Dickens „Opowieść wigilijna”	* omawia elementy świata przedstawionego * nazywa wrażenia, jakie wzbudza czytany tekst * wyjaśnia znaczenie słowa: retrospekcja * rozpoznaje wydarzenia na przygotowanych ilustracjach * odróżnia elementy fantastyczne od realistycznych * wyszukuje w tekście	* podaje cechy gatunkowe powieści; podaje jej rodzaje; określa ten rodzaj utworu (powieść współczesna) * układa plan wydarzeń * poprawnie odmienia nazwiska obcego pochodzenia * wymienia przełomowy moment w życiu bohatera	* opisuje pojawiające się duchy i motywy ich działania * gromadzi słownictwo i charakteryzuje bohatera w konkretnych przedziałach czasowych (dzieciństwo – młodość – starość) * ocenia postępowanie postaci; uzasadnia swoje zdanie	* redaguje rozprawkę na temat tego, co ma decydujący wpływ na charakter człowieka * wypowiada się na temat światopoglądu bohatera * wyraża swoje zdanie dotyczące pomocy innym ludziom	* tworzy komiks na podstawie utworu * przedstawia informacje na temat życia i twórczości Ch. Dickensa * wypowiada się na temat ekranizacji utworu

	potrzebne informacje		* wypowiada się na temat przyczyn przemiany bohatera		
Stefan Żeromski „Syzyfowe prace” [fragmenty]	* omawia treść powieści * wskazuje elementy świata przedstawionego * opisuje bohaterów * dzieli się wrażeniami z przeczytanego tekstu * wie, czym była rusyfikacja * wyjaśnia znaczenie związku frazeologicznego: syzyfowa praca * przygotowuje „lekturę w pudełku”	* tworzy ramowy plan wydarzeń * wymienia przełomowe wydarzenie * wypowiada się na temat zasad panujących w szkole prowadzonej w zaborze rosyjskim * charakteryzuje powieść jako gatunek literacki * redaguje opis przeżyć wewnętrznych wybranego bohatera uczestniczącego w przełomowej lekcji	* charakteryzuje bohaterów * interpretuje głosowo lub opowiada wybrane fragmenty utworów * opisuje szkołę, panujące tam zasady, wymienia stosunku nauczycieli do uczniów i porównuje te informacje z wiedzą o szkole współczesnej * ocenia postawę młodzieży wobec rusyfikacji * omawia treść „Reduty Ordon” w kontekście sytuacji w powieści	* wymienia metody rusyfikacji, opisuje sposób nauczania nauczycieli i wykorzystywane metody * interpretuje tytuł powieści, odwołując się do mitologicznej historii	* omawia i ocenia proces kształtowania się poglądów Marcina, jego patriotyzmu i stosunku do powszechnie uznawanych wartości * przygotowuje informacje na temat życia oraz twórczości pisarza i genezy utworu
Henryk Sienkiewicz „Krzyżacy”	* opowiada treść lektury * wskazuje elementy świata przedstawionego * rozpoznaje cechy gatunkowe powieści * dzieli bohaterów na głównych, drugoplanowych, epizodycznych	* wymienia cechy gatunkowe powieści historycznej * układa plan wydarzeń * szczegółowo opowiada treść jednego z punktów * charakteryzuje bohaterów * redaguje opis sytuacji * wymienia fakty i postaci historyczne, odróżnia je od fikcyjnych	* porównuje polskie rycerstwo z Krzyżakami * pisze charakterystykę * wypowiada się na temat tragizmu Juranda * charakteryzuje tę postać, zwracając uwagę na zmiany w osobowości * opisuje dwór w Bogdańcu i Zgorzelicach	* opisuje miasta i budowle średniowieczne * wymienia tradycje i obyczaje średniowieczne * analizuje język zastosowany przez Sienkiewicza * wciela się w postać średniowiecznego truvera i w karczmie opowiada o tragicznych losach Juranda * wyraża swoje zdanie na temat ekranizacji lektury; pisze recenzję	* przedstawia informacje na temat polskiego rycerstwa w średniowieczu * wykonuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości Sienkiewicza * przygotowuje lapbook dotyczący lektury
Nancy H. Kleinbaum „Stowarzyszenie umarłych poetów”	* przedstawia treść wydarzeń * układa plan * omawia elementy świata przedstawionego	* charakteryzuje bohaterów * wypowiada się na temat zasad panujących w	* charakteryzuje nauczyciela, przedstawiając jednocześnie zmiany, które chciał on wprowadzić	* analizuje przyczyny pojawienia się problemów w szkole; formułuje wniosek * wypowiada się na temat	* porównuje książkę z filmem i wypowiada się o obu przekazach, wskazując pozytywne

	* wskazuje bohaterów pierwszoplanowych i drugoplanowych * pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadania * relacjonuje przebieg lekcji angielskiego	akademii * wyraża swoje zdanie o utworze * posługuje się podstawowymi terminami filmowymi * wyjaśnia znaczenie tytułu * wskazuje cechy gatunkowe powieści	* ocenia zasady i zwyczaje panujące w akademii * omawia, czym się zajmowało stowarzyszenie * rozpoznaje rodzaje planów filmowych * wyjaśnia znaczenie sentencji odnoszących się do utworu * wypowiada się na temat chęci uczęszczania do akademii	relacji Neila z ojcem * wchodzi w rolę przedstawiciela wybranej grupy i prezentuje argumenty wraz z uzasadnieniem * proponuje zmiany, które przyczyniłyby się do poprawy warunków nauczania i wychowania w akademii	i negatywne aspekty * wypowiada się na temat roli literatury w życiu młodego człowieka
--	---	--	---	--	--

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – *Między nami* dla szkoły podstawowej zredagowano na podstawie propozycji wydawnictwa.

Rozkład zawiera też tematy dodatkowe. Kolejność omawianych zagadnień może ulec zmianie; porządek i realizowane treści ustala polonista uczący w danym oddziale.

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny
Zamieńmy słowo klasa 8

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
1.	Poznajemy nasz nowy podręcznik podręcznik <i>Zamieńmy słowo</i> , klasa 8	– zapoznaje się ze spisem treści – rozróżnia lekcje literackie, językowe i kulturowe – podaje przykłady lektur obowiązujących i uzupełniających – zna podstawowe zasady korzystania z podręcznika	– orientuje się w budowie podręcznika – rozpoznaje lekcje literackie, językowe i kulturowe – zna obowiązujące lektury podstawowe i uzupełniające – zna zasady korzystania z podręcznika	– omawia budowę podręcznika – wyjaśnia, czym różnią się lekcje literackie od językowych i kulturowych – rozróżnia lektury obowiązkowe i uzupełniające – korzysta ze spisu treści, indeksu i informacji w ramach	– funkcjonalnie korzysta ze spisu treści, indeksu i informacji w ramach – wypowiada się na temat doboru tekstów w podręczniku – wymienia lektury obowiązkowe i uzupełniające	– świadomie korzysta z podręcznika
I półrocze						
Rozdział I. Równowaga						

2.	1.* Pięknie napisać o pięknie Leopold Staff, <i>Wysokie drzewa</i> * Numeracja lekcji odpowiada numerom scenariuszy w publikacji <i>Zamieńmy słowo. Poradnik nauczyciela dla klasy 8</i>	– zna pojęcia: <i>równowaga</i> i <i>harmonia</i>, <i>literatura piękna</i>, <i>synestezja</i> – rozpoznaje temat utworu – dostrzega kompozycję kłamrową – rozpoznaje opis pejzażu – zna podstawowe środki artystyczne, – tworzy prosty opis obrazu	– rozumie pojęcia: <i>równowaga</i> i <i>harmonia</i>, <i>synestezja</i> – wie, czym różnią się temat i problem utworu – wie, na czym polega kompozycja kłamrowa – podaje przykłady utworów należących do literatury pięknej – wie, z jakich części kompozycyjnych składa się opis pejzażu – wskazuje w tekście środki artystyczne – tworzy opis obrazu	– wypowiada się na temat równowagi i harmonii – wyjaśnia, czym różnią się temat i problem utworu oraz na czym polega kompozycja kłamrowa – rozpoznaje utwory należące do literatury pięknej – zna pojęcie <i>synestezja</i> – w prosty sposób opisuje pejzaż – określa środki artystyczne w tekście – tworzy ciekawy opis obrazu	– definiuje pojęcia <i>równowaga</i> i <i>harmonia</i> – formułuje temat i problem utworu – określa funkcję kompozycji kłamrowej – wyjaśnia, czym cechuje się literatura piękna i na czym polega <i>synestezja</i> – opisuje pejzaż – omawia funkcje środków artystycznych – tworzy opis obrazu z zastosowaniem terminów związanych z malarstwem	– samodzielnie analizuje i interpretuje utwory
3.	2. W trosce o równowagę wewnętrzną Jostein Gaarder, <i>Świat Zofii</i> (fragmenty)	– wie, że filozofia to dziedzina nauki – zna pojęcie <i>stoicyzm</i> – dostrzega informacje w tekście – rozpoznaje notatkę – wie, co to jest prąd filozoficzny – wie, co to jest równowaga wewnętrzną	– zna pojęcie <i>filozofia</i> – wie, czym cechuje się stoicyzm – rozpoznaje informacje w tekście – zna cechy notatki – dokonuje wyboru poglądu filozoficznego – zna zasady życiowe człowieka zachowującego równowagę wewnętrzną	– wie, czym zajmuje się filozofia jako dziedzina nauki – wie, że stoicyzm to prąd filozoficzny – wskazuje informacje w tekście – omawia cechy notatki – omawia prąd filozoficzny – omawia zasady życiowe człowieka zachowującego równowagę wewnętrzną	– wyjaśnia, czym zajmuje się filozofia – wyjaśnia, czym cechuje się stoicyzm – porządkuje informacje w tekście – tworzy notatkę, – uzasadnia wybór poglądu filozoficznego – tworzy kodeks zasad życiowych człowieka zachowującego równowagę wewnętrzną	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst
4.	3. Jakie wartości pozwalają osiągnąć	– wie, kim był Jan Kochanowski i gdzie szukać o nim informacji	– zna podstawowe fakty z biografii Kochanowskiego	– omawia podstawowe fakty z życia Jana Kochanowskiego	– przedstawia biografię Jana Kochanowskiego – porównuje źródła wiedzy o poecie	– samodzielnie analizuje i interpretuje utwory

	równowagę w życiu? Jan Kochanowski, <i>Fraszki</i> <i>(O żywocie ludzkim, Na dom w Czarnolesie, Na zdrowie, Na lipę)</i>	– zna pojęcia: <i>fraszka</i>, <i>humanizm</i> – podaje formy gramatyczne wskazujące adresata – rozpoznaje podmiot liryczny i dostrzega ważne dla niego wartości – dostrzega w tekście środki artystyczne – w prosty sposób prezentuje wyniki pracy – wie, jak stworzyć notatkę	– korzysta z różnych źródeł wiedzy o poecie – rozpoznaje fraszkę wśród innych gatunków – zna pojęcie <i>fraszka epigramatyczna</i> – omawia pojęcie humanizmu – rozpoznaje adresata utworu – wskazuje podmiot liryczny i nazywa ważne dla niego wartości – nazywa środki artystyczne w tekście – prezentuje wyniki pracy – z pomocą tworzy notatkę	– podaje przykłady fraszek, w tym fraszki epigramatycznej – podaje przykłady postawy humanistycznej – wypowiada się na temat adresata utworu oraz podmiotu lirycznego – określa wartości ważne dla podmiotu lirycznego – określa środki artystyczne w tekście – komentuje wyniki pracy – tworzy notatkę	– wyjaśnia, co cechuje fraszkę jako gatunek literacki – podaje cechy fraszki epigramatycznej – omawia cechy humanizmu – określa adresata tekstu – charakteryzuje podmiot liryczny i ważne dla niego wartości – omawia funkcje środków artystycznych – funkcjonalnie prezentuje wyniki pracy – tworzy funkcjonalną notatkę	
5.	Części mowy odmienne i nieodmienne – powtórzenie wiadomości* * Materiał na s. 368–370 podręcznika – do decyzji nauczyciela	– zna odmienne i nieodmienne części mowy	– rozpoznaje różne części mowy odmienne i nieodmienne, nazywa je	– podaje przykłady odmiennych i nieodmiennych części mowy	– określa funkcje różnych części mowy	– zna części mowy odmienne i nieodmienne oraz określa ich funkcje
6.	6. Czy równowaga w różnorodności jest możliwa?	– zna pojęcia: <i>stereotyp</i>, <i>wiersz wolny</i> – wie, na czym polega emigracja	– wypowiada się na temat stereotypów – zna problemy emigracji	– podaje przykłady stereotypów, wiersza wolnego, utworów należących do różnych rodzajów literackich	– wyjaśnia, na czym polega stereotyp, synkretyzm, wiersz wolny – omawia problemy emigracji	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst

	Sarah Crossan, <i>Kasienka</i> (fragmenty)	- rozpoznaje bohatera i jego emocje - wie, że liryka, epika i dramat to rodzaje literackie - wie, jak sformułować opinię	- nazywa cechy bohatera i jego emocje - zna różne rodzaje literackie - podaje cechy wiersza wolnego - formułuje własną opinię	- określa problemy emigracji - omawia bohatera i ocenia jego emocje - wie, na czym polega synkretyzm - prezentuje własną opinię	- wnikliwie charakteryzuje bohatera, zwracając uwagę na jego emocje - wskazuje w tekście cechy różnych rodzajów literackich - uzasadnia własną opinię	
7.	7. Czy umiem napisać ciekawe opowiadanie? tworzenie wypowiedzi	- odróżnia opowiadanie od innych form wypowiedzi - wie, jak przekształcić tekst - z pomocą tworzy opowiadanie na wskazany temat - wypowiada się na temat swojego tekstu	- zna istotne elementy opowiadania (narracja, kompozycja, retrospekcja, punkt kulminacyjny, puenta, tytuł, zwrot akcji) - przekształca tekst zgodnie ze wskazówkami - tworzy proste opowiadanie - prezentuje swoje opowiadanie	- omawia istotne elementy opowiadania - przekształca tekst - tworzy opowiadanie - omawia swoje opowiadanie	- stosuje w praktyce istotne elementy opowiadania (narracja, kompozycja, retrospekcja, punkt kulminacyjny, puenta, tytuł, zwrot akcji) - omawia przekształcony tekst - samodzielnie tworzy opowiadanie na wskazany temat, stosuje elementy twórcze - ocenia swój tekst	- pisze interesujące i oryginalne opowiadanie
8.	9. Dbam o spójność tekstu sekcja <i>Mam lekkie pióro</i>	- zna pojęcia: <i>wyrazy pokrewne, spójność tekstu</i> - zna podstawowe środki nadające spójność - w prosty sposób przekształca tekst - wie, na czym polega wnioskowanie - wie, co to są synonimy	- wie, na czym polega pokrewieństwo wyrazów - omawia sposoby osiągania spójności tekstu - zna środki językowe nadające spójność tekstowi - przekształca tekst tak, by tworzył logiczną całość - rozpoznaje wnioskowanie	- omawia pokrewieństwo wyrazów - wie, jak osiągnąć spójność tekstu - omawia środki osiągania spójności tekstu - omawia przekształcony tekst - komentuje wnioskowanie - omawia synonimy	- podaje wyrazy pokrewne - dba o spójność tworzonego tekstu - stosuje środki językowe nadające spójność tekstowi - tworzy tekst jako logiczną całość - formułuje wnioski, wskazuje synonimy	- zna i stosuje w praktyce środki spójności - tworzy spójne teksty

9.	10. Ile treści kryje wyraz? zróżnicowanie języka	– zna pojęcia <i>treść wyrazu</i> i <i>zakres znaczeniowy wyrazu</i>	– rozpoznaje synonimy – rozumie pojęcia <i>treść wyrazu</i> i <i>zakres znaczeniowy wyrazu</i> – odróżnia <i>treść wyrazu</i> od <i>zakresu znaczeniowego</i>	– wypowiada się na temat treści i zakresu znaczeniowego konkretnych wyrazów	– definiuje pojęcia <i>treść wyrazu</i> i <i>zakres znaczeniowy wyrazu</i> – omawia <i>treść</i> i <i>zakres znaczeniowy</i> konkretnych wyrazów	– rozpoznaje <i>treść</i> i <i>zakres wyrazu</i>, podaje przykłady
10.	11. Równowaga. Podsumowanie rozdziału I	– wie, jakie teksty występują w rozdziale I – zna omówione terminy – tworzy proste teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale – zna materiał językowy omówiony w rozdziale	– zna <i>treść</i> omówionych tekstów – wyjaśnia poznane terminy – tworzy teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale – podaje przykłady materiału językowego występującego w rozdziale	– omawia <i>treść</i> tekstów występujących w rozdziale – omawia terminy występujące w rozdziale – prezentuje teksty w formach wypowiedzi występujących w rozdziale – wypowiada się na temat materiału językowego występującego w rozdziale	– zna problematykę tekstów występujących w rozdziale – definiuje terminy występujące w rozdziale – tworzy ciekawe teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale – omawia materiał językowy przywoływany w rozdziale	– samodzielnie omawia materiał zawarty w rozdziale I
Rozdział II. Tradycja						
11.	77. Litwo! Ojczyzno moja! – co budzi zachwyt Adama Mickiewicza? LEKTUROWNIK Adam Mickiewicz, <i>Pan Tadeusz</i>	– wie, kim był Adam Mickiewicz – wyszukuje informacje w tekście – wie, co to jest inwokacja, narrator – zna pojęcie przerzutni i podstawowe środki artystyczne – ma świadomość, że tekst zawiera	– zna podstawowe wydarzenia z życia Adama Mickiewicza – wyszukuje informacje w tekście i innych źródłach – czyta ze zrozumieniem inwokację – rozpoznaje narratora w tekście	– omawia podstawowe fakty z życia Adama Mickiewicza – wypowiada się na temat informacji z tekstu i innych źródeł – omawia <i>treści</i> inwokacji – wypowiada się na temat narratora	– zna biografię Adama Mickiewicza – omawia informacje zaczerpnięte z tekstu i innych źródeł – interpretuje inwokację – omawia kreację narratora w tekście oraz funkcje zastosowanych środków artystycznych	– samodzielnie analizuje i interpretuje inwokację z <i>Pana Tadeusza</i>

		kontekst historyczny i biograficzny – wydobywa informacje z tekstu	– wskazuje środki artystyczne w tekście, – rozpoznaje przerzutnię – zna kontekst historyczny i biograficzny utworu – porządkuje informacje	– nazywa środki artystyczne w tekście, – podaje przykład przerzutni – omawia kontekst historyczny i biograficzny utworu – omawia informacje	– omawia funkcję przerzutni – wykorzystuje w interpretacji kontekst historyczny i biograficzny – hierarchizuje informacje	
12.	78. Zapraszamy do Soplicowa LEKTUROWNIK Adam Mickiewicz, <i>Pan Tadeusz</i>	– zwraca uwagę na tytuł i podtytuł – dostrzega czas i miejsce akcji – rozpoznaje główne elementy świata przedstawionego – wie, co to jest wątek – rozpoznaje wątki główne i poboczne – zna pojęcie bohatera zbiorowego – wyodrębnia bohaterów – wie, że bohaterów łączą różne relacje – pod kierunkiem tworzy prostą ilustrację do ks. I – układa proste opowiadanie – zna specyfikę tekstu reklamowego	– dostrzega informacje zawarte w tytule i podtytule – nazywa czas i miejsce akcji – dostrzega elementy świata przedstawionego i wątki główne oraz poboczne utworu – dostrzega i nazywa bohatera zbiorowego – porządkuje informacje o bohaterach i relacjach między nimi – pod kierunkiem tworzy ilustrację do ks. I – układa opowiadanie – układa tekst reklamowy	– omawia informacje zawarte w tytule i podtytule – wypowiada się na temat czasu i miejsca akcji, elementów świata przedstawionego, wątków głównych i pobocznych w utworze, bohatera zbiorowego – omawia bohaterów i ocenia relacje między nimi – samodzielnie tworzy ilustrację do ks. I – układa opowiadanie inspirowane tekstem – układa ciekawy tekst reklamowy	– analizuje tytuł i podtytuł – omawia czas i miejsce akcji, elementy świata przedstawionego, wątki główne oraz poboczne utworu, bohatera zbiorowego – charakteryzuje bohaterów – omawia relacje między bohaterami – tworzy oryginalną ilustrację do ks. I – układa opowiadanie twórcze – układa tekst reklamowy z wykorzystaniem odpowiednich środków językowych	– samodzielnie analizuje i interpretuje główne wątki utworu
13.	79. Zamek, miłość, zbrodnia i przebaczenie LEKTUROWNIK	– rozpoznaje bohatera i dostrzega jego postawę – ma świadomość przemiany bohatera	– wyszukuje informacje na temat bohatera – rozpoznaje postawę bohatera i dostrzega jego przemianę	– omawia informacje na temat bohatera – wypowiada się na temat postawy i przemiany bohatera,	– porządkuje informacje na temat bohatera – ocenia postawę bohatera i omawia	– samodzielnie analizuje i interpretuje wątek księdza Robaka

	Adam Mickiewicz, <i>Pan Tadeusz</i>	- ogląda uważnie grafikę - wie, czym wyróżniają się teksty prasowe	- dostrzega elementy przedstawione grafiki - układa proste teksty prasowe	- z pomocą interpretuje grafikę - układa teksty prasowe	powody jego przemiany - interpretuje grafikę - układa ciekawe teksty prasowe	
14.	80. Co w Soplicowie sądzą na temat tradycji? LEKTUROWNIK Adam Mickiewicz, <i>Pan Tadeusz</i>	- zna pojęcie kultury szlacheckiej - rozpoznaje tradycje szlacheckie w tekście - wie, jak sformułować opinię - układa proste zaproszenie - podaje z tekstu przykłady zachowania młodego szlachcica	- łączy kulturę szlachecką z właściwą jej tradycją - wskazuje tradycje szlacheckie w tekście i utworze popularno-naukowym - formułuje opinię na temat zwyczajów szlacheckich - układa zaproszenie - opowiada, jak powinien postępować młody szlachcic	- wypowiada się na temat kultury szlacheckiej - omawia tradycje szlacheckie w utworze i tekście popularno-naukowym - prezentuje swoją opinię na temat kultury szlacheckiej - układa oryginalne zaproszenie - ocenia postępowanie młodego szlachcica	- wyjaśnia, na czym polega kultura szlachecka - porównuje opis tradycji szlacheckich w utworze i tekście popularno-naukowym - uzasadnia swoją opinię na temat zwyczajów szlacheckich - układa zaproszenie z zachowaniem wszystkich cech tej formy wypowiedzi - układa kodeks postępowania młodego szlachcica	- samodzielnie przedstawia kulturę szlachecką, osadza ją w tradycji
15.	81. Kobięce sekrety w Panu Tadeuszu LEKTUROWNIK Adam Mickiewicz, <i>Pan Tadeusz</i>	- uważnie ogląda ilustracje - wie, jak sformułować opinię - rozpoznaje bohaterki utworu - wie, jak sformułować swoje stanowisko - wie, co to jest motyw	- dostrzega elementy przedstawione na ilustracjach - formułuje opinię na podstawie tekstów kultury - omawia cechy bohaterek - formułuje swoje stanowisko - wskazuje motywy charakterystyczne dla dzieła	- omawia elementy przedstawione na ilustracjach - prezentuje opinię na podstawie tekstów kultury - porównuje bohaterki utworu - prezentuje swoje stanowisko - wypowiada się na temat motywów dzieła	- porównuje ilustracje - uzasadnia opinię sformułowaną na podstawie tekstów kultury - charakteryzuje bohaterki - uzasadnia swoje stanowisko - omawia motywy charakterystyczne dla dzieła	- samodzielnie analizuje i interpretuje motyw kobiet w <i>Panu Tadeuszu</i>

16.	82. Muzyczna lekcja historii LEKTUROWNIK Adam Mickiewicz, <i>Pan Tadeusz</i>	- dostrzega informacje o wydarzeniach historycznych - wie, jakimi informacjami uzupełnić tekst - dostrzega fragmenty wspominające <i>Mazurka Dąbrowskiego</i> - wyodrębnia przymiotnik <i>ostatni</i> - dostrzega wydarzenia historyczne w utworze - dostrzega wyrazy z przedrostkiem <i>-arcy</i>	- wydobywa informacje o wydarzeniach historycznych - uzupełnia tekst właściwymi informacjami - dostrzega rolę <i>Mazurka Dąbrowskiego</i> w utworze - dostrzega rolę przymiotnika <i>ostatni</i> - wymienia wydarzenia historyczne wspomniane w utworze - wie, jakie znaczenia wnosi przedrostek <i>-arcy</i>	- wypowiada się na temat wydarzeń historycznych - przedstawia informacje dopełniające tekst - wypowiada się na temat roli <i>Mazurka Dąbrowskiego</i> w tekście - wypowiada się na temat roli przymiotnika <i>ostatni</i> - wypowiada się na temat wydarzeń historycznych w utworze - omawia wyrazy z przedrostkiem <i>-arcy</i>	- omawia informacje o wydarzeniach historycznych - uzupełnia funkcjonalnie tekst właściwymi informacjami - omawia rolę <i>Mazurka Dąbrowskiego</i> w utworze - omawia funkcję przymiotnika <i>ostatni</i> - omawia wydarzenia historyczne wspomniane w utworze - omawia funkcję przedrostka <i>-arcy</i>	- samodzielnie interpretuje kontekst historyczny w <i>Panu Tadeuszu</i>
17.	83. Epicki Pan Tadeusz LEKTUROWNIK Adam Mickiewicz, <i>Pan Tadeusz</i>	- zna pojęcia: <i>epicki, epopeja, epopeja narodowa</i> - dostrzega informacje w wywiadzie - zna adaptację filmową - wie, jak stworzyć notatkę, recenzję - wie, co to jest treść i zakres znaczeniowy wyrazów	- podaje przykłady utworów epickich - wyszukuje informacje w wywiadzie, - wie, co to jest epopeja i epopeja narodowa - formułuje opinię na temat adaptacji filmowej - pod kierunkiem tworzy notatkę i recenzję - rozpoznaje treść i zakres znaczeniowy wyrazów	- wypowiada się na temat pojęcia <i>epicki</i> - omawia informacje z wywiadu - wskazuje cechy epopei i epopei narodowej - prezentuje opinię na temat adaptacji filmowej - tworzy notatkę i recenzję - wypowiada się na temat treści i zakresu znaczeniowego wyrazów	- definiuje pojęcia: <i>epicki, epopeja, epopeja narodowa</i> - porządkuje informacje z wywiadu - uzasadnia opinię na temat adaptacji filmowej - tworzy funkcjonalną notatkę - układa ciekawą recenzję - omawia treść i zakres znaczeniowy wyrazów	- samodzielnie interpretuje <i>Pana Tadeusza</i> jako utwór epicki
18.	12. Ogórki i grzyby – do czego	- rozpoznaje czasowniki	- uzupełnia tekst czasownikami we właściwej formie	- określa formy uzupełnionych czasowników	- uzupełnia tekst czasownikami we	- samodzielnie analizuje

	potrzebna nam tradycja? Joanna Puchalska, <i>Dziedziczki Soplicowa</i> (fragmenty)	– zna pojęcia <i>obyczaj, tradycja, tradycja kulinarna</i> – zna nazwę <i>Kresy Wschodnie</i> – dostrzega informacje w tekście – wskazuje wyznaczniki pozwalające na porównanie tekstów – wie, jak formułować opinię – zna specyfikę książki kucharskiej	– podaje przykłady tradycji, obyczaju – wie, czego dotyczy tradycja kulinarna – wie, gdzie leżą Kresy Wschodnie – wyszukuje informacje w tekście – porównuje teksty – formułuje opinię na temat tradycji – zbiera materiały do książki kucharskiej	– omawia przykłady tradycji, obyczaju – wypowiada się na temat tradycji kulinarnej – opowiada o Kresach Wschodnich – omawia informacje z tekstu – omawia porównanie tekstów – prezentuje opinię – omawia materiały do książki kucharskiej	właściwej formie, określa te formy – wyjaśnia, co to jest obyczaj, tradycja oraz czego dotyczy tradycja kulinarna – charakteryzuje Kresy Wschodnie – porządkuje informacje z tekstu – wyciąga wnioski z porównania tekstów – uzasadnia opinię na temat tradycji – tworzy książkę kucharską	i interpretuje tekst
19.	13. O Kowalskim i Nowaku, czyli odmiana imion i nazwisk w języku polskim fleksja, ortografia	– wie, że imiona i nazwiska się odmieniają – wie, że imiona i nazwiska mają swoje pochodzenie – wie, jak odmieniać imiona i nazwiska	– zna zasady odmiany imion i nazwisk – zna pochodzenie niektórych nazwisk – zna poprawne formy imion i nazwisk	– omawia zasady odmiany imion i nazwisk – omawia pochodzenie niektórych nazwisk – omawia poprawne formy odmiany imion i nazwisk	– stosuje zasady odmiany imion i nazwisk – wyjaśnia pochodzenie niektórych nazwisk – stosuje poprawne formy imion i nazwisk	– poprawnie odmienia imiona i nazwiska
20.	14. Tradycje znane i nieznane Józef Ignacy Kraszewski, <i>Stara baśń</i> (fragmenty)	– zna pojęcie <i>tradycja</i> – rozpoznaje narrację, czas akcji, elementy świata przedstawionego – zna pojęcie <i>rytuał</i> – wie, że ogień może mieć znaczenie symboliczne – wie, co to jest archaizm – zna podstawowe zasady pisowni nazw świąt i zwyczajów	– wyszukuje informacje na temat dawnych świąt słowiańskich – wie, co to jest tradycja – określa czas akcji, wymienia elementy świata przedstawionego – wie, na czym polega rytuał – dostrzega symbolikę ognia – wskazuje archaizmy	– omawia informacje na temat dawnych świąt słowiańskich – wypowiada się na temat tradycji – wypowiada się o czasie akcji, elementach świata przedstawionego, archaizmach, narracji – wyjaśnia, czym jest rytuał – omawia symbolikę ognia	– porządkuje informacje na temat dawnych świąt słowiańskich – omawia wskaźniki tradycji, czas akcji, elementy świata przedstawionego, narrację i rytuały opisane w utworze – wyjaśnia znaczenie symboliki ognia – omawia funkcje archaizmów	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst

		- zna specyfikę komiksu - wie, jak napisać zaproszenie - wie, jak napisać opowiadanie	- zna zasady pisowni nazw świąt i zwyczajów - zna różne typy narracji - przy pomocy tworzy fragment komiksu - pisze zaproszenie - pisze proste opowiadanie	- omawia zasady pisowni nazw świąt i zwyczajów - tworzy fragment komiksu - pisze oryginalne zaproszenie - pisze opowiadanie	- stosuje w praktyce zasady pisowni nazw świąt i zwyczajów - tworzy ciekawy fragment komiksu - pisze zaproszenie, zachowując wszystkie wyznaczniki tej formy wypowiedzi - pisze twórcze opowiadanie	
21.	15. Kiedy tradycje mogą zanikać? Jan Kochanowski, <i>Pieśń świętojańska o Sobótce</i> (fragmenty)	- wie, co to są synonimy - rozpoznaje pieśń jako gatunek liryczny - uważnie ogląda obraz - kojarzy pojęcie tradycji słowiańskiej - zna wagę tradycji w życiu człowieka - wie, jak stworzyć plan - wie, jak stworzyć wypowiedź argumentacyjną	- zestawia synonimy z różnymi tradycjami - zna cechy pieśni - zna pojęcie <i>sielanka</i> - wskazuje elementy przedstawieniowe obrazu - dostrzega elementy tradycji słowiańskiej w utworze renesansowym - wypowiada się na temat roli tradycji w życiu człowieka - tworzy plan - z pomocą tworzy wypowiedź argumentacyjną	- wypowiada się na temat synonimów związanych z różnymi tradycjami, - wypowiada się na temat pieśni, sielanki - omawia elementy przedstawieniowe obrazu - wypowiada się na temat elementów tradycji słowiańskiej w utworze renesansowym - ocenia rolę tradycji w życiu człowieka - tworzy wyczerpujący plan - tworzy wypowiedź argumentacyjną	- wyjaśnia związek synonimów z różnymi tradycjami - omawia cechy pieśni, sielanki - interpretuje obraz - omawia elementy tradycji słowiańskiej w utworze renesansowym - uzasadnia swoją ocenę roli tradycji w życiu człowieka - pisze twórczy plan - tworzy przekonującą wypowiedź argumentacyjną	- samodzielnie analizuje i interpretuje tekst
22.	16. Co łączy ortografię z tradycją? ortografia	- wie, czym zajmuje się ortografia - wie, że należy stosować reguły ortograficzne - z pomocą prezentuje wyniki pracy	- zna podstawowe zasady polskiej ortografii - ma świadomość słuszności i potrzeby stosowania reguł ortograficznych	- omawia podstawowe zasady polskiej ortografii - wypowiada się na temat słuszności stosowania reguł ortograficznych	- stosuje w praktyce podstawowe zasady polskiej ortografii - uzasadnia słuszność i potrzebę stosowania reguł ortograficznych	- pisze poprawnie ortograficznie

			– prezentuje wyniki pracy	– w ciekawy sposób prezentuje wyniki pracy	– w atrakcyjny sposób prezentuje wyniki pracy	
23.	17. Rzecz o rzeczy Julian Tuwim, <i>Rzecz Czarnoleska</i>	– zna pojęcie tradycji literackiej – wie, co to jest motyw – wie, na czym polega animizacja – wie, że liczne wyrazy mają wiele znaczeń – zna różne wizerunki Jana Kochanowskiego – wie, że są dzieła zrywające z tradycją literacką – formułuje prostą opinię – rozpoznaje przymiotniki – tworzy prostą ilustrację do wiersza	– wie, co to jest tradycja literacka, – rozpoznaje główne motywy w wierszu – rozpoznaje animizację – wie, że wyraz <i>rzecz</i> ma różne znaczenia – zestawia różne wizerunki Jana Kochanowskiego – podaje przykłady dzieł zrywających z tradycją literacką – formułuje opinię – wie, że od nazw miejscowości można tworzyć przymiotniki – tworzy ilustrację do wiersza	– omawia pojęcie tradycji literackiej – wypowiada się na temat głównych motywów w wierszu – podaje przykłady animizacji – omawia znaczenia wyrazu <i>rzecz</i> – porównuje różne wizerunki Jana Kochanowskiego – przedstawia dzieła zrywające z tradycją literacką – prezentuje opinię – omawia przymiotniki utworzone od nazw miejscowości – tworzy odpowiednią ilustrację do wiersza	– wyjaśnia, co to jest tradycja literacka – omawia główne motywy w wierszu – określa funkcję animizacji – stosuje wyraz <i>rzecz</i> w różnych znaczeniach – omawia różne wizerunki Jana Kochanowskiego – omawia dzieła zrywające z tradycją literacką – uzasadnia opinię – tworzy przymiotnik od nazwy miejscowości – tworzy oryginalną ilustrację do wiersza	– samodzielnie analizuje i interpretuje utwór
24.	18. O tradycji rycerskiej w kulturze Andrzej Sapkowski, <i>Świat króla Artura</i> (fragmenty)	– zna pojęcia: <i>tradycja rycerska, kodeks rycerski, Okrągły Stół</i> – rozpoznaje wartości rycerskie – wie, jak ułożyć plan wydarzeń – dostrzega nawiązania do tradycji rycerskiej – uważnie ogląda rzeźbę oraz miniaturę średniowieczną	– wie, co składa się na tradycję rycerską – nazywa wartości rycerskie – wie, czym był kodeks rycerski i Okrągły Stół – układa plan wydarzeń – wyszukuje nawiązania do tradycji rycerskiej – wskazuje elementy przedstawieniowe rzeźby	– wypowiada się na temat tradycji rycerskiej, wartości rycerskich i kodeksu rycerskiego oraz nawiązań do tradycji rycerskiej – omawia tradycje Okrągłego Stołu – układa funkcjonalny plan wydarzeń – omawia elementy przedstawieniowe rzeźby	– omawia wyznaczniki tradycji rycerskiej i wartości rycerskie – wymienia zasady kodeksu rycerskiego – wypowiada się na temat Okrągłego Stołu – na podstawie planu opowiada historię – omawia nawiązania do tradycji rycerskiej – interpretuje rzeźbę – interpretuje miniaturę średniowieczną	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst

		- wie, na czym polega dialog - wie, jak sformułować opinię	- omawia elementy przedstawieniowe miniatury średniowiecznej - układa prosty dialog dotyczący kodeksu rycerskiego - formułuje opinię na temat aktualności zasad kodeksu rycerskiego	- odczytuje symbolikę miniatury średniowiecznej - prezentuje dialog dotyczący kodeksu rycerskiego - prezentuje opinię na temat kodeksu rycerskiego	- układa dialog dotyczący kodeksu rycerskiego - uzasadnia opinię na temat aktualności kodeksu rycerskiego	
25.	20. Sprawdzam, czy potrafię napisać rozprawkę sekcja <i>Mam lekkie pióro</i>	- wyodrębnia rozprawkę spośród innych form wypowiedzi - wie, co to jest akapit - wie, co to jest argument i kontrargument - wie, jak stworzyć rozprawkę	- zna strukturę rozprawki (teza, hipoteza, argument, kontrargument, przykład, wniosek, wniosek cząstkowy) - ma świadomość funkcji akapitów - dobiera argumenty i kontrargumenty - z pomocą tworzy rozprawkę - ocenia stworzoną rozprawkę	- omawia strukturę rozprawki (teza, hipoteza, argument, kontrargument, przykład, wniosek, wniosek cząstkowy) - omawia funkcje akapitów - omawia argumenty i kontrargumenty - tworzy rozprawkę	- stosuje w praktyce strukturę rozprawki - funkcjonalnie stosuje akapity - funkcjonalnie dobiera argumenty i kontrargumenty - tworzy ciekawą rozprawkę - uzasadnia ocenę stworzonej rozprawki	- samodzielnie pisze ciekawą rozprawkę
26.	21. Tradycja. Podsumowanie rozdziału II	- wie, jakie teksty występują w rozdziale II - zna omówione terminy - tworzy proste teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale - zna materiał językowy omówiony w rozdziale	- zna treść omówionych tekstów - wyjaśnia poznane terminy - tworzy teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale - podaje przykłady materiału językowego występującego w rozdziale	- omawia treść tekstów występujących w rozdziale - omawia terminy występujące w rozdziale - prezentuje teksty w formach wypowiedzi występujących w rozdziale - wypowiada się na temat materiału językowego	- zna problematykę tekstów występujących w rozdziale - definiuje terminy występujące w rozdziale - tworzy ciekawe teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale - omawia materiał językowy	- samodzielnie omawia materiał zawarty w rozdziale II

				występującego w rozdziale	przywoływany w rozdziale	
Rozdział III. Szacunek						
27.	84. Ile historii, ile fikcji? <i>Quo vadis</i> jako powieść historyczna LEKTUROWNIK Henryk Sienkiewicz, <i>Quo vadis</i> (fragmenty)	– zna pojęcia <i>geneza utworu, powieść historyczna</i> – rozpoznaje czas i miejsce wydarzeń oraz elementy świata przedstawionego – wie, kim jest narrator – zna grupy społeczne i miejsca w starożytnym Rzymie – rozpoznaje rzeczowniki z zakończeniem <i>-anin</i>	– wie, co to jest geneza utworu i czym cechuje się powieść historyczna – określa czas i miejsce zdarzeń – wymienia elementy świata przedstawionego – rozpoznaje narratora – wymienia grupy społeczne w starożytnym Rzymie – zbiera informacje na temat wybranego miejsca w Rzymie – zna zasady odmiany rzeczowników z zakończeniem <i>-anin</i>	– wypowiada się na temat genezy utworu, czasu i miejsca wydarzeń, elementów świata przedstawionego, narratora – wymienia cechy powieści historycznej – rozmawia o społeczności starożytnego Rzymu – charakteryzuje wybrane miejsce w Rzymie – zgodnie z zasadami odmienia rzeczowniki z zakończeniem <i>-anin</i>	– omawia genezę powieści, czas i miejsce wydarzeń, elementy świata przedstawionego, grupy społeczne w starożytnym Rzymie – wskazuje w tekście cechy powieści historycznej – charakteryzuje narratora – porządkuje informacje o wybranym miejscu w Rzymie – bezbłędnie odmienia rzeczowniki z zakończeniem <i>-anin</i>	– samodzielnie analizuje i interpretuje fragmenty powieści historycznej
28.	85. Wierność wartościom w <i>Quo vadis</i> LEKTUROWNIK Henryk Sienkiewicz, <i>Quo vadis</i> (fragmenty)	– rozpoznaje postaci z powieści Sienkiewicza – dostrzega fragmenty mówiące o religii starożytnych Rzymian – ma świadomość konfliktu między poganami a chrześcijanami – wyodrębnia nazwy mieszkańców	– wymienia postaci z powieści Sienkiewicza – zna cechy religii starożytnych Rzymian – dostrzega konflikt wartości między poganami a chrześcijanami – zna zasady pisowni nazw mieszkańców – układa prostą notatkę	– omawia postaci z powieści Sienkiewicza – wypowiada się na temat religii starożytnych Rzymian – omawia konflikt wartości w powieści – stosuje zasady pisowni nazw mieszkańców – układa notatkę	– charakteryzuje z powieści Sienkiewicza – omawia cechy religii starożytnych Rzymian – ocenia konflikt wartości w powieści – bezbłędnie zapisuje nazwy mieszkańców – układa funkcjonalną notatkę – interpretuje obraz	– samodzielnie analizuje i interpretuje utwór z perspektywy aksjologicznej

		- wie, jak ułożyć notatkę - ogląda obraz	- dostrzega elementy przedstawieniowe obrazu	- omawia elementy przedstawieniowe obrazu		
29.	88. O roli artysty w życiu społecznym LEKTUROWNIK Henryk Sienkiewicz, <i>Quo vadis</i> (fragmenty)	- dostrzega informacje w tekście - wyodrębnia postać Nerona spośród innych bohaterów - dostrzega rolę artysty w życiu społecznym - rozpoznaje określenia o charakterze wartościującym - wie, jak napisać rozprawkę - uważnie ogląda współczesne dzieło plastyczne	- wyszukuje informacje w tekście - wypowiada się na temat postaci Nerona - formułuje opinię na temat roli artysty w życiu społecznym - wskazuje określenia o charakterze wartościującym - pisze prostą rozprawkę - dostrzega elementy współczesnego dzieła plastycznego	- omawia informacje z tekstu - charakteryzuje postać Nerona - prezentuje opinię na temat roli artysty w życiu społecznym - wypowiada się na temat określeń o charakterze wartościującym - pisze rozprawkę - omawia elementy współczesnego dzieła plastycznego	- porządkuje informacje z tekstu - ocenia postać Nerona - uzasadnia opinię na temat roli artysty w życiu społecznym - omawia określenia o charakterze wartościującym, - tworzy ciekawą rozprawkę - interpretuje współczesne dzieło plastyczne	- samodzielnie analizuje i interpretuje lekturę, charakteryzując i oceniając Nerona
30.	22. Co świadczy o szacunku do człowieka? Roksana Jędrzejewska-Wróbel, <i>Stan splątania</i> (fragmenty)	- wie, że szacunek można wyrazić za pomocą języka ciała - dostrzega zachowanie dyrektora i zasady obowiązujące bohaterów w szkole - szuka w tekście cytatów - umie sformułować opinię - wie, co to są powtórzenia i wyliczenia - dostrzega w tekście narrację	- zna sposoby wyrażania szacunku za pomocą języka ciała - wypowiada się na temat zachowania dyrektora oraz zasad obowiązujących bohaterów w szkole - cytuje odpowiednie fragmenty - formułuje opinię na temat szacunku w szkole - wskazuje w tekście powtórzenia i wyliczenia - rozpoznaje typ narracji	- umie wyrazić szacunek za pomocą języka ciała - wypowiada się na temat zasad obowiązujących bohaterów w szkole - omawia zachowanie dyrektora - omawia cytowane fragmenty - przedstawia opinię na temat szacunku w szkole - omawia powtórzenia i wyliczenia - określa typ narracji	- funkcjonalnie stosuje język w celu wyrażenia szacunku - omawia zasady obowiązujące bohaterów w szkole - ocenia zachowanie dyrektora - analizuje i interpretuje cytaty - uzasadnia opinię na temat szacunku w szkole - omawia funkcję wyliczeń i powtórzeń - omawia funkcję narracji	- samodzielnie analizuje i interpretuje tekst

31.	23. Co się dzieje, gdy zabraknie szacunku Stanisław Lem, <i>Jak Mikromil i Gigacyan ucieczkę mglawic wszecheli</i> (fragmenty)	- wskazuje bohaterów - wie, czym jest fantastyka naukowa - rozpoznaje przynależność gatunkową utworu - wie, czym jest komizm jako kategoria estetyczna - układa proste pytania do tekstu - zna związki frazeologiczne - wie, jak ułożyć przemówienie i opowiadanie - wie, na czym polega przekład intersemiotyczny	- omawia bohaterów - określa przynależność gatunkową tekstu, stosując pojęcie fantastyki naukowej - zna elementy komizmu - formułuje pytania do bohatera - poprawnie stosuje frazeologizmy - prezentuje swoje stanowisko - układa proste przemówienie i opowiadanie - dokonuje prostego przekładu intersemiotycznego pojęcia szacunku	- charakteryzuje bohaterów - omawia pojęcie fantastyki naukowej na przykładzie utworu Lema - wskazuje i wyjaśnia frazeologizmy w tekście - rozpoznaje elementy komizmu w tekście - formułuje ciekawe pytania do bohatera - układa opowiadanie i przemówienie - dokonuje przekładu intersemiotycznego pojęcia szacunku - omawia ilustracje związane z twórczością Stanisława Lema	- ocenia bohaterów - wyjaśnia, na czym polega fantastyka naukowa - uzasadnia przynależność gatunkową tekstu - określa funkcje frazeologizmów - omawia elementy komizmu w tekście - formułuje funkcjonalne pytania do bohatera - układa twórcze opowiadanie i przemówienie - dokonuje interesującego przekładu intersemiotycznego pojęcia szacunku - interpretuje ilustracje związane z twórczością Lema	- samodzielnie analizuje i interpretuje utwór
32.	Typy wypowiedzeń – powtórzenie wiadomości* składnia * Materiał na s. 371–374 podręcznika – do decyzji nauczyciela	- wie, co to jest równoważnik zdania - rozpoznaje zdanie pojedyncze oraz zdanie złożone - zna typy zdań złożonych - współrzędnie i podrzędnie - rodzaje zdań złożonych - podrzędnie	- wyjaśnia, co to jest równoważnik zdania - wie, jak są zbudowane zdanie pojedyncze i zdanie złożone - wymienia typy zdań złożonych - współrzędnie i podrzędnie - przekształca zdania pojedyncze w złożone i odwrotnie	- rozpoznaje w tekście równoważniki zdania, zdania pojedyncze i złożone - omawia budowę zdania pojedynczego i złożonego - omawia typy zdań złożonych - współrzędnie i podrzędnie - układa konkretne typy zdań złożonych	- stosuje w praktyce równoważniki zdania, wypowiedzenia pojedyncze oraz złożone - rozpoznaje w tekście typy zdań złożonych - podrzędnie i współrzędnie - bezbłędnie układa konkretne typy zdań złożonych	- funkcjonalnie stosuje różne typy wypowiedzeń

33.	24. Jak złożyć, by było poprawnie. Wypowiedzenia wielokrotnie złożone składnia	– wie, co to jest zdanie wielokrotnie złożone – wie, jak łączyć zdania pojedyncze w zdania wielokrotnie złożone – wie, że w zdaniu wielokrotnie złożonym należy stosować znaki interpunkcyjne	– podaje przykłady zdania wielokrotnie złożonego – tworzy zdania wielokrotnie złożone ze zdań pojedynczych – zna zasady interpunkcji	– omawia zdania wielokrotnie złożone – omawia zasady interpunkcji – rozpoznaje zdania wielokrotnie złożone – buduje zdania wielokrotnie złożone ze zdań pojedynczych i złożonych współrzędnie bądź podrzędnie	– stosuje w praktyce zdania wielokrotnie złożone – układa zdania wielokrotnie złożone i nazywa ich części składowe – poprawnie stosuje zasady interpunkcji	– poprawnie i funkcjonalnie stosuje w praktyce zdania wielokrotnie złożone
34.	25. Praca nad wzajemnym szacunkiem Mark Twain, <i>Pamiętniki Adama i Ewy</i> (fragmenty)	– dostrzega wydarzenia – wskazuje bohaterów – rozpoznaje elementy świata przedstawionego, – wie, że tekst jest pamiętnikiem – wskazuje cytaty świadczące o braku szacunku	– wydobywa wydarzenia – przedstawia bohaterów – wskazuje elementy świata przedstawionego – wie, czym jest pamiętnik – rozpoznaje wypowiedzi świadczące o braku szacunku	– omawia wydarzenia – charakteryzuje bohaterów – omawia elementy świata przedstawionego – przedstawia cechy pamiętnika – omawia wypowiedzi świadczące o braku szacunku	– porządkuje wydarzenia – porównuje bohaterów – interpretuje elementy świata przedstawionego – wyjaśnia, co różni pamiętnik od dziennika – wskazuje w tekście cechy pamiętnika – komentuje wypowiedzi świadczące o braku szacunku	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst
35.	26. Leszek Kołakowski o szacunku do siebie Leszek Kołakowski, <i>Jak Gyom został starszym panem</i> (fragmenty)	– formułuje prostą opinię – dostrzega w tekście postaci i wydarzenia – przedstawia bohatera – rozpoznaje elementy świata przedstawionego – wie, na czym polega samoocena	– formułuje opinię – wyodrębnia wydarzenia i postaci – omawia postawę bohatera – określa świat przedstawiony – dokonuje samooceny	– prezentuje opinię – omawia wydarzenia i postaci – charakteryzuje bohatera – omawia elementy świata przedstawionego – prezentuje samoocenę	– uzasadnia opinię – porządkuje wydarzenia – ocenia postawę bohatera – komentuje sposób prezentacji świata przedstawionego – dokonuje samooceny i wiąże wskazane cechy z postaciami literackimi	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst

36.	27. Czy mieć styl to zawsze znaczy być modnym? różnicowanie języka	– zna pojęcie stylu językowego – wie, że istnieją różne rodzaje stylów językowych – wie, że każdy styl ma specyficzne dla siebie środki językowe – wie, jak stworzyć grę planszową	– wie, co to jest styl językowy – zna różne rodzaje stylów – zna środki językowe charakterystyczne dla różnych stylów – pod kierunkiem tworzy grę planszową	– wyjaśnia, na czym polega styl językowy – rozpoznaje różne rodzaje stylów językowych – omawia środki językowe charakterystyczne dla poszczególnych stylów języka – tworzy grę planszową	– omawia wyznaczniki stylu językowego – omawia różne rodzaje stylów – wskazuje w tekście środki językowe charakterystyczne dla różnych stylów – tworzy ciekawą grę planszową	– stosuje w tworzonych wypowiedziach odpowiednie style językowe
37.	28. Rozpoznaję artykuł wśród innych form wypowiedzi <i>Moje „JA”</i>	– rozpoznaje teksty publicystyczne – wie, że artykuł należy do publicystyki – zwraca uwagę na tytuł i śródtytuły – zna pojęcie <i>lid</i> – dostrzega informacje w tekście – wie, co to jest kolokwializm – układa proste zakończenie tekstu – uczestniczy w tworzeniu prezentacji multimedialnej	– zna pojęcie <i>publicystyka</i> – wie, czym cechuje się artykuł – zna rolę tytułu – wie, co to jest <i>lid</i> – rozpoznaje śródtytuły – wyszukuje informacje w tekście – wskazuje kolokwializmy – układa zakończenie tekstu na wskazany temat – przygotowuje prezentację multimedialną – formułuje opinię	– wyjaśnia, na czym polega publicystyka – określa cechy artykułu – omawia tytuł i śródtytuły – wyjaśnia, czym jest <i>lid</i> – porządkuje informacje z tekstu – omawia kolokwializmy – układa zakończenie zgodne z wymową tekstu – przygotowuje ciekawą prezentację multimedialną – prezentuje opinię	– odróżnia publicystykę od literatury pięknej – rozpoznaje artykuł wśród innych form wypowiedzi – omawia rolę tytułu i śródtytułów oraz funkcję <i>lidu</i> – przetwarza informacje z tekstu – określa funkcje kolokwializmów – układa ciekawe zakończenie tekstu / artykułu na wskazany temat – przedstawia prezentację multimedialną – uzasadnia opinię argumentami	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst wybranego artykułu
38.	29. Nie dyskryminujmy – szanujmy! <i>Janina Bąk, Dzień dobry, dzieci, na dzisiejszej lekcji się</i>	– zna pojęcia dyskryminacji i szacunku – dostrzega informacje w tekście	– rozumie pojęcia dyskryminacji i szacunku – wyszukuje informacje w tekście – relacjonuje przebieg eksperymentu	– wypowiada się na temat dyskryminacji i szacunku – porządkuje informacje z tekstu – omawia przebieg eksperymentu	– definiuje pojęcia dyskryminacji i szacunku – przetwarza informacje z tekstu	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst

	<i>podyskryminujemy</i> (fragment)	- wskazuje informacje o eksperymencie - tworzy prosty plakat na temat szacunku	- tworzy plakat na temat szacunku	- tworzy ciekawy plakat na temat szacunku	- formułuje wnioski na podstawie przebiegu eksperymentu - prezentuje i omawia plakat na temat szacunku	
39.	30. Jaką pracę powinien wykonać człowiek słaby? <i>Czesław Miłosz, To jasne</i>	- rozpoznaje podmiot liryczny - z pomocą interpretuje tekst - zna słowo <i>mizéria</i> - zwraca uwagę na przypisy do tekstu - pisze prostą rozprawkę - ogląda uważnie fotografie	- wskazuje podmiot liryczny - interpretuje tekst - wie, że słowo <i>mizéria</i> ma więcej niż jedno znaczenie - wie, czemu służą przypisy do tekstu - pisze rozprawkę - omawia fotografie	- wypowiada się na temat podmiotu lirycznego - wstępnie interpretuje tekst - wypowiada się na temat znaczeń słowa <i>mizéria</i> - omawia przypisy do tekstu - pisze rozwiniętą rozprawkę - omawia elementy przedstawieniowe fotografii	- charakteryzuje podmiot liryczny - formułuje wnioski wynikające z tekstu wiersza - wyjaśnia różne znaczenia słowa <i>mizéria</i> - układa przypisy do tekstu - pisze ciekawą rozprawkę - wskazuje, co łączy fotografie	- samodzielnie analizuje i interpretuje tekst
40.	31. Piszemy podanie <i>sekcja Mam lekkie pióro</i>	- wie, co to jest podanie - wie, co to jest argument - z pomocą pisze podanie	- wymienia cechy podania - formułuje proste argumenty - pisze podanie	- omawia cechy podania - formułuje argumenty - pisze funkcjonalne podanie	- wyróżnia podanie spośród innych form użytkowych - formułuje przekonujące argumenty - pisze podanie zgodnie z wszelkimi wymogami tej formy wypowiedzi	- pisze funkcjonalne podanie, zachowując wszystkie wyznaczniki tej formy wypowiedzi
41.	32. Szacunek. Podsumowanie rozdziału III	- wie, jakie teksty występują w rozdziale III - zna omówione terminy - tworzy proste teksty w formach	- zna treść omówionych tekstów - wyjaśnia poznane terminy - tworzy teksty w formach wypowiedzi	- omawia treść tekstów występujących w rozdziale - omawia terminy występujące w rozdziale - prezentuje teksty w formach	- zna problematykę tekstów występujących w rozdziale - definiuje terminy występujące w rozdziale	- samodzielnie omawia materiał zawarty w rozdziale III

		wypowiedzi omówionych w rozdziale – zna materiał językowy omówiony w rozdziale	omówionych w rozdziale – podaje przykłady materiału językowego występującego w rozdziale	wypowiedzi występujących w rozdziale – wypowiada się na temat materiału językowego występującego w rozdziale	– tworzy ciekawe teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale – omawia materiał językowy przywoływany w rozdziale	
II półrocze						
Rozdział IV. Wierność						
42.	33. Dlaczego warto być wiernym, gdy dąży się do celu? J.R.R. Tolkien, <i>Władca Pierścieni</i> (fragmenty)	– rozumie słowo <i>wierny</i> – wie, czym są słowa kluczowe – rozpoznaje bohatera – umie sformułować argument – zna pojęcie parafrazy – pod kierunkiem parafrazuje tekst – układa prostą notatkę i prosty opis przeżyć wewnętrznych	– wie, że słowo <i>wierny</i> ma wiele znaczeń – wskazuje słowa kluczowe – przedstawia sytuację bohatera – formułuje proste argumenty na poparcie tezy – wie, co to jest parafraza – parafrazuje tekst – układa notatkę i opis przeżyć wewnętrznych	– omawia znaczenia słowa <i>wierny</i> – wypowiada się na temat słów kluczowych – analizuje sytuację bohatera – przedstawia argumenty na poparcie tezy – wyjaśnia, na czym polega parafraza – ciekawie parafrazuje tekst – układa interesującą notatkę i ciekawy opis przeżyć wewnętrznych	– wyjaśnia na przykładach wieloznaczność słowa <i>wierny</i> – objaśnia słowa kluczowe – analizuje sytuację bohatera z uwzględnieniem jego rozterek – formułuje przekonujące argumenty na poparcie tezy – tworzy parafrazę – twórczo parafrazuje tekst – układa funkcjonalną notatkę i twórczy opis przeżyć wewnętrznych	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst
43.	34. Wypowiedzenia wielokrotnie	– wie, że w wypowiedzeniach wielokrotnie	– zna zasady interpunkcji w wypowiedzeniach	– objaśnia zasady interpunkcji w wypowiedzeniach	– stosuje w praktyce zasady interpunkcji w wypowiedzeniach	– bezbłędnie stosuje zasady interpunkcji w wypowiedzeniach

	złożone lubią interpunkcję składnia, interpunkcja	złożonych obowiązują zasady interpunkcji – rozumie znaki interpunkcyjne w zdaniach wielokrotnie złożonych	wielokrotnie złożonych – tworzy zdania wielokrotnie złożone, starając się zachowywać zasady interpunkcji	wielokrotnie złożonych – tworzy zdania wielokrotnie złożone z zachowaniem zasad interpunkcyjnych	wielokrotnie złożonych – tworzy poprawne interpunkcyjnie zdania wielokrotnie złożone	dziach wielokrotnie złożonych
44.	35. O tekstach literackich i nieliterackich Sławomir Filipek, <i>Canis lupus familiaris. Symbolika psa w historii, sztuce i literaturze</i> –zarys problematyki (fragment) Krzysztof Kamil Baczyński, <i>Z psem</i> (fragmenty) Dorota Terakowska, <i>Epitafium na śmierć psa</i> (fragmenty)	– zna pojęcie piśmiennictwa – wie, że piśmiennictwo ma różne odmiany – zna pojęcie stylu tekstu – zna podstawowe środki językowe – wie, jak sformułować opinię – dostrzega informacje w tekście – układa prosty tekst o wskazanym charakterze	– wie, co to jest piśmiennictwo – zna odmiany piśmiennictwa (literatura piękna, publicystyka, literatura naukowa i popularnonaukowa) – rozpoznaje styl tekstu – rozpoznaje środki językowe – formułuje opinię na temat stopnia przystępności wypowiedzi – odróżnia w tekście opinie od informacji – układa tekst o wskazanym charakterze	– wypowiada się na temat piśmiennictwa – wie, czym się charakteryzują różne odmiany piśmiennictwa – wypowiada się na temat stylu tekstu – omawia środki językowe – prezentuje opinię na temat stopnia przystępności wypowiedzi – wypowiada się na temat opinii i informacji w tekście – układa ciekawy tekst o wskazanym charakterze	– wyjaśnia, co to jest piśmiennictwo – omawia różne odmiany piśmiennictwa – omawia styl tekstu – określa funkcje środków językowych – uzasadnia opinie na temat stopnia przystępności wypowiedzi – wyjaśnia, czym jest opinia, a czym informacja w tekście – układa twórczy tekst o wskazanym charakterze	– samodzielnie interpretuje wybrane teksty literackie i nieliterackie
45.	36. O młodych ludziach w tragicznym czasie wojny Krzysztof Kamil Baczyński, <i>Pokolenie</i> Krzysztof Kamil Baczyński, <i>Elegia</i>	– wie, kim był Krzysztof Kamil Baczyński – zna pojęcie <i>pokolenie Kolumbów</i> – wie, czym jest tragizm – dostrzega podmiot liryczny w wierszu – wie, kim jest adresat – rozpoznaje emocje	– zna podstawowe fakty z biografii Baczyńskiego – rozumie pojęcie <i>pokolenie Kolumbów</i> – wie, że pokolenie Kolumbów było tragiczne – rozpoznaje w wierszu podmiot liryczny	– omawia podstawowe fakty z biografii Baczyńskiego – charakteryzuje pokolenie Kolumbów – omawia tragizm pokolenia Kolumbów – określa podmiot liryczny i adresata wiersza	– zna biografię Baczyńskiego – wyjaśnia, na czym polega tragizm pokolenia Kolumbów – charakteryzuje podmiot liryczny i adresata – analizuje oraz interpretuje emocje	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst

	<i>o... [chłopcu polskim]</i>	- zna podstawowe środki artystyczne - wie, że barwy mogą mieć znaczenie symboliczne - zna pojęcie elegii - tworzy bardzo proste teksty inspirowane twórczością Baczyńskiego	- i adresata, nazywa ich emocje - dostrzega w tekście środki artystyczne - rozumie symbolikę barw - wie, co to jest elegia - tworzy proste teksty inspirowane twórczością Baczyńskiego	- omawia emocje podmiotu lirycznego i adresata - określa środki artystyczne - omawia symbolikę barw - wyjaśnia, co to jest elegia - tworzy teksty inspirowane twórczością Baczyńskiego	- podmiotu lirycznego i adresata - określa funkcje środków artystycznych - wyjaśnia symbolikę barw - omawia cechy gatunkowe elegii - tworzy interesujące teksty inspirowane twórczością Baczyńskiego - interpretuje grafikę Baczyńskiego	
46.	89. O czasach bohaterstwa i grozy LEKTUROWNIK Aleksander Kamiński, <i>Kamienie na szaniec</i>	- wie, co to są synonimy - wie, kim był Aleksander Kamiński - umie formułować pytania do tekstu - zna pojęcia <i>literatura faktu</i> i <i>geneza utworu</i> - wie, co to jest słownictwo wartościujące - wie, jak stworzyć prostą notatkę - układa prosty tekst na okładkę utworu Kamińskiego	- rozpoznaje synonimy - zna podstawowe fakty z biografii Aleksandra Kamińskiego - formułuje pytania do tekstu - wie, co to jest literatura faktu - zna genezę <i>Kamieni na szaniec</i> - wskazuje słownictwo wartościujące - tworzy notatkę - układa tekst na okładkę utworu Kamińskiego	- podaje przykłady synonimów - omawia podstawowe fakty z życia Aleksandra Kamińskiego - formułuje ciekawe pytania do tekstu - wyjaśnia, na czym polega literatura faktu - opowiada o genezie <i>Kamieni na szaniec</i> - podaje przykłady słownictwa wartościującego - tworzy wyczerpującą notatkę - układa funkcjonalny tekst na okładkę utworu Kamińskiego	- stosuje synonimy - zna biografię Aleksandra Kamińskiego - formułuje funkcjonalne pytania do tekstu - rozpoznaje literaturę faktu - wyjaśnia genezę <i>Kamieni na szaniec</i> - omawia słownictwo wartościujące - tworzy funkcjonalną notatkę - układa interesujący tekst na okładkę utworu Kamińskiego	- samodzielnie analizuje - interpretuje tekst z perspektywy przynależności gatunkowej
47.	90. Do czego zobowiązuje szlachectwo?	- rozpoznaje czas i miejsce akcji	- określa czas i miejsce akcji	- opowiada o czasie i miejscu akcji	- interpretuje czas i miejsce akcji - omawia okupacyjną rzeczywistość	- samodzielnie analizuje i interpretuje tekst

	LEKTUROWNIK Aleksander Kamiński, <i>Kamienie na szaniec</i>	- rozpoznaje elementy okupacyjnej rzeczywistości - wskazuje bohaterów - dostrzega system wartości bohaterów - zna pojęcie <i>pseudonim</i> - wie, że pisownia pseudonimów podlega zasadom ortograficznym - próbuje przedstawić swoje stanowisko - próbuje formułować argumenty - układa proste opowiadanie	- wskazuje elementy okupacyjnej rzeczywistości - wypowiada się na temat bohaterów - omawia system wartości bohaterów - wie, co to jest pseudonim - zna zasady pisowni pseudonimów - przedstawia swoje stanowisko - formułuje argumenty - układa opowiadanie	- relacjonuje elementy okupacyjnej rzeczywistości - prezentuje bohaterów - wyjaśnia, co to jest pseudonim - omawia zasady pisowni pseudonimów - przekonująco przedstawia swoje stanowisko - przedstawia ciekawe argumenty - układa interesujące opowiadanie	- charakteryzuje bohaterów - ocenia system wartości bohaterów - wymienia pseudonimy bohaterów - stosuje w praktyce zasady pisowni pseudonimów - uzasadnia swoje stanowisko - przedstawia przekonujące argumenty - układa twórcze opowiadanie	z perspektywy postępowania bohaterów
48.	91. Czyny, które rozeszły się echem po kraju LEKTUROWNIK Aleksander Kamiński, <i>Kamienie na szaniec</i>	- wie, co to jest represja - wie, co to jest związek frazeologiczny - dostrzega informacje w tekście - zna pojęcia <i>dywersja</i> i <i>sabotaż</i> - podaje przykłady działań dywersyjnych i sabotażowych - próbuje streścić tekst - pisze prostą rozprawkę	- podaje definicję terminu <i>represja</i> - poprawnie stosuje związki frazeologiczne - zbiera informacje - wyjaśnia pojęcia <i>dywersja</i> i <i>sabotaż</i> - omawia działania dywersyjne i sabotażowe - streszcza tekst - pisze rozprawkę	- wyjaśnia znaczenie słowa <i>represja</i> - omawia związki frazeologiczne - omawia informacje z tekstu - omawia pojęcia <i>dywersja</i> i <i>sabotaż</i> - wypowiada się na temat działań dywersyjnych i sabotażowych - funkcjonalnie streszcza tekst - pisze rozwiniętą rozprawkę	- podaje definicję i antonimy słowa <i>represja</i> - wyjaśnia znaczenie związków frazeologicznych - porządkuje informacje - podaje przykłady dywersji i sabotażu - ocenia działania dywersyjne i sabotażowe, wskazuje ich konsekwencje - streszcza tekst, zachowując wszystkie cechy tej formy wypowiedzi - pisze ciekawą rozprawkę	- samodzielnie analizuje i interpretuje tekst z perspektywy przebiegu wydarzeń

49.	92. Zwycięstwo czy porażka? O akcji pod Arsenalem LEKTUROWNIK Aleksander Kamiński, <i>Kamienie na szaniec</i>	- dostrzega informacje w tekście - wie, z jakich źródeł informacji może skorzystać - prezentuje podstawowe wydarzenia związane z akcją pod Arsenalem - wskazuje twórców, którzy interesowali się tym epizodem - wie, jak sporządzić plan wydarzeń - układa proste sprawozdanie	- wyszukuje informacje w tekście - korzysta z różnych źródeł informacji - opowiada o akcji pod Arsenalem - wskazuje przyczyny zainteresowania tym epizodem wśród różnych twórców - sporządza plan wydarzeń - układa sprawozdanie	- porządkuje informacje z tekstu - omawia informacje z różnych źródeł - prezentuje swoje stanowisko w odniesieniu do akcji pod Arsenalem - wypowiada się na temat zainteresowania różnych twórców tym epizodem - sporządza funkcjonalny plan wydarzeń - układa ciekawe sprawozdanie	- przetwarza informacje z tekstu - porządkuje informacje z różnych źródeł - ocenia akcję pod Arsenalem - sporządza rozwinięty plan wydarzeń - omawia przyczyny zainteresowania tym epizodem wśród różnych twórców - układa sprawozdanie, zachowując wszystkie cechy tej formy wypowiedzi	- bierze czynny udział w dyskusji o akcji pod Arsenalem
50.	93. Na czym polega piękne życie? LEKTUROWNIK Aleksander Kamiński, <i>Kamienie na szaniec</i>	- dostrzega informacje w tekście - wie, na czym polega metafora - dostrzega motyw miłości w tekście - przypomina sobie utwór Juliusza Słowackiego - wie, jak sformułować argument - wie, jak sformułować przepis	- wyszukuje informacje w tekście - dostrzega metaforyczne sensy sformułowań - krótko prezentuje motyw miłości - dostrzega związki tytułu z wierszem Słowackiego - podaje argumenty - formułuje prosty przepis	- porządkuje informacje z tekstu - omawia metaforyczny sens sformułowań - wypowiada się na temat funkcjonowania miłości w czasach wojny - omawia związki tytułu z utworem Słowackiego - omawia argumenty - formułuje przepis	- przetwarza informacje z tekstu - wyjaśnia metaforyczne sensy sformułowań - omawia motyw miłości w czasach wojny - interpretuje związki tytułu z wierszem Słowackiego - podaje funkcjonalne argumenty - formułuje oryginalny przepis	- samodzielnie analizuje i interpretuje tekst z perspektywy motywu miłości
51.	37. O powstańczej codzienności Miron Białoszewski, <i>Pamiętnik z powstania</i>	- wie, gdzie szukać informacji o powstaniu warszawskim - wie, że pisownia nazw wydarzeń	- zbiera informacje o powstaniu warszawskim - zna zasady pisowni wydarzeń historycznych	- omawia informacje o powstaniu warszawskim - omawia zasady pisowni nazw wydarzeń historycznych	- porządkuje informacje o powstaniu warszawskim - stosuje w praktyce zasady pisowni nazw wydarzeń historycznych	- samodzielnie analizuje i interpretuje utwór

	warszawskiego (fragmenty)	- historycznych podlega określonym zasadom – wie, jak formułować opinię – wie, co to jest przypis – dostrzega specyficzne cechy języka tekstu – bierze udział w tworzeniu słuchowiska lub inscenizacji tekstu – wie, co to jest mural – korzysta z tekstu popularno-naukowego	– formułuje opinię na temat dzieła – wie, czemu służą przypisy do tekstu – wskazuje specyficzne cechy języka tekstu – tworzy proste słuchowisko lub inscenizację na podstawie tekstu – dostrzega elementy murali – wyszukuje informacje w tekście popularnonaukowym	– prezentuje opinię na temat dzieła – omawia przypisy do tekstu – omawia specyficzne cechy języka tekstu – bierze czynny udział w tworzeniu słuchowiska lub inscenizacji tekstu – omawia murale – omawia informacje z tekstu popularnonaukowego	– uzasadnia opinię na temat dzieła – formułuje przypisy do tekstu – analizuje język tekstu – tworzy ciekawe słuchowisko lub inscenizację na podstawie tekstu – interpretuje murale – porządkuje informacje z tekstu popularnonaukowego	
52.	38. Popularnonaukowe ujęcie wierności styl popularnonaukowy	– rozpoznaje styl popularnonaukowy – dostrzega informacje w tekście – zna podstawowe środki stylu popularno-naukowego – wie, na czym polega przeprowadzenie sondy – wie, jak formułować wnioski	– wskazuje cechy stylu popularnonaukowego – wyszukuje informacje w tekście – wskazuje środki charakterystyczne dla stylu popularnonaukowego – przygotowuje się do przeprowadzenia sondy – dostrzega wnioski	– wypowiada się na temat stylu popularnonaukowego – omawia informacje z tekstu – podaje przykłady środków charakterystycznych dla stylu popularnonaukowego – przeprowadza sondę – omawia wnioski	– omawia cechy stylu popularnonaukowego – porządkuje informacje z tekstu – omawia środki charakterystyczne dla stylu popularnonaukowego – przeprowadza sondę, omawia jej rezultaty – formułuje wnioski	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst
53.	39. Wierność przekonaniom Michał Matejczuk, <i>Bez wyjaśnień</i>	– wie, jak sformułować opinię – wie, co to jest sytuacja liryczna – wie, kto to jest adresat – wie, co to jest intencja wypowiedzi	– formułuje opinię na podstawie ilustracji – dostrzega sytuację liryczną w wierszu – rozpoznaje adresata – rozpoznaje intencję wypowiedzi – rozpoznaje sensy zawarte w tytule wiersza	– prezentuje opinię na podstawie ilustracji – wypowiada się na temat sytuacji lirycznej – prezentuje adresata – wypowiada się na temat intencji wypowiedzi	– uzasadnia opinię na podstawie ilustracji – omawia sytuację liryczną w wierszu – wypowiada się na temat adresata – omawia intencję wypowiedzi – interpretuje tytuł wiersza	– samodzielnie analizuje i interpretuje wiersz

		- zwraca uwagę na tytuł wiersza - wie, na czym polega prezentacja multimedialna - wie, jak napisać rozprawkę - wie, jak napisać zaproszenie	- pod kierunkiem przygotowuje prezentację multimedialną - pisze rozprawkę - pisze zaproszenie	- omawia sensy zawarte w tytule wiersza - przygotowuje wyczerpującą prezentację multimedialną - pisze rozwiniętą rozprawkę - pisze ciekawe zaproszenie	- przygotowuje ciekawą prezentację multimedialną - pisze ciekawą rozprawkę - pisze zaproszenie zgodne z wszystkimi wymogami tej formy wypowiedzi	
54.	40. Wierność w tłumaczeniu i przekładzie <i>Tłumaczenie a przekład – na czym polega różnica?</i> (fragmenty)	- zna pojęcia przekładu i tłumaczenia - dostrzega informacje w tekście - rozpoznaje artykuł - wie, jak przedstawić swoje stanowisko - wie, co to jest podcast - wie, jak ułożyć dialog	- wie, czym są przekład i tłumaczenie - wyszukuje informacje w tekście - wskazuje w tekście cechy artykułu - prezentuje swoje stanowisko - wyjaśnia, co to jest podcast - układa prosty dialog	- wypowiada się na temat przekładu i tłumaczenia - omawia informacje z tekstu - wypowiada się na temat artykułu - wyjaśnia swoje stanowisko - omawia funkcje podcastu - układa dialog	- wyjaśnia, czym są przekład i tłumaczenie - porządkuje informacje z tekstu - omawia w tekście cechy artykułu - uzasadnia swoje stanowisko - tworzy scenariusz podcastu - układa ciekawy dialog	- samodzielnie analizuje i interpretuje artykuł
55.	41. Sztuka stawiania granic <i>Przemek Staroń, Czy mam prawo powiedzieć nie? Czyli o zatrzymywaniu lecących pocisków</i> (fragmenty)	- wie, co to jest synonim - dostrzega informacje w tekście - zna pojęcie <i>algorytm</i> - wyodrębnia czasowniki - zna pojęcie literatury popularno-naukowej - wie, na czym polega parafraza tekstu - wie, jak sformułować argumenty - wie, co to jest scenariusz	- wyjaśnia, co to jest synonim - wyszukuje informacje w tekście - wie, co to jest algorytm - dostrzega zastosowane formy czasowników - zna cechy literatury popularnonaukowej - parafrazuje tekst - przygotowuje argumenty - wyjaśnia, na czym polega scenariusz	- omawia synonimy - omawia informacje z tekstu - wyjaśnia, co to jest algorytm - omawia zastosowane czasowniki - omawia cechy literatury popularnonaukowej - funkcjonalnie parafrazuje tekst - omawia argumenty - omawia cechy scenariusza	- podaje synonimy - porządkuje informacje z tekstu - tworzy algorytm - omawia funkcje zastosowanych form czasowników - wskazuje w tekście cechy literatury popularnonaukowej - parafrazuje tekst z zastosowaniem zdań wielokrotnie złożonych - prezentuje argumenty - przygotowuje scenariusz	- samodzielnie analizuje i interpretuje tekst

		- wie, jakie lektury obowiązkowe można przywołać	- dobiera przykłady z lektur obowiązkowych	- wypowiada się na temat przykładów lektur obowiązkowych	- omawia przykłady z lektur obowiązkowych	
56.	42. Wierność. Podsumowanie rozdziału IV	- wie, jakie teksty występują w rozdziale IV - zna omówione terminy - tworzy proste teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale - zna materiał językowy omówiony w rozdziale	- zna treść omówionych tekstów - wyjaśnia poznane terminy - tworzy teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale - podaje przykłady materiału językowego występującego w rozdziale	- omawia treść tekstów występujących w rozdziale - omawia terminy występujące w rozdziale - prezentuje teksty w formach wypowiedzi występujących w rozdziale - wypowiada się na temat materiału językowego występującego w rozdziale	- zna problematykę tekstów występujących w rozdziale - definiuje terminy występujące w rozdziale - tworzy ciekawe teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale - omawia materiał językowy przywoływany w rozdziale	samodzielnie omawia materiał zawarty w rozdziale IV
Rozdział V. Praca						
57.	43. Czy literat to też zawód? Tadeusz Różewicz, <i>zawód: literat</i>	- formułuje proste pytania do wiersza - zna pojęcie rzeczownika odczasownikowego - wie, jak sformułować wnioski - próbuje rozbudować tekst - zna pojęcia liryki, epiki i dramatu	- formułuje pytania do wiersza - wyjaśnia, co to jest rzeczownik odczasownikowy - formułuje wnioski na temat pracy pisarza - rozbudowuje tekst - zna cechy rodzajów literackich - układa tekst o zaletach pracy pisarza	- formułuje ciekawe pytania do wiersza - omawia rzeczowniki odczasownikowe - prezentuje wnioski na temat pracy pisarza - w ciekawy sposób rozbudowuje tekst - podaje przykłady tekstów w różnych rodzajach literackich - układa rozwinięty tekst o zaletach pracy pisarza	- formułuje funkcjonalne pytania do wiersza - wskazuje rzeczowniki odczasownikowe w tekście - uzasadnia swoje stanowisko - twórczo rozbudowuje tekst - omawia cechy rodzajów literackich	- samodzielnie analizuje i interpretuje tekst

		– układa prosty tekst o zaletach pracy pisarza – zna pojęcia <i>treść wyrazu i zakres wyrazu</i> – ogląda uważnie portret poety	– wie, co to jest treść wyrazu i zakres znaczeniowy wyrazu – wskazuje elementy przedstawieniowe portretu poety	– wyjaśnia, co to jest treść wyrazu i zakres znaczeniowy wyrazu – omawia elementy przedstawieniowe portretu poety	– układa ciekawy tekst o zaletach pracy pisarza – określa treść i zakres znaczeniowy wyrazów – interpretuje portret poety	
58.	44. Szkoła ponadpodstawowa a preferencje zawodowe <i>Wybierz szkołę optymalną dla siebie, wywiad z dr. Jakubem Jerzym Czarkowskim przeprowadzony przez Olę Siewko (fragmenty)</i>	– dostrzega informacje w tekście – formułuje proste pytania – wie, jak streścić wywiad – wyraża prostą opinię – uczestniczy w tworzeniu ankiety – wie, jakie informacje zamieścić w informatorze o wybranej szkole – zna pojęcie frazeologizmu	– wyszukuje informacje w tekście – formułuje pytania – streszcza wywiad – wyraża opinię – tworzy ankietę – uczestniczy w opracowaniu informatora o wybranej szkole – wie, co to jest frazeologizm	– porządkuje informacje z tekstu – formułuje ciekawe pytania – w ciekawy sposób streszcza wywiad – prezentuje opinię – przeprowadza ankietę – opracowuje informator o wybranej szkole – wyjaśnia, co to jest frazeologizm	– przetwarza informacje z tekstu – formułuje funkcjonalne pytania – streszcza wywiad, zachowując wszystkie wyznaczniki streszczenia – uzasadnia opinię – prezentuje wyniki ankiety – opracowuje funkcjonalny informator o wybranej szkole – wyjaśnia znaczenia frazeologizmów	– samodzielnie analizuje i interpretuje wywiad
59.	45. * Być reporterem, a może – reportażyście? Melchior Wańkowicz, <i>Nasza kamienica</i> (fragment) Katarzyna Stańczyk, <i>Reporter a reportażyście</i> (fragmenty)	– zna pojęcia: <i>reporter, reportażyście, reportaż</i> – wie, kim był Melchior Wańkowicz – dostrzega elementy świata przedstawionego, narratora i bohaterów tekstu – zauważa w tekście informacje	– rozróżnia pojęcia <i>reporter</i> i <i>reportażyście</i> – wie, co cechuje reportaż – zna podstawowe fakty z życia Wańkowicza – rozpoznaje narratora oraz elementy świata przedstawionego w tekście – omawia mieszkańców kamienicy	– wyjaśnia, kim jest reporter, a kim reportażyście – omawia cechy reportażu i fotoreportażu – przedstawia wybrane fakty z życia Wańkowicza – określa narratora i elementy świata przedstawionego, w tym mieszkańców kamienicy	– definiuje pojęcia: <i>reporter</i> i <i>reportażyście</i>, <i>reportaż</i>, <i>fotoreportaż</i> – zna biografię Wańkowicza – omawia kreację narratora – charakteryzuje elementy świata przedstawionego, w tym mieszkańców kamienicy – przetwarza informacje	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst

	* Ponieważ w podstawie 2024 usunięto <i>Tędy i owędy</i> Melchiora Wańkowicza, nauczyciel może wprowadzić reportaż, korzystając z innego, wybranego przez siebie tekstu.	– zna podstawowe środki artystyczne – wie, że istnieją zasady pisowni tytułów czasopism, książek i ich fragmentów – układa proste ogłoszenie – pisze proste podanie	– wyszukuje w tekście informacje – rozpoznaje środki artystyczne – zna zasady pisowni tytułów – układa ogłoszenie – pisze podanie	– porządkuje informacje – nazywa środki artystyczne – omawia zasady pisowni tytułów czasopism, książek i ich fragmentów – układa ciekawe ogłoszenie – pisze poprawne podanie	– określa funkcję środków artystycznych w tekście – stosuje zasady pisowni tytułów – pisze ogłoszenie i podanie zgodnie z wszystkimi wymogami	
60.	48. Czym są prace miłości? Agatha Christie, <i>Dwanaście prac Herkulesa</i> (fragmenty)	– wie, kim był Herkules Poirot – dostrzega w tekście informacje na temat bohatera – wie, jak sformułować wnioski – wie, że Herkules to bohater mityczny – układa proste opowiadanie o współczesnej pracy Herkulesa – tworzy prosty plakat	– wyjaśnia, kim był Herkules Poirot – wyszukuje w tekście informacje o bohaterze – formułuje wnioski – porównuje bohatera literackiego z mitycznym – układa opowiadanie o współczesnej pracy Herkulesa – tworzy plakat	– charakteryzuje Herkulesa Poirota – porządkuje informacje o bohaterze – omawia wnioski – omawia porównanie bohatera literackiego z bohaterem mitycznym – układa rozwinięte opowiadanie o współczesnej pracy Herkulesa – tworzy plakat związany z tematem	– ocenia postępowanie Herkulesa Poirota – przetwarza informacje o bohaterze – wyciąga wnioski z porównania bohatera literackiego z mitycznym i je uzasadnia – układa ciekawe opowiadanie o współczesnej pracy Herkulesa – tworzy ciekawy plakat	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst
61.	49. Praca źródłem wiedzy o naturze człowieka Dorota Terakowska, <i>Córka Czarownic</i> (fragmenty)	– zna słowo <i>natura</i> – dostrzega elementy świata przedstawionego w tekście – wie, gdzie toczy się akcja – dostrzega, że niektóre wyrazy są pisane wielką literą – rozpoznaje bohaterkę	– wie, że słowo <i>natura</i> ma różne znaczenia – rozpoznaje elementy świata przedstawionego w tekście – rozpoznaje miejsce akcji – rozpoznaje wielkie litery w zapisie nazw w tekście	– wyjaśnia znaczenia słowa <i>natura</i> – wypowiada się na temat elementów świata przedstawionego – określa miejsce akcji – wypowiada się na temat zapisu wyrazów wielką literą – omawia cechy bohaterki – opowiada o pracy	– posługuje się słowem <i>natura</i> w różnych znaczeniach – omawia elementy świata przedstawionego w tekście – omawia miejsce akcji – określa funkcję wielkich liter w zapisie nazw w tekście	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst

		- dostrzega elementy związane z pracą - wie, co to jest list otwarty - pisze proste opowiadanie - wie, co to jest argument	- wypowiada się na temat bohaterki - opisuje pracę - pisze list otwarty - pisze opowiadanie o bohaterce - formułuje argumenty	- pisze rozwinięty list otwarty - pisze ciekawe opowiadanie o bohaterce - formułuje przekonujące argumenty	- charakteryzuje bohaterkę - wypowiada się na temat pracy - pisze interesujący list otwarty - pisze twórcze opowiadanie o bohaterce - uzasadnia argumenty	
62.	50. Reklamuję siebie – nauka tworzenia pism użytkowych sekcja <i>Mam lekkie pióro</i>	- zna pojęcia CV i listu motywacyjnego - zna pojęcie kompetencji miękkich - pisze proste teksty użytkowe	- wie, co to jest CV i list motywacyjny - wie, co to są kompetencje miękkie - pisze CV i list motywacyjny	- wyjaśnia, co to jest CV i list motywacyjny - omawia kompetencje miękkie - tworzy funkcjonalne CV i list motywacyjny	- wyjaśnia, jak napisać CV i list motywacyjny - podaje przykłady kompetencji miękkich - tworzy CV i list motywacyjny, zachowując ich wymogi formalne	- samodzielnie pisze funkcjonalne i rozwinięte teksty użytkowe
63.	51. Pomysł na siebie, czyli czy warto być youtuberem Remigiusz Maciaszek, Michał Wojtas, <i>Cały ten Rock</i> (fragmenty)	- zna neologizmy związane z internetem - dostrzega informacje w tekście - wie, jak sformułować wnioski i stanowisko - zna pojęcie antonimu - wie, że youtuberzy posługują się specyficznym językiem - wie, co to jest vlog	- definiuje neologizmy związane z internetem - wyszukuje informacje w tekście - formułuje wnioski i swoje stanowisko - wie, co to jest antonim - wskazuje cechy języka youtuberów - projektuje treści vloga	- omawia neologizmy związane z internetem - porządkuje informacje z tekstu - prezentuje wnioski i swoje stanowisko - wyjaśnia, co to jest antonim - omawia cechy języka youtuberów - omawia treści vloga	- odmienia neologizmy związane z internetem - przetwarza informacje z tekstu - uzasadnia wnioski i swoje stanowisko - podaje antonim słowa <i>introwertyk</i> - podaje przykłady języka youtuberów - przedstawia treści vloga	- samodzielnie analizuje i interpretuje tekst
64.	52. Zawód: felietonista Sylvia Chutnik, <i>Co robić, żeby nie robić?</i> (fragmenty)	- wie, jak ułożyć notatkę na podstawie tekstu - dobiera cytaty - zna streszczenie jako formę wypowiedzi	- układa prostą notatkę na podstawie tekstu - przywołuje cytaty z tekstu - wie, na czym polega streszczenie	- układa notatkę na podstawie tekstu - omawia cytaty - wyjaśnia, na czym polega streszczenie	- układa funkcjonalną notatkę na podstawie tekstu - komentuje cytaty z tekstu - streszcza tekst	- samodzielnie analizuje i interpretuje tekst

		- zna pojęcie ironii - wie, jak sformułować własne stanowisko	- dostrzega w tekście ironię - formułuje własne stanowisko	- omawia ironię w tekście - prezentuje własne stanowisko	- wskazuje przykład ironii w tekście - uzasadnia własne stanowisko	
65.	53. Praca. Podsumowanie rozdziału V	- wie, jakie teksty występują w rozdziale V - zna omówione terminy - tworzy proste teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale - zna materiał językowy omówiony w rozdziale	- zna treść omówionych tekstów - wyjaśnia poznane terminy - tworzy teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale - podaje przykłady materiału językowego występującego w rozdziale	- omawia treść tekstów występujących w rozdziale - omawia terminy występujące w rozdziale - prezentuje teksty w formach wypowiedzi występujących w rozdziale - wypowiada się na temat materiału językowego występującego w rozdziale	- zna problematykę tekstów występujących w rozdziale - definiuje terminy występujące w rozdziale - tworzy ciekawe teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale - omawia materiał językowy przywoływany w rozdziale	- samodzielnie omawia materiał zawarty w rozdziale V
Rozdział VI. Relacje						
66.	54. W poszukiwaniu bliskości Halina Poświatowska, *** [bądź przy mnie blisko]	- wie, że wyróżnia się kilka rodzajów wierszy ze względu na obecność strof i / lub rymów - wie, czym jest język ciała - rozumie pojęcie <i>podmiot liryczny</i> - dostrzega w wierszu adresata - wie, że przysłówki podlegają stopniowaniu - formułuje zdawkowe argumenty	- zna pojęcia <i>wiersz stroficzny</i>, <i>stychiczny</i>, <i>biały</i> - zna język ciała - rozpoznaje w wierszu podmiot liryczny i adresata - stopniuje przysłówki - formułuje argumenty - układa list	- wyjaśnia, czym wiersz stroficzny różni się od wiersza stychicznego i białego - omawia język ciała - określa podmiot liryczny i adresata wiersza - bezbłędnie stopniuje przysłówki - przedstawia przekonujące argumenty - układa ciekawy list	- rozpoznaje wiersz stroficzny, stychiczny i biały - omawia relacje międzyludzkie za pomocą języka ciała - charakteryzuje podmiot liryczny i określa jego relacje z adresatem wiersza - stosuje stopniowane przysłówki w zdaniach - potwierdza argumenty przykładami z literatury	- samodzielnie analizuje i interpretuje wiersz

		- pisze prosty list			- układa list zgodnie z wszystkimi wymogami	
67.	55. Dlaczego relacje z ludźmi są ważne? Rashmi Sirdeshpande, <i>Dobre wieści, czyli dlaczego świat wcale nie jest taki zły</i> (fragmenty)	- wyraża swoje zdanie - dostrzega w tekście informacje - wie, co to jest teza	- formułuje opinię - wyszukuje w tekście informacje - wskazuje tezę	- przedstawia opinię - porządkuje informacje z tekstu - ustosunkowuje się do tezy	- potwierdza opinię przykładami - przetwarza informacje z tekstu - wskazuje argumenty potwierdzające lub obalające tezę	- samodzielnie analizuje i interpretuje tekst
68.	56. Komunikacja w relacjach komunikacja językowa i kultura języka Magda Skotnicka, <i>Żyrafa i szakal</i> (fragmenty)	- wie, że istnieje komunikacja werbalna i niewerbalna - zna zasady podtrzymywania relacji i próbuje tak przekształcić wypowiedź, by służyła ich budowaniu - zna pojęcie hejtu - dostrzega w tekście informacje - wie, czym jest parafraza - uczestniczy w planowaniu kampanii przeciwko mowie nienawiści	- rozumie, czym są komunikacja werbalna i niewerbalna - wymienia zasady podtrzymywania relacji i zgodnie z nimi przekształca prostą wypowiedź - wie, co to jest hejt i jak go unikać - wyszukuje w tekście informacje - wyjaśnia, czym jest parafraza - planuje kampanię przeciwko mowie nienawiści	- wyjaśnia pojęcia <i>komunikacja werbalna</i> i <i>komunikacja niewerbalna</i> - przekształca wypowiedź tak, aby służyła budowaniu i podtrzymaniu relacji - wyraża opinie na temat hejtu - porządkuje informacje z tekstu - rozpoznaje parafrazę - przedstawia założenia kampanii przeciwko mowie nienawiści	- w praktyce stosuje komunikację werbalną i niewerbalną - podaje przykłady niszczące dobre relacje oraz przykłady służące ich budowaniu - bezbłędnie przekształca dłuższe wypowiedzi - proponuje, jak sobie radzić z hejtem - przetwarza informacje z tekstu - tworzy parafrazy - przeprowadza kampanię przeciwko mowie nienawiści	- samodzielnie analizuje i interpretuje tekst
69.	57. Dlaczego tak trudno rozmawiać o śmierci? Éric-Emmanuel Schmitt, <i>Oskar</i>	- wie, czym jest związek frazeologiczny	- wyjaśnia, czym jest związek frazeologiczny - omawia postać głównego bohatera	- podaje znaczenie związków frazeologicznych - omawia relacje głównego bohatera z innymi postaciami	- stosuje związki frazeologiczne w wypowiedziach - charakteryzuje i ocenia bohatera	- samodzielnie analizuje i interpretuje tekst

	<i>i pani Róża</i> (fragmenty)	- wskazuje głównego bohatera oraz inne postaci - wie, jakie relacje łączą bohatera z rodzicami - wyraża swoje zdanie	i jego relacje z innymi osobami - zastanawia się, co jest powodem trudnych relacji bohatera z rodzicami - formułuje opinię	oraz określa ich powody - przedstawia opinię - formułuje wnioski	- interpretuje relacje bohatera z rodzicami i innymi ludźmi - uzasadnia opinię i wnioski - podaje przykłady	
70.	60. Kulturalna wymiana poglądów kluczem do dobrych relacji komunikacja językowa i kultura języka	- zna pojęcie dyskusji - zna podstawowe zasady dyskusji - zna podstawowe środki retoryczne - zna znaczenie języka ciała w komunikacji - formułuje zdawkowe argumenty - biernie uczestniczy w debacie oksfordzkiej	- wie, na czym polega dyskusja - zna zasady dyskusji - zna środki retoryczne stosowane w dyskusji - rozumie znaczenie języka ciała w komunikacji - formułuje argumenty - uczestniczy w debacie oksfordzkiej	- wyjaśnia, na czym polega dyskusja - omawia zasady dyskusji - omawia środki retoryczne stosowane w dyskusji - wyjaśnia znaczenie języka ciała w komunikacji - porządkuje argumenty - bierze czynny udział w debacie oksfordzkiej	- zna odmiany dyskusji - ocenia zasady dyskusji - stosuje w praktyce zasady dyskusji - stosuje w praktyce środki retoryczne w dyskusji - stosuje język ciała w komunikacji - uzasadnia argumenty - bierze aktywny udział w debacie oksfordzkiej	- bierze czynny udział w dyskusji
71.	61. Gorzka droga do szacunku Barbara Kosmowska, <i>Szacun i gorzka czekolada</i> (fragmenty)	- wyodrębnia narratorkę i bohaterki tekstu - rozpoznaje sposób narracji - formułuje zdawkowe argumenty - formułuje proste wnioski - ma świadomość przenośnego znaczenia wyrazów - pisze prostą rozprawkę - tworzy opis wydarzeń i proste ogłoszenie	- określa narratorkę i bohaterki tekstu - określa typ narracji - formułuje argumenty - wysnuwa wnioski z tekstu - wie, że sformułowanie <i>gorzka droga do szacunku</i> ma znaczenie przenośne - pisze rozprawkę - tworzy ciekawy opis wydarzeń - tworzy ogłoszenie	- charakteryzuje narratorkę i bohaterki - omawia typ narracji - prezentuje argumenty - przedstawia wnioski - objaśnia sformułowanie <i>gorzka droga do szacunku</i> - pisze rozwinętą rozprawkę - tworzy funkcjonalny opis wydarzeń - tworzy funkcjonalne ogłoszenie	- ustala wpływ typu narracji na kreację bohaterki - argumentuje swoje wnioski - uzasadnia argumenty - interpretuje sformułowanie <i>gorzka droga do szacunku</i> - tworzy opis wydarzeń z punktu widzenia jednej z uczestniczek - tworzy rozprawkę i ogłoszenie zgodnie z wszystkimi wymogami	- samodzielnie analizuje i interpretuje tekst

72.	62. Sposób na szczęście Norman V. Peale, <i>Jak tworzyć własne szczęście</i> (fragmenty)	– wie, co to są emotikony – dostrzega w tekście informacje – formułuje prosty wniosek – wyraża własne zdanie – wie, co to jest mowa zależna i niezależna – podejmuje próbę przekładu intersemiotycznego tekstu	– rozpoznaje emotikony – wyszukuje w tekście informacje – formułuje wnioski na podstawie tekstu – przedstawia swoje stanowisko – rozpoznaje mowę zależną i niezależną – z pomocą dokonuje przekładu intersemiotycznego tekstu	– nazywa emocje wyrażane za pomocą emotikonów – porządkuje informacje z tekstu – przedstawia wnioski – omawia swoje stanowisko – podaje przykłady mowy zależnej i niezależnej – dokonuje przekładu intersemiotycznego tekstu	– określa funkcje stosowania emotikonów – przetwarza informacje z tekstu – uzasadnia wnioski – argumentuje swoje stanowisko – przekształca mowę zależną w niezależną i odwrotnie – dokonuje ciekawego przekładu intersemiotycznego	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst
73.	63. Człowiek wśród ludzi Ewa Lipska, <i>Tak samo</i>	– czyta tekst ze zrozumieniem – zwraca uwagę na tytuł – wyraża zdanie na temat tekstu – wie, że w tekście wyrażony jest pogląd na temat człowieka – wie, że odmiana rzeczownika <i>człowiek</i> ma charakter osobliwy – pisze prostą rozprawkę	– określa temat utworu – wypowiada się na temat tytułu wiersza – przedstawia swoje stanowisko – wypowiada się na temat człowieka na podstawie tekstu – zna osobliwość w odmianie wyrazu <i>człowiek</i> – pisze rozprawkę	– omawia temat utworu – omawia tytuł wiersza – uzasadnia swoje stanowisko – omawia na podstawie tekstu, co cechuje człowieka – omawia osobliwość w odmianie rzeczownika <i>człowiek</i> – pisze rozwinętą rozprawkę	– określa problematykę utworu – interpretuje tytuł – uzasadnia stanowisko cytataми z wiersza – charakteryzuje człowieka na podstawie tekstu – poprawnie odmienia rzeczownik <i>człowiek</i> – pisze ciekawą rozprawkę zgodnie z wszystkimi wymogami	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst
74.	64. Relacje. Podsumowanie rozdziału VI	– wie, jakie teksty występują w rozdziale VI – zna omówione terminy – tworzy proste teksty w formach wypowiedzi	– zna treść omówionych tekstów – wyjaśnia poznane terminy – tworzy teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale	– omawia treść tekstów występujących w rozdziale – omawia terminy występujące w rozdziale – prezentuje teksty w formach wypowiedzi	– zna problematykę tekstów występujących w rozdziale – definiuje terminy występujące w rozdziale – tworzy ciekawe teksty w formach	– samodzielnie omawia materiał zawarty w rozdziale VI

		- omówionych w rozdziale – zna materiał językowy omówiony w rozdziale	– podaje przykłady materiału językowego występującego w rozdziale	- występujących w rozdziale – wypowiada się na temat materiału językowego występującego w rozdziale	- wypowiedzi omówionych w rozdziale – omawia materiał językowy przywoływany w rozdziale	
Rozdział VII. Rozwój						
75.	65. Wzrost i rozwój jako podstawa życia Urszula Zajączkowska, <i>Patyki, badyle</i> (fragmenty)	– wie, co to są związki wyrazowe – rozpoznaje osobę wypowiadającą się w tekście – dostrzega w tekście informacje – formułuje proste opinie i wnioski – dostrzega główną myśl tekstu – pisze prostą rozprawkę – układa pytania do wywiadu	– dostrzega związki wyrazowe – wskazuje osobę wypowiadającą się w tekście – wyszukuje informacje w tekście – formułuje wnioski na podstawie ilustracji – formułuje opinię – wskazuje główną myśl tekstu – pisze rozprawkę – porządkuje pytania do wywiadu	– wyjaśnia znaczenia związków wyrazowych – określa osobę mówiącą w tekście – porządkuje informacje z tekstu – przedstawia wnioski i opinie – określa główną myśl tekstu – pisze rozwiniętą rozprawkę – układa wywiad	– tworzy związki wyrazowe – charakteryzuje osobę mówiącą w tekście – przetwarza informacje z tekstu – uzasadnia wnioski i opinie – komentuje główną myśl tekstu – pisze rozprawkę zgodnie z wszystkimi wymogami – przeprowadza wywiad	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst
76.	66. Co zrobić, aby otrzymać szóstkę z życia? Linn Skåber, <i>Szóstki z życia</i>	– potrafi nazwać uczucia – dostrzega budowę tekstu – formułuje proste wnioski – wie, na czym polega prezentacja multimedialna – rozumie pojęcie wypalenia zawodowego – układa prostą wypowiedź	– nazywa uczucia związane z sytuacją oceniania – wypowiada się na temat budowy tekstu – formułuje wnioski – uczestniczy w przygotowaniu prezentacji multimedialnej – wyjaśnia, co to jest wypalenie zawodowe – układa wypowiedź wzorowaną na tekście	– omawia uczucia związane z sytuacją oceniania – omawia budowę tekstu – prezentuje wnioski – przygotowuje prezentację multimedialną – wypowiada się na temat wypalenia zawodowego	– interpretuje uczucia związane z sytuacją oceniania – analizuje budowę tekstu – uzasadnia wnioski – przygotowuje ciekawą prezentację multimedialną – podaje przykłady wypalenia zawodowego	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst

		wzorowana na tekście		– układa rozwiniętą wypowiedź wzorowaną na tekście	– układa ciekawą wypowiedź wzorowaną na tekście	
77.	67. Czytanie rozwija „Iga challenge”. Rozmowa z Igą Świątek o tym, co lubi czytać, wywiad przeprowadzony przez Wojciecha Szota (fragmenty)	– dostrzega w tekście informacje – przedstawia osobę udzielającą wywiadu – analizuje pytania wywiadu – zna znaczenie czytelnictwa – formułuje proste wnioski – wie, jak odpowiedzieć na pytania wywiadu	– wyszukuje informacje w tekście – rozumie wypowiedzi osoby udzielającej wywiadu – formułuje pytania – wypowiada się na temat wpływu czytelnictwa na rozwój człowieka – formułuje wnioski – układa odpowiedzi na pytania wywiadu	– porządkuje informacje z tekstu – omawia wypowiedzi osoby udzielającej wywiadu – porządkuje pytania – omawia znaczenie czytelnictwa – prezentuje wnioski – prezentuje odpowiedzi na pytania wywiadu	– przetwarza informacje z tekstu – komentuje wypowiedzi osoby udzielającej wywiadu – hierarchizuje pytania – analizuje wpływ czytelnictwa na rozwój człowieka – uzasadnia wnioski – układa ciekawe odpowiedzi na pytania wywiadu	– samodzielnie analizuje i interpretuje wywiad
78.	68. I porażki wspierają rozwój człowieka Ernest Hemingway, <i>Stary człowiek i morze</i> (fragmenty)	– czyta tekst ze zrozumieniem – wyodrębnia postaci – rozpoznaje sytuację bohatera – dostrzega w tekście czasowniki – zwraca uwagę na fragmenty opisujące połów marlina – zna pojęcia <i>nowela</i> i <i>opowiadanie</i> – wyraża własne zdanie – pisze proste opowiadanie	– określa tematykę tekstu – wymienia bohaterów tekstu – wypowiada się na temat sytuacji bohatera – rozpoznaje wspólne cechy czasowników w tekście – opowiada o połowie marlina – rozpoznaje różnice między opowiadaniem a nowelą – formułuje swoje stanowisko – układa opowiadanie	– wypowiada się o tematyce tekstu – omawia bohaterów – określa sytuację bohatera – omawia czasowniki w tekście – wypowiada się na temat połowu marlina – określa różnice między nowelą a opowiadaniem – prezentuje swoje stanowisko – układa rozwinięte opowiadanie	– omawia tematykę tekstu – charakteryzuje bohaterów – analizuje sytuację bohatera – analizuje czasowniki w tekście – ocenia połów marlina – wyjaśnia różnice między opowiadaniem a nowelą – uzasadnia swoje stanowisko argumentami – układa ciekawe opowiadanie	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst
79.	Bogactwo języka i jego odmiany –	– wie, czym są język mówiony, pisany,	– rozpoznaje różnice między językiem mówionym	– omawia różnice między językiem mówionym a pisany,	– wyjaśnia różnice między językiem mówionym a pisany,	– sprawnie i poprawnie posługuje się

	powtórzenie wiadomości zróżnicowanie języka * Materiał na s. 364–365 podręcznika – do decyzji nauczyciela	oficjalny i nieoficjalny – wie o istnieniu odmian języka – zna pojęcia synonimu, antonimu, homonimu, wyrazów wieloznacznych, archaizmów, neologizmów, słownictwa wartościującego, związku frazeologicznego, zdrobnienia i zgrubienia	a pisanym, oficjalnym a nieoficjalnym – rozpoznaje różnice między językiem ogólnonarodowym a odmianami języka – rozpoznaje synonimy, antonimy, homonimy, wyrazy wieloznaczne, archaizmy, neologizmy, słownictwo wartościujące, związki frazeologiczne, zdrobnienia, zgrubienia	oficjalnym a nieoficjalnym – omawia różnice między językiem ogólnonarodowym a odmianami języka – podaje przykłady synonimów, antonimów, homonimów, wyrazów wieloznacznych, archaizmów, neologizmów, słownictwa wartościującego, związków frazeologicznych, zdrobnień i zgrubień	oficjalnym a nieoficjalnym – wyjaśnia różnice między językiem ogólnonarodowym a odmianami języka – wyjaśnia, na czym polegają synonimy, antonimy, homonimy, wyrazy wieloznaczne, archaizmy, neologizmy, słownictwo wartościujące, związki frazeologiczne, zdrobnienia i zgrubienia	językiem ogólnonarodowym mówionym i pisanym
80.	69. Cechy dobrego stylu zróżnicowanie języka	– wie, co to jest styl wypowiedzi – zna różne konstrukcje składniowe – wie, jak prezentować własne stanowisko – wie, jak stosować związki frazeologiczne	– zna cechy dobrego stylu – rozpoznaje różne konstrukcje składniowe – prezentuje swoje stanowisko – stosuje związki frazeologiczne	– wypowiada się na temat cech dobrego stylu – wypowiada się na temat różnych konstrukcji składniowych – omawia swoje stanowisko – wyjaśnia znaczenie zastosowanych związków frazeologicznych	– omawia cechy dobrego stylu – omawia funkcje różnych konstrukcji składniowych – uzasadnia swoje stanowisko – określa funkcje zastosowanych związków frazeologicznych	– w każdej sytuacji komunikacyjnej stosuje odpowiedni styl wypowiedzi
81.	70. Czy da się przewidzieć przyszłość człowieka? Olga Tokarczuk, <i>Góra Wszystkich</i>	– wie, jak sformułować opinię – rozpoznaje narrację i narratora – rozpoznaje bohaterkę	– formułuje opinię – określa narrację i narratora – charakteryzuje bohaterkę – układa rozprawkę i opowiadanie	– prezentuje opinię – wypowiada się na temat narracji, narratora i bohaterki – układa rozwiniętą rozprawkę i ciekawe opowiadanie	– uzasadnia opinię – charakteryzuje narrację i narratora – ocenia postawę bohaterki – układa ciekawą rozprawkę i ciekawe	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst

	<i>Świętych</i> (fragmenty)	– pisze proste teksty (rozprawkę i opowiadanie)	– zna pojęcie <i>feminatyw</i>	– wypowiada się na temat feminatywów	– opowiadanie zgodnie z wszystkimi wymogami – wyjaśnia, co to są feminatywy	
82.	71. Jaką siłę mają marzenia? Bob Thomas, <i>Walt Disney. Fenomen sukcesu</i> (fragment)	– dostrzega w tekście informacje – zna pojęcia biografii i autobiografii – zwraca uwagę na tytuł – wie, jak się tworzy wyrazy pochodne – zastanawia się nad przyszłością animacji – układa proste opowiadanie – wie, na czym polega specyfika filmu animowanego	– wyszukuje w tekście informacje – wie, czym się różni biografia od autobiografii – wypowiada się na temat tytułu – tworzy wyraz pochodny – formułuje opinię na temat przyszłości animacji – układa opowiadanie – tworzy film animowany	– porządkuje informacje z tekstu – wypowiada się na temat biografii i autobiografii – omawia tytuł – omawia pochodzenie wyrazu pochodnego – prezentuje opinię na temat przyszłości animacji – układa rozwinięte opowiadanie – omawia przygotowany film animowany	– przetwarza informacje z tekstu – wyjaśnia, czym się różni biografia od autobiografii – interpretuje tytuł – analizuje budowę wyrazu pochodnego – uzasadnia opinię na temat przyszłości animacji – układa ciekawe opowiadanie zgodnie z wszystkimi wymogami	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst
83.	72. Wykorzystaj cały swój potencjał! Max Ehrmann, <i>Dezyderata</i>	– dostrzega adresata tekstu – wyodrębnia czasowniki – wie, co to są synonimy – dostrzega w tekście wartości – wybiera ważne cytaty – zbiera materiał do sformułowania opinii – pisze prostą pracę inspirowaną utworem	– rozpoznaje adresata tekstu – rozpoznaje formy czasownikowe – wyjaśnia, czym są synonimy – rozpoznaje wartości – wybiera cytaty – formułuje opinię na temat <i>Dezyderatów</i> – pisze pracę inspirowaną utworem	– wypowiada się na temat adresata tekstu – określa formy czasowników – omawia synonimy – wypowiada się na temat wartości – omawia cytaty – prezentuje opinię – pisze rozwiniętą pracę inspirowaną utworem	– określa adresata tekstu – określa wpływ form czasownikowych na charakter wypowiedzi – podaje synonimy – określa hierarchię wartości – komentuje cytaty – uzasadnia opinię na temat <i>Dezyderatów</i> – pisze ciekawą pracę inspirowaną utworem	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst i obraz

84.	73. Rozwój a doskonałość Wisława Szymborska, <i>Cebula</i> Marlena Stradomska, <i>Syndrom oszusta – co nie pozwala uwierzyć w siebie?</i> (fragmenty)	- dostrzega osobę mówiącą w utworze - wie, co to jest sytuacja liryczna - wyodrębnia bohaterów wiersza - wie, co to jest neologizm - wie, jak sformułować opinię - układa prostą rozprawkę i inny tekst związane z dążeniem do doskonałości - wie, co to jest argument i przykład	- rozpoznaje osobę mówiącą w utworze - rozpoznaje sytuację liryczną w wierszu - rozpoznaje bohaterów lirycznych - rozpoznaje neologizmy - formułuje opinię - układa rozprawkę i inny tekst związane z dążeniem do doskonałości - odróżnia argument od przykładu	- wypowiada się na temat osoby mówiącej w wierszu - wypowiada się na temat sytuacji lirycznej - omawia bohaterów lirycznych wiersza - omawia neologizmy - prezentuje opinię - układa rozwiniętą rozprawkę i inny tekst związane z dążeniem do doskonałości - omawia argument i przykład	- charakteryzuje osobę mówiącą w wierszu - omawia sytuację liryczną w wierszu - analizuje kreację bohaterów lirycznych - omawia funkcję neologizmów - uzasadnia opinię - układa ciekawą rozprawkę i inny tekst związane z dążeniem do doskonałości - wskazuje argument i przykład	- samodzielnie analizuje i interpretuje teksty
85.	74. Jak rozwijać umiejętności językowe komunikacja językowa i kultura języka	- zna pojęcie kultury języka i mody językowej - zna podstawowe poprawne sformułowania i formy - zna pojęcie błędu językowego - zna przykłady słownictwa modnego - wie, jak wyrazić opinię na temat zjawisk językowych i ochrony polszczyzny - wskazuje osobę, która mogłaby być Ambasadorem Polszczyzny	- wie, co to jest kultura języka - wyjaśnia pojęcie mody językowej - zna poprawne sformułowania i formy - wie, co to jest błąd językowy - podaje przykłady słownictwa modnego - wyraża opinię na temat zjawisk językowych i ochrony polszczyzny - proponuje wybór kandydata na Ambasadora Polszczyzny	- wypowiada się na temat kultury języka - omawia modę językową - omawia poprawne sformułowania i formy - omawia błędy językowe - omawia modne słownictwo - prezentuje opinię na temat zjawisk językowych i ochrony polszczyzny - omawia kandydata na Ambasadora Polszczyzny	- wyjaśnia, na czym polega kultura języka - podaje przykłady mody językowej - stosuje w praktyce poprawne sformułowania i formy - przekształca wypowiedzi tak, by usunąć błędy językowe - zastępuje słownictwo modne synonimami - uzasadnia opinię na temat zjawisk językowych i ochrony polszczyzny - uzasadnia swój wybór kandydata na Ambasadora Polszczyzny	- sprawnie i poprawnie wypowiada się w mowie i w piśmie

86.	75. Rozwój. Podsumowanie rozdziału VII	– wie, jakie teksty występują w rozdziale VII – zna omówione terminy – tworzy proste teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale – zna materiał językowy omówiony w rozdziale	– zna treść omówionych tekstów – wyjaśnia poznane terminy – tworzy teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale – podaje przykłady materiału językowego występującego w rozdziale	– omawia treść tekstów występujących w rozdziale – omawia terminy występujące w rozdziale – prezentuje teksty w formach wypowiedzi występujących w rozdziale – wypowiada się na temat materiału językowego występującego w rozdziale	– zna problematykę tekstów występujących w rozdziale – definiuje terminy występujące w rozdziale – tworzy ciekawe teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale – omawia materiał językowy przywoływany w rozdziale	– samodzielnie omawia materiał zawarty w rozdziale VII
-----	---	---	--	---	---	--

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – *Zamieńmy słowo* dla szkoły podstawowej zredagowano na podstawie propozycji wydawnictwa. Rozkład zawiera też tematy dodatkowe. Kolejność omawianych zagadnień może ulec zmianie; porządek i realizowane treści ustala polonista uczący w danym oddziale.